RELIGIE INTERZISA

Erezii tăinuite ale Occidentului

CUPRINS

Mulţumiri
Introducere

Partea întâi: Creştinismul: Adevărul din spatele vălului ortodoxiei

1. Enigma lui Cristos: Această poveste depăşeşte, oare, până şi imaginaţia Hollywood-ului?
J. Douglas

2. Similitudini cu mitul lui Osiris: Elemente ale imagisticii creştine în artefacte din Egiptul antic
Richard Russell Cassaro

3. La răsărit de Qumran: În căutarea rădăcinilor credinţei occidentale
David Lewis

4. Originile creştinismului într-o nouă lumină: O privire mai atentă asupra rolului lui Iacob, fratele lui Isus
Cynthia Logan

5. Răspândirea evangheliei divinităţii feminine: Mulţumită cărţii *Codul lui Da Vinci*, Margaret Starbird ajunge să fie cunoscută în întreaga lume
Cynthia Logan

6. În căutarea adevăratei stele din Bethleem: Cine erau "Magii" şi ce aveau ei de gând?
Peter Novak

Partea a doua: Pe urmele firului auriu: Templierii şi francmasoneria

7. Istoria ascunsă: Ce nu spun filme de genul *Braveheart*?
David Lewis

8. Templierii şi Vaticanul: erezia ioanită
Mark Amaru Pinkham

9. Flota dispărută a templierilor şi Jolly Roger: Aveau piraţii din Caraibe un motiv ascuns de vendetta?
David H. Childress

10. Misterul bătăliei de la Bannockburn: Este el, oare, lămurit prin expresia „Ce e deasupra e şi dedesubt”?
Jeff Nisbet

11. Piramidele din Scoţia: O schiţă a constelaţiei Orion descoperită în frumoasa Caledonie
Jeff Nisbet

12. Enigma hărţii marelui navigator necunoscut: De unde au ştiut autorii acesteia tot ceea ce ştiau?
David H. Childress

Partea a treia: Rolul crucial jucat de familia scoţiană Sinclair

13. Arcadia, colonia dispărută: Au avut templierii avanposturi în America de Nord?
Steven Sora

14. Comoara pierdută a Cavalerilor Templieri: este ea pe cale să fie descoperită în America de Nord?
Steven Sora

15. Secretele Capelei Rosslyn: I-au fost ele dezvăluite lui Mary de Guise?
Jeff Nisbet

16. Alte ciudăţenii ale capelei Rosslyn: O investigaţie anevoioasă aruncă o lumină nouă asupra vechiului mister
Jeff Nisbet

17. O fisură în *Codul lui Da Vinci*: Capela Rosslyn despre care vorbeşte Dan Brown este, într-adevăr, acolo unde spune el că s-ar afla?
Jeff Nisbet

18. Adevărata societate secretă din spatele *Codului lui Da Vinci*: Aceşti rozicrucieni uimitori
Mark Amaru Pinkham

Partea a patra: Puterea şi anvergura francmasonilor de rang înalt

19. „Drapelul presărat cu stele” şi originile Americii. Au fost fondatorii Statelor Unite călăuziţi de o străveche poruncă?
Jeff Nisbet

20. Străvechiul arhitect al Americii: Aveau, cumva, Fondatorii Americii un plan secret?
Steven Sora

21. Secretele unei naţiuni: Adevărul poate fi mai incredibil decât orice ficţiune
Steven Sora

22. Bacon, Shakespeare şi lancea Atenei: Originile oculte ale rolului jucat de Anglia în Lumea Nouă
Steven Sora

23. Dezlegarea ghicitorii lui Shakespeare: O nouă lumină asupra unui vechi mister – Bardul a fost, cu adevărat, acel actor beţiv din Stratford-on-Avon, sau a fost altcineva?
Virginia Fellows

24. Francis Bacon şi semnul celor doi A: A lăsat marele învăţat şi om de stat indicii criptice pentru a fi desluşite de generaţiile viitoare?
William Henry

Partea a cincea: Vizionari şi alchimişti

25. Perspectiva Nostradamus: A avut un mistic francez din secolul al cincisprezecelea ceva de transmis oamenilor din ziua de azi?
J. Douglas Kenyon

26. Giordano Bruno: De ce a fost ars pe rug?
John Chambers

27. Cine a fost Ioana D’Arc: Ce nu relatează istoria din strania ei poveste?
Jeff Nisbet

28. Revirimentul Alchimiei. A pierit arta antică a transmutaţiei odată cu Evul Mediu, sau ea trăieşte în continuare, sub altă formă?
Mark Stavish

29. Fulcanelli şi misterul catedralelor: Care este legătura dintre crucea de la Hendaye şi unul dintre cele mai enigmatice personaje ale secolului douăzeci?
Vincent Bridges

30. Isaac Newton şi ocultismul. Cât de importantă a fost această latură ascunsă a marelui om de ştiinţă?
John Chambers

31. Newton, Alchimia şi ascensiunea imperiului britanic. Fundamentul mistic al ştiinţei empirice
Peter Bros

32. Newton şi Biblia. Ce a prevăzut marele savant pentru anul 2060?
John Chambers

33. Remarcabila viaţă a lui G. I. Gurgiev. Deşi povestea sa rămâne una misterioasă, influenţa lui nu trebuie supraestimată
John Chambers

Partea a şasea : Spirit şi suflet

34. Alungarea spiritelor rele. Un pionier în domeniul psihoterapiei, caută undeva, în trecut, rădăcinile profesiei sale
Cynthia Logan

35. Autobiografia paranormală a lui Benvenuto Cellini. Oare marele aurar renascentist a fost salvat de forţele cosmice?
John Chambers

36. Dostoievski şi spiritualismul. **A** avut autorul romanului *Crimă şi pedeapsă* o experienţă personală legată de lumea cealaltă?
John Chambers

37. Victor Hugo şi spiritele. Autorul romanelor *Mizerabilii* şi *Cocoşatul de la Notre Dame* şi-a găsit surse de inspiraţie şi din alte dimensiuni?
John Chambers

38. Sunete şi imagini de dincolo. Pionierat în noua ştiinţă a transcomunicării instrumentale
Bill Eigles

39. Experienţa apropierii morţii. De ce a eşuat ştiinţa?
P. M. H. Atwater

40. Reîncarnarea
Este religia singurul motiv pentru care credem, sau există şi alte dovezi, de natură mai ştiinţifică?
Ian Lawton

Contribuţii

Alte lucrări tematice

Bibliografie

Mulţumiri

Faţă de toţi cei cărora le sunt recunoscător pentru publicarea *Istoriei Interzise* – cartea noastră anterioară – vreau să-mi exprim încă o dată întreaga gratitudine pentru că au făcut posibilă apariţia volumului de faţă, *Religii Interzise*. Desigur, nu pot să nu-i amintesc pe soţia şi pe părinţii mei, pe cei care m-au susţinut financiar, precum şi pe toţi ceilalţi cu ajutorul cărora revista *Atlantis Rising* – precum şi acest din urmă proiect – au putut deveni realitate.

Totuşi, de data aceasta aş vrea să aduc o completare importantă la lista cu cei cărora le sunt profund îndatorat.

Mă refer la fondatorii Statelor Unite şi la drepturile pe care ni le-au lăsat moştenire prin Constituţie. În zilele noastre, când mulţi dintre noi suntem gata să ne luăm trântă cu orice formă de autoritate, e bine să ne aducem aminte că nu întotdeauna s-a putut adopta cu uşurinţă o astfel de atitudine, şi asta este încă valabil în multe locuri de pe glob. Aşa cum se poate vedea din paginile de faţă, mulţi dintre predecesorii noştri au plătit cu viaţa curajul de a da glas unor sentimente asemănătoare cu cele exprimate în această carte.

Totuşi, faptul că ne sunt garantate libertatea religioasă – ceea ce nu e puţin lucru, mai ales în cazul unei cărţi care se intitulează *Religii interzise* – şi libertatea presei, atât de dragă nouă, celor implicaţi în domeniul editorial, poate fi un lucru minunat, dar uneori poate fi şi un motiv de îngrijorare. Dacă uităm cât suntem de norocoşi, oare mai putem să ne aşteptăm ca lucrurile să continue tot aşa? Într-o epocă în care atât de mulţi oameni se simt ameninţaţi de libertăţile altora – mai ales de libertatea de conştiinţă – şi caută mijloace prin care să le interzică aceste drepturi celor care nu gândesc la fel, să nu uităm că trebuie să fim vigilenţi.

Faptul că aceste libertăţi, cel puţin aşa cum apar ele în Constituţie, au devenit un loc comun, nu înseamnă că sunt mai puţin importante. Fără ele, cred că s-ar găsi destui care să încerce din răsputeri să nu lase nişte lucrări ca aceasta să vadă lumina tiparului. Sunt pe veci recunoscător pentru faptul de a mă fi eliberat de o astfel de opresiune şi de a putea discuta liber despre asemenea subiecte, fără să mă tem de consecinţe.

Introducere

J. Douglas Kenyon

Istoria lumii, susţin unii, este istoria unui război între diverse societăţi secrete. Iar religia, spun ei, nu este decât vârful vizibil al unui iceberg secret, prin care activitatea oamenilor poate fi direcţionată spre bine sau spre rău. Aşa cum planurile reale ale conducătorilor au fost ţinute secrete, la fel şi adevăratele scopuri ale multor religii au fost ascunse ochiului public.

Dar, la fel ca şi-n cazul vântului, faptul de a nu fi vizibil nu înseamnă lipsa forţei, a direcţiei ori a intensităţii care, la o privire mai atentă, pot dezvălui care este ţinta finală. În vreme ce religiile acceptate pot promova scopurile secrete ale celor aflaţi la putere, religiile *interzise* nu o pot face, iar adepţii lor trebuie să se întrunească pe ascuns.

Dacă religia este definită ca fiind un mănunchi de credinţe şi practici întreţinute de acei credincioşi care revendică natura divinităţii şi a relaţiei sale cu omenirea, atunci, practic, mulţi oameni sunt credincioşi, chiar dacă ei nu consideră că sunt. Intr-adevăr, chiar şi cei ce neagă existenţa divinităţii sunt ei înşişi religioşi, prin aceea că îmbrăţişează credinţa în natura divinităţii (de exemplu, aceea că ea *nu* există), pe care nu o pot dovedi şi pe care o întreţin prin ceva ce seamănă foarte mult cu credinţa.

În acelaşi timp, mulţi au ajuns la convingerea că, în spatele vălului, se trag nişte sfori şi toţi cei care predică încercând să fie convingători – indiferent dacă este vorba despre un domeniu secular, ştiinţific ori politic – susţin că au avut viziuni, în vreme ce o veche şi invizibilă partidă de şah dintre elite neştiute ne-a trasat întreaga istorie şi continuă să o facă până în zilele noastre. Această măreaţă bătălie se concentrează pe adevăratele dimensiuni ale existenţei interioare a omului, iar miza ar putea fi însăşi supravieţuirea sufletului omenesc.

De cealaltă parte sunt cei care văd rasa umană ca fiind doar puţin mai mult decât o simplă consumatoare de trucuri create artificial – aici intrând şi doctrinele academice. Conform acestui curent de gândire, cu toţii suntem altceva decât produsele acelei lupte despre care vorbea Darwin. Pretenţiile noastre de a ni se recunoaşte meritele şi demnitatea sunt rezultatul exclusiv al progresului colectiv, din momentul în care am ieşit din peşteri, de numai

câteva mii de ani când – aşa ni s-a spus – am pornit pe drumul eroic ce ne-a adus până la „nobilul” nivel de astăzi. Noţiunile de nemurire şi capacităţi transcendentale individuale sunt considerate a fi iluzii născute din condiţionarea socială – nimic mai mult.

În schimb, cei care sunt de altă părere văd în fiecare dintre noi capacităţi nelimitate – neexcluzând nici nemurirea personală. Nu contează că psihicul omenesc de astăzi are evident de suferit de pe urma vechilor traume. Aceşti optimişti consideră schema evoluţionistă ca fiind ceva mult mai măreţ, mai subtil şi mai sublim decât simpla supravieţuire a celor mai puternici.

Şi totuşi, în această epocă, atât de mulţi oameni sunt dominaţi de o concepţie limitată privind propria lor identitate. Programaţi să ne supunem autorităţii instituţiilor ştiinţifice/ seculare/umaniste, am renunţat să ne folosim de posibilităţile mai elevate care există în noi. Sistemul de reguli – construit pe o bază academică – ne-a convins pe cei mai mulţi dintre noi că aceste verdicte sunt nişte axiome care nu pot fi puse la îndoială. Nouă ni se permite doar să jucăm rolurile care ne-au fost atribuite – nimic mai mult.

Autorii cărţii de faţă afirmă că logica şi motivaţiile inerente pe care instituţiile ce stabilesc regulile – fie că este vorba despre biserică, stat sau lumea ştiinţifică – îşi bazează autoritatea sunt insidioase, dacă nu corupte şi sunt aşa de multă, multă vreme.

În centrul problemei rămâne vechea dispută despre cum poate cineva să cunoască adevărul despre ceva – şi care cale este mai bună, ştiinţa sau religia? Să nu uităm că deosebirea dintre ştiinţă şi religie, atât de importantă pentru punctul nostru de vedere de la nivelul secolului XXI, este una foarte modernă, născută din alienarea civilizaţiei occidentale. Numai o societate care vede o mare prăpastie între ceea ce este în interior şi ceea ce se află în exterior poate proiecta o distincţie atât de categorică între cele două. Chiar dacă şi fizica cuantică a demonstrat lipsa oricărei separaţii între cel care observă şi ceea ce observă, noi tot ne cramponăm, cu încăpăţânare, de iubitele – chiar dacă sunt artificiale – noastre catalogări.

Anticii nu împărţeau aşa lumea. Pentru ei ştiinţa şi religia erau totuna. Ceea ce conta era adevărul suprem, nu categoria. Dacă înţelegerea lor iniţiatică a sufletului era de fapt cunoaştere şi nu se baza cu totul pe credinţă – aşa cum am fost învăţaţi să credem astăzi – cine poate spune ce fel de ştiinţă şi tehnologie s-a dezvoltat sau nu?

Studiul unor subiecte ca electricitatea, magnetismul, gravitatea şi energia s-a putut dezvolta în afara experienţei cu sufletul în căutarea nemuririi? Pentru noi, lumea naturală, aşa cum este conceptualizată ea în mod obişnuit, face obiectul unor studii ştiinţifice; dar dacă ceva anume nu putem conceptualiza, spunem că este supranatural şi-l considerăm ca fiind – dacă nu rezultatul unor halucinaţii – atunci pur şi simplu ceva dincolo de înţelegerea omenească.

Poate că cei din vechime nu erau atât de limitaţi. Dacă, luând contact cu moştenirea lăsată de ei, aroganta noastră încercare de a cataloga ceea ce au realizat ei nu dă rezultate, vina este mai degrabă a noastră decât a lor.

Cunoaşterea, s-a spus, înseamnă putere. Dar am mai auzit şi că prea puţină cunoaştere este ceva periculos (cu accent pe *puţină*). În opinia noastră, cea mai importantă întrebare este: de fapt, ce înseamnă cunoaştere? Sau – ca să folosim o formulă din gândirea nevrotică din zilele noastre – oare chiar există cunoaştere?

În multe din marile tradiţii spirituale din vechime, gnosis-ul sau orice tip de cunoaştere – cunoaşterea de sine, cunoaşterea adevărului, a iubirii – constituie *un* scop dacă nu *scopul* vieţii. Şi totuşi, vedem cultura occidentală punând la îndoială posibilitatea de a cunoaşte cu adevărat ceva, mai ales răspunsuri la întrebările noastre supreme despre adevăr: Cine suntem? De unde am venit? Care este rostul nostru?

Desigur, problema nu este dacă există un asemenea lucru ca Adevărul, ci dacă suntem capabili să înţelegem ceva. De la *Abator Cinci* la *Portocala mecanică*, de la *De veghe în lanul de secară* la *Rebel fără cauză*, numeroase mituri contemporane fac din contestarea capacităţii umane de a înţelege adevărul un fel de eroism. De la psihanaliză la existenţialism, de la starea morală la justeţea politică, modul de gândire din zilele noastre contrazice ideea că autoritatea înseamnă adevărata cunoaştere. La fel ca şi Hamlet, am rămas să ne întrebăm dacă ar trebui să *fim* sau *să nu fim.*

În aceste probleme, ştiinţa – cel puţin acea ştiinţă care domină civilizaţia de astăzi – nu ne ajută prea mult. Cea mai bună şi cinstită metodă empirică la care putem spera este de a vedea care sunt probabilităţile. Nicăieri prin aulele vreunei universităţi nu a fost descoperită cunoaşterea pură, care să

vină cu ceea ce filosoful Theodore Roszak numea „declaraţie rapsodică”. Prezentă în cantităţi uriaşe este doar disperarea.

Atunci când, acum câteva secole, am decis să ne eliberăm de religia coruptă a Evului cel Întunecat şi să ne întoarcem spre ceea ce am considerat a fi o cale mai luminată de a decide cu privire la tot felul de lucruri, am crezut că ne apropiem de adevărata cunoaştere. În mod ironic, ceea ce am câştigat a fost *îndoiala*, iar locul vechilor superstiţii l-a luat un alt fel de teamă. În loc de focul iadului am obţinut pustiul. A durat ceva vreme până să vedem toate implicaţiile acestei alunecări, dar cine poate spune că o asemenea foame disperată de certitudini riscă să bulverseze întreaga civilizaţie?

Din păcate, această aspiraţie unilaterală i-a dus deja pe mulţi dincolo de limitele nebuniei, în abis. În vidul de cunoaştere creat de ştiinţa noastră coruptă/pervertită, preoţimea s-a grăbit să lanseze o mulţime de falşi preoţi şi şarlatani care promiteau adevărata licoare a cunoaşterii spirituale, dar în realitate ofereau o întreagă pleiadă de otrăvuri – de la genocid la jihad. Adolf Hitler sau Osama bin Laden, trâmbiţaşii Iadului, exploatând legitima dorinţă omenească de a primi răspunsurile supreme, continuă să fie o capcană pentru masele care nu suspectează nimic.

În mod ironic, la începutul secolului XXI, o relicvă a gândirii din secolul XIX încă îşi păstrează amprenta pe gândirea modernă. Faptul că îşi dansează, în continuare, ritualul său Kabuki pe scena publică este ceva ce am putea numi cultul reducţionismului.

Această filozofie arhaică – ce mai este cunoscută şi, ce ironie! drept pozitivism logic – promovează materialismul şi doctrine precum darwinismul social, behaviorismul, marxismul şi chiar frenologia (un sistem ce susţine că prin măsurarea craniului se poate afla caracterul uman). Pozitivismul logic a promovat multe alte noţiuni discreditate, susţinând, la un moment dat, că universul ar putea fi explicat în termeni foarte simpli, total transparenţi pentru ştiinţa convenţională.

Pentru adepţii pozitivismului logic, cosmosul funcţionează asemenea unui uriaş biliard, cu obiecte ce intră în coliziune şi acţionează în moduri inerent compatibile cu ştiinţa de astăzi. Ei nu sunt familiarizaţi cu metafizica, spiritualitatea şi, în general, cu forţele invizibile şi mai mult ca sigur că nu-şi băteau capul nici cu fizica cuantică. De mult timp catalogată, de către minţi mai brutal discriminatoare, ca fiind în cel mai bun caz naiv, orgoliul

reducţionist a fost înlocuit pe scară destul de largă de noţiuni mai profunde şi mai subtile, promovate de gânditori de genul lui Jung şi Einstein.Totuşi, asemenea Contelui Dracula, gândirea reducţionistă militantă se cramponează cu încăpăţânare să-şi continue existenţa aflată în declin.

Şi astăzi are încă o influenţă destul de mare în sfera academică, în politică şi în media. Ba cei mai curajoşi chiar se constituie într-un fel de cler virtual al "dezvăluirii" profesioniste, pretinzând că scot la iveală aşa zisele falacii şi înşelătorii care ameninţă presupunerile noastre cele mai importante – imitându-i, în mod ciudat, pe inchizitorii dominicani ai unui veac şi mai întunecat. Misiunea reducţioniştilor este uşurată, şi nu în mică măsură, prin faptul că marea parte a opiniei publice nu ştie cum stau lucrurile de fapt. Practici subtile ale acestui sistem de credinţe primitiv pot fi întâlnite în buletinele curente de informare ştiinţifică. Aici, descoperirile din lumea ştiinţifică sunt prezentate ca argumente care să înlăture dovezi legate de concepte care sunt o adevărată anatemă pentru reducţioniştii materialişti – de exemplu, se spune că faptul de a crede în paranormal reprezintă o predispoziţie genetică; experienţele din preajma morţii constituie o anomalie a creierului; Dumnezeu este o particulă subatomică; şi aşa mai departe.

Cu scepticismul său caracteristic, Michael Shermer, autorul cărţii *De ce cred oamenii în tot felul de lucruri bizare*, afirmă, într-un articol din *Scientific American* că "oamenii deştepţi cred în lucruri ciudate pentru că au devenit artişti în a apăra anumite convingeri la care au ajuns din motive prea puţin inteligente". Prin "bizar" Dl Shermer înţelege noţiuni pe care le respinge sau pe care nu le înţelege şi, din moment ce admite că oamenii deştepţi le pot îmbrăţişa, este nevoit fie să ignore aceste noţiuni, fie să-şi recunoască eşecurile. Nu e de mirare că a ales-o pe prima.

Asemenea unui copil ce pricepe mai greu, reducţionistul încăpăţânat consideră că şareta trage calul – şi nu invers.

Dar, din fericire, există şi semen bune. Într-adevăr, ceva în psihicul nostru colectiv a fost zguduit de şocul din 9/11 şi tot ce a urmat după aceea, determinându-ne să ne gândim la lucruri pe care le dăduserăm deoparte sau le uitaserăm de prea multă vreme. În faţa unor ameninţări la adresa vieţii însăşi, căutarea sensului şi a scopului real al existenţei noastre a devenit o preocupare serioasă pentru mulţi dintre noi; prin urmare, suntem mult mai puţin toleranţi faţă de acele falsuri şi înşelătorii care, în vremuri mai puţin

tulburi, pot rămâne nepedepsite. Astfel de schimbări nu sunt de bun augur pentru neguţătorii de iluzii care au înflorit în crepuscul.

Paradigmele filosofice şi ştiinţifice care limitează posibilităţile sufletului omenesc reflectă în mod evident corupţia la cel mai înalt nivel a ideii de stabilitate. De aici au luat naştere numeroase înşelătorii şi manevre menite să ne plaseze în zona acelor viziuni despre lume care sunt discreditate – sau, altfel spus, false religii.

Aşa-zisele doctrine "ştiinţifice", care susţin că am fi doar nişte simple animale – accidente ale naturii, pentru care destinul este o iluzie fără sens – par să nu-i mai sperie pe oameni şi să nu le mai dea apă la moară celor care se auto-intitulează deţinători ai adevărului suprem. În pofida eforturilor lor disperate de a-şi menţine poziţia dominantă, o coruptă elită sacerdotală "ştiinţifică" – ce a pierdut contactul cu propria divinitate – oamenii au început să înţeleagă cât de goale de conţinut sunt aceste dogme oficiale, astfel încât piedestalul pe care s-au cocoţat devine tot mai şubred.

Recentul best-seller al lui Dan Brown, *Codul lui Da Vinci*, a suscitat un masiv – şi, din punctul de vedere al ortodoxiei – nedorit interes cu privire la unele aspecte rareori aduse în atenţia opiniei publice. În măsura în care aceasta va duce la o foarte necesară re-educare, nu putem decât să o considerăm bine venită. A trecut vremea când despre cele mai importante aspecte ale istoriei civilizaţiei occidentale trebuia să se vorbească în şoaptă. Oricare dintre proiectele secrete ale lui Leonardo Da Vinci sau ale confraţilor săi merită să fie cunoscute. Dar, nu putem fi de acord cu modul în care Brown denaturează multe dintre aspectele pe care le aduce în discuţie. Din păcate, mulţi dintre cei care iau contact pentru prima dată cu acest domeniu ezoteric nu sunt, în opinia noastră, corect informaţi.

De exemplu, a sugera că Sfântul Graal este o persoană anume sau chiar o linie de sânge nu este decât o interpretare superficială şi nepotrivită a unui mister cu adevărat profund. Este o abordare cel puţin reducţionistă şi materialistă, dacă nu chiar idolatră, căreia îi lipseşte nota sublimă pe care au dat-o marii înţelepţi şi sfinţi orientali şi occidentali expresiei "Impărăţia Cerurilor este în tine" (a se citi: "în noi toţi"). Desigur, Parsifal şi tovarăşii săi cavaleri trebuiau să înveţe bine lecţia sau să dea rapid greş în căutările lor după Sfântul Graal. Budiştii au un proverb: "Dacă îl întâlneşti pe Buddha pe drum, ucide-l". Ideea este: "Nu-ţi identifica eliberarea personală cu o fiinţă fizică exterioară – mergi către propriul interior.

Nu avem nicio îndoială că, în goana după putere, instituţiile corupte de pe această planetă au jucat jocurile despre care scrie Brown (şi prezenta carte detaliază multe dintre ele). Din fericire, printre jocurile lor nu figurează şi ceea ce unii numesc "jocul suprem" şi asta – pentru cei care au urechi de auzit şi ochi ca să vadă – stă scris printre rânduri în textele noastre sacre, chiar dacă au cam fost uitate.

Un aspect important ce trebuie reţinut este acela că, în evoluţia civilizaţiei noastre, divinitatea feminină a fost negată şi călcată în picioare. Considerăm că este la fel de important să înţelegem că mijloacele de a o readuce la lumină sunt în mâinile noastre, nu aparţin vreunei elite secrete. Divinitatea feminină din noi trebuie armonizată cu aspectele noastre masculine, lucru care îi permite ridicarea mai presus de palierul primitiv. Dacă se urmăreşte cu sârguinţă şi sinceritate această înălţare, străvechile învăţături de înţelepciune spun că energiile vieţii se ridică asemenea sevei primăvara în tulpina plantelor. Această comuniune a celor două polarităţi, masculin şi feminin, la toate nivelurile, face să înflorească chakrele, culminând cu minunata corolă de lotus, cu o mie de petale, cu o renaştere pe un tărâm infinit – o lume nelimitată de acele constrângeri ce aduc moartea.

Aceasta este, credem noi, natura iluminării şi scopul evoluţiei. De aceea, asemenea celor şapte orbi şi elefantului – fiecare încercând să-şi folosească propria experienţă, limitată, pentru a descrie ceva ce nu poate fi descris în cuvinte – încercăm să interpretăm totul în funcţie de propriul nostru mod de gândire. Dacă vom pierde din vedere ideea că putem fi nemuritori, simpla procreere poate părea singurul lucru care ne-a mai rămas.

Căutarea adevărului nu poate şi nu trebuie abandonată – în nici un caz. Totuşi, considerăm că acest ţel trebuie urmărit cu mai multă înţelepciune şi mai puţin fanatism.

Pentru cei care s-au pierdut în valurile unei vieţi lipsite de sens, care încearcă să navigheze mai departe, să scape din tot felul de capcane şi să ajungă la limanul adevăratului gnosis, ţineţi minte că oricine pretinde a cunoaşte multe despre asemenea lucruri – căutând să dobândească şi autoritatea pe care o presupune această cunoaştere – poate fi pus la îndoială, cerându-i-se, printre altele, să o dovedească.

Ca să o spunem altfel, când suntem în căutarea adevărului, dovada este întotdeauna ca desertul la un ospăţ. Nimic nu are aroma lucrurilor reale.

PARTEA ÎNTÂI

CREŞTINISMUL:
ADEVĂRUL DIN SPATELE VĂLULUI ORTODOXIEI

1. Enigma lui Cristos

Această poveste depăşeşte, oare, până şi imaginaţia Hollywood-ul?

J. Douglas Kenyon

După ce milioane de oameni s-au înghesuit să vadă filmul lui Mel Gibson, *Patimile lui Cristos*, au început să apară numeroase controverse. Pentru unii, întrebarea este: poate atâta violenţă să servească unui ţel spiritual? Pentru o altă categorie problema anti-semitismului este esenţială, în vreme ce alţii văd un progres în evoluţia religiei. Totuşi, mogulii Hollywood-ului încearcă să cloneze această formulă, să creeze o "franciză" şi, poate, să obţină o sfântă vacă de muls.

Dar toată lumea este de acord cel puţin cu privire la un aspect: filmul a fost un adevărat fenomen, a spart toate recordurile de încasări. *Patimile*, se pare, au dovedit o forţă similară celei care a adus religia creştină în prim plan. Desigur, povestea unui erou sacrificat pe nedrept pentru păcatele lumii a constituit material pentru nenumărate poveşti, în multe culturi, iar catarsisul care rezultă din numeroasele repetări a condus, peste secole, la o adevărată exaltare culturală.

În *Eroul cu o mie de feţe* şi în alte cărţi, specialistul în mitologie Joseph Campbell sugera că acea călătorie solitară a Eroului universal – Est sau Vest – este fundamentală pentru supravieţuirea speciei umane, chiar dacă se putea întâmpla ca populaţia respectivă să-şi persecute şi chiar să-şi ucidă binefăcătorul. Alţii, cum este Sir James Frazer, în *Creanga de aur*, aduc argumente similare. Într-adevăr, ecouri ale acestei teme au alimentat multe dintre creaţiile de la Hollywood, de la *Lord Kim* la *Cel care ar fi vrut să fie rege*.

Din păcate, Mel Gibson pare puţin interesat de acest subiect. La fel ca şi în precedenta sa superproducţie, *Braveheart*, el se arată preocupat de imaginile de detaliu ale torturii fizice. *Patimile* risipesc zece minute interminabile arătând cum a fost jupuit Isus de către gărzile romane, insistând pe detalii atroce ale celor mai violente aspecte ale poveştii. În punctul culminant din *Braveheart*, execuţia eroului scoţian al lui Gibson pare extrem de reală. Prin astfel de imagini, susţine Gibson, spectatorii sunt foarte mişcaţi din punct de

vedere emoţional. Este adevărat, dar este discutabil dacă asta serveşte şi unor scopuri ceva mai înalte.
Naraţiunea din *Patimile lui Cristos* se bazează în mare parte pe Evanghelii şi pe tradiţia catolică. Cele paisprezece Opriri de pe Drumul Crucii sunt reprezentate în detaliu, inclusiv episodul cu Veronica ştergându-i faţa lui Isus. Deşi scena nu îi este, probabil, prea familiară majorităţii protestanţilor evanghelici, aceştia au apreciat, fără îndoială, filmul. În ceea ce priveşte evenimentele din ultimele ore de viaţă ale lui Isus, Gibson s-a abătut foarte puţin de la versiunea general acceptată, ceea ce a făcut, fără îndoială, să fie apreciat de creştinii conservatori, revoltaţi de versiunile hollywoodiene mai puţin convenţionale, apărute de curând (de exemplu, *Ultima ispită a lui Cristos)*.

Opiniile sunt împărţite, în mare, între cei care cred / cei care nu cred. De o parte este curentul creştin principal – reprezentat de catolici şi de protestanţi – iar de cealaltă parte, grupul umanist secular. În mod ironic, ambele părţi îşi bazează poziţia pe interpretarea literală a Bibliei. Creştinilor care cred şi interpretează Biblia în mod literal li se opun secularişti, care nu sunt de acord cu lectura literală a Bibliei şi, prin urmare, îşi menţin *ne*credinţa.

De exemplu, acuzaţia că filmul *Patimile lui Cristos* este anti-semit are la bază teama că vina pentru crucificare va cădea asupra evreilor, din a căror elită preoţească a primului secolul provin personajele negative ale poveştii. O viziune ceva mai luminoasă – care vede antagonistul ca fiind o elită coruptă aflată permanent la putere, prezentă la fiecare generaţie – se pierde în această dispută.

Nu prea reuşim să îi vedem pe „scribii şi fariseii" din jurul nostru, care în cultura modernă apar sub o cu totul altă formă – ei pot fi profesori de facultate ori intelectuali, adepţi ai unor noi şi mult mai subtile doctrine care predică intoleranţa.

Ambele tabere încearcă să aplice nişte standarde esenţialmente materialiste unor subiecte care, de regulă, sunt considerate a fi de natură spirituală. Trecând aproape neobservat în acest tumult este un al treilea punct de vedere, cel care caută un sens în termeni simbolici, prin intermediul unora dintre cele mai puţin bătătorite căi din cursul istoriei. Cel mai adesea catalogaţi cu formula stereotipă de „New Age", susţinătorii acestui curent îşi pot aroga un trecut mult mai îndepărtat decât al celor mai populare religii, inclusiv Creştinismul şi chiar Iudaismul. Considerat uneori a fi înţelepciunea

perenă, ori modelul esoteric sau mistic al Creştinismului, direcţiile generale ale acestui punct de vedere sunt acceptate de persoane - considerate a avea autoritate în materie – extrem de diferite, de la Edgar Cayce, Mary Baker Eddy, Paramahansa Yogananda, la Helena Petrovna Blavatsky.

Fig. 1.1. Capul lui Cristos, *o reprezentare tradiţională a lui Isus, aşa cum a fost el pictat de Rembrandt van Rijn în 1655*

Conform acestui mod de gândire, adevărata forţă a mesajului lui Cristos de a dărui viaţa veşnică a fost furată de la Creştinism de către o elită coruptă. În încercarea de a contracara aspiraţiile fireşti ale „copiilor lui Dumnezeu" pe pământ – şi anume, întoarcerea la creatorul/părintele lor – vinul cel adevărat al vechii tradiţii pline de înţelepciune, reprezentate prin Isus, a fost transformat în apă chioară de către forţele care conduc pământul.

Susţinătorii Creştinismului ezoteric afirmă că Biblia, aşa cum apare ea, este rezultatul conciliilor bisericeşti chemate să intervină în momentul apariţiei primelor controverse. De exemplu, Conciliul de la Niceea a fost convocat în 325 de către proaspătul convertit la creştinism Constantin I, împăratul Bizanţului. Printre subiectele cele mai importante aflate pe ordinea de zi a Conciliului, figura şi aşa-numita erezie Ariană. Această dispută privind natura divină a lui Isus se purta între Gnostici (sau Ariani) şi Niceeni. Gnosticii urmăreau cunoaşterea directă, personală a lui Dumnezeu (gnosis) şi luau în serios vorbele lui Cristos de genul „Nu ştiţi că Dumnezeu este în voi?", sau „A voastră este împărăţia cerurilor". De cealaltă parte, niceenii vedeau în Isus mediatorul absolut dintre Dumnezeu şi om. Gnosticii au fost daţi deoparte, iar învăţăturile lor au fost scoase din doctrina Bisericii.

Unii cercetători, printre care Michael Baigent, Richard Leigh şi Henry Lincoln, în *Moştenirea mesianică*, susţin că gnosticii din secolul patru sunt urmaşii apostolului Iacob, fratele lui Isus şi cap al Bisericii în secolul întâi. Puţini oameni ştiu că în primii ani Biserica a produs numeroase evanghelii şi cărţi, ai căror autori se presupune a fi fost cei aflaţi în imediata apropiere a lui Isus (de exemplu Evanghelia lui Toma şi cea a Mariei Magdalena, precum şi Evanghelia lui Iuda, descoperită de curând). Multe dintre aceste evanghelii şi cărţi au fost distruse din ordinul Bisericii, care nu voia să-şi vadă contracarate propriile scopuri. Totuşi, în ultima vreme, unele dintre acestea au fost redescoperite lângă Nag Hammadi, în Egipt. Elaine Pagels a

inclus multe citate din aceste scrieri în best-seller-ul său, *Evangheliile Gnostice*.

Textele gnostice par să completeze golurile lăsate de aşa-numitele Manuscrise de la Marea Moartă, descoperite în anii 1950 în Palestina, lângă Qumran. În pofida unei rezistenţe îndârjite din partea clericilor ortodocşi, mulţi cercetători reputaţi cred că manuscrisele aparţin unei secte cunoscute sub numele de esenieni, un grup din care se pare că făceau parte şi Isus şi cei care erau cu el. Este uşor de remarcat cât de multe elemente comune există între Manuscrisele de la Marea Moartă şi învăţăturile lui Isus.

Norman Golb, autorul lucrării *Cine a scris manuscrisele de la Marea Moartă?* afirmă că, analizând scrisul, rezultă că cel puţin 500 de scribi au fost implicaţi. Pentru orice minte rezonabilă, asta sugerează faptul că textele au fost produse de o mişcare mult mai largă, ce se întindea în Palestina şi Iudeea, ele neputând fi opera unei secte mărunte şi izolate. Acest punct de vedere este susţinut şi de reputatul specialist Robert Eisenman.

Baigent şi Leigh, în lucrarea lor *Înşelătoria Manuscriselor de la Marea Moartă*, urmează calea deschisă de Eisenman şi merg chiar mai departe, susţinând că primii creştini şi qumranienii nu numai că erau unul şi acelaşi lucru, dar erau chiar militanţi naţionalişti, care încercau să-şi instaleze propriul preot/rege, Isus pe tronul Israelului şi probabil pe fratele lui, James, ca succesor. Ei vorbesc despre descendenţa lui Isus din regele David, aşa cum se pomeneşte în Evanghelia lui Matei. În opinia lor, Isus devine cu adevărat regele evreilor, poate un luptător pentru libertate împotriva ocupaţiei romane. Elemente care urmează linia acestei teorii, care ar fi putut influenţa istoria europeană, se regăsesc din belşug în lucrarea lui Baignet, Leigh şi Lincoln, *Sânge Sfânt, Sfântul Graal* precum şi în recentul best-seller al lui Dan Brown, *Codul lui Da Vinci*.

Fig. 1.2. *Fragment dintr-o evanghelie gnostică. Aceste evanghelii au fost interzise de capii bisericii creştine timpurii.*

În ultimii câţiva ani, asemenea dezvăluiri venind din partea unor grupuri de cercetare alternativă au oferit o analiză extrem de aprofundată a originilor creştinismului. Irumpând din ceţurile antichităţii, iese la lumină imaginea unei lumi de intrigi şi trădare, în care învăţăturile iniţiale ale lui Isus erau codificate sub formă de legi şi doctrine puse în aplicare de o elită preoţească,

în complicitate cu principii seculari, decişi să-şi păstreze autoritatea. Scopul ascuns era acela de a abate atenţia poporului de la noţiuni tulburătoare cum ar fi propria nemurire şi de a înlocui spectrul păcatului şi al vinovăţiei, proclamând că judecata lui Isus se face prin interpuşi.
Această doctrină a impus adorarea lui Isus, ca unic fiu al lui Dumnezeu, care a luat asupra sa toate păcatele lumii. Astfel, deturnaţi de la ideea de a-şi asuma propriile fapte, oamenilor li se lua posibilitatea de a-şi formula propriile dorinţe şi, în ultimă instanţă, de a-şi depăşi condiţia – cu alte cuvinte, nu erau lăsaţi să pună în vreun fel în pericol supremaţia conducătorilor lor.

Văzută în această lumină, actuala campanie –ilustrată de filmul lui Mel Gibson - de a insista pe suferinţele lui Isus şi de a pune accentul pe ideea de vinovăţie care li se asociază, apare ca urmărind să reactiveze o formă de control care – deşi a funcţionat foarte bine timp de secole – astăzi pare pe punctul de a-şi pierde din forţă.

Există încă multe necunoscute privind viaţa adevărată a lui Isus, iar creştinismul ezoteric încearcă să ofere răspunsuri. Ani de zile au circulat zvonuri potrivit cărora Vaticanul ascunde dovezi legate de viaţa lui Isus. Intr-adevăr, există voci care afirmă că Isus ar fi trăit o vreme în India; această idee este susţinută de puternicele legături dintre conţinutul evangheliilor gnostice şi unele doctrine ale spiritualităţii orientale.

O altă teorie porneşte de la comparaţia dintre zeul egiptean Osiris şi Isus, sugerând că anumite aspecte ale tradiţiei creştine referitoare la Isus au fost copiate după modelul acelei figuri unice în mitologia egipteană.

Creştinismul ezoteric prezintă viaţa şi învăţăturile lui Isus în primul rând ca fiind o cale de iniţiere, pe care Cristos, acţionând mai degrabă ca un preot decât ca un rege, îşi conduce discipolii – pe toţi cei care „au ochi să vadă şi urechi să audă”, prin intermediul a tot felul de ritualuri de purificare, ce îi vor duce, într-un final, spre iluminare şi eliberare. (Ceea ce poate reprezenta cel puţin un posibil motiv de ostilitate din partea unor înalţi preoţi ignoranţi – invidia/gelozia). În acest sens, rolul lui Cristos, ca fiind cel desemnat să dezvăluie misterele sacre, este în armonie cu cea mai pură şi mai veche înţelepciune şi practică a templului.

Pentru iniţiaţii în căutarea gnosis-ului, fiecare pas al lui Isus capătă o bogată semnificaţie simbolică. Străduindu-se – din punct de vedere spiritual vorbind

– să asimileze trupul şi sângele maestrului lor (exemplul şi învăţăturile lui), starea de iluminare pe care o ating iniţiaţii ajunge, în cele din urmă, să descătuşeze misterul comuniunii cu maestrul. Această comuniune sacră este simbolizată prin cupa de la Cina cea de Taină – cunoscută sub numele de Sfântul Graal – şi conduce la uniunea cu maestrul şi cu viaţa veşnică, sau nemurirea.

Ca o ironie, autorii *Patimilor lui Cristos*, indiferent care a fost intenţia lor, au contribuit, poate, la un proces mult mai amplu decât s-ar fi aşteptat, un proces din care nu au mai putut ieşi – prin care, atât ei cât şi spectatorii, au fost conduşi, fără să vrea, pe calea spre înălţare.
Într-unul dintre ritualurile masonice, iniţiatul este invitat să urce cele „33 de trepte ale altarului-coloană vertebrală, spre partea superioară – unde se află capul – acolo unde Cristos este crucificat între cei doi tâlhari, lobii anterior şi posterior". Ideea este aceea că nivelul de cunoaştere evoluează – ca într-o spirală ascendentă, traversând diversele centre aliniate cu şira spinării (cunoscute şi sub numele de chakre) înspre eliberare – şi pentru aceasta, trebuie să treacă prin etapele simbolizate de crucificare. Cei care îşi concentrează atenţia asupra acestui proces pot fi avantajaţi, fie că înţeleg sau nu ceea ce fac.

2. Similitudini cu mitul lui Osiris

Elemente ale imagisticii creştine în artefacte din Egiptul antic

Richard Russell Cassaro

De ce egiptenii îşi îngropau morţii cu bonetă pe cap, cu barbă şi cu un toiag de păstor în mână?

Nu există o teorie unanim acceptată printre egiptologi, care să ofere o explicaţie logică pentru semnificaţia acestor accesorii funerare.

Un studiu recent susţine că acestea reprezintă imaginea izbăvitorului creştin – un păstor bărbos, cu plete lungi. Boneta, barba şi toiagul de păstor au un sens simbolic. Ele erau folosite pentru a transforma aspectul exterior al decedatului, dându-i imaginea zeului Osiris, cea mai importantă zeitate egipteană şi singurul despre care se spune că a înviat din morţi.

CREDINŢA ÎN REÎNVIERE

„Osiris a fost figura centrală a vechii religii egiptene", spunea defunctul egiptolog Sir E.A. Wallis Budge, „şi principiile fundamentale ale cultului său erau credinţa în natura lui divină, în moartea şi învierea sa, precum şi în totalul său control asupra a ceea ce se întâmplă cu trupul şi cu sufletul oamenilor. Elementul central al oricărui cult închinat lui Osiris era speranţa în reînvierea într-un alt trup şi în nemurirea acestuia, la care se putea ajunge numai prin moartea şi învierea lui Osiris".

În istoria Egiptului timpuriu, obiceiurile religioase impuneau ca regii să fie îngropaţi sub înfăţişarea lui Osiris. Mai târziu, clasele avute şi chiar oamenii obişnuiţi au început să beneficieze de o înmormântare de tip osirian. Obiceiul reflectă dorinţa egiptenilor de a-l urma pe zeu pe calea nemuririi.

Henri Frankfort, fost profesor în antichitate preclasică la Universitatea din Londra, sublinia următoarea idee: „Este posibil ca această identificare a decedatului cu zeul Osiris să fi fost văzută ca modalitate de a reînvia în Lumea de dincolo".

Printre hieroglifele care reprezintă numele lui Osiris (Ausar) se regăseşte şi silueta unui bărbat cu barbă şi părul lung. Aceeaşi imagine a fost gravată şi pe sarcofagele antropomorfice. Acoperământul pentru cap, *nemes*, care porneşte din creştetul celui decedat şi-i ajunge până la umeri, simbolizează părul lung şi este prins la spate într-o coadă de cal, fiind confecţionată de cele mai multe ori din păr natural. Barba împletită de la bărbie este reprezentarea pentru o barbă mare/lungă.

Acest tipar de înmormântare ne dezvăluie un lucru fascinant: cu mii de ani înainte de apariţia creştinismului, egiptenii credeau în reînvierea unui bărbat cu barbă şi păr lung şi sperau să-şi continue viaţa după moarte!

Pe sarcofagele pe care apar reprezentări ale lui Osiris, se poate vedea cum acesta ţine un toiag de păstor în mâna stângă, care este categoric un simbol creştin – Isus îşi spune Bunul Păstor al omenirii, diverse portrete ale lui Cristos înfăţişându-l cu un toiag de păstor în mână. Şi în lucrările de artă egiptene apare toiagul în mâinile lui Osiris. În textele scrise, epitetele care-i sunt atribuite, *sa* şi *Asar-sa* înseamnă „păstor" şi „Osiris păstorul".

Cuvântul *păstor* pare un nume potrivit pentru un conducător spiritual îndrăgit, a cărui credinţă în reînviere este o promisiune a continuării vieţii după moarte.

CRUCEA VIEŢII

De remarcat faptul că ideea că sufletul îşi continuă viaţa şi după moarte era reprezentată prin crucea vieţii (*ankh*), un alt simbol ce are corespondent şi în creştinism. Ankh a fost cel mai venerat şi mai răspândit însemn în tradiţia egipteană; apărea gravată pe morminte şi în temple, era prezentă în mâinile zeilor, ale regilor, ale preoţilor, ale marilor viziri şi chiar ale oamenilor de rând şi ale copiilor lor. Nu i se cunoaşte originea, dar semnificaţia sa este foarte apropiată de ceea ce înseamnă crucifixul în creştinism, tot un simbol al vieţii de după moarte. Doctrina lui Isus despre Viaţa veşnică este o temă predilectă a scripturilor creştine – în Evanghelia după Ioan 11:25, Isus spune: „Eu sunt reînvierea şi viaţa: cel ce crede în mine, chiar dacă va muri, tot viu va fi: şi toţi cei ce trăiesc şi cred în mine nu vor muri niciodată".

Simboliştii văd în ankh imaginea unui om crucificat: cercul reprezintă capul, linia orizontală – cele două mâini, iar linia verticală – picioarele bătute în cuie pe cruce, strânse laolaltă ca într-unul singur.

ZIUA JUDECĂŢII

După reînviere, Osiris devine judecător al sufletelor celor morţi, deţinând puterea de a le dărui viaţa în ceruri celor ce s-au purtat bine pe Pământ. Wallis Budge spune: „Credinţa că Osiris era judecătorul imparţial al faptelor şi vorbelor oamenilor, care-i răsplătea pe cei drepţi şi-i pedepsea pe cei răi şi care domnea peste împărăţia cerurilor, unde nu sălăşluiau decât făpturi fără de păcat şi că el avea puterea de a face toate aceste lucruri pentru că şi el trăise pe Pământ, murise şi înviase din morţi, este la fel de veche precum civilizaţia dinastică egipteană."

Fig. 2.1. Tabloul lui Michelangelo, Judecata de Apoi *(stânga), are multe elemente comune cu reprezentarea Zilei Judecăţii (jos), descoperite pe pereţii unui mormânt egiptean. In ceremonialul egiptean, inima celui decedat – simbol al virtuţii acestuia, al caracterului său moral şi a ceea ce a înfăptuit el pe Pământ – era pusă pe talerul unui cântar în faţa lui Osiris, pe celălalt taler aflându-se o singură pană de pasăre, reprezentând legea divină,* maat. *Dacă talerele stau în echilibru, decedatului i se permite să treacă în ceruri.*

În mod similar, Ziua Judecăţii este unul dintre principalele elemente ale religiei creştine. Sufletele celor decedaţi stau în faţa lui Cristos, pentru a fi judecate. Cei care, pe parcursul vieţii, i-au urmat învăţăturile, vor fi consideraţi ca fiind virtuoşi şi vor fi primiţi în rai. În versetul 11, către Corinteni 5:10, se spune: „Noi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea *Judecăţii* lui Cristos [sublinierea noastră]; astfel, fiecare dintre noi va fi judecat după faptele sale, fie ele bune sau rele".

Prezentarea lui Cristos şi a lui Osiris în calitate de judecători este foarte asemănătoare.

Judecata de Apoi a lui Michelangelo are multe elemente în comun cu Ziua Judecăţii gravată pe papirusurile egiptene şi pe pereţii mormintelor. In ceremonialul egiptean, inima celui decedat – simbol al virtuţii acestuia, al

caracterului său moral şi a ceea ce a înfăptuit el pe Pământ – era pusă pe talerul unui cântar, pe celălalt taler aflându-se o singură pană de pasăre, reprezentând legea divină, *maat*. Dacă talerele stau în echilibru, decedatului i se permite să treacă în ceruri. În calitatea sa de judecător, Osiris era prezentat şezând, postură asemănătoare cu modul în care scriptura descrie tronul pe care stă Cristos când judecă.

Cum ar trebui să interpretăm astfel de similitudini atât de frapante? Oare creştinii nu au făcut decât să împrumute din religia egipteană aceste imagini şi simboluri legate de Osiris? Sau toate relevă, de fapt, un profund – şi neştiut până acum – fenomen, care a influenţat istoria civilizaţiei umane? Scoţând în evidenţă asemănările dintre religiile egipteană şi creştină, nu redescoperim, oare, modelul unei vechi tradiţii mesianice, care a contribuit la dezvoltarea omenirii, din punct de vedere cultural şi spiritual, încă de la începuturile istoriei?

MIT CONTRA DOVEZI CONCRETE

Întrucât povestea lui Osiris era atât de bine cunoscută în Egipt, ea nu a fost niciodată transpusă în scris. Drept urmare, cercetătorii moderni nu pot stabili cu precizie evenimentele care i-au marcat viaţa, moartea şi învierea. Primele relatări scrise despre Osiris ne vin din surse din afara Egiptului, prin intermediul istoricilor antici, ca Diodorus Siculus (sec. I Î.Hr.), Herodot (sec. V Î.Hr.) sau Plutarh (sec. I d.C.)

Aceşti clasici îl descriu pe Osiris ca fiind un rege de sorginte semi-divină, care a abolit canibalismul, i-a învăţat pe oameni să trăiască în respect faţă de *maat*, să ducă o viaţă mai morală şi – pătrunşi de iubire faţă de rasa umană – să pornească în lume, să le propovăduiască şi celorlalte popoare binefacerile civilizaţiei. Ei continuă apoi cu descrierea mitologică a uciderii lui Osiris de către fratele său, Seth, care era invidios; renaşterea lui Osiris, ca urmare a actelor de magie ale surorii/soţiei sale, Isis; şi a doua sa moarte, tot din cauza lui Seth, care i-a dezmembrat trupul, aruncând bucăţile de-a lungul Nilului. După nimicirea totală a lui Osiris, fiul acestuia, Horus, l-a înfruntat pe Seth într-o bătălie epocală, pentru a răzbuna moartea tatălui său.

În mitul lui Osiris, acţiunea se desfăşoară jumătate în lumea noastră, jumătate într-o lume ireală, a magiei, unde totul este posibil. Acest element de ficţiune stă, în parte, la baza ideii – false - că Osiris a fost o fiinţă imaginară. Elementele concrete ce se mai găsesc printre ruinele vechiului

Egipt spun, însă, o altă poveste. Religia osiriană a determinat o adevărată renaştere pentru locuitorii de pe malul Nilului, iar efectele sale s-au răsfrânt asupra tuturor aspectelor de la începuturile societăţii lor. Le-a insuflat o înaltă morală, ideea de bine şi de rău şi o aplecare spre iubire frăţească şi admiraţie, cum nu se mai întâlniseră până atunci în istoria umanităţii şi neatinse de nici unul dintre celelalte popoare antice.

Religia osiriană a stat la baza unei filosofii extrem de avansate. Adoratorii lui Osiris au înţeles că trupul omenesc nu este nici perfect, nici veşnic. Date fiind toate acestea, erau convinşi, de asemenea, că moartea nu era sfârşitul existenţei lor. Că un element spiritual etern sălăşluieşte în ei, care se va dezvolta – va reînvia – din trup şi va continua să existe într-un alt saţiu, superior, dacă modul lor de viaţă a fost în concordanţă cu acel înalt cod moral – *maat*. Aceeaşi filozofie se regăseşte şi în creştinism, având la bază ideea de viaţă, moarte şi reînvierea mântuitorului creştin.

PHOENIX DE LA RĂSĂRIT

Egiptenii comparau spiritul lui Osiris cu o pasăre paradisiacă, la fel cum reprezentarea creştină pentru sufletul lui Isus este un porumbel alb. Egiptenii îi spuneau acelei păsări Benu; grecii îi spuneau phoenix. Conform legendei, fiinţa aceea magnifică apărea în mod miraculos pe cer, la răsărit, la anumite momente de-a lungul istoriei, pentru a anunţa începutul unei noi ere. Când se arăta, în mod miraculos, pasărea era în flăcări şi se lăsa mistuită de foc, rămânând în urma ei numai cenuşă. Apoi renăştea după moarte, reînnoită şi reîntinerită.

Erudiţii sunt de acord că phoenix era un simbol al lui Osiris. Filologul german Adolf Erman explică: „Sufletul lui Osiris sălăşluieşte în pasărea Benu, phoenix…” Un pasaj din Cartea Morţilor (vechi texte egiptene magice, funerare), susţin această afirmaţie: „Eu sunt marele Phoenix care este în El. Cine este el? Este Osiris. Cel atotştiutor. Cine este el? Este Osiris”.

Atributele lui Osiris de phoenix sunt asemănătoare cu cele asociate lui Mesia creştin. Atât phoenix cât şi semnele legate de Mesia apar pe cer la răsărit (steaua din Bethleem apare la răsărit, prevestind naşterea noului Rege). Ambii reînvie după moarte. Ambii reprezintă tema vieţii după moarte, prin reînviere. Ambii prevestesc începutul unei noi ere. (Apariţia lui Cristos a

însemnat începutul erei noastre: I.C. / D.C.). În fine – şi poate cel mai important aspect – ambii sunt asociaţi cu ideea unei reapariţii predestinate (creştinii aşteaptă iminenta întoarcere a lui Cristos: de exemplu, Doctrina celei de-a Doua Veniri).

Care este semnificaţia acestor elemente comune între phoenix şi Mesia? Oare mitul lui phoenix anticipează cumva credinţa în apariţia unui mântuitor, pe parcursul istoriei umanităţii, un salvator ale cărui viaţă, moarte şi reînviere erau menite să stimuleze evoluţia civilizaţiei umane? Să fie mitul enigmaticului phoenix egiptean o tradiţie puternică, păstrată cu sfinţenie? Şi să fie aceasta o tradiţie aflată pe punctul de a fi redescoperită?

Egiptenii asociau prima apariţie a lui phoenix cu o vârstă de aur a istoriei lor, cunoscută sub numele de Zep Tepi, Vremea Începutului. Erau convinşi că bazele civilizaţiei lor au fost puse în acea perioadă revolută, plină de glorie. R.T. Rundle Clark, fost profesor de egiptologie la Universitatea Manchester, din Anglia, spune, referitor la concepţia anticilor despre Vremea Începutului:

> Pentru orice lucru a cărui existenţă sau autoritate trebuie justificată ori explicată, se face referire la Vremea de Început, fie că este vorba despre fenomene naturale, ritualuri, însemnele regalităţii, planurile templelor, formulele magice sau medicale, sistemul de scriere cu hieroglife, calendarul – tot ceea ce ţine de civilizaţie… Tot ceea ce era bun şi eficient se baza pe principiile stabilite în acele Vremuri de Început – văzute ca fiind vârsta de aur a perfecţiunii absolute.

Acele Vremuri de Început par să fie perioada în care Osiris a domnit ca rege absolut al Egiptului. Atunci a impus legea (*maat*) şi a iniţiat cultul lui Ra, zeul Egiptului monoteist. Rundle Clark explică: „Domnia lui Osiris a constituit o epocă de aur, model pentru generaţiile următoare. Maat şi monoteismul, „modelul pentru generaţiile viitoare" stabilite de Osiris au constituit, timp de mii de ani, forţa motrice a culturii egiptene".
Ce înseamnă, exact, „Vremurile de Început"? Este vorba despre prima apariţie – prima venire – a mântuitorului creştin pe Pământ? A fost o forţă conducătoare ce a stat la baza înfloririi culturii egiptene? Şi oare aceeaşi forţă motrice a fost cea care a inaugurat era creştinismului? Au fost, cumva, acele Vremuri de Început o perioadă în care a apărut pentru prima dată vechea tradiţie mesianică? A fost aceasta o tradiţie menită să ofere legi speciei umane, de-a lungul diferitelor epoci istorice, să-i permită accesul la cunoaştere şi la adevărul spiritual?

În ultimul deceniu, cercetători precum Graham Hancock, Robert Bauval şi Adrian Gilbert, au încercat să stabilească legătura dintre acele Vremuri de Început cu zeul Osiris şi constelaţia Orion. Ei cred că cele trei mari piramide de la Giza au fost construite ca o imagine în oglindă a trei stele din constelaţia Orion (Orion era considerată ca fiind corespondentul celest al lui Osiris).

Folosind imagini realizate pe computer, autorii arată că momentul de perfectă corelaţie Orion/piramide a fost în anul 10.500 Î.HR. Una dintre aşa-numitele guri de aerisire din interiorul marii Piramide este îndreptată direct spre stelele din constelaţia Orion, conform configuraţiei acesteia din anul 10.500 Î.HR. - o şi mai solidă dovadă, în opinia autorilor, a legăturii dintre Vremurile de Început ale lui Osiris, piramidele de la Giza şi cele trei stele din constelaţia Orion.

Care este semnificaţia perioadei 10.500 Î.HR. ? Este posibil ca viaţa, moartea şi reînvierea lui Osiris să fi avut loc în acea perioadă îndepărtată? Stabilind o dată precisă pentru acele Vremuri de Început, au descoperit, oare, Hancock, Bauval şi Gilbert, fără să vrea, momentul primei apariţii pe Pământ a lui phoenix? (Mesia creştin)?

Interesant este faptul că anul 10.500 este un moment important pentru amoniţi, o comunitate izolată, de cca 27.000 de membri, care încă mai practică vechile ritualuri religioase egiptene. Deşi se spune că amoniţii au fost nimiciţi de către israeliţi cu mii de ani în urmă, timp de mai multe secole ei au continuat să trăiască ascunşi în Orientul Mijlociu, în Iran, Irak, Pakistan şi Afganistan. Istoria lor merge în urmă până la prima domnie a amoniţilor din Iordania, în afara Egiptului. Se spune că Tutankhamun a fost cel care a pus bazele grupării amoniţilor după domnia ereticului Akhenaten, scopul lor fiind acela de a proteja textele sacre egiptene, pentru a nu fi pervertite.

Tradiţia amoniţilor spune că Osiris - Asuar, după vechiul său nume egiptean - s-a arătat cam prin anul 10.500 Î.HR. Jonathan Cott, autorul lucrării *Isis şi Osiris: explorarea mitului*, i-a luat un interviu Alteţei Sale Sekhmet Montu, liderul spiritual al amoniţilor. Aceasta povesteşte cum s-a născut tradiţia amoniţilor: „Nu am început să ne considerăm ca fiind urmaşii lui decât după moartea lui Asuar [Osiris], iar data înălţării lui spre cealaltă lume constituie

prima zi a calendarului amonit – acum 12.453 de ani, socotind din data de astăzi, 21 iunie 1991”.

Din nou această dată misterioasă, 10.500, apare ca fiind legată de acele Vremuri de Început, ale lui Osiris.

Interesant este şi faptul că un parapsiholog al secolului douăzeci, americanul Edgar Cayce, pomeneşte, la rândul său, despre anul 10.500 Î.HR. Conform interpretării sale, în acea epocă, primii locuitori de pe valea Nilului au intrat în contact cu o civilizaţie mult mai veche şi mai avansată, care i-a ajutat să progreseze din punct de vedere cultural şi spiritual, punând astfel bazele civilizaţiei egiptene.

3. La răsărit de Qumran

În căutarea rădăcinilor credinţei occidentale

David Lewis

În 1947, pe malul Mării Moarte, nişte beduini nomazi au găsit şapte manuscrise degradate, ascunse în peşteri încă de pe vremea lui Cristos. Până în 1956, arheologii au descoperit opt sute de manuscrise în zonă, în deşert, în apropiere de ruinele Qumran-ului. În vremurile biblice, acolo trăia o misterioasă sectă religioasă, la cca treizeci de km de Ierusalim. Deşi nu se ştiu prea multe despre această sectă, istoricii spun că este vorba despre esenieni şi că ei sunt autorii manuscriselor. Dar problema autorilor acestor manuscrise a devenit subiect de aprigă dispută. Unii specialişti susţin că în acele locuri nu a trăit nici o sectă, ci că este vorba despre fortificaţiile ridicate de o mişcare naţionalistă. Ei sunt de părere că acei militanţi care au scris manuscrisele nu erau altceva decât primii creştini.

Dacă este aşa, atunci barca religiei, inclusiv a civilizaţiei occidentale, începe să se clatine pe o mare cam zbuciumată. Lumea creştino-iudaică ar trebui, poate să se privească altfel, cu alţi ochi, atât pe sine cât şi propriile origini. Dar un văl s-a aşternut peste Marea Moartă, peste manuscrise şi semnificaţia lor, ţinându-le, în continuare, ascunse. Anumite elemente stabilesc legătura între acestea şi alte texte, descoperite în zone foarte îndepărtate, cum ar fi Tibetul. Iar preoţii dominicani, temându-se ca manuscrisele şi conţinutul lor să nu ajungă să fie cunoscute şi de alţii, le-au ţinut ascunse zeci de ani, negând în tot acest răstimp că ele ar avea vreo relevanţă pentru creştinismul timpuriu. Descoperite lângă ruinele de la Khibert Qumran, considerat de către istorici a fi fost atât mănăstire cât şi fortăreaţă, manuscrisele rămân una dintre cele mai controversate şi tulburătoare descoperiri din epoca modernă.

Încă de la început, o serie întreagă de intrigi s-a ţesut cu privire la aceste manuscrise. Într-o primă fază, un agent al nou înfiinţatei CIA a examinat, la Damasc, unul dintre manuscrise. Cu toate acestea, eventualul rol jucat de CIA în tot ceea ce a urmat rămâne destul de neclar. În agitaţia politică determinată de formarea statului Israel, nu se mai ştia care dintre ţări este în posesia manuscriselor, indiferent cine au fost autorii.

Manuscrisele au fost vândute pe piaţa neagră, trecând de la beduini în mâinile celor care făceau comerţ ilegal cu antichităţi. Au trecut anii. Lumea părea să nu vrea să vadă importanţa acestei descoperiri, ca şi cum nişte forţe oculte ar fi făcut farmece asupra manuscriselor. Dar, în 1954 avea să apară un anunţ ciudat în *Wall Street Journal.* Se vorbea despre nişte manuscrise biblice, care erau de vânzare. Incredibil: era vorba despre manuscrisele de la Marea Moartă, oferite spre vânzare. Manuscrisele, deja învăluite în mister, au ajuns să fie ascunse dincolo de o altă cortină, Vaticanul.

Şcoala Biblică şi de Arheologie, un organism dominican creat de papă în secolul XIX, a intrat în posesia manuscriselor prin indulgenţa Departamentului Israelian pentru Antichităţi, care le achiziţionase cu mari eforturi de pe piaţa neagră şi din alte surse. Deşi a tradus şi a publicat fragmente din textele biblice şi apocrife, Şcoala a păstrat, totuşi, secretul cu privire la o anumită categorie de manuscrise. Până în 1990, un sfert din ansamblul de materiale care abordează aspecte privind caracteristicile de natură culturală, politică şi mistică ale qumranienilor rămân nepublicate. Unii cercetători sugerează ideea că dominicanii, ţinând manuscrisele ascunse atât de multă vreme, au făcut-o din dispoziţia Vaticanului, întrucât textele vorbeau despre originile creştinismului. Iar această teorie, din câte se pare, are la bază dovezi istorice.

În secolul XIX, Vaticanul a creat Şcoala Biblică pentru a se ocupa de descoperirile arheologice şi teoriile ştiinţifice legate de istoria biblică, la fel cum ştiinţa a adoptat metoda empirică. Cu noua autoritate pe care o dobândiseră, arheologii au arătat lumii ce era adevăr şi ce era fals în privinţa miturilor religioase – descoperirea Troiei de către Heinrich Schliemann fiind un exemplu notabil în acest sens. Pe măsură ce arheologii scotoceau pe sub ruinele Templului din Ierusalim, Vaticanul tremura, simţind ameninţarea pe care o reprezintă ştiinţa modernă pentru doctrina religioasă. În trecut, ereticii ar fi fost pur şi simplu arşi pe rug.

Dar era în anii 1800; nu mai putea fi creată încă o inchiziţie. Astfel încât, Vaticanul a creat un Apărător al Credinţei intelectual, Şcoala Biblică şi de Arheologie Franceză de la Ierusalim. În prezent, deşi finanţată în parte de guvernul francez, Şcoala are în componenţa sa, în cea mai mare parte, preoţi dominicani.

În ceea ce priveşte manuscrisele de la Marea Moartă, Şcoala a lucrat mai mult în secret, în cadrul unei echipe internaţionale, alcătuită majoritar din dominicani. Această echipă, care aproape a monopolizat textele, le-a pus cap la cap cu multă meticulozitate şi a realizat traducerile din aramaică şi din ebraica veche. Părintele de Vaux, membru în echipa Şcolii, a promis că acestea vor fi publicate cel mai devreme în 1970, ceea ce era deja destul de târziu. În 1989, s-a avansat, ca posibilă dată pentru publicare, anul 1997, adică după 50 de ani de la descoperirea lor.

Cercetătorii care doreau să aibă acces la manuscrise au protestat, întrucât timp de zeci de ani li se interzisese acest lucru. Tactica Şcolii de a tergiversa lucrurile a provocat un adevărat scandal în presă. Herschel Shanks, editor al prestigioasei *Biblical Archaeological Review* din Washington D.C., a replicat că asamblarea şi descifrarea a mii de fragmente degradate, scrise în ebraica veche şi în aramaică – un adevărat puzzle – era o sarcină prea grea pentru echipă. A mai spus că nu vor publica niciodată manuscrisele, pentru că echipa era prea mică. Din câte se vede, Shanks a avut dreptate. Manuscrisele au devenit publice prin intermediul unei surse independente, cu posibile legături cu CIA.

Totul s-a schimbat în toamna lui 1991. Biblioteca Huntington din California a anunţat, ca prin minune, că deţine un set de fotografii ale tuturor manuscriselor de la Marea Moartă. În 1961, Elizabeth Bechtel, soţia lui Kenneth Bechtel, de la gigantul fantomă Bechtel Corporation, a intrat, într-un fel sau altul, în posesia fotografiilor, pe care le-a încredinţat Bibliotecii Huntington. Cum a intrat doamna Bechtel în posesia fotografiilor rămâne un lucru destul de neclar – poate prin intermediul relaţiilor pe care le avea soţul său cu guvernele din Orientul Mijlociu, sau poate de la CIA (Corporaţia Bechtel a construit uriaşul complex militar din Riyad, Arabia Saudită, care a fost cartierul general al forţelor militare în timpul operaţiunii Furtună în deşert; numele lui Bechtel este frecvent legat de cel al CIA). Echipa Şcolii şi guvernul israelian au cerut fotografiile de la Huntington. Departamentul Israelian pentru Antichităţi chiar a acuzat Biblioteca Huntington de furt – fără a avea, însă, o bază legală; după cum a reieşit, Israelul luase manuscrisele ca pe un fel de pradă de război.

Indiferentă la aceste acuzaţii, Biblioteca Huntington a răspuns prin a permite accesul la fotografii, contra unei simple taxe de zece dolari. Vălul fusese ridicat, cel puţin în parte.

Aşadar, ce spun manuscrisele?

Există mai multe interpretări. Dar limbajul lor sugerează că acei Qumranieni aveau legături cu biserica timpurie. Limbajul folosit dă greutate manuscriselor – Biblia şi Isus întrebuinţează cuvinte şi un ritm frazeologic asemănătoare cu ale qumranilor, folosind termeni cum ar fi *zel, mincinos* şi *lege*, pe care savanţii renegaţi Robert Eisenman şi Michael Wise, în cartea lor *Dezvăluiri privind Manuscrisele de la Marea Moartă*, le asociază cu zeloţii militanţi care au contribuit la slăbirea dominaţiei romane în Palestina. Şi condamnarea lui Isus de către farisei imită tonul şi caracterul unora dintre manuscrise, în special cel referitor la *Reprezentanţii comunităţii îl blestemă pe fiul lui Belial*, conform traducerii lui Eisenman, o execraţie din *Îngerul din Abis şi Fii lui Belial*.

Şi Ioan Botezătorul vorbeşte şi se comportă asemenea unui Qumranian zelot. Iar drumul spre râul Iordan, unde Ioan l-a botezat pe Isus, trece foarte aproape de ruinele de la Khirbet Qumran – aşadar, Isus şi cei care-l urmau au ştiut cel puţin despre existenţa acelei aşezări. Mai mult, evangheliile, beatitudinile şi predica de pe Munte repetă cuvinte-cheie şi concepte care apar şi în manuscrise, ca şi cum terminologia şi contextul ar fi fost a doua natură pentru Isus şi primii creştini. Cu alte cuvinte, întrucât manuscrisele sunt anterioare Bibliei, care a fost scrisă după anul 60 D.C., este posibil ca forma creştinismului timpuriu să derive din secta de la Khirbet Qumran.

Aşadar, manuscrisele pot fi la fel de relevante pentru creştinismul timpuriu ca şi Biblia, deşi majoritatea clericilor resping categoric această idee. Dar, analizând scripturile, cercetătorii cei contestaţi au identificat pasaje specifice, care nu numai că sugerează existenţa unei legături cu Qumranul, dar îşi au chiar originea acolo. Unele texte se referă la Qumranieni ca fiind cei ce urmează calea, folosind aceleaşi cuvinte care se regăsesc şi în scripturile creştine. De fapt, Biblia abundă în elemente qumraniene care, puse în context, dau frazelor un înţeles de-a dreptul revoluţionar. Deosebit de elocventă este folosirea cuvântului ebraic „Ebionim”, care înseamnă „cel Sărac”, ce apare în „Laudă Săracilor”, în alte texte qumraniene precum şi în scripturile creştine. Apar şi sinonime – „supus”, „oprimat”: termeni familiari creştinilor. Aşadar, în manuscrisele de la Marea Moartă, qumranienii folosesc aceşti termeni cu privire la ei-înşişi.

Eusebius, un istoric al bisericii din secolul patru, vorbeşte despre aceşti ebioniţi ca fiind o sectă de origine palestiniană, căreia îi revine meritul pentru răspândirea creştinismului la Roma. Fost episcop de Cesareea, el ia în derâdere acest grup, întrucât ebioniţii nu-l priveau pe Isus ca fiind de origine divină. Or, o tradiţie creştină spune că descendenţi ai bisericii timpurii, alcătuind o comunitate din Ierusalim, a lui Iacob cel Drept, fratele lui Isus, era cunoscută şi sub numele de „Cei Săraci". Ceea ce sugerează faptul că ebioniţii şi primii creştini erau unul şi acelaşi popor, iar Iacob, în calitatea sa de cap al bisericii timpurii din Ierusalim, nu-l considera pe Isus ca fiind de sorginte divină – ceea ce constituie o mare problemă pentru Vatican şi, practic, pentru întreaga creştinătate.

Stevan Feldman, în aceeaşi *Biblical Archeological Review* din Washington, susţine că acea frazeologie comună manuscriselor şi scripturilor creştine are o explicaţie foarte simplă – acela era stilul de a vorbi din vremea respectivă – iar legătura dintre qumranieni şi primii creştini este o invenţie. De multe ori, teoreticienii tradiţionalişti preferă, după cum am văzut, calea minimei rezistenţe cu privire la noile descoperiri decât să îndrăznească să pună în discuţie *status quo*-ul şi folosesc o multitudine de argumente pentru a-şi susţine acest punct de vedere „ajustat".

Cele mai vechi manuscrise pomenesc despre Masada, fortăreaţa evreiască asediată de către romani în secolul întâi. Zeloţii evrei se pare că venerau manuscrisele, probabil pentru că practicau o formă de iudaism qumranian. Mulţi şi înfometaţi, rebelii au preferat să se sinucidă în masă decât să-i lase pe romani să le distrugă identitatea spirituală şi naţională. Faptul că unii istorici văd în Khirbet Qumran o fortăreaţă şi nu o mănăstire – şi fac legătura între aceasta şi revolta maccabeenilor din secolul întâi D.C. – vine să contrazică teoria conform căreia pe malul Mării Moarte trăia o comunitate eseniană pacifistă. Cu o scriptură creştină având legături cu manuscrisele şi cu manuscrisele care duc spre Masada, creştinii timpurii par mai degrabă rebelii din *Războiul Stelelor* care se luptă cu Darth Vader-ul hegemoniei romane decât mioare paşnice, aşa cum îi prezintă tradiţia.

Michael Baigent şi Richard Leigh, autorii lucrării *Înşelătoria manuscriselor de la Marea Moartă* (co-autori, împreună cu Henry Lincoln ai lucrării *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, o sursă de inspiraţie pentru *Codul lui da Vinci*) prezintă portretul destul de neverosimil al unui Isus pacifist. După cum subliniază autorii, de pe buze îi curg fraze qumraniene, uneori cuvânt cu cuvânt. Erau fraze ale aceloraşi qumranieni care evitau lumea de dincolo de Iudeea şi

Palestina, având o posibilă legătură, sau fiind chiar identici cu zeloţii, luptând şi murind pentru cauza lor naţională.

În general, tradiţionaliştii admit că cel puţin o parte dintre zeloţi aparţineau grupului iniţial al lui Isus. Chiar Biblia îl arată pe Isus acţionând în stilul zeloţilor, gonindu-i pe cămătari din Templu, răsturnându-le mesele. El spune, în evanghelii: „Am venit nu să aduc pacea, ci sabia". În acelaşi spirit, când o cohortă romană vine după Isus în Gethsemani, Petru scoate sabia împotriva lor, ceea ce nu prea este gestul unui blând creştin. Elocvent este şi numărul de soldaţi din cohorta romană – şase sute, conform spuselor lui Baigent şi Leigh. Nu trimiţi şase sute de soldaţi decât dacă te aştepţi la o rezistenţă armată. Şi crucificarea, să ne amintim acest lucru, era metoda prin care erau executaţi rebelii, nu rabinii. Aceste evenimente biblice, în contradicţie cu tradiţia creştină, nu sunt, în schimb, deloc în contradicţie în contextul Qumran şi cu rebelii săi. Dimpotrivă, se potrivesc perfect.

Cartea lui Norman Golb, *Cine a scris manuscrisele de la Marea Moartă?*, arată că, în urma analizării scrisului, rezultă că cel puţin 500 de scribi au lucrat la manuscrise. Aşadar, pentru oricine este evident faptul că teoria existenţei, la Qumran, a unei secte puţin numeroase, nu stă în picioare. Dimpotrivă, textele sunt rezultatul unei mişcări mult mai largi, care s-a întins şi în Palestina şi Iudeea.

Eisenman susţine şi el această idee. Baigent şi Leigh au urmat linia, dar au mers şi mai departe. Ei consideră că cei din Qumran şi creştinii timpurii erau unul şi acelaşi lucru, dar că erau şi naţionalişti militanţi, care încercau să-l înscăuneze pe preotul/regele lor Isus pe tronul Israelului şi, eventual, pe fratele său Iacob imediat sub el. Ei vorbesc despre descendenţa lui Isus din regele David, după cum spune tradiţia. În opinia lor, Isus devine altcineva decât acel Isus tradiţional – un posibil Rege al evreilor în sens literal, poate un luptător pentru libertate împotriva ocupaţiei romane. Parcă se şi aud protestele Vaticanului.

Conform spicuirilor din evanghelii, dar şi din alte surse, mai puţin cunoscute, pe care le vom explora, Isus rămâne un revoluţionar, dar unul profund mistic, un războinic al spiritului, care se inspiră din tradiţii dintr-un context geografic şi spiritual mult mai larg decât îndrăznesc să arate până şi renegaţii ştiinţei moderne. Era el departe de Palestina, aşa cum susţin anumite tradiţii, în anii pierduţi ai Bibliei? E posibil să fi fost în India, sau în

Tibet şi să fi revenit într-o Palestină unde domnea haosul politic? Chiar Biblia prezintă unele elemente în acest sens.

În vreme ce Biblia oferă puţine informaţii istorice, scrierile apostolului Pavel explică modul în care creştinismul timpuriu a putut să evolueze de la un naţionalism iudaic fervent spre o mişcare pur spirituală, care s-a răspândit în lumea occidentală. De asemenea, experienţa lui Pavel pe drumul Damascului ne poate oferi piesa lipsă din acest puzzle vechi de 2000 de ani – aceea a comuniunii mistice.

După moartea lui Isus, Pavel a pornit prin lume şi a propovăduit doctrina dincolo de graniţele Iudeei şi ale Palestinei, demers ce contravenea naţionalismului religios al qumranienilor (şi al iudaismului). A fost el un agent roman, infiltrat printre rebelii evrei, care a aderat la mişcare, după cum sugerează Baigent şi Leigh? Sau a fost un învăţător mistic, inspirat de acea revelaţie progresistă?

După ce a avut viziunea cu Isus pe drumul Damascului, Pavel porneşte spre Roma, străbătând Grecia şi Asia Mică, predicând o nouă religie, care propovăduieşte credinţa în Cristos , în vreme ce manuscrisele – scrierile lui Iacob, aparţinând bisericii din Ierusalim, din câte ni s-a spus – propovăduiesc legea evreiască, mai puternică decât însăşi credinţa. Având în vedere faptul că scripturile creştine încă nu existau - această doctrină creştină oficială nu avea să se manifeste până la Conciliul de la Niceea din anul 325 D.C. - îl vedem pe Pavel creând o nouă religie.

Pavel îl prezintă pe Isus după modelul oriental, asemenea lui Krishna, capabil să-i conducă pe cei care îl urmează într-un loc divin, un mistic pământ al făgăduinţei. El predică afilierea la Cristos, comuniunea cu acesta prin contactul direct, un amestec între misticismul oriental şi dualismul iudaic, pe care ortodoxia din zilele noastre le respinge (egalitatea spirituală cu Isus este considerată o blasfemie).

Pavel vorbeşte despre un „înnăscut om de suflet”, foarte asemănător cu modul în care Vedele Indiei antice vorbesc despre identitatea spirituală înnăscută, unită cu cea a Brahmanilor, acel Tot. Şi manuscrisele de la Marea Moartă vorbesc despre această identitate, la fel şi Kabbalah, sugerând existenţa unei legături – sau cel puţin faptul că ştiau unii de alţii – între misticii orientali şi evreii din scripturile iudaice şi creştine.

Eisenman prezintă următoarea traducere revelatoare a unui text de la Marea Moartă, numită „Beatitudini” pentru asemănarea sa cu pasajul biblic ce poartă acelaşi nume. Iată ce spune traducerea sa: „Cunoaşte-ţi mai bine eul tău înnăscut”. Această frază (printre altele, din scriptura occidentală), pare să derive din Vedele indiene, la fel cum referirile lui Isus la el însuşi ca fiind „Lumina Lumii”, seamănă cu limbajul lui Krishna din Bhagavad Gita. Implicit în traducerea lui Eisenman este faptul că acest „sine” (*atman*, în sanscrită) este identitatea de natură divină ce sălăşluieşte, în mod misterios, în fiecare individ. Această învăţătură eretică nu este creştină în sens ortodox. Dar oare tradiţia orientală şi cea vestică îşi au originea comună în experienţa mistică orientală?

Un alt element ne spune că Isus a propovăduit misterele iniţiatice, ştiinţa nemuririi, asemenea marilor mistici orientali. În 1958, Morton Smith a descoperit, la o mănăstire ortodoxă grecească din deşertul iudeu, o scrisoare scrisă în anul 200 A.D. de către Clement din Alexandria – acelaşi Morton Smith care sugerează că scrierile lui Isus au fost date deoparte. Scrisoarea vorbeşte despre o evanghelie secretă a lui Marcu „ [o] evanghelie mai spirituală”, despre care Clement scrie că „…trebuie citită numai celor iniţiaţi în marile mistere”.

Această scrisoare fascinantă, scrisă cu mult înainte de Eusebiu, vorbeşte despre o tradiţie mistică secretă, care depăşeşte orice graniţe naţionaliste. Iar faptul că Isus a fost educat şi a participat la această tradiţie este mai mult decât probabil. Dacă aşa au stat lucrurile, este mai mult decât probabil că Isus nu a fost robul unor aspecte de ordin regional – dincolo de simbolurile referitoare la bine şi la rău, Evreu şi Gentil – care se opunea cu tărie spiritului rău ce sălăşluia în preoţii corupţi.

Pavel mai vorbeşte şi despre adevăruri ascunse celor „înţelepţi”, sau iniţiaţi, pe care el le-a învăţat de la Isus prin anumite schimburi paranormale. Pavel foloseşte frecvent cuvântul *mister* care, în contextul vechii tradiţii religioase, ţine de culturile iniţiatice şi de doctrine secrete. În acest context, Şcoala Biblică şi cercetătorii în general, se împotmolesc repede când vine vorba despre originile creştinismului. Nu acceptă nici ideea că Isus a fost un adept al Misterelor Secrete, care s-au inspirat din tradiţia mistică orientală – şi nici pe aceea conform căreia creştinismul ar fi izvorât din această tradiţie.

Este posibil ca Pavel să fi preluat esenţa înţelepciunii creştine şi vedice şi să fi ignorat problemele de politică locală; şi astfel, ca iniţiat mistic, să fi

încercat să aducă înţelepciunea orientală în lumea occidentală? Tocmai asta par să facă principiile de „moştenire comună” şi „înnăscut om de suflet”, sugerând egalitatea cu o identitate de natură divină, afirmată în manuscrisele de la Marea Moartă prin acel „cunoaşte-te mai bine pe tine însuţi”. Aceasta să fie adevărata ameninţare pe care o reprezintă manuscrisele – libertate spirituală, iluminare individuală, în opoziţie cu supunerea în faţa unei dogme rigide? Şi, mergând puţin mai departe, să fi reprezentat asta căutarea unei comuniuni mistice în sânul creştinismului timpuriu?

Câteva texte dintr-o mănăstire tibetană oferă unele elemente-cheie.

Multă vreme, a circulat zvonul că Vaticanul deţine anumite texte mai aparte despre viaţa lui Isus Cristos, texte care ar afecta major convingerile tradiţionale privind originea creştinismului. În 1887, un călător rus, dr. Nicolai Notovici, susţinea că ar fi descoperit acele texte într-o mănăstire din Himis, Tibet. Reîntors în Rusia, el a scris *Viaţa neştiută a lui Isus Cristos*, o carte despre călătoria din tinereţe a lui Isus spre răsărit – anii despre care nu se ştie nimic. O altă carte care vorbeşte despre aventurile tibetane ale lui Notovici, *Viaţa Sfântului Issa*, îl prezintă pe Isus studiind şi propovăduind Vedele în India.

Se spune că, plecând cu o caravană, la o vârstă fragedă, Isus a mers pe Drumul Mătăsii, apoi până la Kapilavastu, locul unde s-a născut Buddha. În timp ce era in India, Isus a denunţat casta preoţilor hinduşi, brahmanii, într-un mod asemănător cum spune evanghelia lui Matei că a procedat cu fariseii, toate acestea fiind în ton cu textele de la Marea Moartă. Un swami* indian, Abhedananda, a publicat în 1929 o traducere în limba bengali a textelor budiste. În acelaşi an, Nicholas Roerich, pictor şi explorator, pomeneşte despre aceste texte în jurnalul său de călătorie. Transcrierile lui Roerich vorbesc despre învăţăturile mistice ale lui Isus în India, privind Divinul Feminin – din nou, similarităţi cu învăţăturile din manuscrise, o abordare a realităţii evident diferită de cea a Vaticanului.

---

* Un titlu onorific hindus, atribuit de obicei preoţilor foarte învăţaţi. Derivă din sanscrită şi înseamnă “propriul său stăpân” In hinduism, când cineva devine swami, se consideră că s-a eliberat de dorinţele materiale. *n.t.*

Dacă vi se pare puţin probabil ca Isus să fi călătorit în India şi să fi studiat Vedele şi că Vaticanul a ascuns perioada budistă din călătoria lui, amintiţi-vă de Şcoala Biblică fondată de Vatican şi de modul în care a tratat aceasta problema manuscriselor. Gândiţi-vă că Toma, unul dintre cei care l-au urmat pe Cristos, a călătorit şi a pus pe picioare o misiune în India şi credincioşii creştini se roagă acolo şi în zilele noastre. Gândiţi-vă la acest verset din evanghelia lui Ioan:„La început a fost Cuvântul, iar Cuvântul a fost cu Dumnezeu şi Cuvântul a fost Dumnezeu".

Şi următorul verset, din şi mai vechea Rig Veda din India: „ La început a fost Brahmanul şi cu el era Cuvântul şi Cuvântul este Brahmanul" („cuvânt" este traducerea din sanscrită a lui Vak).

Textele originale descoperite de Notovici s-au pierdut, în vreme ce poveştile despre ascunzătorile secrete ale Vaticanului persistă. Dacă aceste relatări sunt adevărate, aşa cum par să fie textele budiste, atunci Vaticanul, şi poate Şcoala Biblică, au de înfruntat o altă provocare la adresa autorităţii lor. Această provocare poate să fie dovada că Isus a urmat şi a propovăduit înţelepciunea orientală, că şi-a căutat şi şi-a descoperit natura divină prin intermediul unor practici mistice, la picioarele înţelepţilor Orientului. Şi dacă a urmat această tradiţie, fără îndoială că a avut un învăţător, prin care a intrat în legătură cu Brahmanul, care este Totul.

Şi atunci, este de mirare că Pavel şi-a exaltat comuniunea spirituală cu învăţătorul său mai mult decât orice altceva sau că el, ca şi Isus, a cutreierat prin lume propovăduind un mesaj de iluminare lăuntrică?

Dacă Isus a petrecut o mare parte din scurta-i viaţă în India şi Persia, după cum spun textele, departe de tumultul Palestinei, presupusul militantism al creştinismului timpuriu nu prea mai stă în picioare. La întoarcerea sa, Isus se va fi găsit înconjurat de fanatism şi de revoltă - ceea ce aprecia în mod deosebit. Probabil chiar a adus în lumea occidentală învăţăturile budiste despre Metta sau despre termenul hindus Ahimsa*, bunătate şi blândeţe.

---

* Non-violenta, sau altfel spus, imperativul de a nu face rau. (*N.t.)*

Notovici vorbeşte despre faptul că el a atacat preoţimea coruptă din India, la fel cum a făcut-o şi în Palestina, îndeplinind rolul cristic de a-i apăra pe cei slabi. Dar dacă el era Dumnezeu, era şi om, după cum relatează evangheliile, care spun că plângea şi se supăra, că era pătimaş, la fel ca noi toţi. Şi atunci, de ce să nu-i recunoaştem dreptul de a se lăsa angrenat în lupta poporului său? Aflat, de-a lungul vieţii, în căutarea Marilor Mistere în India, Egipt şi Palestina, Isus a evoluat de la statutul de evreu palestinian, la cel de adept spiritual – o persoană divină. Biblia spune că la vârsta de 12 ani propovăduia scripturile evreieşti pe treptele Templului. La 30, poate că a predicat Vedele, lucruri despre care e posibil să nu se mai ştie.

Piese din acest puzzle, rătăcite de-a lungul vremii, ne vorbesc despre creştinismul timpuriu şi chiar despre noi înşine, mai multe decât tradiţia occidentală. Putem afla adevărul din manuscrise ferfeniţite, teritorii deşertice, sau cele mai ascunse unghere ale propriei fiinţe, care ne incită să rezolvăm misterul dinspre interior. Bătălia privind natura originilor creştinismului este una fără sfârşit, la fel ca şi bătălia pentru Pământul Sfânt – şi acesta este probabil adevărul: comoara fiind, asemenea unui văl peste Marea Moartă, propria noastră istorie, originea, sufletul nostru.

4. Originile creştinismului într-o nouă lumină

O privire mai atentă asupra rolului lui Iacob, fratele lui Isus

Cynthia Logan

Scena care a făcut înconjurul lumii a fost una uimitoare: oameni de toate religiile au umplut Biserica Sf. Petru la moartea Papei Ioan Paul al II-lea. Printre veşmintele negre ale călugăriţelor şi robele roşu-albe ale preoţilor, episcopilor şi cardinalilor, se puteau vedea turbanele albe şi togile portocalii ale musulmanilor şi hinduşilor. Enorma popularitate şi carismă a lui Ioan Paul al II-lea, interesul cu privire la tot ce înseamnă Vaticanul şi fascinaţia legată de originile creştinismului, sunt evident afectate acum, pe măsură ce ies la iveală abuzurile comise, apar cărţi despre anumite aspecte istorice şi secrete ale bisericii şi lumea urmărește cu aviditate versiunea cinematografică a *Codului lui Da Vinci*.

Poate că suntem gata pentru o masivă convertire la catolicism – în sensul larg al cuvântului. Cel de-al 265-lea pontif al Bisericii Romano-Catolice, construite pe Piatra lui Petru, a deschis porţile spre toleranţă. Dar vor accepta, oare, succesorii săi ideea, tot mai susţinută cu dovezi, că însăşi temelia creştinismului pare să fi fost construită pe o eroare? Conform preotului luteran Jeffrey J. Bütz, adevărata Piatră a Bisericii a fost Iacob, iar scena descrisă mai sus trebuie să fi avut loc la Ierusalim. A propos, Iacob despre care vorbim este Iacob cel Drept – fratele de sânge al lui Isus Cristos, al doilea fiu al Mariei şi al lui Iosif.

Este un concept senzaţional – pe care Bütz, care se situează, ce-i drept, pe direcţia „liberală" a spectrului luteran, l-a studiat cu multă atenţie pe când îşi pregătea masteratul în teologie sacră, susţinut la Seminarul Teologic Luteran din Philadelphia. Anul în care şi-a terminat teza (2002), a coincis cu acea controversată descoperire a unui vechi osuar din Orientul Mijlociu (un sicriu), pe care era o inscripţie în aramaică, dialect al limbii ebraice vorbite de către palestinieni în vremea lui Isus: „Iacob, fiul lui Iosif, fratele lui Isus". Intrigat şi convins că înţelegerea adevăratului rol jucat de Iacob pe lângă Isus ar putea contribui la reducerea prăpastiei dintre creştini, evrei şi

musulmani, Bütz a dezvoltat această temă de cercetare într-o carte publicată de curând, *Fratele lui Isus şi Învăţăturile Pierdute ale Creştinismului*.

„Iacob a făcut obiectul unor controverse încă de la apariţia creştinismului, a spus Bütz într-un interviu acordat autorului prezentului articol. Stând de vorbă cu el, era evident că Bütz este foarte mândru de modul erudit în care prezintă aceste dovezi, atât pentru că le face accesibile tuturor, cât şi pentru aceea că respectă întru totul faptele. El sugerează că „adunând laolaltă şi descoperirile altora, pentru a crea o imagine cât mai atotcuprinzătoare", poate facilita „apariţia unei noi paradigme în domeniul studierii scripturilor creştine" şi spune că a abordat acest demers „cu ochiul unui legist care caută dovezi la locul crimei". Folosind evangheliile canonice şi scrisorile lui Pavel, scrierile părinţilor bisericii, texte apocrife şi gnostice, Bütz susţine că esenţa învăţăturilor lui Isus îşi are rădăcinile în tradiţia ebraică şi că acel creştinism timpuriu nu a fost o religie separată, distinctă, ci mai degrabă o sectă a iudaismului. „Amintiţi-vă, spune el, că Isus a fost un rabin evreu; e puţin probabil să fi fost interesat să creeze o nouă religie, numită creştinism. El urma legile lui Moise, aşa cum a făcut şi fratele său, Iacob".

Pentru el, la fel ca şi pentru un tot mai mare număr de erudiţi, cercetători şi pentru biserica protestantă în ansamblu, problema dacă Isus a avut fraţi nu este relevantă. „Există chiar în Biblie numeroase referiri la cei patru fraţi ai lui Isus şi [cel puţin] două surori, spune el. Dacă mai are fraţi, este evident că mama lui nu a rămas virgină (dacă Isus a fost rezultatul unei "imaculate" concepţii sau al unor metode ceva mai umane nu este un aspect care să-l preocupe prea mult pe Bütz), ceea ce ridică o mare problemă în faţa bisericii romano-catolice, a cărei ortodoxie o are la bază pe Maria, Cea Pururi Fecioară.

Profesor de istoria religiilor la Penn State University's Berks-Lehigh Valley College, Bütz le spune studenţilor ceea ce nu le spune enoriaşilor săi de la Biserica Luterană Harul lui Dumnezeu din Belfast, Pennsylvania – şi anume că Isus Cristos a fost promisul Mesia, că este Domnul şi Salvatorul – dar nu a fost Încarnarea lui Dumnezeu. La fel cred atât musulmanii cât şi evreii şi, conform celor spuse de Bütz, aceasta era şi credinţa lui Iacob şi a multor alte secte aparţinând creştinismului timpuriu.

Ca cercetător şi erudit (Bütz are şi un master în religie – magna cum laude – la Seminarul Teologic Moravian), pe Bütz nu-l stânjeneşte deloc această convingere că Isus nu a fost o întrupare a Divinităţii. Ca pastor luteran

hirotonisit, el rămâne, totuşi, fidel evangheliei creştine tradiţionale: „Nu voi predica niciodată de la amvon că Isus nu a fost Fiul Divin al lui Dumnezeu, a spus el, dar acum, după apariţia cărţii mele, sunt surprins să constat că „turma" mea are un spirit mult mai deschis decât mi-am imaginat".

Ceea ce predică şi ceea ce predă este ceva uimitor. Crescut în religia luterană, împreună cu alte cinci surori vitrege, Bütz declară un auto declarat „abandon post-împărtăşanie". „Pe vremea când eram cam la jumătatea liceului, am început să am îndoieli cu privire la credinţa mea, spune el, iar la absolvire, m-am declarat a fi ateu." Dar nu unul liniştit, care-şi ţine pentru el convingerile. Bütz propovăduia ateismul şi a încercat să-şi convingă prietenii că fuseseră înşelaţi.

După vreo zece ani – pe la sfârşitul anilor 80 – într-o noapte, a avut o revelaţie. „Tocmai terminasem de citit *Sânge Sfânt, Sfântul Graal* şi mă gândeam cum să preiau anumite argumente pentru a-mi convinge prietenii creştini, îşi aminteşte Bütz. Era ora două sau trei dimineaţa şi am simţit spiritul lui Cristos la mine în cameră. Nu am văzut nimic, nu am auzit nici o voce, dar eram convins că mi se arătase Cristos. Era o convingere puternică, tulburătoare, venită din inimă".

Întrucât revelaţia lui Bütz a fost la fel de fulgerătoare ca cea a Sfântului Pavel (deşi mai puţin dramatică), viitorul preot protestant a început să-l aprecieze mult mai puţin pe cel care l-a adus pe Isus printre ne-evrei. „Pavel s-a contrazis cu Iacob şi Petru cu privire la obligativitatea, sau nu, ca ne-evreii să adere la legile lui Moise pentru a-l putea urma pe Isus, explică Bütz. Nu considera că aceştia trebuie circumcişi (ceea ce era de înţeles, remarcă el). Pavel, al cărui mesaj se concentrează mai mult pe credinţă decât pe fapte, a devenit extrem de popular. Evanghelia în versiunea propovăduită de el a fost îmbrăţişată de statul roman. Astfel, a devenit vârful de lance al protestantismului, în vreme ce creştinismul pe baze iudaice al lui Iacob s-a dus la fund.

Toate ramurile creştinismului l-au considerat pe Petru ca fiind cel mai important dintre apostoli, ori cercetările dovedesc faptul că este vorba despre o neînţelegere, susţine Bütz. „Iacob a fost conducătorul apostolilor după învierea lui Isus. După cum era şi normal, conducerea trecea la următorul în linie din familie. Bütz arată inferioritatea lui Petru faţă de Iacob într-o întâmplare relatată în capitolul al cincisprezecelea din Registrul de Documente. La Conciliul de la Ierusalim, primul Conciliu Apostolic, toţi

conducătorii primei biserici creştine s-au întrunit pentru a discuta cât anume din legile lui Moise trebuie să-şi însuşească ne-evreii pentru a se considera că fac parte dintre cei care-l urmează pe Cristos. Iacob a lămurit problema, declarând că ne-evreii nu trebuie să fie circumcişi, dar că trebuie să respecte măcar regulile de bază ale Torei, spune Bütz, care mai menţionează şi incidentul din Antiohia, despre care se vorbeşte în scrisoarea lui Pavel către galateeni.

„Evreii şi populaţiile ne-evreieşti mâncau împreună, ceea ce era o violare a legilor lui Moise. Iacob află că Petru „se întovărăşeşte la masă" cu ne-evreii din Antiohia şi îi spune că încalcă legile. Din nou dându-i ascultare lui Iacob – despre care Bütz crede că era, probabil, un membru al nazariţilor, o sectă evreiască foarte strictă, ascetică – Petru renunţă la acea tovărăşie. Dacă cineva merită titlul de prim papă al bisericii, acela este Iacob, nu Petru, insistă Bütz, care arată că, fiind extrem de riguros în ceea ce priveşte respectarea legilor, Iacob este cel care i-a permis lui Petru să-şi continue misiunea. Practic, e ca şi cum ar fi pus o ştampilă oficială pentru continuarea misiunii printre ne-evrei, dar nu s-a aşteptat ca Pavel să meargă atât de departe şi să afirme că nu era nevoie să respecte legile lui Moise, Tora, ci era suficient să creadă în Isus Cristos. Aceasta este adevărata ruptură, care a făcut din creştinism o religie distinctă.

Bütz se întreabă cât de diferită ar fi fost istoria civilizaţiei occidentale dacă sediul central al creştinătăţii ar fi rămas la Ierusalim. I se pare fascinant faptul că vechiul oraş este din nou epicentrul evoluţiei religioase, o schimbare de paradigmă anticipată de profetul Isaiia. De asemenea, consideră că nu este întâmplător faptul că, după 2000 de ani cât a fost ţinut în obscuritate, Iacob cel Drept a dobândit dintr-odată o notorietate internaţională, imediat după 11 septembrie 2001, datorită osuarului descoperit la începutul anului 2002. El poate fi acea figură capabilă să aducă astăzi pacea în Orientul Mijlociu şi să reunească familia risipită a lui Abraham, postulează Bütz. Iacob ar putea constitui o punte peste nişte ape teribil de tulburi. Iacob credea în profeţiile din scripturile ebraice, şi anume că într-o bună zi, toate popoarele, toate naţiunile lumii îl vor slăvi pe Dumnezeu Unul al Israelului şi se vor uni întru Isus ca Mesia. Prin intermediul lui Iacob, fratele lui Isus, Dumnezeu pare să ne cheme la un *jihad* comun – o luptă sfântă pentru conciliere şi reunificarea turmei Sale, rătăcite şi rănite.

Bütz spune că ascensiunea islamului a fost puternic influenţată de sectele creştine/evreieşti care au supravieţuit în perimetrul nord-vest al Peninsulei Arabice, acolo unde Mahomed a trăit şi a acţionat. La vremea aceea, Siria era un important centru al creştinismului iudaic, spune el. Ei îl vedeau în Isus pe făgăduitul Mesia, coborâtor din regele David, dar nu îl considerau ca fiind de natură divină - aceeaşi concepţie ca cea susţinută şi de Mahomed. In Coran există multe învăţături şi referiri la Isus. Musulmanii consideră că el a fost ultimul profet trimis de Dumnezeu înainte de Mahomed. Nu cred în Sfânta Treime şi în Incarnare, aşa cum nici Iacob nu credea.

Fig. 4.1. *Pastor, profesor şi autor, Jeffrey Bütz*

Reverendul Bütz spune că a învăţat să fie umil în privinţa teoriilor sale şi a ceea ce el consideră a fi total adevărat, „întrucât am trecut prin atâtea schimbări de ordin teologic în viaţa mea – de la creştin obişnuit la ateu fanatic şi din nou creştin fidel.

După ce m-am reconvertit prima oară, am căzut într-un creştinism fundamentalist. Din fericire, am participat la un seminar ceva mai liberal, care mi-a deschis ochii asupra pericolelor pe care le reprezintă fundamentalismul şi, încet, încet, am început să nu mai fiu atât de închistat. Sunt foarte tolerant faţă de diverse alte puncte de vedere. Isus este Domnul şi Salvatorul meu, dar cred şi că Dumnezeu a lăsat multe cărări sus pe munte şi mai cred că, în diverse momente ale istoriei, Dumnezeu li s-a arătat tuturor civilizaţiilor de pe pământ. Cred că el i-a trimis pe profeţii hinduşi şi musulmani. Găsesc adevărul în toate religiile şi am devenit ucenicul lor, al tuturora.

În tinereţe, Bütz a făcut parte din diverse formaţii rock şi chiar şi acum li se alătură soţiei sale, Katherine, fiului David şi fiicei Rachael, într-un concert ce are loc o dată pe an, într-o sală de teatru locală, el cântând la tobe. În afară de pasiunea pentru citit, scris şi cercetare, îi place să pescuiască, să iasă în oraş şi să joace şah. Acest interes faţă de ştiinţă i-a adus o diplomă în ştiinţele naturii, dar ocupă doar locul doi după teologie, care este cea mai mare pasiune a sa.
Astronom amator, Bütz spune: „ îmi place să-mi instalez telescopul în nopţile senine şi să privesc universul lui Dumnezeu – pentru mine este cea mai spirituală experienţă”.

Fan al cărţii lui Dan Brown, *Codul lui Da Vinci*, Bütz are o problemă, însă, cu filmul lui Mel Gbson, *Patimile lui Cristos*. „Studenţii şi enoriaşii îmi pun tot timpul întrebări în legătură cu acest film, dar în afară de faptul că este excesiv de sângeros, ceea ce mă deranjează este că nu se bazează deloc pe fapte reale. Gibson a recunoscut că s-a inspirat din cartea *Dureroasele Patimi ale Domnului Nostru Isus Cristos*, scrisă de o călugăriţă romano-catolică din secolul XIX, Anne Catherine Emmerich, care susţinea că a avut viziuni legate de crucificarea lui Cristos. Gibson este un romano-catolic ultra-ortodox, faţă de care noul papă pare de-a dreptul liberal!", exclamă Bütz, care spune că l-a auzit pe Gibson declarând, într-un interviu, că îl macină tot timpul ideea că nu va putea fi în Rai împreună cu soţia sa, deoarece aceasta nu este romano-catolică.

În a doua sa carte – intitulată, provizoriu, *Torentul subteran*, despre urmaşii lui Isus – Bütz susţine că a descoperit multe dovezi despre descendenţi ai familiei lui Isus. Deşi bănuieşte că, probabil, Isus a fost căsătorit, nu vorbeşte despre posibilitatea ca el şi soţia lui să fi avut copii. „Cel mai probabil, descendenţii său sunt nepoţi şi nepoate din partea fraţilor, dar nu este exclus să fie şi nepoţi şi strănepoţi, spune el. Fac cercetări şi cu privire la începuturile Bisericii din Ierusalim (aşa-numitele secte eretice, cum erau nazareenii, ebioniţii şi elkesaiţii) care, deşi au fost nişte minorităţi persecutate, s-au răspândit în Siria şi Arabia şi au contribuit la apariţia lui Mohamed şi a Islamului, a Cavalerilor Templieri şi a Francmasoneriei".

De asemenea, el speră ca această carte să contribuie la reconsiderarea lui Iacob care, spune el, a fost ignorat şi dat deoparte. „Este o figură istorică ce a fost mai nedreptăţită decât oricine altcineva. Deşi frate şi succesor al lui Isus, mulţi creştini nici măcar nu ştiu despre existenţa lui. Când vom cunoaşte ce rol a jucat Iacob şi vom înţelege apartenenţa iudaică a lui Isus, va exista, cu siguranţă, mai multă înţelegere între creştini, evrei şi musulmani".

Ceea ce ar fi, într-adevăr, un lucru foarte, foarte bun.

5. Răspândirea Evangheliei divinităţii feminine

Datorită *Codului lui Da Vinci*, Margret Starbird ajunge să fie cunoscută în întreaga lume

Cynthia Logan

După ce *Codul lui Da Vinci* a ajuns în topul celor mai bine vândute cărţi, autorul său, Dan Brown, a luat telefonul şi a sunat-o pe Margaret Starbird. Voia să-i mulţumească pentru ideea de bază pe care o preluase din lucrările ei: aceea că Isus Cristos a fost căsătorit cu Maria Magdalena. Cărţile lui Starbird, *Femeia cu urna de alabastru* şi *Divinitatea feminină din evanghelii*, a constituit o sursă de inspiraţie importantă pentru ceea ce avea să devină thriller-ul scris de el.

Starbird, la rândul ei, a pornit de la *Sânge sfânt, Sfântul Graal*, care susţine teoria nu numai că Isus a fost căsătorit, dar că soţia şi descendenţii lui au supravieţuit în Europa Occidentală – ceea ce pentru Starbird, o romano-catolică practicantă şi absolventă a Vanderbilt Divinity, a fost ceva tulburător. Nu s-a putut decide să cumpere cartea, dar a împrumutat-o de la bibliotecă. Citind cartea din scoarţă în scoarţă, a rămas uluită. Într-un interviu, ea rememorează acea experienţă: „Aproape că m-am prăbuşit, îmi venea să mă arunc de la etaj", povesteştea ea despre primul contact cu această ipoteză, despre care a ştiut că-i va schimba fundamental convingerile. Nu am fost numai şocată, ci complet bulversată. Dar având o minte receptivă, s-a lăsat condusă de dorinţa de a cunoaşte adevărul şi, analizând problema, a trebuit să recunoască faptul că teoria era incitantă şi că dovezile prezentate sugerau cu prisosinţă că adevărul fusese ascuns cu brutalitate de către capii bisericii catolice şi de către Inchiziţie.

Cu sprijinul grupului său de rugăciune, a pornit pe un drum ce avea să dureze şapte ani, pentru a demonta ceea ce considera a fi o blasfemie şi pentru asta a studiat istorie, simbolism, artă medievală, francmasonerie, mitologie, psihologie şi Biblia. Rezultatul a fost o reconsiderare majoră a credinţei sale şi apariţia primei cărţi. „A fost o muncă dificilă şi de durată, îşi aminteşte ea. Uneori, am crezut că mă va da complet peste cap. O întreagă doctrină în care am crezut era dezrădăcinată...tot cadrul copilăriei mele trebuia demontat, pentru a descoperi acea eroare primejdioasă pe care o avea

la bază, pentru a putea reconstrui apoi, cu mare atenţie, un alt sistem de credinţă, atunci când fisura va fi fost acoperită.

Chiar dacă a fost studentă Fulbright la Universitatea Creştină Albrechts din Kiel, Germania şi având un master în literatură comparată (la Universitatea din Maryland), Starbird nu a intenţionat niciodată să scrie o carte – „Voiam doar să studiez, pentru că eram dornică să ştiu cât mai multe despre Cristos. Fără să aibă legături cu lumea editurilor, nu s-a gândit că cineva îi va publica acea carte. Totuşi, a luat legătura cu un editor. A fost sfătuită să trimită manuscrisul împreună cu un plic timbrat, prin care să-i fie returnat în cazul în care este respins; dar după două luni, a primit o scrisoare în care i se comunica faptul că manuscrisul ei se număra printre cele 12, alese dintr-un total de 7.000, care vor fi publicate în cursul acelui an. A fost uimită să citească aceste cuvinte: „Cartea dvs. este o carte pe care am căutat-o peste tot în lume!”. *Femeia cu urna de alabastru* este acum disponibilă în 12 limbi şi a devenit un adevărat best-seller în domeniu.

Teoria lui Starbird despre Magdalena se bazează pe doi „piloni”: vechea ştiinţă, gematria (numerele greceşti şi ebraice care corespund literelor alfabetului) şi miturile vechi, încă din vremea matriarhatului neolitic. Ea se referă în special la mitul „Soţului/Rege”, care mai întâi este uns de cea mai înaltă reprezentantă a Zeiţei, se căsătoreşte cu ea, apoi este torturat, ucis şi „plantat”, pentru ca recoltele să fie bogate, iar poporul să prospere. (În unele culturi, era un ritual efectiv; în altele, Regele era sacrificat doar simbolic).

Starbird a constatat că acest ritual se regăsea, printre altele, în culturile Sumeriană, Babiloneană şi în Canaan. În numeroase versiuni ale mitului, cuplul se reuneşte într-o grădină. In mitologia greacă, ritualul este cunoscut sub numele de *heiros gamos*, sau Sfânta Cununie. Cum Israelul a fost sub influenţa greacă mai bine de trei sute de ani, după cucerirea de către Alexandru cel Mare, este evident că evreii cunoşteau acest ritual. „Conţinutul său mitologic era cunoscut comunităţii de creştini elenizaţi, care au auzit cum este predicată evanghelia în oraşele Imperiului Roman, unde cultul zeiţei iubirii nu dispăruse complet, el persistând până spre finele secolului al cincilea D.C.”, scrie Starbird, care consideră evident faptul că Maria Magdalena a fost cea care l-a uns pe Isus cu sevă de scaieţi într-o căsătorie rituală, care a fost apoi recunoscută de către toţi cei prezenţi.

La vremea aceea, „trebuie că era ceva de neimaginat ca o femeie – orice femeie – să atingă un bărbat evreu în public, dar nu există indicii că prietenii lui Isus ar fi fost scandalizaţi de gestul ei”, scrie ea. Ea arată că acea Cântarea Cântărilor din scripturile evreieşti, extrem de cunoscută în Palestina pe vremea lui Cristos, era cântecul de nuntă al Păstorului/Rege şi al miresei sale şi exact aceleaşi versuri se regăsesc într-un poem liturgic al cultului zeiţei egiptene Isis. Starbird mai prezintă şi alte paralele, afirmând că frecventele referiri la Isus ca la Mirele din mitul fertilităţii ar putea fi „creaţia autorilor elenizaţi ai evangheliilor” (nici unul dintre aceştia nu l-a cunoscut, de fapt, pe Cristos!), dar crede că, cel mai probabil, aceste referiri îl vizează pe însuşi Isus. In tradiţia ebraică, profeţii l-au proclamat pe Yahweh drept Mirele divin al comunităţii, iar regele Israelului este fiul său credincios, uns Mesia – denumiri care, de asemenea, se regăsesc în mitologia sumeriană şi în cea canaaneană.

Ceea ce naşte următoarea întrebare: Isus a fost o persoană reală, sau o fiinţă mitologică? „Eu personal cred că cineva pe nume Isus sau Yeshua a trăit în primul secol şi el a dat naştere mitului, spune Starbird. Oamenii au remarcat acest lucru şi l-au recunoscut drept Mesia. Cred că Cristos a încarnat acest mit, dar consider că era mitul parteneriatului sacru pe care El şi Magdalena îl reprezentau împreună.”

Aceasta este esenţa mesajului ei – că Isus şi Maria Magdalena au reprezentat principiul uniunii elementelor masculin şi feminin, la fel de vechi precum însăşi lumea. Ea explică triunghiurile „foc” (vârful piramidei în sus) şi „apă” (vârful îndreptat în jos) ca simboluri ale acestor principii, remarcând că hexagrama care se formează prin unirea lor reprezintă „steaua întovărăşirii”. Interesant este faptul că aceasta a constituit simbolul universal al uniunii încă din vremuri preistorice – în tradiţia orientală indiană, unde Shiva şi Shakti se îmbrăţişează, în unirea armonică a contrariilor a lui Platon, în Pecetea lui Solomon, în Chivotul Legii, precum şi în Marea Pecete a Statelor Unite, plasată de fondatori în mandala* celor 13 stele, care reprezentau primele colonii.

---

* Mandala (vine din sanscrita) inseamna cerc sau centru (*n.t.*)

Starbird este prima care recunoaşte că teoria sa nu poate fi dovedită („Ceea ce am eu este un caz cu numeroase dovezi circumstanţiale"), dar se simte frustrată, deoarece scriitorii creştini fundamentalişti îi resping teoria pentru că numele său nu este însoţit de un titlu ştiinţific (doctor, de exemplu) . Pentru o persoană tăcută, raţională, cum este ea, opiniile sale sunt teribil de puternice. Ea crede că deşi „apologeţii creştinismului romano-catolic fundamentalist au tendinţa de a concentra pe toată lumea în jurul unei idei principale, o fac doar pentru că urmează tradiţia pe care au învăţat-o şi pe care vor să o păstreze cu orice preţ.

Ceea ce mă deranjează foarte tare, după succesul romanului *Codul lui Da Vinci,* este faptul că atât de mulţi oameni încearcă să o discrediteze, fără să acorde atenţie lucrărilor mele. Este enervant, pentru că eu am doctoratul, doar că nu mi-am susţinut disertaţia. Lucram în Maryland şi soţul meu [bărbatul care i-a dat un nume "New Age", este inginer militar pensionar] a fost mutat în Carolina de Nord. Am crescut cinci absolvenţi de facultate. Mi-am sacrificat studiile pentru familie iar acum sunt dată deoparte – nici măcar nu se uită la dovezile pe care le aduc. Nu pot demonstra că teoria cu "erezia Graalului" este adevărată. Nici că Maria Magdalena a fost femeia cu urna de alabastru care l-a uns pe Isus la Bethany. Dar *pot* să constat că sunt urme ale unei erezii larg răspândite în Evul Mediu, ale cărei urme se regăsesc în numeroase lucrări de artă şi în literatură, care au fost vehement atacate de capii bisericii de la Roma, dar care au supravieţuit, în pofida permanentelor persecuţii la care au fost supuse."

Această aşa-zisă erezie are numeroase variante, de la gnostici la catari şi la rosicruciani. Totuşi, elementul central, acela că Maria Magdalena (Starbird insistă asupra importanţei "e"-ului final din numele său, după vechea gematria grecească, fără vreo legătură cu oraşul numit Magdala) nu a fost o prostituată, ci Mireasa lui Cristos şi esenţa Sfântului Graal, care a provocat mânia ortodoxiei catolice timp de multe veacuri. Starbird nu se poate abţine să nu facă o comparaţie: "Am revăzut de curând filmul *Naşul* şi cred că Mafia este construită după acelaşi model ca Vaticanul: Apăraţi-vă unii pe alţii cu orice preţ, şi eliminaţi-i pe toţi cei care sunt împotriva voastră". Nu putem face nimic împotriva Vaticanului, pentru că ei nu vor lăsa niciodată pe nimeni să intre în arhivele lor. Îşi apără puterea…asta înseamnă principiul masculin. La fel ca cei de la Enron.

Când îi vom vedea la închisoare? a fost închisă Martha Stewart*, dar nici unul dintre tipii aceia".

Spune toate aceste lucruri fără mânie – pur şi simplu vede pretutindeni dovezi ale "pierderii femininului". "Este zadarnic; principiul masculin, destabilizat, deformează întreaga psihologie a civilizaţiei Occidentale. Pentru că avem prea multă putere, încercăm să o impunem în întreaga lume". Starbird crede că singura modalitate de a vindeca planeta este de a recupera principiul feminin: "Nu mai putem auzi vocile soţiilor şi ale copiilor, pentru că i-am scos din istorie".

Cu ironie, sintetizează modelul de familie pe care-l oferă biserica: un tată patriarhal, divorţat de mama fecioară a unui etern burlac. Este surprinsă de faptul că - în pofida dilemei: este "Codul" realitate sau ficţiune? - accentul nu se pune – în cazul ei – pe copilul pe care se spune că l-a născut Magdalena: o fiică, pe nume Sara Kali. "Dintre toate lucrurile din cartea mea, ea este cel mai speculativ şi tocmai acesta nu este pus la îndoială", râde Starbird. Nu există dovezi referitoare la o eventuală descendenţă şi nici nu cred că Dumnezeu voia ca asta să se întâmple.

Popoarele din Evul Mediu au ţinut ferecată această promisiune a descendenţei din David, dar nu s-au prea putut stabili genealogii în acea epocă; pur şi simplu nu aveau documentaţia necesară". Cu toate acestea, şi ea şi Brown sunt de acord că mesajul este Uniunea Sacră şi nu nişte elitişti de sânge albastru, alergând de colo colo şi strigând "Eu sunt". Ea se întreabă şi dacă această căutare de fapte istorice nu este cumva o pierdere de timp şi dacă nu important este, de fapt, modul în care ne trăim viaţa. "Ideea este să învăţăm să iubim esenţa evangheliilor, în folosul celorlalţi", spune ea.

Starbird poate fi purtătorul de cuvânt care să dea glas la ceea ce curentele feministe au susţinut de-a lungul secolelor. „Dacă cineva aşa conservator cum sunt eu poate accepta, atunci oricine poate", glumeşte ea. Opiniile sale merg în direcţia susţinerii paradigmei principiului feminin mai degrabă decât a negării celui masculin.

---

*Martha Stewart este o personalitate celebră în lumea americană, femeie de afaceri, autoare de cărţi, redactor- reviste de cooking şi lifestyle, realizator şi gazda emisiunii tv."Bucătăria Marthei"; a fost condamnată la cinci luni de închisoare, acuzată fiind de uz ilegal de informaţii confidenţiale. (*n.t.*)

Îşi aminteşte cum şi-a afirmat susţinerea pentru Amendamentul privind Egalitatea în Drepturi la Universitatea Vanderbilt şi cât de surprinsă a fost lumea când nu şi-a manifestat aceeaşi susţinere şi faţă de dreptul la avort.

Starbird este o punte, un exemplu de persoană care îl iubeşte pe Cristos în mod raţional, fără să-i judece pe ceilalţi. De exemplu, căsătoria între homosexuali nu o deranjează. „Întotdeauna mă întreb, ce ar face Isus şi Maria? Cred că nu ar respinge comunitatea gay". Mulţi preoţi căsătoriţi sunt de aceeaşi părere cu ea; practic, spune ea, preotul şi mare parte dintre enoriaşii din parohia sa o aprobă tacit. „Sunt romano-catolică, dar nu merg [la biserică]", spune ea oftând. Pe de o parte, din cauza faptului că trebuie să călătorească mult. Susţine multe prelegeri, ceea ce nu-i prea permite să participe la slujbe. Dar este şi un aspect ce ţine de etică: "La mine, ce-i în guşă, şi-n căpuşă…Apartenenţa la o biserică ce are atâtea probleme pe care nu vrea să le lămurească, mă face să nu mă simt prea în largul meu".

Nu a văzut filmul lui Mel Gibson, *Patimile lui Cristos* şi nici nu intenţionează să-l vadă. ("*Ben-Hur* mi-e de-ajuns şi cred că Gibson a mers puţin cam departe"). Este dezamăgită de faptul că, din nou, Gibson o prezintă pe Maria Magdalena ca fiind prostituată sau adulterină: "Asta era acum cincizeci de ani; acum avem mult mai multe informaţii".

Starbird apreciază femeile din rândul clerului, istorici şi oameni de ştiinţă care văd în Magdalena un apostol la fel de important ca şi Petru, dar crede că, totuşi, le scapă esenţialul: "Asta nu rezolvă problema, spune ea. Toate acestea nu fac decât să restabilească un model de putere în cadrul bisericii, asemeni cu al lui Petru ("piatra" de temelie a bisericii lui Cristos), dar nu este ceva în genul simbiozei yin/yang dintre Cristos şi Magdalena luaţi împreună – ei modelează manifestarea spiritului la nivelul cărnii. Mulţumesc lui Dumnezeu că Dan Brown a sesizat asta!" Starbird consideră cartea lui Brown drept un răspuns la dorinţa ca munca ei să fie mai bine cunoscută. "Da, cartea este o ficţiune, dar povestea din spatele ei nu este – există 99% şanse ca Isus să fi fost căsătorit."

După aproape două mii de ani, scrie Starbird, a venit momentul să vedem lucrurile aşa cum sunt, să revizuim şi să completăm povestea lui Isus din evanghelie incluzând-o şi pe soţia lui. Lumea noastră răvăşită, copiii abuzaţi, veteranii mutilaţi, familiile care se auto-distrug şi soţiile părăsite, toţi reclamă recunoaşterea Miresei lui Cristos". Ea arată că scripturile nu spun

nicăieri că Isus nu ar fi fost căsătorit; doar că omit să o menţioneze pe soţia sa – şi motivul care a împiedicat menţionarea ei în materialele scrise pare să fie pericolul în care îi era pusă viaţa. Uluită de interesul crescând faţă de acest subiect, Starbird aşteaptă să vadă ce va face biserica catolică: “Este posibil ca Vaticanul să continue să nege că Isus ar fi fost căsătorit. Dar este de asemenea posibil ca, în faţa evidenţei, să decidă că a sosit momentul să o primească pe Mireasă…poate că vor permite să se tragă clopotele pentru a anunţa revenirea ei şi pentru a-i ura bun venit acasă”.

6. În căutarea adevăratei Stele din Betleem

Cine erau „Magii” şi ce aveau ei de gând?

Peter Novak

Ocupând posturi oficiale importante, ca sfetnici ai împăraţilor parţi, preoţii zoroastrieni, cunoscuţi drept Magi, erau renumiţi pentru priceperea lor în domenii ca profeţia şi astrologia. Herodot atestă cunoştinţele lor de astrologie. Fie că ne place sau nu, tot ce ştim despre Steaua din Betleem se bazează pe ceea ce aceşti ecleziaşti ciudaţi, cu ochii în stele, au găsit de cuviinţă să spună şi, poate mai important, pe modul în care au reacţionat. Ei par să fie singurii care au observat această stea. În ciuda imaginaţiei populare, se pare că steaua nu a luminat tot cerul şi, probabil, a reprezentat o privelişte nu foarte impresionantă. Nimeni din Ierusalim nu dădea impresia că ar şti ceva despre această stea, până când Magii nu au atras atenţia asupra ei, iar atunci când au făcut-o, întregul oraş pare să fi fost luat prin surprindere:

> După ce Isus s-a născut în Iudeea, în timpul regelui Irod, Magii de la Răsărit au venit la Ierusalim şi au întrebat: „Unde este acela care s-a născut rege peste evrei? Am văzut steaua lui la Răsărit şi am venit să i ne închinăm.” Când regele Irod a auzit acest lucru, a fost foarte tulburat şi, împreună cu el, întregul Ierusalim. (Matei 2:1-3)

Acest fragment constituie întreaga noastră bază informaţională. Din fericire, el ne spune destul de multe lucruri. Ne spune că steaua nu a atras atenţia nimănui, cu excepţia astrologilor. Atunci când Magii au văzut-o prima oară, răsărea în Est, la apus. Matei povesteşte că răsărea „*en te anatole*” – o expresie grecească tradusă, de obicei, prin „în Est” dar care se referă, de fapt, la un eveniment astronomic precis: răsăritul acronic al unei stele în Est, lucru care se întâmplă relativ rar, atunci când o stea răsare în Est simultan cu Soarele care apune în Vest. Iar fragmentul ne spune că preoţii au considerat steaua atât de importantă, încât au hotărât să pornească într-o călătorie lungă şi plină de dificultăţi, pentru a căuta un nou-născut; iar atunci când aveau să găsească acest copil, intenţionau să i se închine ca unui zeu.

Majoritatea teoriilor despre Steaua din Betleem nu ţin cont de niciunul dintre aceste lucruri. Legenda evenimentului celest a căpătat proporţii atât de

mari, încât lumea îşi închipuie că steaua trebuie să fi oferit un spectacol impresionant, în ciuda faptului că mărturiile scrise o descriu ca pe un eveniment despre care majoritatea oamenilor nu ar fi ştiut nimic. Practic, toate teoriile despre stea încep cu întrebarea: „Ce ar fi putut provoca apariţia pe cer a unei stele atât de uimitoare, în acel moment al istoriei?" Întrebarea corectă, „Ce ar fi putut să îi entuziasmeze atât de mult pe Magi, în legătură cu o stea nesemnificativă de pe cer?" nu o pune, practic, nimeni.

De asemenea, nicio teorie nu explică modul în care steaua ar fi putut fi zărită răsărind la un orizont, în timp ce Soarele apunea la celălalt (Soarele, Pământul şi Steaua din Betleem fiind perfect aliniate), după cum nu este explicat motivul pentru care Magii (şi, mai târziu, autorul Evangheliei după Matei) au considerat că este atât de important să împărtăşească acest detaliu interesant. Şi, bineînţeles, nicio teorie nu încearcă să explice de ce Magii au reacţionat în mod identic la apariţia stelei – adică înţelegând din asta că un prunc –menit să fie adorat şi venerat- tocmai se năştea.

MOMENTUL ISTORIC: INDIA, 16 SEPTEMBRIE, ANUL 1 Î.HR.

Şi, totuşi, toate aceste lucruri s-ar fi putut întâmpla dacă Steaua din Betleem ar fi fost planeta Uranus. Este foarte probabil ca Magii care trăiau lângă râul Indus din India să fi descoperit planeta Uranus, în data de 16 septembrie din anul 1 Î. C., o noapte cu lună nouă. Ei ar fi privit în locul potrivit şi la momentul potrivit şi, dacă într-adevăr au zărit planeta Uranus în acel moment, ar fi putut reacţiona exact în modul descris în Biblie.

În India au trăit numeroşi Magi şi ei ar fi avut motive serioase pentru a studia luna nouă. Era un moment astronomic neobişnuit, o aliniere pe care oricine ar considera-o deosebită: Soarele, Luna, Jupiter şi Pluto erau toate grupate strâns într-o parte a cerului, în timp ce Marte şi Uranus se aflau una lângă cealaltă, exact în partea opusă.

De fapt, Pluto, Jupiter, Soarele, Pământul, Luna, Marte şi Uranus formau toate o linie dreaptă dintr-un capăt în celălalt al Sistemului Solar. Orice lună nouă aflată atât de aproape de Jupiter (la mai puţin de un grad distanţă) trebuie să fi fost considerată de astrologii epocii demnă de toată atenţia, dat fiind că o asemenea conjuncţie a lunii noi cu Jupiter are loc doar odată la circa 27 de ani. Iar o conjuncţie Jupiter/Soare/Lună echilibrată, de cealaltă parte, de Marte, trebuie să fi fost un eveniment pe care vechii astrologi nu îşi permiteau să îl rateze.

Observatorii din India, însă, ar fi văzut încă ceva, care ar fi acordat un plus de importanţă întregii alinieri: alinierea a străbătut orizontul estic precum şi cel vestic, exact în momentul în care luna devenea lună plină. O

aliniere atât de neobişnuită are loc, după cum Magii trebuie să fi ştiut, odată la multe mii de ani. *Paranii*, schimbările de unghi aproape simultane, de tipul acesteia, erau considerate extrem de importante în astrologia antică.

Desigur, *răsăritul* era considerat mult mai important decât *apusul*, răsăritul reprezenta viitorul, în timp ce apusul era marca trecutului. Acest simplu fapt poate să le fi provocat sfetnicilor imperiali o mare tulburare, deoarece aliniamentul unei luni pline glorioase (Jupiter) care apunea exact pe orizontul lor vestic putea sugera ideea, foarte neplăcută, că civilizaţia lor se afla în pragul prăbuşirii, în timp ce o altă forţă marţială (indicată de Marte, care răsărea în acelaşi moment la orizontul opus) se pregătea să se nască.

Au fost Magii convinşi că acesta era sensul corect al alinierii? Cu siguranţă, nu; în mod cert ştiau, din experienţă, că e bine să se ferească să tragă concluzii pripite. Dar probabil că începuseră să aibă anumite îndoieli, lucru de natură să îi facă să urmărească evenimentul, să îl măsoare cu cea mai mare precizie posibilă. Pe cerul întunecat din acea noapte, Magii indieni vor fi studiat cu atenţie acest aliniament de deasupra lor, iar după ce au privit Soarele apunând în vest se vor fi întors, în mod firesc, să-l privească pe Marte răsărind cu precizie la est.

Iar în timp ce studiau această ascensiune lentă a lui Marte pe cerul acelei nopţi, se aflau în poziţia perfectă pentru a vedea o stea neobişnuită, pe care nu o mai văzuseră niciodată. În acea noapte, Uranus se afla chiar sub Marte şi deşi, în general, se considera că Uranus nu poate fi văzut cu ochiul liber, acest lucru nu este în totalitate adevărat. Obiectele cu o magnitudine vizuală aparentă de 6, asemenea planetei Uranus, pot fi observate cu ochiul liber atunci când condiţiile sunt optime.

Magii aveau o reputaţie solidă de excelenţi astrologi şi considerau că ştiu toate stelele vizibile ale zodiacului. Dacă s-a întâmplat să-l observe pe Uranus răsărind sub Marte în acea noapte, în mod sigur şi-au dat seama că steaua nu se afla la locul ei, că nu se aflase acolo înainte, cel puţin nu conform însemnărilor lor. Şi, aşa cum consemnează Biblia, vor fi fost, într-adevăr, primii care să zărească această nouă stea „*en te anatole*", răsărind la est, exact în momentul în care Soarele apunea în vest.

IAR STEAUA S-A MIŞCAT!

Care să fi fost reacţia Magilor, la vederea lui Uranus? Probabil că ar fi făcut exact ceea ce relatează Biblia. La început, ar fi studiat steaua cu atenţie, iar după câteva luni de observaţie (Uranus se deplasează lent) ar fi realizat –

spre uimirea lor - că nu era vorba despre o altă simplă stea fixă, ci de o planetă cu totul nouă, o altă stea mobilă – un nou zeu!

Două lucruri au contribuit ca planeta Uranus să rămână invizibilă pentru Magi înainte de acea noapte: periodic, ea nu este vizibilă şi îşi schimbă poziţia pe cer. Uranus este singura planetă din sistemul nostru solar care prezintă ambele caracteristici. Celelalte planete se deplasează, desigur, dar rămân constant vizibile. În acelaşi timp, vizibilitatea multor stele de mică magnitudine este periodică, dar din moment ce ele se află mereu în aceeaşi poziţie, este extrem de simplu să le confirmi existenţa şi poziţia exactă.

Fig, 6.1 Astronomii asiatici studiind cerul nopţii, în momentul naşterii lui Isus.

Magii antici puteau să revină în permanenţă asupra tuturor celorlalte stele vizibile, pentru a le studia şi măsura din nou, iar de-a lungul secolelor, absolut fiecare stea a putut fi verificată şi răs-verificată, chiar şi cele a căror lumină fluctua la limita vizibilităţii. Ori, Uranus nu numai că apărea şi dispărea în funcţie de condiţiile în care era privită, dar se şi deplasa. Dar cum Uranus este, totuşi, vizibilă cu ochiul liber, cel puţin în anumite momente, putem presupune că, mai devreme sau mai târziu, magii aveau să o descopere.

Reacţia lor sugerează că exact asta s-a şi întâmplat.

Ştim, oare, unde se aflau Magii atunci când au făcut faimoasa descoperire? Biblia spune doar că se aflau „în Est”, dar putem restrânge puţin aria posibilităţilor. Orice Mag aflat în preajma râului Indus din India va fi studiat cu suficient de mare atenţie evenimentul pentru a putea observa înşelătoarea planetă Uranus. Legendele despre Magii biblici sprijină această teorie, identificând pe cel puţin unul dintre călători ca fiind din India. Şi tradiţia hindusă constituie un argument în acest sens. Nu numai că astrologia este foarte respectată, fiind studiată în India de secole, dar scrierile vedice sugerează că Uranus a fost descoperit, de fapt, de astrologii indieni cu mii de ani în urmă. Şi, conform consemnărilor ebraice, Magii din est au văzut o stea cu o mişcare ciudată, cândva în preajma anului 1 Î. Hr., trăgând din asta concluzia că ceea ce văzuseră era o nouă divinitate care tocmai se năştea. Coincidenţă?

LA DRUM, PENTRU A-L GĂSI PE DUMNEZEU

Trebuie să fi fost nevoie de luni întregi de observaţie pentru a constata că Uranus se mişcă, într-adevăr, timp în care vor fi venit ploile sezonului rece, impunând amânarea oricăror planuri de călătorie până la venirea primăverii. Drumul lung, dificil şi periculos din India până în Israel trebuie să fi fost teribil de anevoios.

Faptul că Magii au fost dispuşi să întreprindă o astfel de călătorie este extrem de elocvent în privinţa încrederii pe care o aveau în interpretarea lor şi în importanţa pe care o acordau evenimentului. Conform lui T. E. Lawrence (faimosul ofiţer de legătură britanic, din timpul Revoltei Arabe, care a avut loc între 1916 şi 1918), un călăreţ neexperimentat poate străbate, pe o cămilă, cam patruzeci şi opt de kilometri pe zi. Plecând din India în primăvară, Magii vor fi ajuns în Israel cândva, la sfârşitul verii sau începutul toamnei. Convinşi că pruncul divin se născuse în momentul în care ei au zărit steaua, Magii trebuie să se fi aşteptat ca micul zeu să fie puţin mai mare de un an în acel moment.

Atunci când Irod a aflat despre ceea ce credeau Magii, s-a înfuriat. El a ordonat uciderea tuturor băieţilor din Betleem şi din vecinătate, în vârstă de până la doi ani. (Matei, 2:16). (Conform obiceiurilor evreieşti din epocă, un copil în vârstă de un an şi o lună era considerat ca având doi ani).

Singura dovadă reală a existenţei Stelei din Betleem o constituie reacţia Magilor: călătoria lor în căutarea unui zeu nou-născut. Posibilitatea ca ei să fi zărit o planetă până atunci necunoscută le explică reacţia mai bine decât orice alt fenomen natural pe care ar fi putut să-l observe. Conjuncţii planetare, comete şi altele de acest gen erau, toate, privelişti relativ cunoscute, în special pentru casta preoţilor, care studiaseră cu atenţie bolta cerească, timp de mai bine de 500 de ani. Descoperirea unei noi planete ar fi fost însă ceva inedit. Atât cât ne putem da seama, aceasta a fost singura ocazie în care Magii au pornit la drum pentru a se duce să se închine unui nou-născut necunoscut.

Fig. 6.2 Cei trei Magi urmând steaua prevestitoare, care se poate să fi fost planeta Uranus, spre Betleem. (Ilustraţie de Gustav Doré)

ZIUA ŞI LUNA

Aveau Magii dreptate presupunând că Isus se născuse exact în clipa în care luna devenea lună plină, pe 16 septembrie, anul 1 Î. Hr.? Se pare că există anumite dovezi că Isus s-a născut în septembrie. De exemplu, informaţia că „păstorii îşi priveau oile în noapte" (Luca 2: 8-12) se potriveşte unei zile din septembrie mult mai bine decât uneia din decembrie. Păstorii nu ieşeau pe păşune iarna (Cântecul lui Solomon 2:11, Ezra 10; 9, 13). Vechiul obicei al evreilor era de a-şi trimite oile pe păşuni şi în deşert la începutul primăverii şi de a le aduce acasă la sosirea primei ploi, de obicei nu mai târziu de 15 octombrie. Dar cu asta plaja de posibilităţi pentru ziua de naştere a lui Isus este restrânsă la doar jumătate de an.

Cu toate acestea, un obicei creştin interesant sugerează o naştere în luna septembrie. În primii ani ai Bisericii, în timpul sărbătorii evreieşti Rosh Hashanah, care avea loc în septembrie, creştinii păreau să aibă propria sărbătoare misterioasă, în spatele uşilor închise – aceasta fiind, în opinia unora, una dintre primele sărbători creştine.

În mod remarcabil, anumite elemente sprijină chiar teoria naşterii pe 16 septembrie, anul 1 Î. Hr. Mai concret, faptul că aceasta a fost prima zi a Rosh Hashanah din acel an, zi în care populaţia din Ierusalim ajunsese de la 100.000 la peste 1.000.000 cu toţi acei oameni veniţi în oraş, probabil că nu prea existau locuri libere la hanurile din Ierusalim şi din oraşele învecinate, exact cum se povesteşte în Biblie. Rosh Hashanah este Anul Nou evreiesc, o zi cu un simbolism adecvat naşterii Mântuitorului lor.

S-a născut Isus pe 16 septembrie, anul 1 î. Hr.? În mod curios, harta astronomică pentru această lună nouă pare nu numai să corespundă istorisirii biblice privind persoana şi viaţa lui Isus, dar să se potrivească şi cu istoria ulterioară a bisericii creştine. Magii vor fi considerat, desigur, acest lucru ca fiind firesc, ţinând cont că naşterea lui Isus însemna, în acelaşi timp, naşterea creştinismului. Mai interesant este faptul că acest vechi certificat de naştere pare să reflecte, în ciuda logicii, şi multe dintre cele mai importante evenimente seculare din ultimii 2000 de ani.

PARTEA A DOUA

PE URMELE FIRULUI AURIU:
TEMPLIERII ŞI FRANCMASONERIA

7. **Istoria ascunsă**

Ce nu spun filmele de genul *Braveheart*?

David Lewis

În cartea sa *Întoarcerea lui Merlin*, Deepak Chopra a spus, la un moment dat, că istoria depinde de ochiul celui care o priveşte. Chopra a pomenit despre „istoria sufletului", ca opusă celei din manualele de şcoală. Şi, deşi autorul nu s-a obosit să dea exemple, putem afirma că adevărul istoric a fost adesea surclasat de aspectele politice – şi aici ne vine în minte exemplul fostei Uniuni Sovietice. În timpul lui Galileo, Biserica era cea care definea realitatea. Ea a reorganizat până şi cosmosul, declarând că Soarele este cel care se roteşte în jurul Pământului, nu invers. Atunci când erezia susţinea contrariul, Biserica i-a spulberat nu doar pe necredincioşi, dar şi mărturiile lor scrise, aşa cum a fost cazul Catharilor din sudul Franţei.

Şapte secole mai târziu, o definiţie care s-a impus, dată de Cathari, reflecta geo-centrismul Bisericii, ca şi cum Roma s-ar afla în centrul tuturor lucrurilor. Cu toate acestea, ultima oară când am verificat, Pământul se învârtea în jurul soarelui, care se roteşte, la rândul său, în cadrul unei galaxii în spirală, care navighează către infinit. Iar adevărul din spatele ereziilor medievale poate avea o traiectorie similară cu cea descoperită prin iscodirea permanentă a cunoaşterii absolute, o cărare bătută aidoma de mistici, Templieri şi Cathari. Această călătorie iniţiatică, pe care scepticii o consideră don-quijotescă, are foarte puţine în comun cu istoria din manualele acceptate şi foarte multe elemente comune cu istoria secretă, istoria sufletului.

Braveheart, filmul despre Sir William Wallace, luptătorul scoţian pentru libertate, deschide un capitol din această istorie secretă. Filmul tratează războiul pentru independenţa Scoţiei, din secolul al treisprezecelea, dar ignoră un element rareori abordat al luptei care a influenţat omenirea până în ziua de astăzi. Aidoma unui fir auriu, acest element esenţial străbate întreaga istorie scoţiană şi americană. El traversează Evul Mediu şi perioada Inchiziţiei, ajungând până în Israelul antic, la templul lui Solomon şi chiar în Egiptul antic. El leagă toate cele de mai sus, având ramificaţii mai întinse, mai adânci şi mai ascunse decât şi-ar putea închipui vreun cronicar, oricât de îndrăzneţ i-ar fi spiritul politic. Acesta este firul pe care armatele Vaticanului au încercat să îl distrugă – ordinul Vechilor Mistere şi rodul lor, Cavalerii Templieri.

BRAVEHEART ŞI DINCOLO DE ACESTA – RELATĂRILE DIN MANUALELE OBIŞNUITE

În ultimii ani ai secolului al treisprezecelea, William Wallace a răsculat Scoţia împotriva coroanei engleze. Mulţi nobili scoţieni s-au implicat fără prea multă tragere de inimă în această cauză, uneori neparticipând în nici un fel. Chiar şi aşa, Wallace l-a învins pe guvernatorul englez John de Warenne, lângă Sterling, în anul 1297. Aşa cum *Braveheart* arată în mod atât de elocvent, Robert the Bruce s-a alăturat, până la urmă, cauzei lui Wallace. Dar, în 1305, Edward al II-lea l-a învins pe Wallace. El l-a capturat pe carismaticul rebel şi l-a judecat pentru trădare, înainte de a ordona să fie torturat în mod oribil şi apoi executat.

Dar povestea nu se opreşte aici. Până în momentul Bătăliei de la Bannockburn, din iunie 1314, scoţienii aproape că împinseseră forţele regelui înapoi în Anglia. Castelul Sterling, poarta către Scoţia, ultima fortăreaţă a Regelui scoţian Edward, se afla sub asediu. Guvernatorul castelului, depăşit, a jurat să se predea dacă regele nu avea să îi acorde ajutor până la solstiţiul de vară. Edward s-a pregătit pentru această provocare adunând o armată în armură grea, ce se spune că ar fi numărat până la 100.000 de oameni – deşi se pare că au fost mai degrabă în jur de 20.000.

Cel mai probabil e ca nu a făcut asta numai pentru a salva castelul Sterling, ci şi pentru a-l anihila pe Robert the Bruce şi pentru a ocupa Scoţia. Pentru a intercepta armata engleză, Robert a adunat o oaste mai mică, de numai 8.000 de oameni, mai slab echipaţi. Cele două armate s-au întâlnit la Bannockburn unde, în ciuda şanselor deloc favorabile, scoţienii i-au înfrânt pe englezi. Această victorie impresionantă a pregătit calea spre o Scoţie liberă, cu Robert the Bruce drept rege.

CARE ESTE ISTORIA SECRETĂ?

Bătălia de la Bannockburn a avut loc de Ziua Sfântului Ion, în 24 iunie, o zi deosebit de importantă pentru Cavalerii Templieri, aceşti carismatici călugări-războinici ai Evului Mediu. Dar relatările despre bătălie lasă foarte mult de dorit. Chiar şi localizarea acesteia se află sub semnul întrebării. Istoricii sunt de acord, totuşi, că englezii erau mult mai numeroşi decât scoţienii, precum şi că armata scoţiană era formată mai ales din suliţaşi, cu relativ puţini călăreţi. Mai mult, aceşti călăreţi nu ar fi putut face faţă

cavaleriei grele a lui Edward. Astfel, incredibila victorie scoţiană se datorează unui eveniment misterios.

În timpul bătăliei, cu toate unităţile scoţiene prinse în luptă între Bannockburn (*burn* înseamnă pârâu) şi râul Forth, s-a întâmplat ceva ciudat. O şarjă curajoasă a pornit, cu steagurile fluturând, din ariergarda scoţiană. Istoricii afirmă că această şarjă era formată din persoanele care stăteau pe lângă tabăra militară, chiar şi copii – non-combatanţi pe care englezii i-au confundat, în mod misterios, cu o unitate de luptă înfricoşătoare. Şarja, ne spune istoria, s-a format în mod spontan în rândul non-combatanţilor, care au făcut steaguri din cearceafuri şi au luat armele morţilor şi răniţilor. În mod incredibil, acest atac –ce nu avea cum să fie altfel decât pedestru - i-a speriat pe cavalerii englezi – care erau călare - în asemenea măsură, încât au fugit în masă.

Această poveste aproape romantică se adresează patriotismului scoţian. Material de legendă – sau pentru un *Braveheart II*. Cu toate acestea, ideea unei armate de ţărani pedeştri, speriind o armată engleză numeroasă, nu prea este satisfăcătoare la o analiză logică minimă. Faptul că atacul a semănat panică în rândurile englezilor este clar. Regele Edward şi cinci sute dintre cavalerii săi au fugit de pe câmpul de luptă. Urmaţi la scurt timp de pedestraşii englezi. Şi, deşi unele relatări pomenesc de măcel, pierderile engleze despre care vorbesc documentele au fost uşoare; fuga de pe câmpul de luptă pare să se fi datorat exclusiv fricii.

În *Templul şi Loja*, autorii Michael Baigent şi Richard Leigh afirmă că, atunci când Inchiziţia a început să îi vâneze pe Templieri prin toată Europa, mulţi dintre ei au fugit în Scoţia. Baigent şi Leigh demonstrează, în mod convingător, că atacatorii misterioşi de la Bannockburn erau Cavaleri Templieri, uşor de recunoscut datorită crucilor de pe steaguri şi scuturi, singurii luptători din acel timp care ar fi putut semăna o asemenea panică şi confuzie. La Bannockburn, unde se ştie că a existat o şarjă *călare* a scoţienilor, aceştia, victorioşi, au defilat în frunte cu un receptacul în formă de arc, numit Relicvariul Monimusk, un model al Templului lui Solomon, care joacă un rol important în tradiţia Templierilor.

O frăţie bogată şi puternică, aceşti Cavaleri Templieri s-au dovedit greu de nimicit pentru Biserică şi pentru regele Franţei. Regele Philip cel Frumos, aliat cu Papa Clement al V-lea, au suprimat fără milă ordinul, în întreaga Europă, în stil medieval – cu arestări, tortură şi execuţii. Aşa cum am arătat, mulţi Cavaleri Templieri, ca să nu fie capturaţi, au fugit în Scoţia. De fapt, întreaga flotă a ordinului a evadat, ducând o bogăţie imensă, a cărei soartă rămâne, până în ziua de astăzi, un mister.

Aşa cum o arată dovezile, Templierii refugiaţi au găsit adăpost în Scoţia, unde mormintele Templiere arată că au trăit şi au murit în secolul al paisprezecelea. Aparent, Regele Robert the Bruce nu avea nici un interes să persecute ordinul, în pofida unei bule papale care îi cerea acest lucru. Dimpotrivă, el a avut de câştigat de pe urma statutului lor de refugiaţi; le-a oferit adăpost, cerându-le în schimb să-l ajute în războiul împotriva Angliei.

CINE AU FOST, DE FAPT, TEMPLIERII ?

Hugues de Payns împreună cu alţi opt cavaleri au depus jurământul pe 12 iunie 1118, la castelul Arginy, în apropiere de Lyon, Franţa. Cei nouă fondatori ai ordinului – spun documentele – s-au declarat a fi în slujba lui Cristos şi s-au angajat să-i apere pe pelerinii care mergeau spre Ţara Sfântă. Regele Baudouin al Ierusalimului, al cărui frate, Godfroi de Bouillon cucerise oraşul sfânt pentru Creştinătate, în urmă cu nouăsprezece ani, i-a primit pe cavaleri cu braţele deschise, gest pe care aveau să-l repete şi alte capetele încoronate, peste tot în lume.

Din câte se spune, cavalerii au construit case peste ruinele Templului lui Solomon, ceea ce, în opinia unor comentatori moderni, spune ceva despre scopurile secrete ale ordinului. În 1126, la Conciliul de la Troyes, foarte influentul Saint Bernard de Clairvaux a obţinut pentru caveleri legitimarea din punct de vedere ecleziastic. Din acel moment, prestigiul ordinului a crescut enorm de mult, la fel şi bogăţiile şi posesiunile lor. În scurt timp, Templierii au ajuns să deţină pământuri în Anglia, Franţa, Spania, Portugalia şi Scoţia. Pe la mijlocul sec. al XII-lea, ei se situau pe locul doi după papalitate în ceea ce priveşte bogăţia, puterea şi prestigiul, ceea ce sugerează ideea că succesul lor avea la bază, din câte spune tradiţia, anumite cunoştinţe secrete.

Templierii au devenit extrem de influenţi şi, în pofida unor abuzuri ulterioare, erau şi foarte idealişti. Regii care au realizat cât de puternici erau Templierii şi care aveau aceleaşi idealuri cu aceştia, li s-au alăturat. Cavalerii, la rândul lor, influenţau capetele încoronate şi au încercat chiar să-l reconcilieze pe regele Angliei, Henric al II-lea, cu Thomas Becket. Se pare că şi fiul lui Henric, Richard Inimă de Leu, a fost cavaler templier onorific. Era mereu în tovărăşia lor, rămânea să doarmă la reşedinţele acestora, călătorea pe corăbiile lor şi le-a vândut chiar insula Cipru care, la vremea respectivă, a devenit sediul oficial al ordinului.

Fratele şi rivalul lui Richard, regele Ioan, i-a supus pe templierii din Anglia, conform spuselor omului său de încredere, Aymeric de St. Maur. De asemenea, urmând sfatul aceluiaşi Aymeric, regele Ioan, care nu era un campion al libertăţii, a semnat, cu destulă reticenţă, Magna Carta din 1215, un document considerat – alături de Declaraţia de Independenţă şi Constituţia Statelor Unite – a sta la baza afirmării drepturilor omului.

Ajungând extrem de puternici, Templierii reuşeau să aibă tot ceea ce îşi doreau, la un asemenea nivel, încât păreau a deţine nişte calităţi supranaturale. De exemplu, rolul care li se atribuie în proiectarea şi construirea marilor catedrale gotice din Europa – un rol destul de contestat de către unii – este o dovadă a faptului că deţineau anumite cunoştinţe ezoterice în domeniul arhitecturii, care depăşeau tot ceea ce reţinuse civilizaţia occidentală despre piramidele din Egipt.

Fig. 7.1. O biserică templieră timpurie, de formă rotundă, element arhitectural tipic pentru construcţiileTemplierilor
---

La fel ca şi în cazul piramidelor, catedralele gotice îi descumpănesc pe istorici, întrucât tehnica folosită nu are nici un fel de precedent istoric. Practic, arhitectura gotică provine de la Templieri şi în ceea ce priveşte preocuparea lor pentru geometria sacră, pentru ştiinţa mistică a numerelor şi proporţiilor, se face frecvent legătura cu piramidele egiptene şi cu Templul lui Solomon.

CARE ERA SCOPUL ASCUNS AL TEMPLIERILOR?

Rolul declarat al ordinului, acela de a-i proteja pe pelerini, rămâne sub semnul întrebării. Judecând după faptele şi acţiunile în care s-au implicat, Templierii aveau scopuri mai ascunse decât cele menţionate în cărţile de istorie, de exemplu acela de a crea receptacule materiale –un fel de Graaluri - pentru esenţa spirituală pe care o venerau în tradiţia lor mistică: biserici, catedrale şi chiar naţiuni – o frăţie universală.

De aceea au dezgropat cei nouă cavaleri iniţiali Templul lui Solomon, poate în speranţa de a găsi chivotul legii (pentru o detaliere a acestui aspect, vezi *Semnul şi Pecetea*, a lui Graham Hancock). Dacă ar fi reuşit, Templierii ar fi dobândit o putere care o depăşea chiar şi pe cea a papei, pregătind calea către un stat Templier, presărat cu multe construcţii de natură mistică. Se

crede, în acest sens, că primii nouă cavaleri au pus mâna pe secrete de proiectare şi de folosire a proporţiilor, secrete ascunse în chiar Templul lui Solomon – o geometrie secretă ce poate data chiar din vremea construirii piramidelor egiptene.

Cavalerii Templieri, însă, pot fi studiaţi cel mai bine prin prisma lucrurilor pe care le-au lăsat în urma lor – la fel ca orice alţi oameni. Iar acestea includ, după cum ne spun Baigent şi Leigh, romanele medievale despre Graal. Căutarea Sfântului Graal, deci, precum şi istorisirile despre această căutare, ne parvin chiar de la slujitorii Misterelor, cei care au participat efectiv la căutare. Iar relatările lor ascund acea „istorie a sufletului" despre care vorbea Chopra, căutarea divinităţii (erezia cea mai mare dintre toate, de la începuturi până în epoca modernă), căutare care a animat, în diverse forme, societatea încă din zorii omenirii.

Putem deduce că Templierii şi-au încifrat adevărata natură (aceea a ordinului şi a sufletelor lor) în faimoasele legende despre Graal (întrucât erau pe deplin conştienţi de consecinţele la care s-ar fi expus dacă făceau din asta o profesiune de credinţă deschisă). Astfel, au indus în imaginaţia populară idealul găsirii nemuririi, „istoria sufletului" care, deşi este suficient de concretă este, în termenii lui Chopra, una neortodoxă.

Putem adăuga această realizare la moştenirea concretă după care putem încerca să îi descifrăm pe Templieri. Ei sunt, de asemenea, de apreciat pentru că au încercat să sincretizeze –în scopul de a crea un regat iluminat - misterele creştine, iudaice, islamice şi celtice, concentrate în Carcassone, în sudul Franţei, loc în care o epocă iluminată începuse deja să se formeze înainte de Inchiziţie, sub influenţa Cathară şi Templieră.

Făcând încă un pas pe urmele firului auriu, Wolfram von Eschenbach (despre care se spune că a fost el însuşi Templier) a scris romanul medieval *Parsival*, care are drept subiect Graalul. În această poveste epică el îi numeşte pe Templieri "Paznicii Graalului şi ai Familiei Graalului". În acelaşi context, o altă carte scrisă de Baigent şi Leigh, *Sânge sfânt, sfântul Graal*, prezintă o teorie conform căreia Templierii s-au dedicat acestei cauze nu doar în ficţiune, ci şi în realitate. Se spune că Familia Graalului era formată din descendenţii lui Isus Cristos şi ai Mariei Magdalena care, conform legendelor, ar fi ajuns în Franţa, unde este posibil să fi pus bazele dinastiei Merovingiene.

Această teorie extraordinară (popularizată, recent, de romanul lui Dan Brown *Codul lui Da Vinci*) afirmă că în 679 d. Hr., după asasinarea ultimului monarh din dinastia Merovingiană, Dagobert al II-lea, paznicii sângelui regal au format o societate secretă, *Frăţia din Sion*, în jurul acelui *sang real*, sânge regal, al descendenţilor lui Isus şi ai Mariei Magdalena.

Acesta, consideră Baigent şi Leigh, ar putea fi adevăratul sens al *sangraal-ului*, Sfântul Graal, din scrierile medievale.

E posibil ca aceşti Cavaleri Templieri, spun autorii, să fi avut o strânsă legătură cu frăţia din Sion, ale cărei începuturi par să dateze încă din vremea Dinastiei lui David, a lui Isus şi Solomon: dinastia regilor israeliţi. Poate că Templierii s-au dedicat, în secret, acestei dinastii deosebite, crezând că moştenirea înţelepciunii lui Solomon şi a lui Isus le aparţine. Dacă ar fi reuşit să aducă acea dinastie pe tron în Evul Mediu, Templierii ar fi pus bazele epocii lor iluminate.

CARE ESTE ROLUL PE CARE ÎL JOACĂ, ÎN ACEST PUZZLE, CHIVOTUL LEGII?

În *Căutătorii chivotului pierdut*, Steven Spielberg a adus în atenţia publică unul dintre cele mai mari mistere din lume, soarta Chivotului Legii, vechea întruchipare ebraică a puterii divine. În timp ce Spielberg prezintă o ficţiune în care Reich-ul lui Hitler încearcă să pună mâna pe Chivot, probabil că cea în care Templierii au încercat să îl găsească este o variantă foarte reală.

Semnul şi Pecetea lui Graham Hancock istoriseşte, foarte convingător, cum Templierii au retrasat calea străbătută de Chivotul Legii din Ierusalim până la ceea ce se crede că a fost destinaţia sa finală, Etiopia. Hancock afirmă că misteriosul Sfânt Graal ar fi fost chiar Chivotul Legii şi că romancierii au încriptat în textele lor povestea misiunii secrete a Templierilor, de a găsi şi folosi puterea divină a Chivotului.

Să nu uităm că, în Evul Mediu, a poseda Chivotul ar fi însemnat a poseda însăşi puterea lui Dumnezeu; de aceea, acest lucru ar fi făcut din Templieri cea mai mare putere de pe pământ, mult deasupra papei. Date fiind dovezile privind săpăturile făcute de Templieri la Templul lui Solomon şi cele referitoare la prezenţa lor în Ethiopia (ţară care se regăseşte şi în *Persival-ul* lui Eschenbach), este posibil ca aceşti cavaleri să fi fost în căutarea celebrului artefact, probabil pentru a-şi atinge ţelurile lor mistice/politice, de a pune bazele unei ere iluminate.

ISTORIA SECRETĂ DUPĂ BANNOCKBURN

Mergând pe firul nostru auriu până la istoria ceva mai recentă, căutarea Templierilor continuă încă la mult timp după ce perioada lor de existenţă oficială a luat sfârşit. Siliţi să se ascundă de Inchiziţie, cavalerii refugiaţi au fondat, conform unei tradiţii Masonice interesante, Masoneria Scoţiană. Tradiţia porneşte chiar de la ordin şi de la Regele Robert the Bruce. Robert, spune foarte explicit tradiţia, a pus bazele primei loje masonice scoţiene după bătălia de la Bannockburn, pentru a-i primi pe Templierii care fugeau de persecuţiile la care erau supuşi în Franţa.

Până în secolul al şaptesprezecelea, această tradiţie s-a ramificat într-o mare varietate de forme. Varianta Iacobină, cea mai activă din punct de vedere politic şi mistic, pretinde că se identifică direct cu această tradiţie. Iacobinii nu au reuşit să aducă dinastia Stuart înapoi pe tronul englez, nici chiar cu ajutorul puternicilor aliaţi masoni din Franţa, dar în acel moment Iluminismul era deja în formare. Idealul Templierilor, o societate bazată pe libertate politică şi religioasă, prinsese rădăcini, cel puţin din punct de vedere filosofic. Masonii scoţieni, englezi şi francezi începuseră să schimbe în mod fundamental modul în care gândea lumea.

Locke, Montesquieu, Voltaire –toţi, masoni - propovăduiau filosofia Libertăţii, un efect firesc atât al experienţei Templierilor, cât şi al oprimării idealurilor lor. Ca prin minune, tradiţia a prins rădăcini pe ţărmuri îndepărtate, unind filosofi/revoluţionari din Lumea Nouă.

Pe 28 august 1769, Loja Masonică a Sfântului Andrei, din Boston, conferea un grad masonic numit după Cavalerii Templieri. Până în 1773, Loja căpătase un rol extrem de important în revoluţia Americană. Marea Lojă Scoţiană l-a numit pe fizicianul şi patriotul Joseph Warren stăpânul continentului american. Paul Revere şi John Hancock erau şi ei membri. Mai mult, structura Lojei s-a suprapus cu cea mai importantă societate secretă a momentului, Fiii Libertăţii, cel puţin doisprezece membri ai Lojei participând la Boston Tea Party.

Povestea nu se termină, însă, la Boston. Masonii au jucat un rol important şi în Războiul de Independenţă şi, apoi, la semnarea Constituţiei. Printre aceşti membri s-au numărat George Washington, mulţi dintre generalii săi, Benjamin Franklin, Patrick Henry şi Marchizul de Lafayette. Franklin era membru al unei misterioase societăţi franceze numite Loja Regală a Comandorilor Templului de la Vest de Carcassone, care nu avea numai un nume impresionant. Faptul că firul nostru auriu îl leagă pe Benjamin Franklin de oraşul medieval Carcassonne îl asociază cu unele dintre cele mai profunde aspecte ale istoriei secrete. Regiunea din jurul

fortăreţei Carcassonne, un centru medieval al Catharilor şi Templierilor, adăposteşte o reţea de simboluri profund misterioase, legate de geometria divină, simboluri care reapar în podoabele rituale purtate de către Franklin şi Washington în timpul ceremoniilor masonice. Şi, ca şi cum ar fi fost proiectat de însăşi puterea Creaţiei, un aranjament aproape nefiresc de piscuri formează o stea masonică perfectă, în cinci colţuri, în jurul Rennes-le-Chateau, în regiunea Carcassonne.

Mai multe turnuri şi biserici medievale, precum şi vechi monumente celtice prelungesc aceste simboluri, formând triunghiuri masonice cu proporţiile exacte ale numărului de aur al geometriei divine, un tipar general care se întinde de la Rennes-le-Chateau până la insula Bornholm din Marea Baltică - unde există dovezi ale prezenţei Templierilor - până la Ierusalim şi la Templul lui Solomon. Această formă geometrică de proporţii, precum şi simbolurile săpate în piatră de la fiecare sit, au fost legate de Frăţia din Sion şi de Templieri, societăţi secrete a căror activitate traversează culturi, religii şi istoria de zi-cu-zi.

Firul nostru auriu reprezintă doar o bucăţică din întreaga ţesătură. Imaginea de perspectivă, aidoma unei broderii, ne dă de înţeles că misterul este şi mai adânc, şi mai greu de perceput, dar în acelaşi timp, la fel de vizibil ca şi Marea Pecete a Statelor Unite, sau simbolul masonic de pe bancnota de un dolar. Cu toate acestea, nu ar trebui să ne surprindă faptul că această întreagă poveste ne-a fost ascunsă.

Ceea ce noi percepem ca fiind subtil şi continuu, se manifestă cu o forţă imensă la momentul potrivit, un torent care îi ameninţă pe tiranii ortodoxiei, pe paznicii istoriei considerate, prin prisma politicului, a fi cea corectă. Acest torent este în continuare puternic, pentru cei care au urechea ciulită spre furia apelor. Dar nu vă aşteptaţi să găsiţi istoria secretă într-un manual de istorie.

Urmăriţi, în schimb, firul auriu.

8. **Templierii şi Vaticanul**

Erezia Ioanită

Mark Amaru Pinkham

Conform unei anumite tradiţii ezoterice, după ce au săpat la fundaţiile Templului lui Solomon timp de nouă ani, Cavalerii Templieri au părăsit Orientul Mijlociu cu cinci „sicrie" sau cufere pline cu comorile pe care le strânseseră pe Pământul Sfânt. Aceste cufere, se povesteşte, au fost până la urmă depuse în Kilwinning, Loja Mamă a Masoneriei Scoţiene, înainte de a fi transportate la Castelul Rosslyn, vechiul cămin al baronilor Sinclair de Rosslyn, loc în care au fost păstrate până când în clădire a izbucnit un incendiu. În acel moment, cuferele au fost transportate rapid de la castel, la scurt timp după aceea începând în mod oficial construcţia capelei Rosslyn. Se pare, astfel, că acea capelă a fost construită în mod special pentru a adăposti cuferele.

Această idee a fost dezvoltată, aparent, în anii 1990 de către Andrew Sinclair, care a scanat terenul de la Rosslyn şi a descoperit cinci obiecte rectangulare, sau cutii, în cripta de dedesubtul capelei. Descoperirea lui Sinclair a alimentat speculaţiile despre conţinutul prezumptiv al cuferelor, inclusiv eventuala existenţă a unor obiecte asociate cu Templul lui Solomon sau cu Templul lui Irod sau, poate, cu nişte manuscrise străvechi.

Se presupune că o parte din aceste obiecte prezumptive ar fi fost descoperite de către cavaleri datorită unor indicii pe care le-au găsit în timp ce studiau misterioasele texte eseniene, o teorie apărută recent, după descoperirea Manuscrisului de aramă, unul dintre Manuscrisele de la Marea Moartă. Indiciile găsite în Manuscrisul de aramă i-au ghidat pe arheologi până la nişte gropi goale, în apropierea cărora se află simboluri şi arme Templiere, lucru ce pare să dezvăluie implicarea cavalerilor în excavaţiile secrete, precum şi faptul că ei au ascuns eventualele comori pe care le vor fi descoperit.

Presupusele manuscrise care s-ar putea afla în cele cinci cufere ar conţine, conform unor teorii, informaţii genealogice despre familia descendentă din Isus şi Maria Magdalena sau, afirmă autorii Cristopher Knight şi Robert Lomas în *Cheia Hiram*, ar putea conţine informaţii de origine Eseniană despre începuturile Masoneriei.

Dar tot ce se ştie cu certitudine, în prezent, despre manuscrise, este că unul dintre ele conţine o diagramă cu simboluri care amintesc de misterioasa

erezie ioanită, un sistem religios gnostic, pe care este posibil ca Templierii să-l fi adoptat în Ţara Sfântă.

Copiat de către Lambert de St. Omer, un profesor pensionar, pe când Templierii au trecut prin Flandra în drumul lor către nordul Europei, acest desen –intitulat, astăzi, „Ierusalimul ceresc”- stă atârnat pe peretele unui muzeu din Gent, Belgia. El reprezintă o hartă a Noului Ierusalim, aşa cum este el descris în Revelaţii. Înţelepciunea eretică a ioaniţilor este evidentă în acest desen, prin identificarea unui Mesia – cel despre care se profeţea că va pune bazele oraşului sfânt al viitorului – nu cu Isus, ci cu Ioan Botezătorul.

Fig. 8.1. Desenul „Ierusalimului Ceresc” din Gent, Belgia, realizat de către Lambert de St. Omer.

Acest lucru ar fi în deplin acord cu erezia ioanită, care afirma că Ioan a fost atât Mesia cât şi iniţiatorul credinţei gnostice ioanite, care conduce la o viziune intuitivă a Ierusalimului ceresc. Conform acestei tradiţii eretice, au existat doi Mesia, sau Cei Aleşi – cu Ioan, Preotul Mesia, mai presus de Isus, Regele Mesia încarnat.

Dacă erezia ioanită este într-adevăr cheia pentru a înţelege manuscrisul templier aflat acum în Belgia, înseamnă că Templierii erau ioaniţi şi îl venerau pe Ioan Botezătorul mai mult decât pe Isus. Mai mult, dacă ei *erau* ioaniţi, însemna că practicau credinţa gnostică formată din ritualuri eretice, care culminau cu o revelaţie interioară privind natura universului şi scopul existenţei omenirii. Acest lucru ar explica de ce acele cinci cufere cu manuscrisele ioanite din ele au ajuns în Capela Rosslyn. Sinclair, constructorul capelei, se considera custodele şi păstrătorul înţelepciunii gnostice a Templierilor.

Ducele William Sinclair a fost un Mare Maestru mason al Ritului Scoţian, un ordin care îşi are originea chiar din grupul Templierilor care au fugit din Franţa şi s-au stabilit, ulterior, în Scoţia. După afirmaţiile lui Niven Sinclair, un patriarh contemporan din Clanul Sinclair, ducele William, în loc să rişte să moară prin deconspirarea secretelor gnostice aflate în posesia sa, a preferat să le ascundă în construcţia din piatră. Poate că ştia, la momentul respectiv, că secretele pe care le ascundea pentru posteritate –secrete care ar fi dovedit că Templierii erau gnostici ioaniţi - reprezentau, într-adevăr, cel mai mare secret al Templierilor.

LIPSA DE ÎNCREDERE A PAPEI CLEMENT AL V-LEA

Conform istoriei convenţionale, primul indiciu pe care Vaticanul l-a avut cu privire la predilecţiile gnostice şi ioanite ale Templierilor a apărut în 1307, în timpul anchetării cavalerilor în legătură cu acuzaţiile de erezie. Apoi, în 1308, Papa Clement al V-lea a renunţat la serviciile nemiloasei Inchiziţii pentru a-i putea interoga chiar el, în particular, pe Templieri. Era vorba, la urma-urmei, de propria sa gardă personală de cavaleri, care fusese, încă de pe vremea Papei Honorius al II-lea şi a Consiliului din Troia din 1128, armata personală a Sfântului Scaun.

Cavalerii erau acuzaţi de o întreagă serie de crime eretice, oricare dintre acestea fiind suficientă pentru a-i condamna la ardere pe rugul sfânt al Inchiziţiei, dar pentru că multe dintre mărturisirile cavalerilor fuseseră obţinute prin torturi inimaginabile, credibilitatea lor fusese compromisă. De aceea, necrezând niciun moment pe deplin în acuzaţiile împotriva iubiţilor săi Templieri, Clement al V-lea a pus să fie duşi şaptezeci şi doi de cavaleri de la Paris la vila sa din Poitiers, în sudul Franţei, unde era sigur că aceştia vor retracta mărturisirile anterioare.

Imaginaţi-vă surprinderea sa când, după ce i-a asigurat pe cavaleri că nu aveau a se teme de nimic în casa sa, indiferent cât de infame ar fi fost mărturisirile lor, cavalerii au refuzat să retracteze confesiunile care le fuseseră smulse în celulele umede şi întunecoase din Paris. Papa Clement, care era, de fapt, un simplu pion numit de către Regele Filip, nu a putut decât să se scarpine în cap neîncrezător, deplângând faptul că, într-un fel sau altul, cavalerii săi se abătuseră de la calea cea dreaptă.

Spre dezamăgirea sa, el a realizat că infamele acuzaţii împotriva Templierilor erau adevărate şi a fost silit să accepte să-i piardă. Mai târziu, în liniştea odăilor personale, patriarhul cuprins de nelinişte trebuie să se fi întrebat dacă Templierii fuseseră cu adevărat, vreodată, o armată creştină a Bisericii.

CE ŞTIA, DE FAPT, VATICANUL

Din momentul audienţei particulare a Templierilor la Papa Clement al V-lea, începuseră să se strângă o serie de dovezi privind cunoştinţele unor oficiali ai Vaticanului care erau la curent – deşi Papa nu avea ştire despre activităţile eretice ale cavalerilor - cu aplecările lor către erezie. De exemplu, conform mărturiei unui anume Părinte Antonio Sicii, care a luat parte la procesele Templierilor, anumite activităţi gnostice ale cavalerilor fuseseră observate de către spionii Vaticanului din Palestina cu mult înainte de 1307.

Pe parcursul proceselor Templierilor a devenit de asemenea evident faptul că atât Vaticanul, cât şi regele Franţei îşi trimiseseră spionii pentru a supraveghea activităţile Templierilor încă înainte de 1307; unii dintre spioni au fost mai târziu chemaţi ca martori ai acuzării. Tocmai pe baza dovezilor descoperite de primeke iscoade a ştiut Regele Filip să-i instruiască pe cei doisprezece spioni speciali ai săi cu privire la ce fel de erezii să culeagă informaţii atunci când i-a infiltrat în anumite preceptorate Templiere.

E posibil, de asemenea, ca monarhul să fi ştiut în legătură cu ce erezii să se informeze şi după ce a studiat un document templier secret. Acest document, intitulat „*Botezul prin foc al Fraţilor-Consuli*" şi numit adesea, de către istorici, „Regulamentul secret al Templierilor", a fost descoperit în 1780 în biblioteca Vaticanului, de către un episcop danez.

Considerat ca fiind scris în anul 1240 d. Hr. de către un Maestru Templier francez, pe nume Roncelinus, documentul pare să confirme toate ereziile de care Templierii au fost acuzaţi în secolul al paisprezecelea. Acest document le permite să comită toate ereziile Templiere, inclusiv pângărirea Crucii, negarea lui Isus ca Mântuitor, legăturile sexuale şi venerarea unui idol cunoscut sub numele de Bafomet. Există în document chiar un fragment care le acordă Templierilor permisiunea de a iniţia alţi gnostici –inclusiv Cathari, Bogomili şi chiar Asasini - în ordinul lor. Dacă *Botezul prin foc al fraţilor-Consuli* a circulat, într-adevăr, începând cu anul 1240 d. Hr., spionilor Bisericii sau celor ai regelui le-ar fi fost foarte uşor să obţină o copie pentru stăpânii lor.

CAVALERII SFÂNTULUI IOAN

O dovadă ceva mai substanţială privind teoria conform căreia Vaticanul era la curent cu înclinaţiile ioanite ale Templierilor, a apărut la jumătatea secolului al noăsprezecelea, când Papa Pius al IX-lea a adresat faimoasa „*Alocuţiune a lui Pio Nono*" împotriva masonilor. De fapt, aceasta arată că Vaticanul a fi avut cunoştinţă în tot acest răstimp despre relaţia eretică dintre Templieri şi ioaniţi.

La momentul acestei alocuţiuni extrem de importante, papa era supus unei imense presiuni pentru a lua poziţie împotriva numeroaselor secte gnostice care luau fiinţă în Franţa, una dintre acestea fiind Biserica Ioanită a Primilor Creştini. Membrii acestei secte susţineau că ei sunt descendenţii direcţi ai primilor Cavaleri Templieri, conducătorul sectei, Bernard Fabre-Palaprat pretinzând că este Mare Maestru Templier, descendent nu numai al lui Hughes de Payns, dar chiar al apostolului Ioan. Denigrarea sectei de către

papa Pius prin alocuţiunea menţionată, dovedeşte că Biserica ştia de sute de ani despre strânsa legătură dintre Templieri şi ioaniţi:

> Ioaniţii îi atribuiau Sfântului Ioan [Botezătorul] fondarea Bisericii lor Secrete, iar Marii pontifi ai Sectei îşi luau numele de Cristos, Unsul sau Consfinţitul, pretinzând că se trag unul din celălalt, începând cu Sfântul Ioan, printr-o succesiune neîntreruptă de prerogative pontificale. Cel care a pretins că are aceste prerogative imaginare a fost, în momentul fondării ordinului templului, un bărbat numit *Theoclet*; el îl cunoştea pe *Hugues de Payens* [sic], el l-a iniţiat pe acesta în Misterele şi speranţele pretinsei sale biserici, el l-a ademenit cu rolul de Cler Suveran şi regalitate Supremă şi a sfârşit prin a-l numi succesorul său.

Fig. 8.2. Salomeea privind capul tăiat al lui Ioan Botezătorul. Ar putea acesta să fie acel „Bafomet" pe care Templierii erau acuzaţi că îl venerează?

Poziţia adoptată de Papa Pius a fost susţinută, în scurt timp, de o serie de istorici ezoterici foarte respectaţi, din secolul al nouăsprezecelea. În *Isis Dezvăluită*, Madame Blavatsky arăta: „Ei (Cavalerii Templieri) au fost la început adevăraţii Cavaleri ai lui Ioan Botezătorul, care trăiau în sălbăticie şi se hrăneau cu miere sălbatică şi cu lăcuste," în timp ce contemporanul ei, auto-proclamatul descendent al Templierilor, Kabbalistul Eliphas Levi, arăta în *Istoria Magiei*: „Templierii aveau două doctrine: una dintre ele era secretă, rezervată liderilor, şi anume cea ioanită, iar cealaltă era publică, fiind doctrina romano-catolică... Numai conducătorii ştiau care este ţelul Ordinului, pe care Supuşii îl urmau fără crâcnire".

Astfel, Levi a confirmat afilierea Templierilor la ioaniţii gnostici, mergând chiar mai departe şi arătând că, în general, Marii Maeştri şi conducătorii Ordinului erau la curent cu activităţile eretice ale cavalerilor. Această idee a fost coroborată cu transcrierile compilate de către Consiliul Papal în timpul proceselor Templierilor, care arată că atunci când cavalerii erau întrebaţi despre unul dintre ritualurile lor ioanite cele mai importante – venerarea capului idolatru numit Bafomet - doar conducătorii ordinului ştiau ceva despre asta. Custodele capului era, în acea perioadă, Hughes de Peraud, al doilea om în ierarhie, sub Marele Maestru Templier Jacques de Molay, care transporta în secret capul de la un preceptorat la altul, atunci când o iniţiere sau o ceremonie necesitau prezenţa sa.

CE ERA ACEST BAFOMET?

Cine sau ce era Bafomet şi ce legătură stabilea el între Templieri şi ioaniţi? Ioaniţii contemporani, care s-au despărţit de Templierismul general la jumătatea secolului al nouăsprezecelea, pretind că ştiu. Ei spun că biserica lor, Biserica Apostolică Ioanită, se află în posesia unor cunoştinţe secrete, ce provin direct de la conducătorii Cavalerilor Templieri.

După afirmaţiile lui James Foster, fost lider al Bisericii Ioanite, Bafometul Templierilor era capul retezat al lui Ioan Botezătorul, Mesia din tradiţia ioanită. Asta ar explica deosebita sacralitate pe care Templierii o atribuiau capului şi de ce acesta se afla exclusiv în posesia celui de-al doilea conducător din ierarhie. Conform declaraţiilor date de Templieri la procesul lor, capul poseda puteri speciale şi putea face „pomii să înflorească şi pământurile să rodească” .

Legenda spune că atunci când capul lui Ioan a fost găsit de către Templieri în palatul Boukoleon din Constantinopol, în timpul celei de-a patra Cruciade, el fusese folosit pentru a menţine în viaţă un vechi împărat al Imperiului Roman de Răsărit, din secolul al unsprezecelea, prin mişcarea, în fiecare zi, a capului în preajma trupului împăratului. Această putere, cunoscută în vest ca Sfântul Duh şi în est drept Kundalini, este aceeaşi putere cu care Ioan s-a încărcat, în timpul vieţii, în Ţara Sfântă. Aceasta este puterea care se poate trezi ca o energie evoluţionistă normală, la baza coloanei vertebrale, culminând cu revelaţia gnostică.

9. **Flota dispărută a templierilor şi Jolly Roger***

Aveau oare piraţii din Caraibe un motiv ascuns de vendetta?

David H. Childress

În 1307, Regele Filip al IV-lea al Franţei a călătorit până la Roma, pentru a-l convinge pe Papa Clement al V-lea că Templierii nu erau apărători cinstiţi ai credinţei catolice, ci încercau, de fapt, să o distrugă. Şi a reuşit.

Pe 13 octombrie, Regele Filip a ordonat raiduri simultane în toate frăţiile Templiere din ţara sa. În câteva săptămâni, sute de cavaleri au fost prinşi, inclusiv marele lor maestru, Jacques de Molay. Ziua în care suprimarea Templierilor a început în mod oficial a fost o zi de vineri – de aici pornind superstiţia populară conform căreia vineri 13 este o zi cu ghinion.

Templierii din întreaga Europă au fost arestaţi şi hărţuiţi într-un efort de a le smulge mărturisirea ereziilor lor. Toţi cei prinşi au fost torturaţi, unii timp de luni sau chiar ani, pentru a-i sili să divulge secretele Sfântului Graal şi ale locului în care se afla acesta. Jacques de Molay a beneficiat de o atenţie deosebită, fiind supus unor ani întregi de agonie. Dar, se spune, niciunul dintre Templieri nu a dezvăluit informaţiile dorite. În 1312 – deşi Templierii fuseseră, practic, zdrobiţi în Franţa - Filip l-a presat pe Papa Clement al V-lea să dizolve ordinul în întreaga Europă. A fost emisă o bulă papală care dizolva ordinul.

În acel moment, oamenii regelui care intrau în castelele Templierilor descopereau că multe dintre ele fuseseră abandonate. Puţinii cavaleri descoperiţi au fost arestaţi, judecaţi, găsiţi vinovaţi de păcate împotriva lui Dumnezeu. În 1314, de Molay, care suferise timp de şapte ani în beciurile lui Filip –orbit cu fierul roşu, organele genitale opărite în ulei şi smulse cu coarde de pian, cu majoritatea oaselor rupte sau dislocate pe roată - a fost supus, la ordinele regelui şi ale papei, celui din urmă supliciu: arderea de viu deasupra unui foc moale. Acest mod barbar de a lua o viaţă omenească nu a fost uitat niciodată, numele lui Molay supravieţuind astăzi, şapte sute de ani mai târziu, ca denumire a unui grup de tineri masoni.

Cavalerii Templieri, acum vânaţi peste tot, s-au împrăştiat în întreaga Europă. Şi totuşi, aceşti cavaleri fugari se bucurau în continuare de un respect imens din partea multor soldaţi din Europa. În multe locuri ei au fost

---

* Jolly Roger – nume generic pentru diferitele varietăţi ale steagului de pirat, care conţine de obicei un craniu şi două oase încrucișate. (N.t.)

întâmpinaţi ca nişte eroi şi li s-a oferit adăpost. Unii li s-au alăturat Cavalerilor Teutoni, luptând împotriva incursiunilor mongole şi tătare din estul Europei; unii au ajuns în Ungaria şi au luptat împotriva expansiunii turce; unii au ajuns în Scoţia, iar alţii în Portugalia.

FLOTA DISPĂRUTĂ A TEMPLIERILOR

Misterioşii Cavaleri Templieri aveau o reţea maritimă întinsă, fiind posibil chiar să fi cunoscut unele dintre hărţile şi secretele fenicienilor. Despre imensa lor flotă se vorbeşte în cartea lui Michael Baigent şi a lui Richard Leigh, *Templul şi Loja*. Autorii arată că templierii aveau la dispoziţie o flotă imensă, care opera din porturile Franţei mediteraneene şi ale Italiei, precum şi din nordul Franţei, din Italia şi din Portugalia.

Atunci când regele Filip a ordonat raidurile din 13 octombrie 1307, vasele Templiere din La Rochelle a primit, cumva, un avertisment. Întreaga flotă a ridicat pânzele, scăpând din plasa lui Filip şi dispărând fără ca cineva să mai audă de ea de atunci.

Dispariţia flotei Templierilor a devenit unul dintre marile mistere ale istoriei. Ce s-a întâmplat cu ea? Se împrăştiase pe cele şapte mări sau se regrupase în secret?

Baigent şi Leigh afirmă că flota a plecat în masă, navigând către un loc secret, unde a primit azil politic şi unde era în siguranţă: Scoţia.

Pentru a ajunge acolo, flota mediteraneeană a trebuit să navigheze prin periculoasa Strâmtoare Gibraltar, probabil oprindu-se în diferite porturi prietene portugheze, cum ar fi Castelul Almourol. Portugalia a fost unul dintre puţinele locuri în care Templierii au putut găsi adăpost – o ţară care, spre deosebire de Spania, manifesta o mare simpatie pentru cauza lor.

În Portugalia, Cavalerii Templieri şi-au păstrat o parte din sistemul de organizare, schimbându-şi doar numele în Ordinul Cavalerilor lui Cristos. Aici au găsit un sprijin regal, faţă de care Biserica nu putea decât să închidă ochii. Mai întâi, regele Alfonso al IV-lea a devenit Mare Maestru al „noilor” Cavaleri ai lui Cristos, începând să trimită vase portugheze în Atlantic. Mai târziu, fiul său, prinţul Henry Navigatorul a devenit, şi el, Mare Maestru al Templierilor şi a continuat explorarea Atlanticului iniţiată de tatăl său.

Interesanta istorie a Portugaliei şi, mai apoi, a Braziliei, este legată de Templieri şi de flota lor dispărută. Până şi numele Portugaliei este interesant. S-a sugerat că ar fi un nume Templier –Port-O-Gral - însemnând Portul Graalului.

Portugalia a avut întotdeauna strânse legături cu Anglia, ceea ce naşte întrebarea dacă nu cumva asta se datorează Templierilor şi flotei lor din

Portugalia. Şi cum a reuşit mica Portugalie să rămână independentă în Peninsula Iberică? Se datorează, oare, acest lucru puternicei legături cu Templierii şi vechii marinari? Mai târziu Brazilia, colonia portugheză de peste Atlantic, a luat formă cam în acelaşi mod ca şi Statele Unite, ca o uniune a unor state independente; în mod semnificativ, ea a fost înfiinţată de o serie de loji masonice – la fel ca America de Nord.

ULTIMA BĂTĂLIE A TEMPLIERILOR

Baigent şi Leigh merg mai departe, afirmând că flota Templierilor a navigat din Portugalia, de-a lungul coastei Irlandei, până la porturile sigure din Donegal şi Ulster, unde existau proprietăţi Templiere şi traficul de arme cu Argyll era un lucru firesc.

Flota a ajuns la Argyll navigând prin sudul insulelor Islay şi Jura, debarcând oameni şi mărfuri la fortăreţele Templiere scoţiene din Kilmory, Castle Sweet şi Kilmartin.

Robert the Bruce controla anumite regiuni din Scoţia, dar nu toată ţara. Zone importante din ţinutul deluros din nord şi sud erau controlate de clanuri aliate cu Anglia. Robert fusese excomunicat de către Papă în 1306, cu un an înainte de începerea persecuţiei Templierilor. Practic, decretul papal care îi scotea în afara legii pe Templieri nu era aplicabil în Scoţia, cel puţin nu în regiunile controlate de către Robert the Bruce.

Sorţii s-au schimbat pentru Robert the Bruce, Scoţia şi (poate) pentru Cavalerii Templieri în faimoasa Bătălie de la Bannockburn. Deşi locul propriu-zis al bătăliei nu a fost încă identificat, se ştie, acum, că aceasta a avut loc la nu mai mult de patru kilometri de castelul Stirling, la sud de Edinburgh.

Pe 24 iunie 1314, Robert the Bruce, împreună cu 6000 de scoţieni, a reuşit în mod miraculos să înfrângă 20.000 de soldaţi englezi. Nu s-a consemnat cu exactitate ce s-a întâmplat în acea zi. Unii cred că bătălia a fost câştigată cu ajutorul unui corp special de Cavaleri Templieri.

PIRAŢII – PAZNICII SÂNGELUI SFÂNT

Dar ce s-a întâmplat cu flota dispărută a Templierilor? Rămăsese ea în Scoţia? Navigase peste Atlantic, cu o sută de ani înaintea lui Columb? Devenise una dintre imensele flote ale regilor scoţieni şi portughezi? Devenise o flotă de piraţi, care atacau vasele loiale papei şi Vaticanului? Poate că toate astea la un loc!

Conform lui Michael Bradley, autorul lucrării „*Sfântul Graal, peste Atlantic*”, Templierii erau custozii Sfântului Graal, în sensul că acesta conţinea „Sangreal” sau „Sângele sfânt”. Astfel, se povesteşte că descendenţii lui Isus, care trăiau în sudul Franţei, au fost evacuaţi din Montsegur în timpul unui asediu teribil, în martie 1244. Probabil că ei s-au ascuns, aşa cum sugerează unele poezii ale trubadurilor, prin peşteri secrete din Pirinei, timp de luni sau chiar ani de zile.

Dar, pentru siguranţa pe termen lung a Templierilor şi a Sângelui Sfânt, ordinul şi Graalul trebuiau scoase din Franţa şi, până la urmă, din Europa. Bradley afirmă că râul Garonne este o cale potrivită pentru o eventuală evadare, pornind din inima Pirineilor, traversând sudul Franţei şi ajungând în Estuarul Garonne, pe coasta vestică.

La Rochelle, baza flotei Templierilor, se află în estuar. Fortăreaţa din Angouleme, aflată pe acest traseu, poate că a fost folosită drept sanctuar, timp de două sau trei generaţii. Atâta vreme cât Templierii rămâneau un ordin unit şi independent, exista şi speranţa că dinastia putea să se ascundă în Europa şi să înceapă să-şi ia înapoi bogăţiile.

Bradley crede că cel puţin o parte din corăbiile Templiere, care au dispărut în 1307, transportau Sfântul Graal. Acesta putea să cuprindă nu numai membri ai fostei familii regale a Merovingienilor, dar şi numeroase bogăţii, inclusiv un tezaur de monede din aur, cruci, giuvaeruri şi poate celebra Cupă de la Cina cea de Taină (Cupa Graalului) sau chiar Chivotul Legii. S-a zvonit că atât Cupa cât şi Chivotul se aflau în posesia Templierilor, deşi majoritatea istoricilor consideră acest lucru – ca toate celelalte referiri legate de Sfântul Graal - drept pură fantezie.

Bradley este de acord cu afirmaţia lui Baigent şi Leigh, şi anume că flota Templierilor a navigat spre nord, pe Marea Irlandei, până la destinaţia lor finală, fiordurile Scoţiei, evitând cu grijă coasta irlandeză, din pricina porturilor controlate de forţe favorabile Vaticanului.

Flota a acostat în diferite locuri la nord de oraşul Glasgow de astăzi, în regiunea Oban. Aici, mormintele Templierilor au fost însemnate cu deja cunoscutul simbol Templier al craniului cu oase încrucişate.

Se pare că, în Scoţia, Templierii au ales să nu se reorganizeze într-un nou ordin cavaleresc, ci să-şi răspândească mai eficient doctrina prin fondarea Masoneriei, sub conducerea puternicei familii Saint-Clair (Sinclair) din Roslin. În acest moment a început furtunosul război naval cu Vaticanul.

Bradley afirmă că „În această perioadă, a avut loc o intensificare a pirateriei europene, tiparul acesteia sugerând că mulţi dintre piraţi nu erau simpli tâlhari care atacau pe oricine, ci nişte piraţi „ciudaţi”, care îşi

concentrau atenţia asupra vaselor aparţinând Vaticanului şi altor ţări loiale catolicismului".

Flota Templierilor avea să fie împărţită în două. Una va fi ancorat în Orkneys, pregătindu-se pentru ambiţioasele călătorii ale lui Sinclair către America. Cealaltă va fi navigat pe Atlantic şi pe Mediterana, ca forţă navală care ataca vasele Vaticanului şi ale aliaţilor săi.

O parte a flotei Templierilor avea să fie absorbită în marina portugheză, arborând steagul portughez, în timp ce alte vase – de obicei comandate de căpitani englezi sau francezi - arborau un steag negru, cu un craniu şi două oase încrucişate, un simbol care avea să devină cunoscut în toată lumea sub numele Jolly Roger (Roger cel Vesel).

ÎMPĂRĂŢIA LUI JOLLY ROGER

Simbolul craniului cu două oase încrucişate de pe steagul primilor piraţi îşi are originea în faptul că Templierii nu puteau arbora adevăratul lor steag – o cruce roşie pe fundal alb. Aceasta a fost mistica primilor piraţi. Ei erau, practic, o flotă secretă, care nu ar fi trebuit să existe. (Această flotă chiar a călătorit până în Lumea Nouă, cu aproape un secol înaintea spaniolilor).

Autori ca Baigent, Lincoln şi Bradley afirmă că imaginea craniului cu oase încrucişate, folosită de Templieri, este nimic altceva decât vechea cruce despicată Templieră, transpusă în materialele scheletului uman, cu capetele femurului reprezentând despicăturile crucii templiere. Mesajul craniului cu oase încrucişate este extrem de clar, spune Bradley: era un jurământ „neo-Templier", de a lupta până la moarte cu Biserica Romană, de unde şi simbolismul oaselor omeneşti, atât de pe steaguri cât şi de pe mormintele Templierilor.

Până şi numele Jolly Roger reprezintă un omagiu adus lui Roger al II-lea al Siciliei (1095-1154). Roger a fost asociat cu Templierii în timpul Cruciadelor, cucerind Apulia şi Salerno în 1127, în ciuda împotrivirii Papei Inocenţiu al II-lea. El a fost încoronat rege al Siciliei de către Antipapa Anacletus al II-lea, în 1130. Inocenţiu a sfârşit prin a ceda şi a-i acorda lui Roger pământurile pe care acesta le deţinea deja.

Roger a pus bazele unei administraţii centrale solide, în mare parte liberă de influenţa Romei, iar strălucitoarea sa curte regală de la Palermo era un centru al artelor, literelor şi ştiinţei. Curtea sa era plină de dansatori, muzică şi actori, el fiind cunoscut sub numele de Roger cel Vesel. În multe sensuri, Renaşterea a început la curtea lui Roger. Lupta sa cu Papa era binecunoscută, mai ales printre neguţători şi marinari.

Roger a pus, de asemenea, bazele unei şcoli de navigaţie în Sicilia, izolată de Vatican atât de mare cât şi de flota sa, şcoală la care a invitat, pe post de consultanţi, geografi evrei şi musulmani.

Geograful arab Ibn Idrisi a fost şi el atras la curtea lui Roger, unde a realizat un „disc celest" şi un „disc terestru", ambele din argint, care reprezentau toate cunoştinţele astronomice, respectiv geografice ale acelor timpuri. Idrisi şi Roger au realizat şi importantul tratat de navigaţie intitulat *Al Rojari*. Roger era foarte atras de poezia de dragoste islamică şi ebraică, având o slăbiciune pentru femeile frumoase care se potriveau cu aluziile din versuri.

De asemenea, prin intermediul geografilor arabi de la curtea sa, Roger a reuşit să obţină hărţi importante pe care musulmanii le găsiseră în biblioteci cum ar fi cea din Alexandria, în Egipt.

INTENSIFICAREA PIRATERIEI ÎN LARGUL OCEANULUI

Atunci când Inchiziţia s-a stabilit în Lumea Nouă, după 1492, „piraţii" Templieri şi-au extins atacurile către Caraibe. Mai târziu, marinari britanici –cum ar fi Francis Drake, în secolul al şaisprezecelea - vor ridica pirateria la nivel de afacere. Odată Inchiziţia instalată în Spania, Drake a început să atace doar vasele catolice spaniole.

Până la urmă, piraţii au ajuns în porturile din Pacific, în Peru şi Mexic – totul în numele unui război naval neîntrerupt, care îşi avea originile cu mulţi ani în urmă, legat de Cavalerii Templieri.

10. **Misterul Bătăliei de la Bannockburn**

Este el, oare, lămurit prin expresia „Ce e deasupra e şi dedesubt” ?

Jeff Nisbet

Probabil că despre nicio bătălie din istorie nu s-a scris mai mult şi cu o patimă mai mare ca despre bătălia din 1314 de la Bannockburn. Fără acea mare bătălie, poate că Scoţia nu ar fi reuşit niciodată să azvârle jugul dominaţiei engleze, adică nu ar fi reuşit niciodată să îşi formeze o identitate naţională şi, astfel, nu ar fi avut cum să dea naştere tulburătoarei Declaraţii de la Arbroath, care a fost, în opinia multora, modelul pentru Declaraţia de Independenţă a Americii.

În următorii şaizeci şi trei de ani după bătălie, au fost scrise nu mai puţin de şapte relatări şi de atunci, încă multe altele. Numai în ultimul an au fost publicate două.

De ce tot acest interes? Pentru că miezul bătăliei l-a constituit un mare mister: cum au reuşit scoţienii, inferiori din punct de vedere numeric, să înfrângă o forţă descrisă ca fiind cea mai mare armată strânsă vreodată de regele Angliei.

Pentru a lămuri acest mister, cercetătorii au studiat topografia locului, climatul politic, conducerea fiecărei părţi – până şi înălţimea fluxului şi a refluxului – pentru a explica în ce mod a reuşit partea mai slabă să învingă într-un mod atât de categoric. Cu toate acestea, misterul rămâne. Iar dacă mai adăugăm o posibilă intervenţie a Cavalerilor Templieri, în ultima clipă, aceasta nu face decât să-l adâncească şi mai mult.

Dar era, cu adevărat, Scoţia partea mai slabă, sau doar dorea să pară astfel? Sub motto-ul că ceea ce pare prea frumos pentru a fi adevărat, de cele mai multe ori nici nu este, mi-am îndreptat atenţia spre un alt loc – cerul de *deasupra* câmpului de luptă – şi am văzut ceea ce a fost, poate, ascuns acolo, chiar la lumina zilei, acum aproape şapte sute de ani.

Să ne întoarcem în timp.

Este anul 1286. După moartea lui Alexandru al III-lea, Scoţia rămâne dintr-o dată fără rege. Nepoata minoră a lui Alexandru, Margareta, fiica Regelui Eric al II-lea al Norvegiei, este singurul moştenitor al tronului şi, în scurt timp, Scoţienii îi jură credinţă. Nu durează mult până când cumnatul lui Alexandru, târşitul rege Edward I al Angliei, aranjează căsătoria lui Margaret cu fiul său. Dar planul eşuează, întrucât micuţa regină moare în timpul călătoriei. Tronul Scoţiei rămâne vacant.

Doi puternici nobili Scoţieni, ambii având legături de sânge cu Alexandru, râvnesc la premiu. Unul este Lord John Balliol of Galloway, iar celălalt Lord Robert Bruce of Annandale, bunicul celui care va câştiga Bătălia de la Bannockburn. Războiul civil pare inevitabil. Pe cine să alegi?

În mod incredibil, Scoţia îi cere regelui Angliei să aleagă. Edward, consecvent politicii sale, îl alege pe cel mai slab dintre cei doi, John Balliol, în urma târgului Edward fiind declarat stăpânul ambelor ţări. Cu Balliol la degetul său mic, Edward umple castelele Scoţiei cu propriile sale trupe. Deşi nu este încoronat rege al Scoţiei, e ca şi cum ar fi.

Dar curând, un erou apare şi cucereşte mintea şi inimile celor asupriţi. Acest erou este William Wallace, ale cărui aventuri, romanţate în filmul hollywoodian *Braveheart,* sunt astăzi binecunoscute. Până la urmă, Edward îl castrează, îl îneacă şi îl taie în bucăţi pe Wallace, trimiţându-i trupul ciopârţit în nord, ca avertisment pentru orice alte viitoare gesturi de neascultare.

Aici intră în scenă nepotul lui Annandale, Robert the Bruce, care recucereşte rând pe rând fortăreţele scoţiene, cu excepţia Castelului Stirling, lângă Bannockburn.

Scoţienii asediază castelul.

Fiul lui Edward, devenit regele Edward al II-lea, primeşte un ultimatum: fie soseşte cu armata sa până la solstiţiul de vară, adică 24 iunie 1314, fie Sir Philip de Mowbray predă fortăreaţa. Edward primeşte provocarea şi soseşte cu o zi înainte de termen, cu o armată puternică, de cel puţin trei ori mai numeroasă decât cea a lui Robert the Bruce.

Fig. 10.1. Regele Edward al II-lea al Angliei, fiul lui Edward „Picioare-Lungi", care s-a luptat cu Robert the Bruce în Bătălia de la Bannockburn, Scoţia.

Situaţia scoţienilor pare fără ieşire.

Iar acum să privim în sus.

În zori, constelaţia Taurus e la orizont, cu faţa spre nord, pe un cer deja prea luminos pentru a putea fi observată. Stelele superioare ale lui Orion, Vânătorul, tocmai au răsărit. Venus, o planetă asociată din vechime cu zeiţa pre-creştină, străluceşte chiar la nord de arma lui Orion, în linie dreaptă cu cornul de jos al taurului. Soarele răsare în cadranul Gemenilor, gemenii cereşti, urmat de Jupiter, Mercur şi de Lună. Ultimul răsare Leul, cu planeta războiului, Marte, în dreptul pieptului. Alături de Orion se află cei doi tovarăşi de vânătoare, Canis Major şi Canis Minor, Ursa Mare şi Ursa Mică.

Fig. 10.2. Cerul în zori, deasupra Bannockburn, Scoţia, aşa cum arăta în ziua faimoasei lupte din secolul al paisprezecelea dintre englezi şi scoţienii mult inferiori numeric.

De-a lungul zilei, acest grup ceresc se mişcă spre vest. Taurus ajunge la zenit la prânz, începând să coboare. La căderea serii, Orion împinge Taurul sub orizont. Soarele apune şi noaptea îşi intră în drepturi. Scurtă, aşa cum trebuie să fi fost la acea latitudine, noaptea trebuie să fi părut interminabilă celor care urmau să lupte în zori. Mulţi nu aveau să mai trăiască altă noapte.

Acum, să analizăm evenimentele de la Bannockburn din acea perioadă, amintindu-ne maxima hermetică „Ce e deasupra e şi dedesubt". Paralela este izbitoare.

În primul rând, un eveniment care a avut loc la prânz, devenind cel mai memorabil moment al întregii înfruntări, care a durat două zile: prima vărsare de sânge.

Din cauza unei dispute între conducători, armata lui Edward este împărţită în două flancuri, care continuă să avanseze. Ducele Gilbert de Clare of Gloucester comandă unul dintre flancuri. Celălalt este sub conducerea Ducelui Humphrey de Bohun of Hereford.

La circa cincizeci de metri în faţa coloanei lui Hereford, călăreşte nepotul său, Henry de Bohun, în armură completă, pe un cal puternic, cu suliţa în mână. Henry îl zăreşte pe regele scoţienilor, înarmat doar cu o secure şi cu un scut, pe un căluţ cenuşiu, inspectându-şi trupele la marginea lizierei. De Bohun îşi dă seama că are şansa de a câştiga, de unul singur, bătălia înainte ca aceasta să înceapă şi îşi încearcă norocul.

Îşi înclină suliţa şi porneşte, cu toată viteza, spre Robert, dar Robert este pregătit. Cu o fracţiune de secundă înainte ca suliţa lui Henry să-l străpungă, Robert îşi sileşte calul să facă un pas în lături şi, ridicându-se în scări, îi dă lui Henry o lovitură atât de puternică, încât securea trece prin coif, craniu şi creier.

Această mică poveste este de natură să reziste de-a lungul veacurilor, aşa cum poate a şi fost intenţia.

Cercetarea etimologică arată că de Bohun are legături atât cu Taurus, cât şi cu *boun*, numele prăjiturilor oferite, prin tradiţie, Zeiţei în timpurile pre-creştine. În mod interesant, „bannocks", de la care vine Bannockburn, este numele prăjiturilor scoţiene care erau folosite în exact acelaşi scop. În biografia regelui Robert, scrisă de John Barbour în secolul al paisprezecelea, Barbour se referă la de Bohun şi la Robert cu numele „the Boun" şi „the

Brus". Eu cred că „Brus" îşi poate avea originea în cuvântul *brusen*, din engleza medievală, care are sensul de a zdrobi sau de a sfărâma.

Este oare posibil ca John Barbour să fi vrut să facă din lupta lui de Bohun cu Robert un simbol al luptei simultane dintre Taurus şi Orion, pe cerul de deasupra lor? Arăta el, în secret, spre cer?

În primul rând, să analizăm două dintre aşa-zisele mituri despre Scoţia, care continuă să reziste în timp.

Filiera Egipteană: în *Scotichronicon*, scrisă în secolul al cincisprezecelea, se spune că Scoţienii şi-au luat numele de la Scota, fiica faraonului care i-a urmărit pe copiii lui Israel până la ieşirea din Egipt. Scota şi adepţii săi au părăsit la scurt timp Egiptul şi, după mulţi ani, s-au stabilit într-un ţinut pe care l-au numit Scoţia.

Mai recent, în lucrarea lui Keith Laidler, *Capul lui Dumnezeu,* s-a afirmat că tatăl lui Scota a fost Akhenaten, faraonul care a încercat să impună monoteismul în Egipt, folosind Soarele pentru a-l reprezenta pe unicul zeu adevărat, care altfel nu ar fi avut un chip. Mai uimitor, Laurence Gardner, autorul *Dinastiei Sfântului Graal*, a afirmat recent că Akhenaten ar fi fost chiar Moise, cel care i-a călăuzit pe evrei la plecarea lor din Egipt.

Filiera Isus: în lucrarea *Sânge sfânt, Sfântul Graal*, Michael Baigent, Richard Leigh şi Henry Lincoln afirmă că Isus şi Maria Magdalena – în pofida celor susţinute de dogma creştină - s-au căsătorit şi au avut copii, fondând o dinastie care a prosperat prin cele mai înalte şi puternice familii din Europa. Dovezi privind această dinastie ar fi putut fi descoperite de către Cavalerii Templieri în timpul săpăturilor de la Templul Regelui Solomon, din Ierusalim, în prima partea a secolului al doisprezecelea. După dizolvarea barbară a Ordinului, în 1307, se crede că mulţi dintre membrii săi au fugit în Scoţia, la timp pentru a-l ajuta pe Robert the Bruce –un om ai cărui strămoşi e posibil să fi unit *ambele* dinastii, cea egipteană şi cea sfântă - în lupta sa împotriva Angliei.

Idei periculoase, într-adevăr, mai ales în 1314. Dar este, oare, posibil, dacă cineva le-a dat crezare, ca aceste idei să fi fost introduse în secret în deasa urzeală a istoriei, aşa cum a fost ea ţesută la Bannockburn, pentru ca, într-o zi, în timpuri mai tolerante, să iasă la iveală ca Adevăr?

Să ne gândim acum la aceste două mituri şi la ce legătură ar putea ele să aibă cu o altă rădăcină comună, sistemul religios al Egiptului antic.

În ultima sa carte, *Rex Deus*, Tim Wallace-Murphy vorbeşte despre faptul că Isus ar fi fost un iniţiat al cultului egiptean al lui Osiris şi un adept al zeiţei Isis, lucru confirmat, în mare măsură, de venerarea lui Isis de către Templieri, sub imaginea creştină a Madonei Negre, pentru care există numeroase dovezi. Stelele din centura lui Orion joacă un rol esenţial în

teoriile lui Graham Hancock şi Robert Beauval, privind un plan extrem de vechi al piramidelor din Platoul Giza din Egipt.

Pe măsură ce continuam să studiez motivele cărora li se atribuie victoria scoţienilor de la Bannockburn, acestea păreau tot mai puţin credibile. În plus, existenţa unei frăţii secrete a scoţienilor şi englezilor, uniţi într-o cauză mai presus de patriotism, părea tot mai probabilă; din negurile timpului, începea să se contureze dovada că există o poveste *secretă*, care subzistă printre rândurile poveştii *oficiale*.

Alte câteva amănunte interesante:

Într-o secţiune a cărţii lui Barbour dedicată primei părţi a vieţii lui Robert the Bruce, autorul povesteşte că, la un moment dat, Robert a fost urmărit de Lord John of Lorne, care a folosit chiar doi dintre câinii de vânătoare ai lui Robert. Robert the Bruce scapă de urmăritori mergând printr-un pârâu (La fel cum Orion şi companionii săi canini coboară, pe timpul nopţii, în oceanul de la apus, numai pentru a reapărea odată cu Soarele.) Barbour potriveşte, în lucrarea sa, şi un discurs despre profeţii şi conjuncţia planetelor, poate pentru a sugera că, de fapt, spunea simultan două poveşti – una la vedere şi una secretă.

A. A. M. Duncan, cel mai recent traducător al lui Barbour, speculează ideea că patronul acestuia, în secolul al paisprezecelea, a fost Episcopul William Sinclair of Dunkeld, fratele mai tânăr al lordului Roslin, unul dintre strămoşii celui care a construit, în secolul al cincisprezecelea, Capela Rosslyn, considerată de mult vreme va fiind un fel de seif arhitectonic, ce conţine cunoştinţe străvechi şi obiecte templiere.

ADEVĂRATA BĂTĂLIE DE LA BANNOCKBURN

În timp ce armata engleză se năpusteşte spre nord, armata lui Robert aşteaptă în Torwood, o pădure aflată la sud de castelul Stirling. Deşi *tor* înseamnă, astăzi, deal sau muşuroi, acest cuvânt are o definiţie alternativă foarte interesantă în cartea lui R. H. Allen, *Numele stelelor: ştiinţa şi înţelesurile acestora*, din 1899. Menţionând veneraţia vechilor druizi faţă de constelaţia Taurus, Allen ne spune că unii au afirmat că *tors* din Anglia erau vechi situri ale cultului taurin al druizilor, la fel cum prăjiturile în formă de cruce de acum sunt urmaşele prăjiturilor din vechime, având aceeaşi semnificaţie stelară, care stabileşte astfel o legătură, în timp, cu Egiptul şi Fenicia.

Cearta lui Hereford cu Gloucester despre cine ar trebui să conducă atacul îi întârzie pe englezi în asemenea măsură, încât aceştia trebuie să

meargă în marş forţat până la Bannockburn, unde ajung epuizaţi, dar exact la timp pentru confruntarea, în plină zi, dintre Robert şi Bohun.

Un dezertor englez, pe nume Alexander Seton (un nume Templier des întâlnit) apare în tabăra lui Robert în ajunul bătăliei. El îi spune acestuia că înfrângerea lui de Bohun i-a demoralizat pe englezi şi că, dacă scoţienii vor ataca în dimineaţa următoare, vor câştiga cu siguranţă. În lumina difuză a răsăritului, Seton rosteşte cuvintele: „Acum este momentul şi aceasta este ora", o frază imortalizată de poetul scoţian Robert Burns în mişcătoarea *Odă pentru Bannockburn*.

În întunericul dinaintea răsăritului, pe 24 iunie, scoţienii se apropie în linişte de armata engleză şi stabilesc o linie de luptă mai aproape decât ar fi trebuit s-o permită prudenţa engleză. În momentul în care cele două părţi se află faţă în faţă, scoţienii îngenunchează brusc, rugându-se. Regele Edward îşi închipuie că ei îngenunchează în faţa sa, pentru a-i cere îndurare, dar în spatele său Venus deja a răsărit, urmată de Orion şi de Soare. Este, oare, posibil ca acest eveniment arhicunoscut să fi fost planificat pentru a avea două semnificaţii – una, de rugăciune pentru momentul respectiv, iar cealaltă de mesaj ascuns, pentru posteritate?

Cea mai mare inovaţie militară a lui Robert a constituit-o utilizarea falangei scoţiene (*schiltron*), grup dens de soldaţi, cu suliţe de trei metri şi jumătate îndreptate spre exterior. Falanga fusese folosită cu succes şi înainte, dar numai ca formă statică de apărare. Robert şi-a instruit soldaţii să se deplaseze, permiţând utilizarea acestei tactici şi în ofensivă. Pe măsură ce cele trei stele din centura lui Orion se mişcau inexorabil către Taurus, trei falange scoţiene avansau către englezi. Printre steagurile de luptă înălţate se afla şi cel al locotenentului de încredere al lui Robert, James Douglas. Pe steag erau înfăţişate *trei stele pe un fundal albastru*.

Armata engleză este poziţionată pe o limbă de pământ aflată între doi afluenţi ai râului Forth, un râu care are flux. Pe măsură ce scoţienii avansează pe această limbă de pământ, apa afluenţilor devine mai adâncă – un flux deosebit de ridicat, datorită faptului că Soarele şi Luna sunt atât de aproape unul de celălalt – şi le lasă englezilor foarte puţin spaţiu de mişcare, cu excepţia liniei de luptă.

Conform legendei, un grup de trei sute de Cavaleri Templieri, conduşi de către Lord Sinclair of Roslin şi urmaţi de un întreg alai exuberant de auxiliari, veneau strigând dinspre vest, provocându-i adversarului o panică de nestăpânit. Mulţi s-au înecat, încercând să scape de măcel. Este oare posibil ca această apropiere a Soarelui şi a Lunii să fi fost prevăzută cu mult timp înainte? Să fie acesta motivul pentru care Edward a avut la dispoziţie aproape un an în care să-şi adune imensa armată? Şi dacă ducii Hereford şi

Gloucester aveau şi ei cunoştinţă de acest lucru, întârziind, poate, în mod deliberat avansul englezilor, să fi fost acesta motivul pentru care englezii şi-au aşezat tabăra în acel loc?

Bătălia din 1314 de la Bannockburn nu a reprezentat sfârşitul Războiului scoţian de Independenţă, dar a schimbat sorţii de izbândă. În 1322, Edward a făcut ultima incursiune spre nord, găsind pământurile pustiite de orice fel de hrană şi materii prime. „Testamentul Regelui Robert", aşa cum a fost numită această tactică a pământului pârjolit, a lăsat în urma sa un singur lucru comestibil în întreaga regiune sudică a Scoţiei – o vacă.

Este foarte puţin probabil ca istoricii conservatori de astăzi să accepte realitatea oricăreia dintre legăturile prezentate mai sus dar, dat fiind că eu nu am a apăra vreun domeniu academic şi nici propria-mi reputaţie, pot să fac aceste afirmaţii şi să invit la reflecţie. Trebuie să avertizez însă că, dacă vom continua compararea consemnărilor scrise cu miturile extrem de persistente, vor ieşi la iveală noi şi noi legături, prea numeroase pentru a le enumera aici sau pentru a le considera simple coincidenţe. La Bannockburn s-au întâmplat mai multe lucruri, atât la vedere cât şi în secret, decât a consemnat istoria – iar acesta este numai răspunsul la întrebarea *ce?* Întrebarea *de ce?* este o cu totul altă poveste...

Ideea că mitul a fost folosit ca o modalitate de a transmite adevăruri fundamentale şi permanente într-un viitor mai luminat este greu de înţeles pentru mulţi dintre noi, dar este foarte important să încercăm – mai ales în legătură cu subiectele religioase, mai ales în aceste vremuri tulburi. Dacă este posibil ca toate informaţiile să fie la fel de greşite, reprezentând variaţiuni ale unei singure surse spirituale, din păcate uitate, mai vechi decât ni s-a spus vreodată, poate că acum este momentul şi acum este ceasul pentru a lua în calcul şi această posibilitate.

11. **Piramidele din Scoţia**

O schiţă a constelaţiei Orion descoperită în frumoasa Caledonie

Jeff Nisbet

Magnatul egiptean Mohamed al Fayed, proprietarul magazinelor Harrods şi tatăl lui Dodi Fayed, - cel care a murit alături de prinţesa Diana în accidentul din 1997- a publicat, pe situl de Internet al *Manchester Guardian*, lista cu cele zece cărţi preferate ale sale. Una dintre ele este *The Scotichronicon: O carte de istorie pentru scoţieni*, descrisă simplu ca fiind „Datoria Scoţiei faţă de Egipt, în sfârşit dezvăluită".

La ce se referă al Fayed?

Scrisă în secolul al cincisprezecelea de către Walter Bower, abate de Incholm, Scotichronicon începe cu „Legenda lui Scota şi a lui Gaythelos". Legenda spune că Scota era fiica faraonului care i-a urmărit pe copiii lui Israel până la ieşirea din Egipt, în exodul lor către Pământul Făgăduinţei. Gaythelos, un prinţ grec exilat, era soţul Scotei. La scurt timp după plecarea israeliţilor, cuplul este silit să conducă propriul exod în afara Egiptului – mergând mai întâi în Spania, apoi Irlanda şi, în final, în Scoţia, pământ numit după Scota. Dinastia lor a înflorit de-a lungul secolelor, cuprinzând regi ai Scoţiei şi ai Irlandei. Dar moştenirea de sânge a lui Gaythelos era şi mai veche – ajungând până la patriarhul Noe din scripturile evreieşti, cel mai vârstnic supravieţuitor al potopului biblic.

Deşi istoricii afirmă că familiile regale au considerat adesea util să inventeze legături de sânge cu anticii, este oare posibil ca legenda să fie mai mult decât o invenţie?

Pe 27 martie 2000, am primit următorul comentariu de la un eminent arheolog britanic, privind raportul meu despre o aliniere de situri scoţiene pe care o descoperisem:

„Înţeleg, cu adevărat, eforturile tale de cunoaştere", a spus ea, „dar te rog, ai grijă cu întreaga problemă a alinierii de situri. Este foarte uşor să trasezi linii şi să faci presupuneri, de la preistorie încoace, dar în felul acesta nu vei descoperi decât nebunie".

Hmmm...!

Pentru cei care nu cunosc termenul, alinierea de situri se referă la formele surprinzător de precise descrise de vechile situri arheologice, întinse pe o suprafaţă vastă. Cercetătorii le consideră simple coincidenţe şi cei care le descoperă nu le pot explica sensul şi menirea. Traversând munţi şi ape

întinse, alinierile nu par niciodată să urmeze calea cea mai bătătorită – linia dreaptă.

Şi atunci, care era scopul lor?

La vremea respectivă, studiam Cavalerii Templieri, iar descoperirea mea a fost următoarea:

Sesizasem o legătură de natură geometrică între două importante situri templiere din Scoţia – cel mai vechi centru cunoscut al Templierilor, în micul sat Temple şi celebra colecţie arhitectonică de secrete masonice şi templiere, Capela Rosslyn. Fiecare sit era legat de un al treilea prin linii drepte, trasate prin două mici insule înspre nord, în Firth of Forth (Estuarul Forth)– insulele Craigleith şi Fidra. Fiecare linie ajungea în Insula May, aflată la treizeci şi doi de kilometri depărtare, unde tradiţia spune că a ancorat flota Templierilor, după fuga din Franţa. Istoricul Stuart McHardy a sugerat, recent, că „The May", cum este ea numită de localnici, este de fapt insula Avalon, locul în care este îngropat legendarul Rege Arthur. (Adepţii teoriei Glastonbury, care îşi susţin cu încăpăţânare propriile presupuse legături cu Avalonul, nu se lasă deloc impresionaţi).

Exact la jumătatea distanţei dintre Craigleith şi Fidra se află o insulă minusculă, cunoscută printre localnici sub numele de „Mielul", care va intra ceva mai târziu în ecuaţie.

Am trasat, apoi, alte trei linii inter-conectoare.

Prima mergea exact spre sud, de la Craigleith la mânăstirea cisterciană din Melrose. Fondate în acelaşi timp, de către Abatele Bernard of Clairvaux, ordinul Cistercienilor şi cel al Templierilor sunt considerate de mulţi ca fiind două ramuri ale unui singur ordin. Lucru interesant, am constatat ulterior că dacă linia este continuată spre sud, de la Melrose, ea ajunge exact în Glatonbury.

A doua linie a fost trasată de la Melrose spre nord-vest, prin templu şi prin capela Rosslyn, până într-un loc numit Crossford, unde se intersecta cu cea de-a treia linie.

Această a treia linie pornea spre vest din Craigleith, trecând prin Abaţia Dunfermline. Robert the Bruce, pseudo-eroul articolului meu, „Misterul de la Bannockburn", inclus în această carte, a fost îngropat la Dunfermline, dar inima sa a fost dusă într-o călătorie către Ţara Sfântă, care nu a avut un final fericit. Adusă înapoi din Spania în Scoţia (pentru că inima lui Robert nu a ajuns mai departe de Spania înainte de a fi oprită de hoardele „necredincioase"), inima a fost înmormântată la Melrose, la o distanţă de o zi de mers de corpul căruia îi aparţinea. Istoria nu ne oferă nicio explicaţie pentru acest lucru.

De fapt, descoperisem un compas şi un pătrat care legau mai multe situri templiere şi masonice din sudul Scoţiei. Aşa cum mulţi probabil că ştiu, compasul şi pătratul sunt importante simboluri ale masoneriei. Ele pot fi găsite în orice lojă masonică din lume – înconjurând misterioasa literă G, ce a fost interpretată în numeroase feluri, inclusiv God (Dumnezeu), Gnosis (Gnosticism) sau Geometry (Geometrie).

Configuraţia alinierii siturilor pe care o descoperisem era plină de semnificaţii ce păreau să contrazică ideea unei coincidenţe. Dar investigaţia mea trebuia abordată cu precauţie, aşa că am lăsat-o deoparte o vreme – nu pentru mult timp.

În timpul cercetărilor pentru lucrarea mea despre Bannockburn, am studiat adesea o simulare computerizată a bolţii cereşti dinspre est, aşa cum trebuie să fi arătat în ziua bătăliei. De nenumărate ori am observat cele trei stele echidistante din centura lui Orion răsărind, invizibile pe cerul zilei, iar la un moment dat, am realizat că ele răsăreau deasupra Fidrei, Mielului şi Craighleith. Lăsând deoparte orice rezervă, am hotărât că Mielul merita mai multă atenţie – şi, la naiba cu raţiunea!

Am trasat atunci o linie de la The May prin Miel şi mijlocul distanţei dintre Templu şi Rosslyn, doar pentru a vedea unde ar putea să ducă. Ducea la un punct minuscul numit Tara, în Irlanda, locul unde erau încoronaţi marii conducători ai ţinutului – conducători care erau descendenţi ai Scotei şi ai lui Gaythelos.

Iată ceva interesant, care devenea şi mai interesant!

Pe un perete al criptei subterane din Capela Rosslyn –cea mai veche şi cea mai sacră dintre structurile clădirii - există ceea ce a fost descris ca fiind „un desen masonic funcţional”. El are mai degrabă forma unui obelisc decât a unei piramide, dar mi-a atras imediat atenţia. Linia centrală a desenului trece prin trei piramide, văzute de sus!

De ce să desacralizezi un loc sfânt cu un desen care ar fi putut fi făcut şi în ţărână? Nu e acesta un lucru şi mai ciudat?

Atunci când este vizibil, Orion este cea mai spectaculoasă constelaţie de pe cer – şi nu e de mirare. Dintre toate constelaţiile, Orion este cea mai puţin abstractă – cu o formă izbitor de umanoidă. Dar, dintre cele şapte stele principale ale sale, cele trei din centură s-au bucurat de cea mai mare atenţie de-a lungul vremii. Numite, simplu, „trei în şir” de către indienii nord-americani, poziţiile lor relative au fost corelate recent, de către cercetătorul Robert Beauval, cu planul la sol al complexului de piramide de la Giza.

Fig. 11.1. Constelaţia Orion, răsărind deasupra orizontului în ziua Bătăliei de la Bannockburn, Scoţia.

Fig. 11.2. Desenul masonic încă vizibil pe peretele sudic al criptei din Capela Rosslyn înfăţişează legătura specială dintre Piramidele egiptene şi insulele din Firth of Forth, Scoţia.

Fig. 11.3. Un colaj de poze ilustrează, din nou, legătura specială dintre Piramidele egiptene şi insulele din Firth of Forth, Scoţia.

Orion şi Sirius, aflat în apropiere, cea mai luminoasă stea de pe cer, sunt legate inseparabil atât de sistemul religios din Egiptul antic, dar şi de simbolismul misterios din ciudatele ritualuri francmasonice de azi, practicate încă de la apariţia frăţiei, dar prea puţin înţelese încă – inclusiv de către francmasoni. O fi fost, oare, cheia „Secretelor pierdute ale francmasoneriei" ascunsă în chiar lumina zilei, la est-sud-est de Bannockburn, pe 24 iunie 1314?

Urmându-mi intuiţia, m-am hotărât să suprapun Orion şi Sirius peste pământ, aşezând cele trei stele din centură exact pe cele trei insule din Firth of Forth. Incredibil, Sirius şi-a găsit locul pe mica insulă Incholm, la vest de Forth, locul în care Walter Bower şi-a scris *Scotichronicon*-ul. În cartea lui Richard Hinckley Allen, *Numele stelelor: ştiinţa şi înţelesurile acestora*, autorul menţionează o tradiţie astrologică hindusă, conform căreia Sirius este un vânător care trage o săgeată din trei bucăţi, ce îl nimereşte pe Orion, în dreptul mijlocului.

Este interesant că numele [de familie] al lui Walter Bower provine de la meşteşugul realizării de arcuri. O fi lansat Bower, după terminarea cărţii, o săgeată de înţelepciune interzisă către un viitor mai iluminat?

Celelalte stele din configuraţia Orion/Sirius, însă, nu au fost la fel de uşor de tratat. Bellatrix, steaua care reprezintă umărul drept al lui Orion, cădea undeva, în apă, departe de May, insula pe care „compasul" meu o arăta ca jucând un rol important în ceea ce arăta, tot mai mult, ca fiind un mesaj din trecut.

În urma unei alte inspiraţii, am mărit grupul stelar, făcându-l să pivoteze pe Craigleith, până când Bellatrix a ajuns să se suprapună cu May.

Rezultatul a fost fascinant!

Sirius se suprapunea, acum, cu Torpichen, cartierul general al Cavalerilor Ospitalieri – ordinul militar catolic ce a absorbit rămăşiţele Templierilor şi care, prin bunăvoinţa Romei, a dobândit aproape toate posesiunile acestora. Cercetările recente, însă, arată că e posibil ca Templierii să-şi fi păstrat autonomia în cadrul ordinului Ospitalierilor.

Dar acesta era doar începutul.

O linie trasată din Bellatrix prin umărul stâng al lui Orion (Betelgeuse) a dus direct la Castelul Dunsinane, imortalizat în *Macbeth* a lui Shakespeare.

Keith Laidler, autorul cărţii *Capul lui Dumnezeu*, relatează o poveste interesantă despre Dunsinane. El face referire la un articol dintr-un ziar din 1809, care vorbeşte despre o piatră masivă „de tipul meteoric sau semi-metalic", descoperită sub castel. Piatra a fost trimisă la Londra pentru a fi studiată, dar a dispărut pe drum.

Laidler afirmă că aceasta era *adevărata* Piatră a Destinului din Scoţia şi că piatra pe care au fost încoronaţi monarhii britanici e doar un substitut. Această piatră adevărată, afirmă el, este Tronul lui Akhenaten, faraonul eretic ce a încercat, fără succes, să impună monoteismul în Egipt, cu puţin timp înainte de exodul biblic. Piatra şi-a început călătoria spre Scoţia cu Scota, despre care Laidler afirmă că era fiica lui Akhenaten, în timp ce Akhenaten a condus exodul israeliţilor către Pământul Făgăduinţei sub numele care i se dă în Biblie – Moise!

Pot fi, oare, creştinii şi evreii de azi legaţi de un patriarh egiptean comun? Implicaţiile sunt copleşitoare!

Dar unde se afla Betelgeuse – steaua dintre May şi Dunsinane?

Harta mea nu indica niciun fel de sit. Dar cercetări ulterioare au arătat că, la vest de cătunul Dunino, aflat în apropiere, existase cândva un vechi cerc de pietre, acum „pierdut". Dacă se poate dovedi că acest cerc pierdut se afla sub Betelgeuse, arheologii se vor distra de minune pierzându-l din nou.

Stelele de la picioarele lui Orion se suprapuneau şi ele cu nişte locuri interesante.

Rigel, piciorul drept al lui Orion, se afla în ţinutul Yester. Construit în 1297 de către Vrăjitorul din Yester, Hugo de Gifford, Castelul Yester se află deasupra unei ample peşteri subterane, numită Goblin Hall (Sala Goblinilor). Goblin Hall este locul în care Hugo îşi practica „vrăjitoriile", înainte de a-l transmite familiei Hay, în secolul al paisprezecelea. Părintele Richard Hay a scris, ulterior, o istorie a familiei Sinclair de Roslin. Lordul William Sinclair, se spune, şi-a mutat castelul pentru a elibera locul de construcţie al capelei. Se pare că amplasamentul era esenţial – chiar şi pe vremea aceea!

Saiph, piciorul stâng al lui Orion, cădea între oraşele Musselburgh şi Prestonpans, într-un ţinut care a aparţinut, pe vremuri, călugărilor cistercieni din Newbattle şi apoi familiilor Seton şi Kerr – cărora li s-au atribuit legături cu Templierii. Pe lângă faptul că în zonă s-a înfiinţat una dintre primele loji masonice din Scoţia, aici a avut loc întâlnirea Vrăjitoarelor din North Berwick – acuzate, în 1590, de a fi complotat să-l ucidă pe primul rege mason declarat al Scoţiei, prin „abominabila crimă a vrăjitoriei"

(„*abomynable cryme of wytchcraft*”). Mediatizatul caz a constituit începutul a peste 100 de ani de persecuţie a vrăjitoarelor în Scoţia, subiect de-abia atins în consemnările istorice clasice.

Iar acum, partea cea mai interesantă: o linie trasată de la Rigel prin Saiph duce direct la Bannockburn, locul marii bătălii pentru independenţa Scoţiei unde, în ziua solstiţiului de vară, în 1314, un mesaj important se afla, nevăzut, pe cer – mesaj care era menit să dezvăluie, la un moment dat, că am fost păcăliţi timp de foarte mult timp. Surpriză, surpriză!

În luna aprilie a anului trecut, am plecat din Edinburgh pentru a fotografia insulele celor trei stele din centura lui Orion şi am fost uimit de forma North Berwick Law, un pisc aflat chiar la sud de Craigleith. Aducea izbitor de mult cu o piramidă, aşa că am făcut nişte calcule.

Conform *Mesajului Sfinxului*, al lui Hancock şi Beauval, partea inferioară a criptei pătrate din centrul camerei subterane din Marea Piramidă se află la 186 de metri (610 picioare) sub platforma superioară a piramidei. North Berwick Law are o înălţime de 186,8! (613 picioare)

Vrea cineva să se lege de această diferenţă infimă?

Fig. 11.4. O veche hartă a Firth of Forth din Scoţia, cu North Berwick Law indicat foarte distinct (ca fiind N. Law).

Pornind din vârful piscului North Berwick Law, insulele Craigleith, Mielul şi Fidra se înşiră ca nişte perle. Întrebarea nu poate fi evitată: Cum este posibil ca ele să fie poziţionate una faţă de cealaltă asemenea piramidelor de la Giza? Cum se poate să se fi aflat sub stelele din centura lui Orion, care tocmai răsărea în dimineaţa Bătăliei de la Bannockburn? Cum se explică faptul că North Berwick Law are o formă piramidală? Cum se face ca formele geologice naturale se află în poziţii atât de potrivite, fără vreo intervenţie divină? Şi de ce, în acest colţişor pierdut de lume, vocea mitului şi cea a istoriei se împletesc pentru a le cânta oamenilor ca mine un adevărat cântec de sirenă?

Aş putea sugera, eventual, nişte posibile răspunsuri la aceste întrebări, care ar genera noi întrebări. Riscând dezaprobarea mediului academic, propun teoria conform căreia North Berwick Law şi insulele din Forth se află acolo unde se află datorită procesului de formare a pământului la scară mare – adică datorită modelării formelor geografice pentru un scop care de-abia acum iese la iveală din negura timpului.

Pe o hartă a zonei, realizată la jumătatea secolului al şaptesprezecelea şi care se presupune că se bazează pe schiţele originale – care s-au pierdut în mod misterios - realizate la sfârşitul secolului al şaisprezecelea de către

cartograful Timothy Pont, sunt înfăţişate cele trei insule ale stelelor din centura lui Orion. Dar în prezentarea lor apar câteva curiozităţi. Orientarea grupului este greşită, iar Mielul se numeşte Long Bellenden. Numele este deosebit de interesant, mai ales pentru că Mielul nu este deloc lung; de fapt, este cea mai mică dintre cele trei insule.

Nu cumva a fost „scurtat" pentru o mai bună orientare pe distanţa mare dintre May şi Tara? Nu cumva insulele au fost, iniţial, o singură insulă prelungă, retezată din continent de vreun cataclism la care vechii creatori de mituri se referă doar în trecere – şi apoi despărţită în trei? Şi nu este posibil ca North Berwick Law să fi fost „construit" din materialul rezultat în urma acestei enorme excavaţii? Priviţi doar o clipă Fidra, aproape tăiată în două şi găurită complet, şi întrebaţi-vă dacă forma sa este rezultatul intervenţiei lui Dumnezeu, a Naturii sau a mâinii omului!

Îmi dau seama că mă aflu aici pe un teren foarte alunecos, dar am argumente – şi sunt foarte dispus să le ascult pe ale voastre. Luaţi aminte, totuşi, că acest articol ar fi putut fi mult mai lung. Schiţa simplă prezentată aici a înflorit într-o schemă mult mai amplă – şi sunt copleşit de informaţii!

Istoria ne spune că suntem cea mai avansată civilizaţie care a existat vreodată pe Pământ. Din vremuri imemoriale, s-au purtat războaie din motive de credinţă – fiecare parte închipuindu-şi că Dumnezeu se află de partea sa. Dar ce se întâmplă dacă motivele pentru care vrem să ne batem sunt greşite? Cine ne va ierta pentru daunele provocate de un nebun altui nebun, ambii crezând în nişte minciuni?

Orion a fost adus pe pământ, în Scoţia, şi mai apoi fixat aici printr-o piatră legendară, o cupă sfântă, o sabie magică, o luptă pe care lumea nu o va uita prea curând şi un rege fost-şi-viitor, pe nume Arthur.

S-au depus multe eforturi, în timpul unor evenimente tulburi şi periculoase, pentru a ne determina să reflectăm. Poate că, mai mult ca niciodată, acum este momentul să o facem.

12. **Enigma Hărţii Marelui Navigator Necunoscut**

De unde au ştiut autorii acesteia tot ceea ce ştiau?

David H. Childress

La o generaţie după ce Filip al IV-lea l-a presat pe Papa Clement al V-lea să dizolve ordinul Cavalerilor Templieri (13 octombrie 1307), în Europa au început să fie distribuite hărţi numite *portolanuri*. Una dintre cele mai renumite astfel de hărţi este Portolanul Dulcert din 1339, care a apărut la numai douăzeci şi şapte de ani după ce Templierii au fost decimaţi.

Cei care au studiat navigaţia au încercat în mod constant să ignore portolanurile, din pricina implicaţiilor acestora. Li se acceptă existenţa, dar orice concluzii despre semnificaţia lor au fost cu desăvârşire ignorate.

Simplu spus, misterul nu consta atât în faptul că portolanurile au apărut brusc în Europa secolului al paisprezecelea, cât în aceea că sunt incredibil de exacte. Înainte, bariera o reprezenta, pentru navigaţia medievală, faptul că longitudinea – poziţia la est sau la vest faţă de un anumit punct - nu putea fi stabilită cu precizie. Aflarea longitudinii prin observarea stelelor presupunea măsurarea extrem de precisă a timpului. În Evul Mediu, pur şi simplu nu existau ceasuri de mare precizie, iar navigatorii au trebuit să aştepte până când tehnologia secolului al optsprezecelea li le-a pus la dispoziţie.

Un expert modern, regretatul profesor Charles Hapgood de la Keen State Teacher's College din New Hampshire, a studiat portolanurile între anii 1950 şi 1960. Hapgood a supus analizele sale verificării de către Secţiunea de Cartografie a Comandamentului Strategic Aerian al Forţelor Aeriene ale Statelor Unite şi s-a ajuns la concluzia că toate păreau a fi fost copiate după un singur original.

Toate portolanurile care s-au păstrat au în centru lumea mediteraneeană, ceea ce ridică întrebarea: oare harta după care au fost realizate cuprindea o zonă mai amplă, poate chiar întregul glob?

Dacă portolanurile reprezintă doar mica parte europeană a unei hărţi mondiale mai mari –*mappamundi*, cum ar spune experţii - atunci corolarul ar fi că restul lumii trebuie să fie descris cu o acurateţe similară celei a micului segment european.

Cercetătorul Michael Bradley spune: „Mi se pare justificat să presupunem că este posibil, cu nivelul de probabilitate tinzând către certitudine, ca Templierii să fi fost în posesia unei astfel de hărţii a lumii. Motivul care permite o afirmaţie atât de categorică este, pur şi simplu, acela

că cercetătorii moderni au găsit exact acest tip de mappamundi în arhivele din Orientul Mijlociu. Mai precis, au fost localizate două hărţi ale lumii foarte interesante: Harta Hadji Ahmed, descoperită în 1860, acolo unde este astăzi Libanul, iar apoi, în 1929, Harta lui Piri Rei, descoperită în vechiul Palat Imperial din Constantinopol." Dar, presupunând că un cartograf din secolul al cincisprezecelea sau al şaisprezecelea ar fi avut la îndemână o hartă foarte veche dar foarte precisă pe care să o copieze, tot ar fi fost tentat să o „îmbunătăţească", folosind cele mai recente cunoştinţe contemporane lui, pe care le poseda.

Pentru zonele necunoscute din motive de inaccesibilitate, cum ar fi, de exemplu, Groenlanda nordică, sau pentru zone care apăreau pe mappamundi dar nu fuseseră încă descoperite, cartograful nu avea de ales decât să se bazeze pe harta-sursă. Dar când era vorba despre locuri pe care cartograful credea că le cunoaşte – cum ar fi coasta atlantică a Europei sau zona Mediteranei - se simţea obligat să aducă îmbunătăţiri, pe baza cunoştinţelor pe care le deţinea. Din nefericire pentru cartograful din Evul Mediu sau din timpul Renaşterii, dar şi pentru cercetătorii moderni, cunoştinţele şi tehnicile cartografice din secolele al cincisprezecelea şi al şaisprezecelea nu se ridicau la înălţimea misterioaselor hărţi-sursă, care erau, virtual, absolut exacte. Ca urmare, tentativele cartografilor de a le aduce modificări au avut drept rezultat alterări care sunt, acum, la fel de evidente ca şi greaua povară a ignoranţei.

HARTA HADJI AHMED

Harta Hadji Ahmed a fost realizată de un geograf arab din Damasc, aproape necunoscut istoriei. Ea este datată 1559 şi prezintă întreaga lume, în ceea ce este mai degrabă o proiecţie artistică decât una ştiinţifică, lucru tipic cartografiei arabe din perioada respectivă. O privire atentă va scoate la iveală faptul că Hadji Ahmed a „îmbunătăţit" zona Mediteranei conform cunoştinţelor lui Ptolemeu, denaturând astfel informaţia. De asemenea, el a desenat Africa pe baza celor mai bune informaţii portugheze pe care le-a putut obţine, distorsionând şi această zonă, în acelaşi mod specific perioadei.

Dar dacă privim America de Nord şi America de Sud, vedem o formă aproape modernă, ce ar putea cu uşurinţă să stea alături de Harta Mercator a Americii de Sud, desenată cu zece ani mai târziu, pe baza informaţiilor exploratorilor epocii. Din fericire, Hadji Ahmed nu a avut, se pare, acces la hărţile Americilor contemporane lui şi a trebuit, de aceea, să se limiteze la simpla copiere a misterioasei mappamundi pe care o avea la dispoziţie.

Această hartă necunoscută a lumii, studiată de către Hadji Ahmed, mai exactă decât cele mai recente informaţii disponibile în 1559, pare foarte modernă. Ea arată Baja, California, care nu fusese cartografiată încă la acea epocă. Arată coasta de nord-vest a Americii de Nord, inclusiv Alaska, iar acestea nici nu fuseseră încă descoperite. Prezintă insulele Hawaii, în Pacific, ce aveau să fie descoperite abia două sute de ani mai târziu. Arată, cu acurateţe, Antarctica şi chiar o formă a Peninsulei Palmer, nici acestea nefiind încă descoperite la acea vreme.

Orientul Îndepărtat, atât cât ne putem da seama din interesanta formă de „măr feliat" a proiecţiei acestei hărţi, este distorsionat dar totuşi, suficient de precis. Însă lucrul cel mai ciudat şi curios este regiunea Alaskăi şi a Asiei. Curba Insulelor Aleutine este desenată corect, dar nu există Strâmtoarea Bering şi întreaga zonă este reprezentată ca fiind un continent. Această parte a hărţii arată cum era, de fapt, regiunea – dar acum 10.000 de ani! Legătura Bering dintre Asia şi America de Nord este prezentată corect.

Acest lucru aproape că sfidează raţiunea. Sau este o simplă coincidenţă? Poate că un cartograf mediocru, fără să ştie unde se termină Asia şi America de Nord, s-a gândit să simplifice lucrurile şi le-a unit în desenul său.

Atât Hapgood cât şi Bradley au găsit un detaliu interesant, comun tuturor portolanurilor*: în general sunt destul de exacte, dar nivelul mării pare să fie prea scăzut. Pe mult-admirata Hartă Ibn Ben Zara, majoritatea insulelor din marea Egee sunt desenate ca fiind mai mari decât sunt în prezent, regăsindu-se şi o serie de insule care astăzi nu mai există, dar care ar reapărea dacă nivelul mării ar scădea cu 60-90 de metri. Aceste insule existau acum 10.000 de ani, spre sfârşitul Perioadei Glaciare, când nivelul mării era cu exact şaizeci până la nouăzeci de metri mai scăzut decât astăzi!

Dat fiind că aceste probleme privind nivelul mării sunt comune tuturor portolanurilor, precum şi hărţii lumii din care acestea par a fi fost extrase, înseamnă că pământul a fost cartografiat, cu precizie, acum 10.000 de ani, câteva copii ale hărţii păstrându-se până în Evul Mediu?

---

* Din lat. *Portus* = port; printre primele hărţi de navigaţie europene, datând din sec. al XII-lea. (*n.t.*)

HARTA LUI PIRI REI

Harta lui Piri Rei, descoperită în 1929 la Muzeul Topkapi din Istambul, constituie o enigmă şi mai mare. Ea a fost desenată în 1519, anul în care expediţia lui Magellan a pornit să facă înconjurul lumii. Dar această expediţie nu s-a întors în Europa decât în 1521, astfel încât Harta lui Piri Rei nu ar fi putut folosi informaţii de pe urma acestei călătorii. Conform adnotărilor de pe margine, despre care putem presupune că au fost făcute chiar de către Piri Rei, harta sa se baza pe „Harta lui Columb" şi pe alte hărţi „datând din vremea lui Alexandru cel Mare".

În orice caz, harta a provocat multă vâlvă atât în cercurile diplomatice, cât şi în cele geografice, pentru că înfăţişa Americile cu mare precizie. Problema era faptul că, până în 1519, cele două continente nu fuseseră încă explorate, sau măcar suficient delimitate. Europenii de-abia bâjbâiau în căutarea unei căi de ieşire din Marea Caraibilor. Cortes a acostat în Mexico în acelaşi an. Pizarro nu îi întâlnise, încă, pe incaşii din America de Sud. Care putea fi, atunci, sursa acestei hărţi?

Secretarul de Stat american Henry Stimson a început o intensă corespondenţă cu autorităţile turce, care s-a întins pe cea mai mare parte a anilor 1930, cerând examinarea de urgenţă, de către autorităţile turce, a vechilor arhive, pentru a vedea dacă nu vor fi descoperite şi alte hărţi similare. Turcii s-au conformat, sau au spus că au făcut-o, dar nu au descoperit nimic asemănător hărţii lui Hadji Ahmed sau celei a lui Piri Rei.

Aceasta din urmă înfăţişează, într-adevăr, cu deosebită precizie coasta Lumii Noi, dar pentru cititorul obişnuit poate să nu pară aşa. Acest lucru va fi fost evident pentru cartografii anilor 1930, care şi-au putut da imediat seama că harta era realizată prin tehnica proiecţiei azimutale echidistante, o tehnică binecunoscută cartografilor moderni. Experţii erau, şi sunt în continuare, uimiţi şi nedumeriţi.

Harta, a tras Hapgood concluzia, ar fi putut fi făcută numai cu ajutorul fotografiilor aeriene!

Fig. 12.1. Harta Piri Rei dezvăluie cunoştinţele geografice avansate din preistorie.

HARTA NORDULUI A LUI ZENO

Henry Sinclair, Mare Maestru al Templierilor după ce aceştia au fugit din Franţa în Scoţia, pare să fi avut la dispoziţie o hartă remarcabilă atunci când a ridicat pânzele spre Nova Scotia, în 1398. Această hartă a ajuns la noi sub numele Hărţii Nordului a lui Zeno, fiind desenată undeva pe la sfârşitul anilor 1300, de către un navigator veneţian aflat în slujba lui Sinclair, pe nume Antonio Zeno.

Această hartă ar fi fost, se spune, rezultatul unei călătorii făcute de Antonio împreună cu fratele său, Nicolo, în anul 1380. Explorările lor i-ar fi dus în Islanda şi Groenlanda şi poate chiar până în Nova Scotia. Ei au desenat o hartă a Atlanticului de Nord, care a fost pierdută timp de două secole, fiind redescoperită în anii 1550, de către unul dintre descendenţii lor.

Un studiu atent al acestei hărţi – pe care Hapgood l-a efectuat şi pe care îl descrie în amănunt în cartea sa *Hărţile vechilor stăpâni ai mărilor* - arată că harta lui Zeno a fost, de fapt, copiată după o altă hartă foarte exactă, ce fusese desenată prin tehnica proiecţiei conice. Antonio nu era familiarizat cu acest tip de proiecţie, lucru de înţeles dacă ne gândim că acesta a fost dezvoltat abia la trei secole după moartea sa, iar el a „îmbunătăţit" la rândul său harta, atunci când propriile cunoştinţe i-au permis.

Vechimea hărţii-sursă poate fi dedusă din faptul că harta lui Zeno arată Groenlanda ca nefiind acoperită de gheaţă. Sunt desenaţi şi munţii din interior, râurile în drumul lor spre mare, în multe cazuri fiind vorba despre locuri acoperite astăzi de gheţari.

Odată cu revelaţia că Antarctica a fost, cândva, neacoperită de gheaţă şi, poate, chiar locuită, găsim legende similare referitoare la un popor civilizat care a trăit, cândva, în ţinuturile nordice acoperite astăzi de mii de tone de gheaţă: legendele Thulei, ale Numinorului şi ale Hiperboreenilor.

Este interesant de speculat ideea că harta fraţilor Zeno arată ceea ce ar putea fi pământul pierdut al Thulei, un tărâm nordic legendar, despre care vorbesc istoricii greci şi romani, cum sunt Diodorus Siculus, Strabo şi Procopius. Thule era o insulă în Atlanticul de Nord, la circa şase zile pe mare de Orkneys, cam de zece ori mai mare decât Marea Britanie. Lucru şi mai ciudat, se pare că Groenlanda nu era acoperită de gheţuri în acea vreme!

Tărâmul pierdut al Thulei a fost foarte important pentru mitologia nordică, apoi pentru Cavalerii teutoni ai Evului Mediu şi, mai recent, pentru anumite grupuri oculte din Germania nazistă.

Toţi aceştia credeau că Thule (identificată, în general, cu Groenlanda) era o insulă aflată la nord de Atlantida, spre care mulţi atlanţi au fugit înainte de distrugerea pământului lor. Este posibil ca harta fraţilor Zeno să dateze

din acele vremuri, după scufundarea Atlantidei, dar înainte ca gheaţa să acopere complet Groenlanda, cea mai mare insulă de pe Pământ? Unde vor fi găsit navigatorii italieni aşa ceva?

Fig. 12.2. Harta Zeno, publicată în 1558, conţine o serie de scrisori şi o hartă rezultată din călătoria de explorare a fraţilor Antonio şi Nicolo Zeno, în Atlanticul de Nord, călătorie întreprinsă în secolul al paisprezecelea alături de Henry Sinclair.

Aşa cum am arătat, Antonio Zeno se afla în slujba lui Henry Sinclair. Poate că Sinclair i-a pus la dispoziţie harta care avea să devină sursa celor doi fraţi. Dar cum ajunsese o hartă atât de precisă a Atlanticului de Nord la proprietatea Roslin a familiei Sinclair? E posibil să fi fost adusă de Templierii refugiaţi?

FILIERA TEMPLIERĂ

Relativ recent, în arhivele din Orientul Mijlociu au fost descoperite două mappamundi: Harta Hadji Ahmed, în 1860 şi Harta lui Piri Rei, în 1929. În acele arhive din Orientul Mijlociu trebuie să fi existat mult mai multe asemenea hărţi acum 900 de ani, adică atunci când Templierii au cucerit şi prădat numeroase oraşe sarazine. Este, practic, o certitudine faptul că cel puţin câteva hărţi similare au fost descoperite de către fondatorul dinastiei Templierilor, Godfroi de Bouillon.

Templierii vor fi înţeles din prima clipă valoarea acestor hărţi antice. Dacă ar fi supravieţuit, bogăţia şi prosperitatea regatului Ierusalimului ar fi depins, evident, de negoţ şi comerţ, nu de agricultură. Palestina era, în secolul al doisprezecelea, cam aşa cum este şi astăzi. Orice amănunt care i-ar fi oferit dinastiei de Bouillon un avantaj ar fi reprezentat o adevărată comoară, iar Templierii ar fi primit sarcina de a o păzi.

Dar familia de Bouillon a pierdut Ierusalimul; membrii acesteia au revenit în Provence doar pentru a fi masacraţi în Cruciada Albigenzilor, în secolul al treisprezecelea. Câţiva reprezentanţi ai acestui presupus Sânge Regal au supravieţuit, din câte se spune, dar apoi Templierii înşişi au fost zdrobiţi şi împrăştiaţi. Dacă exista, într-adevăr, pământ dincolo de Atlantic, aşa cum arătau hărţile lui Hadji Ahmed şi Piri Rei, atunci putea exista şi o ascunzătoare cu adevărat sigură, departe de furia Inchiziţiei. Sarcina Templierilor a fost aceea de a afla dacă acest lucru era posibil, aşa că au fugit în Scoţia şi Portugalia, împreună cu preţioasele lor hărţi. Imediat, au fost lansate sonde în Atlantic.

MISTERIOASA HARTĂ A LUI MAGELLAN

Este, de asemenea, absolut sigur că familia regală a Portugaliei –toţi fiind membri ai cavalerilor Bisericii, în care se transformaseră Templierii - aveau hărţi care înfăţişau, cu anticipaţie, pământurile descoperite.

Iată ce spunea Pigafetta, un navigator care a participat în 1519 la expediţia lui Magellan, despre o hartă misterioasă care se afla în posesia lui Magellan, copiată după o hartă a regelui Portugaliei:

> Părerea fiecărui membru al flotei era că [Strâmtoarea Magellan] nu avea continuare în vest şi numai încrederea în cunoştinţele superioare ale comandantului i-a putut hotărî să continue explorarea. Dar acest mare om, la fel de priceput pe cât era de curtenitor, ştia că trebuia să caute o trecere printr-o strâmtoare neştiută: el văzuse această strâmtoare pe o hartă a lui Martin de Boheme, un cosmograf deosebit, hartă care se afla în posesia Regelui Portugaliei.

De unde apăruse această hartă? Nimeni nu ştie exact. Nu există nicio dovadă, dar este cel puţin probabil ca această hartă să fi ajuns în Portugalia odată cu Templierii refugiaţi – după cum pare la fel de plauzibil ca harta nordului, a lui Henry Sinclair, să fi ajuns la Roslin adusă de Templierii fugari. Coincidenţele sunt pline de semnificaţii, chiar dacă nu constituie o dovadă de necontestat.

Columb avea, şi el, o hartă. Poate că era chiar o copie a aceleiaşi hărţi după care fusese realizată harta lui Piri Rei, sau poate o hartă similară cu cea a lui Hadji Ahmed. Ambele hărţi înfăţişează Lumea Nouă şi niciuna dintre ele nu confundă Americile cu Asia.

PARTEA A TREIA

ROLUL CRUCIAL JUCAT DE FAMILIA SCOŢIANA SINCLAIR

13. **Arcadia, colonia dispărută**

Au avut Templierii avanposturi în America de Nord?

Steven Sora

Un turn ciudat păzeşte portul din Newport, în Rhode Island. Un octogon aflat într-un cerc, turnul rotund, din piatră, are opt arcuri la nivelul solului şi două etaje cu ferestre înguste, plasate în mod foarte curios. Încă din timpul coloniştilor, s-a presupus că turnul a fost o moară de apă, o moară de vânt sau o rămăşiţă arhitecturală din vremea norvegienilor, dinainte de colonizare. Turnul este o dovadă, pentru toţi cei care îi înţeleg semnificaţia: Constructorii Templieri au fost acolo.

UN CAVALER TEMPLIER ÎN AMERICA

În 1398 Henry Sinclair, membru al familiei-custode, a redescoperit pământul spre care navigaseră cu secole în urmă strămoşii săi nordici. El avea de gând să înfiinţeze o colonie în Lumea Nouă, în care nimeni să nu se mai teamă de persecuţii. Acest lucru se întâmpla cu mult timp înainte de Columb şi există indicii că, de fapt, Cristofor Columb ştia despre călătoria lui Sinclair. Henry a adunat ceea ce astăzi s-ar numi un echipaj diversificat din punct de vedere cultural. Pilotul său era italian, marinarii erau din insulele Orkney, soldaţii, descendenţi ai Templierilor supravieţuitori, normanzi francezi, organizaţi acum în loje scoţiene. Ei au acostat în regiunea numită acum Nova Scotia şi au iernat acolo. În primăvară, Sinclair şi-a împărţit flota în două, trimiţându-şi pilotul, pe Antonio Zeno, acasă în Scoţia. Sinclair i-a spus lui Zeno că avea de gând să înfiinţeze o colonie pe acest pământ nou descoperit. Cu jumătate din flotă, Sinclair a explorat toată Nova Scotia şi, mai spre sud, ceea ce astăzi este New England.

Dovezi ale expediţiei sale pot fi descoperite în mai multe locuri. În Nova Scotia, ruinele ciudate ale unui adăpost de lângă legendarul sit descoperit la Oak Island, precum şi aşa-numitele Ziduri ale Misterelor de lângă Halifax sunt indicii ale unei vizite pre-coloniale prelungite. În Westford, Massachussets, un stâlp din granit gravat înfăţişează un cavaler în armură, al cărui blazon şi a cărui heraldică a armurii au fost declarate a fi cele ale lui Sir James Gunn, cel mai important locotenent al lui Sinclair în zona Caithness, în Scoţia. În Fall River, Massachussets, a fost găsit un schelet îmbrăcat în armură, despre care a scris poetul Longfellow, exprimându-şi convingerea că are legătură cu misteriosul turn.

Aproape de coasta Rhode Island, şi tot în Nova Scotia, au fost găsite două tunuri care erau de tipul primelor tunuri folosite vreodată la bordul corăbiilor. Fratele lui Antonio Zeno, Carlo, le-a folosit pentru prima oară într-o bătălie navală, purtată pentru salvarea Veneţiei natale. Aceste tunuri mai primitive aveau tendinţa mai degrabă de a exploda decât de a trage corect; e posibil ca ele să fi fost folosite pentru a impresiona populaţia băştinaşă, sau poate au fost pur şi simplu aruncate peste bord.

Toate acestea, împreună cu alte dovezi descoperite în diverse situri din New England, par mai puţin importante comparativ cu turnul în sine şi informaţia pe care o transmite acesta.

LUPTĂTORI, CONSTRUCTORI, BANCHERI ŞI MISTICI

Templierii erau mult mai mult decât un simplu ordin de călugări-soldaţi care au luptat pentru a salva Ierusalimul, în războaiele numite Cruciade. Erau instruiţi în arte şi în ştiinţe, economie şi negoţ; deţineau proprietăţi întinse şi construiau structuri care încă mai există în Europa. Principiile lor arhitecturale cele mai sacre reproduceau construcţia octogonală a Mormântului Sfânt, din Ierusalim. Au construit clădiri numite baptisterii, sau lavabos, care prezentau acelaşi simbolism găsit în agheasmatarul oricărei biserici. Cercul reprezenta lumea iar cele opt laturi ale agheasmatarului –sau baptisteriului - reprezintă renaşterea, temă care a fost şi rămâne una centrală pentru credinţa creştină.

În acest simbolism creştin, Dumnezeu a creat lumea în şapte zile. A început duminică şi s-a odihnit în cea de-a şaptea zi, sâmbătă, adică de Sabat. A opta zi a fost iarăşi duminică. Simbolismul continuă în povestea morţii Fiului. El este crucificat şi ucis într-o vineri, trece în lumea morţilor pentru un timp şi duminică, a opta zi a săptămânii, reînvie.

Sărbătorile păgâne ale soarelui nu sunt foarte diferite. Soarele pare cel mai slab în preajma solstiţiului de iarnă. Zilele sunt mai scurte iar ziua solstiţiului este cea mai scurtă zi a anului, pentur cei care se află la nord de Ecuator. Cum această mecanică astronomică s-a modificat uşor pe parcursul mileniilor, astăzi solstiţiul are loc pe 21 decembrie. Apoi Soarele renaşte, iar Pământul este luminat puţin mai mult în fiecare zi, până la solstiţiul de vară.

Acesta are loc pe 21 iunie şi, nu întâmplător, singurul sfânt din teologia creştină căruia i se sărbătoreşte ziua de naştere şi nu cea în care a murit, este Sfântul Ioan Botezătorul. El este cel ce croieşte drumul pentru calea cea dreaptă.

În teologia celtică şi păgână, Ioan este regele care moare pentru a face loc noului rege. Asemenea morţii simbolice a lui John Barleycorn*, Ioan Botezătorul este decapitat. Legătura dintre credinţa creştină şi mitologia păgână este mai amplă decât simplul mesaj Soare-Fiu. Rugurile de la solstiţiul de vară şi lumânările de Crăciun sunt rămăşiţe ale unei credinţe pre-creştine, deşi vechile tradiţii nu au fost niciodată uitate cu adevărat.

Religia romană care venera Soarele Invincibil îl personifica pe Dumnezeu în Mithra. Mithra era de asemenea născut într-o peşteră, de către o Fecioară şi era vizitat de trei păstori. Viaţa sa o oglindeşte, în multe sensuri, pe cea a lui Isus, iar Templul său s-a aflat în locul în care astăzi se înalţă Vaticanul. Mithra a fost Dumnezeul soldaţilor şi al bătăliilor, în timp ce Isus aducea un mesaj de pace.

Atunci când Cavalerii Templieri au ieşit din Franţa Evului Mediu şi au ajuns în Orientul Mijlociu, au descoperit multe lucruri noi, plăceri simple, cum ar fi bomboanele şi zahărul, precum şi ştiinţe uimitoare, pe care Islamul le păstrase şi le găzduise în universităţi. Pe lângă construcţiile creştine, multe dintre ele în ruine, Templierii vor fi vizitat şi Moscheea Umayyad din Damasc.

Unul dintre cele mai impresionante exemple de arhitectură din lumea modernă, moscheea îşi păstrează încă toată splendoarea. Şi ea a fost decorată cu forme octogonale, rare în arhitectura musulmană, şi asta pentru că nu era o moschee obişnuită. Construită pe locul originar al templului păgân al zeului-soare asiro-fenician Hadad, nu şi-a pierdut niciodată scopul iniţial. Hadad era soarele fertil; relaţia sa cu Pământul era deosebit de importantă, el fiind indispensabil vieţii. Moscheea adăpostea, de asemenea, capul lui Ioan Botezătorul. Musulmanii au jurat toleranţă totală, iar această moschee încă întâmpină oameni de toate credinţele, inclusiv creştini, pentru rugăciune. În timp ce atât creştinismul cât şi Islamul se fac vinovate de a fi ascuns vechile rădăcini, oamenii nu uită. Chiar şi astăzi, nu este un lucru rar ca o femeie musulmană să intre în Moscheea Umayyad şi să se roage la monumentul sfântului Ioan, în speranţa de a avea un copil.

Cinicii pot găsi contradicţii în aceste similarităţi dintre religiile vechi şi cele mai noi, dar cu toate acestea, Templierii şi mai apoi francmasonii au avut o altă atitudine. Era vorba despre un mesaj de toleranţă: toate zeităţile reprezintă o cale spre Unicul Dumnezeu.

---

* Erou al unui cântec popular englezesc. John Barleycorn este personificarea orzului; unele interpretări pretind că ar fi o formă a unei credinţe păgâne.(N.t.)

UN MESAJ ÎN PIATRĂ: ARHITECTURA TEMPLIERĂ

Atunci când Templierii s-au întors în Europa, au adus cu ei o înţelegere mai profundă a credinţei lor şi o mult mai bogată cunoaştere ştiinţifică. Noile lor cunoştinţe cuprindeau un amestec de teologie şi geometrie, cunoscute încă dinainte de construirea monumentului de la Stonehenge şi a piramidelor, dar adesea date uitării în Europa creştină. Templierii au început să construiască frenetic, de la cele mai impunătoare catedrale ale Europei la simple şi banale poduri. Soldaţii Templieri şi călugării cistercieni au lăsat în urma lor numeroase monumente, care s-au păstrat până astăzi. Acolo se află cheia pentru a înţelege.

Zodiacuri care decorează podelele bisericilor, stele cu şase colţuri în vitralii, imagini ale Fecioarei Negre cu pruncul sunt, toate, dovezi ale acceptării credinţelor diferite de creştinism. Doar în ultimul deceniu am început să întrezărim faptul că un amestec de ştiinţă şi magie s-a strecurat în structurile creştine de altminteri foarte ortodoxe.

Pe mica insulă Bornholm, din Marea Baltică, Templierii au construit cincisprezece biserici, dintre care unsprezece sunt încă în picioare. Cea mai impresionantă este Osterlarskirke, adică Biserica de Est a Sfântului Laurenţiu. Ferestrele înguste ale bisericii au fost plasate în aşa fel încât să lase înăuntru lumina de răsărit de la solstiţiile de vară şi de iarnă. Cistercienii au construit un turn similar în Mellifont, o mânăstire izolată, nu departe de Dublin. Capela Saint Claire din sudul Franţei, capela Tomar de la cartierul general al Templierilor din Portugalia, aşa-numita biserică rotundă templieră din Lanleff, în Bretania, Biserica Templieră din Londra sunt exemplele cele mai elocvente. Doar recent s-a aflat că aceste structuri rotunde şi octogonale aveau o importanţă mult mai mare.

În multe sensuri, Cruciadele au fost un eşec devastator. După două secole de război împotriva Islamului, monarhia franceză şi Biserica s-au întors asupra lor însele. Au fost vizaţi şi masacraţi Catharii din nordul Italiei şi sudul Franţei. Bancherii lombarzi şi evreii au fost expulzaţi din Franţa. În scurt timp, chiar asupra Templierilor a fost aruncată vina pentru dezastrul militar al pierderii Ierusalimului. Cei care au scăpat arestului prin fuga în Scoţia aveau să devină mercenari şi să joace un rol important în lupta pentru independenţă a ţării. Cu toate acestea, Scoţia nu era un loc sigur. Ameninţarea războiului cu Anglia era constantă, iar rebeliunile de clasă care au precedat mişcările religioase ulterioare erau, de asemenea, o ameninţare.

Henry Sinclair, moştenitorul custodelui ordinului, a luat decizia de a înfiinţa o nouă colonie acolo unde ştiinţa nu era considerată ceva diavolesc, unde controversele religioase nu erau rezolvate prin război, acolo unde cei

care fuseseră puşi sub oblăduirea lui puteau prospera. Era un ideal utopic; nu s-a mai auzit niciodată despre colonia lui. În cercurile ezoterice nu a fost uitată, însă, ideea că el a încercat să creeze Arcadia, un tărâm idilic unde legea o reprezentau libertatea şi toleranţa.

Alte cercuri, a căror exprimare era adesea îngrădită, s-au adunat ca societăţi organizate şi secrete, cum ar fi Colegiul invizibil şi, mai târziu, Rosicrucienii. Alţii şi-au păstrat organizaţiile atât de secrete, încât nici astăzi nu le putem identifica. Per total, cei care întâmpinau noua ştiinţă şi gândirea proaspătă vis-a-vis de monarhie şi Biserică au fost consideraţi ca făcând parte dintr-un curent secret al cunoaşterii.

ÎN CĂUTAREA PIERDUTEI ARCADIA

Un membru al unei astfel de societăţi ezoterice a fost Giovanni da Verrazano. El s-a născut în Florenţa, în anul sau în preajma anului 1485. Florenţa era, la vremea aceea, un efervescent centru al ştiinţelor şi cunoaşterii, finanţat de familia Medici, dar şi o ţintă a Inchiziţiei. Verrazano s-a mutat la Lyon, în sudul Franţei, oraş unde exista aceeaşi atitudine rezervată faţă de ideile alternative privind religia. Ambele oraşe erau centre ale gândirii Cathare, iar Florenţa – dedicată Sfântului Ioan Botezătorul - era supranumită Oraşul Porumbelului, un simbol Cathar. Cu mult timp înainte de naşterea lui Verrazano, biserica purtase un război devastator împotriva acestui grup creştin, masacrând zeci de mii de oameni. Filosofia cathară, însă, a supravieţuit.

Verrazano era un călător care petrecuse câţiva ani în Egipt, înainte de a reveni pe malul mării. El avea să îl convingă pe Francis I, regele Franţei, că era important să fie trimis în Lumea Nouă, aducându-i regelui un tratat ciudat, despre alchimie şi despre o lume idilică numită, foarte potrivit, Arcadia. Aparent, misiunea lui Verrazano era aceea de a găsi o cale maritimă către China. Dar adevărata sa misiune era una secretă.

Atunci când a ajuns la insulele numite Outer Banks, pe coasta Carolinei de Nord, el a consemnat că dincolo de acele firimituri de pământ, care se întindeau pe zeci de kilometri, se afla Oceanul Pacific. Cu toate acestea, nu s-a obosit să caute un loc de trecere. Ar fi putut naviga spre largul Golf Chesapeake, sau spre aproape la fel de largul Golf Delaware, dar nu a făcut-o. În schimb, a trecut de viitorul New York, pe care l-a botezat Angouleme, după un oraş al cărui simbol este un dragon în flăcări, un important simbol Cathar. De acolo s-a îndreptat către est, tot mai departe de obiectivul său declarat.

Singurul loc în care s-a oprit a fost Newport. A fost întâmpinat de băştinaşii americani şi, în mod remarcabil, i-a permis unuia dintre ei să îi piloteze corabia până în sigurul port Newport. I s-a arătat turnul care încă străjuieşte Newportul. Deşi trebuie să fi ştiut că era vorba despre un baptisteriu templier (dat fiind că exista unul şi în oraşul său natal, în Europa), fratele său Girolamo l-a etichetat, pe hartă, ca fiind o casă normandă.

Verrazano i-a raportat foarte puţine lucruri sponsorului său, dar a lăsat indicii semnificative. A descris poporul Wampanoag ca fiind paşnic şi „înclinat spre alb". A descris călătoria sa, dar nu şi de ce nu a explorat în continuare spre nord. Harta sa a fost copiată de alţi cartografi. Dacă o casă ciudată a surprins, vreodată, pe cineva, nu sunt consemnate niciun fel de comentarii. Verrazano ştia ce anume descoperise.

El a botezat viitorul oraş Newport „Refugio". El fusese refugiul găsit de paznicul templier Sinclair. Monumentul pe care Sinclair l-a lăsat în urma sa spunea exact cât era nevoie din întreaga poveste: Templierii fuseseră acolo. Henry Sinclair înfiinţase colonia, dar aceasta nu supravieţuise.

CEA DIN URMĂ ARCADIA

În centrul Parisului se află Biserica Sf. Sulpice. În ziua în care este sărbătorit sfântul, soarele răsare pentru a lumina un cadran solar amplasat strategic. De fapt, întreaga biserică este plasată strategic. Înăuntru, o bandă din aramă, numită Roseline (Linia Rozei) este încastrată în podea, marcând meridianul Parisului.

St. Sulpice a găzduit Frăţia din Sion, Societatea Sfântului Sacrament şi alte societăţi semi-secrete, care au jucat un rol important în istoria secretă a Franţei. Începând cu rolul timpuriu al Frăţiei din Sion în înfiinţarea ordinului Templierilor şi până la rolul pe care St. Sulpice l-a jucat în misterul de la Rennes-le-Chateau, puţine lucruri sunt ceea ce par a fi.

În secolul al şaptesprezecelea, Societatea Sfântului Sacrament a primit ordinul de a se dispersa. Fără vreo modificare în lista membrilor sau a sediului de la St. Sulpice, au devenit Societatea Notre Dame de Montreal. Nu toţi erau preoţi; totuşi, un membru foarte important, Jean-Jacques Olier, avea să înfiinţeze de asemenea Societatea St. Sulpice.

Societatea Notre Dame, deşi catolică, a îngăduit comerţul cu protestanţii francezi, numiţi hughenoţi şi a avut membri jansenişti, care făceau parte dintr-o mişcare considerată eretică, cu toate că era de asemenea catolică. Deşi această societate Notre Dame a lăsat în urma sa puţin din documentele timpurii (cu privire la majoritatea membrilor săi s-a păstrat

secretul), ni se lasă impresia că obiectivul său era toleranţa, care adesea lipseşte atunci când credinţa este copleşită tocmai de instituţiile care au fost înfiinţate pentru a o ocroti.

Societatea Notre Dame, împreună cu hughenoţii francezi, au înfiinţat oraşul Montreal din Canada. Cu mult timp înainte de separarea bisericii de stat, Societatea St. Sulpice avea să primească permisiunea de a guverna oraşul Montreal. Astăzi, multe dintre străzile centrului vechi poartă nume ale membrilor primelor societăţi, care au jucat un rol extrem de important. La scurt timp, Franţa avea să cedeze Canada britanicilor, dar înainte ca acest lucru să se întâmple, sulpicienii au construit ultimul turn rotund.

În picioare şi astăzi, în oraşul menit să fie noua Arcadia, acest turn este simbolul ultimei încercări de a înfiinţa o colonie bazată pe credinţă, care să tolereze doctrine religioase diversificate şi să accepte gândirea individuală. În mod ciudat, astăzi, capela Notre Dame de Bon Secour se află chiar lângă Hotelul Masonic Hall (Sala Masonică), proiectat de marele maestru al Lojei St. Paul din Montreal.

Studiul mesajelor ascunse şi al cunoştinţelor secrete încifrate în monumente ca acesta, din Damasc până în Newport, este încă la început. De aceea a ajuns ştiinţa în punctul în care este acceptată existenţa unei astfel de semnificaţii mai profunde. Isaac Newton a înţeles că secretele piramidelor puteau fi aflate prin intermediul numerelor. De atunci, puţini au mers mai departe. Cu toate acestea, vizitatorii Newportului vor găsi, la fiecare echinocţiu sau solstiţiu, o mână de cercetători în jurul Turnului din Newport. Într-o zi, unul dintre ei poate că îi va descifra secretul.

14. **Comoara pierdută a Cavalerilor Templieri**

Este ea pe cale să fie descoperită în America de Nord?

Steven Sora

O mică insulă de lângă coasta învăluită în ceţuri din Nova Scotia poate ascunde cea mai mare comoară din lume, aceea a ordinului Cavalerilor Templieri. Dispărută din secolul al paisprezecelea, se spune că ar conţine mari cantităţi de lingouri din aur şi argint, bijuteriile coroanei ale familiilor regale europene, obiecte religioase venerate atât de către iudaici cât şi de către creştini şi documente care ar putea avea un efect la fel de exploziv acum, ca şi la momentul în care au fost îngropate. Proprietarul actual a ceea ce a primit numele de „Groapa cu Bani" estimează valoarea potenţială a comorii la peste un miliard de dolari.

Povestea excavaţiilor din Oak Island (Insula Stejarilor) a început în 1795, când trei tineri, având mult timp liber la dispoziţie, s-au hotărât să caute prada Căpitanului Kidd. Au găsit, pe mica insulă, un palan de corabie atârnat de o creangă şi, în apropiere, o adâncitură în sol. Săpând cam şaizeci de centimetri (două picioare), au găsit un strat de lespezi aşezate cu grijă, lespezi care nu se găsesc, în mod normal, pe insulă. Au continuat să sape şi, la trei metri (zece picioare) adâncime, au găsit o platformă din lemn de stejar. Platforme succesive au fost găsite apoi la şase şi la nouă metri, încurajându-i pe cei care săpau dar constituind, în acelaşi timp, piedici care le depăşeau posibilităţile de acţiune.

Fig. 14.1. Misterioasa Oak Island din Nova Scotia, despre care se zvoneşte că ar fi locul în care a fost îngropată comoara Templierilor.

Câţiva ani mai târziu, un grup de locuitori de pe insulă au înfiinţat o societate numită Sindicatul Onslow, având drept scop continuarea săpăturilor. Au dezgropat mai multe platforme din stejar până când, la 27 de metri (nouăzeci de picioare), o piatră inscripţionată cu un cod simplu dezvăluia faptul că urmau să ajungă la comoară la numai „12 metri (patruzeci de picioare) mai jos". Este posibil ca acest cod să fi fost un fals indiciu, ghidându-i pe căutătorii de comori spre o capcană. În scurt timp, puţul s-a umplut cu apă din mare, ceea ce nu numai că a împiedicat continuarea săpăturilor, dar a constituit un obstacol de netrecut pentru următoarele două secole.

Fuseseră săpate o serie de tuneluri de inundare, din peşteri aflate pe ambele laturi ale insulei. Apa a pătruns prin conducte mascate sub coji de nucă de cocos şi alge. Timp de aproape două sute de ani, lucrările au continuat cu întreruperi, căutătorii de comori investind, unul după altul, adevărate averi în pompe, foreze şi diguri pentru stăvilirea apei şi chiar maşini grele de construcţii. Până astăzi, groapa cu bani a cedat doar o mână de obiecte în schimbul a milioane de dolari investiţi şi a celor cinci vieţi pe care le-a luat. Un lanţ din aur, o foarfecă din oţel şi o bucată de pergament indescifrabilă se numără printre puţinele obiecte, destul de banale, găsite până acum. Există, însă, o mulţime de teorii privind originile comorii.

Teoria populară, dar puţin plauzibilă, conform căreia comoara i-ar fi aparţinut Căpitanului Kidd, are multe lacune, cea mai importantă fiind aceea că mare parte a comorii lui Kidd a fost descoperită pe Insula Gardiner, la capătul estic al lui Long Island din New York, unde familia Gardiner le permisese mai multor piraţi accesul pe domeniul lui Kidd. E posibil ca tezaurul din Oak Island să conţină soldele marinarilor de pe vasele franceze şi britanice, deşi este destul de neverosimil să se fi construit o ascunzătoare atât de complexă doar pentru nişte solde. De la vikingi la OZN-uri, de la azteci la hughenoţi, lista teoriilor devine tot mai lungă, iar combinaţia de mijloace şi motive constituie un fel de „test turnesol”.

O teorie plauzibilă ar fi aceea că o corabie spaniolă avariată, încărcată cu bogăţii, a fost deviată de la cursul său de o furtună, fiind purtată de curenţi până în Nova Scotia. Inginerii mineri au construit o ascunzătoare protejată prin numeroase capcane, au pus la adăpost obiectele preţioase şi au încercat să se întoarcă în Spania, pentru a reveni cu o corabie mai rezistentă. Pe drum s-a iscat o altă furtună iar echipajul a pierit, împreună cu secretul său.

Până când Groapa cu Bani nu-şi va dezvălui secretul, dezbaterile vor continua.

În timpul celor două sute de ani de excavaţii, proprietarii Gropii cu Bani şi mai mulţi cercetători independenţi au încercat să stabilească exact ce fel de comoară se ascunde acolo.

Fig. 14.4. O copie a pietrei inscripţionate descoperite în puţul din Oak Island, Nova Scotia, în care li se spune căutătorilor de comori despre o comoară ce ar putea fi îngropată dedesubt. Originalul a dispărut.

În 1854, proprietarii Gropii cu Bani au primit o scrisoare care îi informa că tezaurul din Oak Island nu conţinea aurul piraţilor, ci o comoară mult mai valoroasă. Ar fi vorba despre nişte relicve sfinte şi aur din Templul din

Ierusalim, precum şi manuscrise şi documente care ar îmbogăţi cunoştinţele despre istoria omenirii. Din alte surse a apărut convingerea că documentele ascunse în puţ ar fi putut conţine genealogia pământească a lui Isus Cristos. Sfântul Graal, conform coautorilor lucrării *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, Richard Leigh şi Michael Baigent, este posibil să nu fie o cupă sau o farfurie, ci mai degrabă o linie de sânge pornind de la regele David, prin Isus, până în timpurile moderne. Un indiciu interesant este faptul că Sir Francis Bacon a scris despre conservarea în mercur a documentelor importante. Pe Oak Island au fost descoperite fiole cu reziduuri de mercur.

În timp ce dezbaterea rămâne deschisă, un adevăr indiscutabil este acela că cineva, cu bogate cunoştinţe şi o deosebită experienţă inginerească, a depus mari eforturi pentru a ascunde *ceva*. Este, totodată, clar că persoana respectivă a terminat acest proiect complex înainte de 1795. Tehnica datării cu carbon plasează momentul între 1390 şi 1660.

Cine ar fi putut avea motive să construiască un complex atât de elaborat, înainte ca europenii colonişti să ajungă în Nova Scotia? Cine ar fi putut avea de apărat o comoară atât de importantă? Şi cine ar fi putut avea cunoştinţele şi forţa de lucru necesare pentru proiectarea unui seif apărat prin capcane atât de sofisticate? În jurul anului 1118, cei nouă bărbaţi care formau ordinul iniţial al Cavalerilor Templieri s-au întors în Franţa, din Ierusalim. Aparent, misiunea lor era aceea de a-i apăra pe pelerinii creştini care vizitau Ţara Sfântă – la prima vedere, o sarcină copleşitoare pentru o mână de oameni. Scopul lor real, însă, e posibil să fi fost unul cu totul diferit. Primii cavaleri şi-au stabilit cartierul general în grajdurile Templului lui Solomon şi au pornit, practic, o vânătoare de comori. Atunci când au revenit în Franţa, ei au avut parte de o întâmpinare triumfală şi au beneficiat de atenţia Sf. Bernard.

Bernard de Clairvaux a vorbit cu atâta patos în numele acestor războinici creştini, încât a transformat micul grup într-un ordin care avea să rivalizeze cu proprii săi cistercieni. Diferenţa era aceea că Templierii erau soldaţi-călugări. Jurând credinţă Bisericii şi propriului lor ordin, ei nu aveau a da socoteală niciunei alte puteri laice. Tineri din familii bogate din Europa s-au înghesuit să se înscrie, donându-şi moştenirile. Nobilii au donat pământuri şi proprietăţi. În scurt timp, ordinul a ajuns suficient de bogat pentru a da bani cu împrumut, devenind prima bancă a Europei. Familii europene de frunte îşi puneau bijuteriile şi pământurile drept gaj pentru împrumuturi de la banca Templierilor.

În mod ironic, succesul Templierilor avea să ducă şi la prăbuşirea lor. Nobilii au devenit invidioşi pe bogăţia şi puterea ordinului, dar nimeni nu a îndrăznit să-i provoace pe Cavaleri, până când armatele cruciate au pierdut

Ierusalimul şi Templierii au cedat ultimul avanpost creştin. Iar atunci când a avut loc, provocarea a fost atât de mare, încât ordinul avea să se prăbuşească.

Datoria regelui Filip al Franţei faţă de Templieri era imensă, atât în bani - pe care ei îi împrumutaseră regelui - cât şi pentru că îi salvaseră viaţa, apărându-l de gloatele furibunde ale Parisului. Cu toate acestea, între împrumutător şi împrumutat nu exista niciun fel de admiraţie. Atunci când regele a cerut să se alăture ordinului, a fost refuzat. Ostilitatea lui faţă de ordin l-a împins să însceneze false acuzaţii împotriva Templierilor şi să îl implice în demersul său şi pe Papa de la Roma.

Într-o zi de răscruce – vineri, 13 octombrie 1307- armatele Franţei au atacat cartierele generale ale ordinului şi au arestat sute de cavaleri, care au fost torturaţi până când au mărturisit toate crimele sugerate de torţionarii lor. Aceste acuzaţii includeau venerarea diavolului, homosexualitate, scuipatul Crucii şi venerarea unui idol sub forma unui cap retezat. Mulţi cavaleri aveau să moară sub tortură; alţii aveau să fie arşi pe rug.

Deşi obiectivul distrugerii ordinului fusese atins, adevăratul ţel al regelui Filip nu fusese realizat. Înainte de acea zi teribilă de octombrie, Templul din Paris, sediul singurei bănci din Europa, primise un avertisment. Bogăţiile sale au fost încărcate în căruţe şi transportate până în portul La Rochelle. Acolo au fost încărcate pe vasele templiere. Din acel moment, Flota Templierilor pur şi simplu a dispărut.

De atunci, destinaţia flotei templiere a constituit subiectul unor dezbateri aprinse.

E posibil ca aceştia să se fi refugiat în Portugalia, unde organizaţia lor a supravieţuit sub numele Cavalerilor lui Cristos. Se poate să se fi adăpostit în Anglia, în timpul domniei regelui Edward, care nu s-ar fi grăbit să-i găsească şi să-i aresteze. Numeroasele insule de pe coastele de vest şi de nord ale Scoţiei erau un bun refugiu, dat fiind că ordinul Templierilor şi regele Scoţiei aveau multe în comun. Ambii suferiseră pecetea excomunicării şi ambii aveau să fie, în curând, atacaţi de regele Edward al Angliei.

Robert the Bruce fusese excomunicat pentru că îşi înjunghiase mortal rivalul pe altarul Capelei Greyfriars. Apoi, chemase doi episcopi importanţi şi mai mulţi nobili, obligându-i să-l declare rege pe Piatra Destinului. Ca o ironie a sorţii, după aceea a ajuns proscris şi a petrecut mai mulţi ani prin peşteri, membrii familiei sale fiind ucişi unul după altul de către englezi, până când a ieşit victorios din Bătălia de la Bannockburn. Deşi istoria a consemnat mai multe bătălii în care englezii erau forţa bine antrenată şi bine

echipată ce pornea să se bată cu scoţienii, care se limitau la a arunca suliţe şi bolovani, la Bannockburn a fost altfel.

Oştile scoţiene au părut iniţial să se retragă, doar pentru a atrage după ele armata engleză. Apoi a apărut un nou corp de cavaleri. Surpriza englezilor a fost devastatoare; ei se aşteptau să-şi nimicească inamicul cu uşurinţă; în schimb, s-au trezit fugind ca să-şi salveze propria piele. Scoţia a câştigat una dintre cele mai importante bătălii din lupta pentru independenţă. Era ziua de 24 iunie, pe care tradiţia templieră o consideră Sărbătoarea Sfântului Ioan Botezătorul.

Robert the Bruce provenea dintr-o familie normandă, care participase la invazia Angliei, în 1066. Acelaşi lucru era valabil şi pentru familia Sinclair of Roslin. Sinclair-ii şi rudele lor franceze, St. Clair-ii, au jucat un rol esenţial în fondarea ordinului Cavalerilor Templieri. Într-o vreme în care familiile erau adesea la fel de puternice precum regii încoronaţi, St. Clai-ii scoţieni şi francezi deţineau o imensă putere. Ramura scoţiană avea să comande în curând o flotă la fel de mare ca oricare alta din Europa secolului al paisprezecelea, iar reşedinţa lor strămoşească devenea ascunzătoare pentru Templierii fugari.

În 1398, cu aproape un veac înainte de Columb, Henry Sinclair of Roslin a condus o expediţie în estul Canadei şi în New England, pământuri ce fuseseră vizitate de norvegieni timp de sute de ani. Pilotul său era Antonio Zeno, care a consemnat şi cartografiat cu atenţie expediţia. Acostând în Nova Scotia în a doua zi a lunii iunie a anului 1398, Sinclair a trimis o mică armată în explorare. Pe navigatorul său italian l-a trimis acasă, în timp ce el însuşi a rămas în Nova Scotia timp de cel puţin încă o iarnă. Dintr-o bază din Canada, Sinclair a pornit cu o mică armată spre sud. În Westford, Massachussets, o luptă cu băştinaşii s-a sfârşit cu moartea unui membru al expediţiei, un anume Sir James Gunn.

Fig. 14.3. Imaginea lui Henry Sinclair, în viziunea artistului Tom Miller, acostând pe Oak Island, Nova Scotia, în vara anului 1398.

Scoţienii au lăsat o gravură în piatră foarte detaliată a blazonului Clanului Gunn, vizibilă şi astăzi. Un alt cavaler, neidentificat, a murit sau a fost ucis pe drumul spre sud; scheletul şi armura sa au fost descoperite în Fall River, în perioada colonială. Cel mai remarcabil monument al expediţiei Templierilor îl constituie construcţia unei capele templiere octogonale în Newport, Rhode Island. Inspirându-se după Biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim, Templierii aveau să construiască astfel de clădiri prin toată

Europa. Singurul alt templu de acest fel din Scoţia se află în Orkney, unde domina familia Sinclair.

Turnul din Newport avea să devină, mai târziu, subiectul unei dezbateri aprinse, deşi primul explorator european care a vizitat Rhode Island a fost Verrazano, care l-a şi consemnat, de altfel, pe harta elaborată de el. Au fost aduse acasă şi dovezi ale expediţiei pre-Columb.

Începând cu 1436, familia Sinclair a proiectat construcţia unei capele remarcabil de complexe în Roslin, cu gravuri de capete păgâne şi elemente nord-americane – cum ar fi ştiuleţi de porumb şi frunze de aloe - care, teoretic, nu au fost cunoscute în Europa decât după Columb. Sinclair-ii au chemat constructori -masoni*- din toată lumea pentru a-şi înălţa capela şi pentru a construi, în stâncă, o ascunzătoare uriaşă, care putea să găzduiască o comoară dar şi o armată. Deşii zidarii au sosit în 1436, lucrările propriu-zise din Scoţia nu au început decât în 1441. Nu prea are logică să angajezi lucrători timp de cinci ani fără să le dai o sarcină.

Este mai mult decât probabil că aceştia *aveau* o sarcină. Flota Sinclair-ilor transportase armata de zidari până în Lumea Nouă, care urma să fie descoperită şi de europeni. Acolo, ei au construit Groapa cu Bani şi capcanele acesteia. Folosind cunoştinţe inginereşti ştiute atât de Templieri cât şi de Cistercienii Sfântului Bernard, ei au realizat puţul adânc, tunelurile lungi de inundare, plaja artificială şi scurgerile secrete.

Timp de un secol, comoara Templierilor avea să se afle în siguranţă în Capela Rosslyn. Descendenţii Cavalerilor Templieri aveau să se organizeze ca „francmasoni" (free masons – zidari liberi), angajaţi şi apăraţi de familia Sinclair. Atunci când James al II-lea a devenit rege, el i-a numit pe cei din familia Sinclair protectori ereditari ai francmasonilor. Această legătură încă se păstrează în Scoţia.

Problemele religioase şi cele de stat, însă, aveau să aducă din nou războiul în Clanul Sinclair. Mulţimile protestante, mobilizate de Calvin, aveau să mănture întreaga Scoţie. Ele vizau icoanele din bisericile catolice, iar familia Sinclair – catolici fervenţi - au strâns cupele din aur şi alte obiecte de valoare din bisericile pe care le apărau. Coroana Angliei, acum în mâini protestante, s-a ridicat din nou împotriva familiilor care controlau Scoţia.

În 1542, Bătălia de la Solway a însemnat înfrângerea Scoţiei şi capturarea, de către englezi, a lui Oliver Sinclair, mâna dreaptă a lui James al V-lea. Acesta din urmă prezisese, la naşterea fiicei sale Mary, că dinastia sa avea să se sfârşească. El a încredinţat-o pe Mary –care urma să fie cunoscută, mai târziu, drept Regina Mary a Scoţiei - familiei Sinclair.

---

* „Mason" este cuvântul englezesc pentru „zidar". (N.t.)

Oliver, plecat în permisie dintr-o închisoare engleză pentru o scurtă vizită acasă, în 1545, avea să dispară din Scoţia şi din istorie.

Premisa de la care pleacă lucrarea mea, *Comoara dispărută a Cavalerilor Templieri,* este aceea că, la acel moment, comoara a fost dusă în Oak Island şi ascunsă. Conducătorul familiei Sinclair, William, avea să-i împărtăşească secretul lui Mary de Guise, cea mai puternică femeie din Franţa şi membru al marii familii normande. Ea a făcut un „legământ de obligare" faţă de William. „Secretul dezvăluit nouă, avem să îl păstrăm tainic".

Existenţa tezaurului va fi fost cunoscută familiei de Guise, dar locul unde se afla acesta constituia un secret transmis doar în sânul familiei Sinclair. Războaiele şi luptele religioase care au urmat au afectat serios familia: Sinclair-ii au murit, brusc, în războaie şi în temniţe. La un moment dat, lanţul a fost rupt şi informaţia privind locul secret al tezaurului nu a mai ajuns la următoarea generaţie.

In zilele noastre, a început un nou asalt asupra Gropii cu Bani. David Tobias, actualul proprietar, a auzit prima oară despre Oak Island şi despre vânătoarea de comori pe când era pilot în Nova Scotia, în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. S-a întors în Oak Island pentru a căuta comoara, mai întâi ca investitor şi apoi ca proprietar a jumătate din insulă. Nu numai că a investit multe milioane din banii proprii, dar a şi ridicat la standarde moderne metodele de căutare.

Sub conducerea sa, în aceste căutări au fost implicate şi consultate diverse organizaţii şi cercetători de la Muzeul Naţional de Ştiinţe Moderne din Ottawa şi de la prestigiosul institut Oceanografic Woods Hole din Massachussets. Grupul lui Tobias a primit o nouă licenţă pentru căutarea comorii şi, imediat ce vor fi rezolvate anumite aspecte legale, el şi grupul său –Numit Triton Alliance - vor lua din nou cu asalt ingeniozitatea paznicilor comorii templiere.

15. **Secretele Capelei Rosslyn**

I-au fost ele dezvăluite lui Mary de Guise?

Jeff Nisbet

Lui Mary de Guise a Franţei îi plăcea să glumească. Atunci când Regele Henric al VIII-lea al Angliei a cerut-o în căsătorie, Mary a ciripit că gâtul ei era prea firav – o aluzie tăioasă la decapitarea celei de-a doua soţii a lui Henric, Anne Boleyn.

În locul lui, Mary l-a luat de bărbat pe James al V-lea al Scoţiei, iar în 1542, cu doar o săptămână înainte de moartea lui James, a dat naştere celui mai cunoscut monarh al acelei naţiuni, Mary regina scoţienilor. Iar în 1546, în timpul regenţei fiicei sale minore, Mary a făcut un legământ interesant faţă de Sir William Sinclair of Roslin.

Un fragment din acest legământ a făcut obiectul unei dezbateri foarte aprinse: „Ne legăm şi ne angajăm faţă de numitul Sir William şi îi vom fi o stăpână loială şi cinstită. Sfatul şi taina pe care ni le-a arătat le vom păstra secrete, iar în toate problemele îi vom da cele mai bune şi mai sincere sfaturi, aşa cum va fi nevoie".

În lucrarea lor din 1999, *Rosslyn: paznicii secretelor Sfântului Graal*, autorii Tim Wallace-Murphy şi Marilyn Hopkins afirmă că „tonul general al scrisorii este ciudat. Pare mai degrabă al unei persoane inferioare faţă de stăpânul său, decât al unui suveran care i se adresează vasalului său."

Ce secret i-a fost destăinuit lui Mary la Rosslyn, care să justifice o relaţie atât de bizară?

Printre multele speculaţii care s-au făcut, se numără şi cele conform cărora ar fi fost vorba despre Potirul de la Cina cea de Taină, ori capul mumificat al lui Cristos, Piatra Destinului, sau un fragment din Cruce, Chivotul Legii şi/sau genealogia dinastiei sfinte, născute prin căsătoria Mariei Magdalena cu Isus. Într-un număr recent al revistei *Templar History* (Istoria Templierilor), Marele Herald al Cavalerilor Templieri Scoţieni afirmă că a „întâlnit, odată, un individ care era convins că, de fapt, capela fusese construită deasupra unei nave spaţiale de genul celei a lui E.T. şi care prezentase nişte argumente foarte solide în acest sens." Să rămâi perplex, nu alta!

Dar, deşi este posibil să i se fi arătat toate aceste lucruri lui Mary, eu sunt convins că i s-a arătat altceva – ceva din ţesătura arhitecturală a Capelei

Rosslyn, care era absolut specifică liniei de sânge căreia ea şi William îi aparţineau.

Să vedem mai întâi cine erau cei doi.

Mary era nepoata lui René al II-lea de Anjou şi de Lorraine, nepotul lui René I – care a jucat un rol foarte important în evoluţia eroică a Ioanei d'Arc. Ambii René au moştenit titlul de Rege al Ierusalimului, transmis de la fratele lui Godefrey de Bouillon, Baldwin, primul care a acceptat titlul. Godefrey a condus prima Cruciadă pentru eliberarea de „necredincioşi" a Ţării Sfânte. Baldwin a fost cel care le-a permis primilor nouă Cavaleri Templieri să se stabilească pe Muntele Templului lui Solomon, templu sub care, timp de mai mulţi ani, ei aveau să sape cu înverşunare după ceva misterios. Baldwin a acordat, de asemenea, primele însemne ale ordinului – crucea dublă de Lorraine.

Fig. 15.1. Mary of Guise, soţia lui James al V-lea al Scoţiei şi mama lui Mary, Regina Scoţienilor.

Cristofor Columb nota, în jurnalele sale, că René I l-a pus la comanda primei sale corăbii şi se crede că a navigat către vest, cu o cruce imensă desenată pe pânze. Dar acea cruce era dublă sau nu? Este, probabil, semnificativ faptul că René al II-lea a comandat prima hartă pe care apare numele America, datând din 1507. Această hartă, achiziţionată recent de Biblioteca Congresului din Statele Unite pentru suma de cinci milioane de dolari, se poate dovedi a fi mai mult decât o simplă mostră (deşi cu un preţ fabulos) de propagandă cartografică.

Mary şi William aveau, în mod clar, foarte multe în comun înainte ca ei să i se dezvăluie acel secret pomenit în legământ. Familiile celor doi au, fiecare, legătură cu apariţia unui mare erou naţional, cu unul sau mai mulţi dintre cei nouă Templieri iniţiali şi fiecare are legătură, într-un fel sau altul, cu descoperirea Americii.

În articolul meu „Dezvăluirea unor anomalii ale Capelei Rosslyn", care urmează, vorbesc despre schimbări recente care au fost aduse „planşeului stelar" de pe tavanul Capelei, lăsând impresia că detaliile arhitecturale iniţiale au fost modificate după construirea acestuia – o opinie deloc populară în rândul numeroşilor fani ai teoriei „cartea în piatră".

Voi vorbi acum despre cele cinci trasee de pe tavan şi despre secretul pe care cred că William i l-a dezvăluit lui Mary, atunci când ea a vizitat capela în anul 1546, la aniversarea a 100 de ani de la construcţie.

Să îi urmăm înăuntru.

Cred că William o va fi rugat pe Mary să privească în sus şi să studieze tavanul, atrăgându-i atenţia că, în timp ce două dintre cele cinci trasee sunt concepute în cea mai bună tradiţie a tablei de şah, cu un număr egal de elemente arhitecturale, plasate la distanţe egale, celelalte trei trasee par a fi mai aglomerate!

Ţinând cont că elementele arhitecturale ale acestor trei trasee nu numai că ar fi presupus mai mult efort pentru a fi sculptate, dar ar fi fost, de asemenea, şi mult mai dificil de proiectat, o va fi întrebat care credea a fi rostul acestui lucru.

În acel moment, dacă Mary, moştenitoarea unei dinastii de şaisprezece secole, nu a avut cumva o revelaţie, el îi va fi spus ceea ce vă spun eu acuma: că tavanul pivniţei capelei are cinci trasee, fiecare realizat dintr-un anumit element arhitectural cu un motiv floral, cu excepţia planşeului stelar – pe care îl vom numi primul planşeu – alcătuit mai ales din stele, aşezate asemenea pătrăţelelor alternante ale unei table de şah. Al doilea planşeu este sufocat de elemente arhitecturale şi conţine exact dublul numărului de elemente de la primul planşeu. Al treilea are un număr de elemente egal cu al primului. Al patrulea înjumătăţeşte diferenţa dintre primul şi al doilea şi, deşi nu a presupus la fel de multă sculptură ca primul planşeu, trebuie să fi fost mai greu de realizat, deoarece nu s-a folosit tiparul, foarte facil, al tablei de şah. Al cincilea planşeu are mai puţine sculpturi ca al patrulea, dar gradul de dificultate al modelului trebuie să fi fost la fel de mare.

Cred că William i-ar fi ghidat lui Mary privirea spre tavanul Capelei, atrăgându-i atenţia la aglomerarea anumitor trasee, pentru a-i spune, apoi, că bunicul său ascunsese în ele, cu un secol în urmă, o cruce de Lorraine – ale cărei braţe erau mascate prin elementele decorative!

Aşa cum demonstrează şi ilustraţia (vezi figura 15.2), atunci când îndepărtăm elementele suplimentare de pe tavanul pivniţei, redistribuindu-le pentru a regăsi armonia tiparului de tablă de şah folosit pentru primul şi cel de-al treilea planşeu, apare crucea de Lorraine, cu braţele desfăşurate. Nu este vorba despre crucea originală, cu cele două braţe egale, ci o formă ulterioară, destul de excentrică, despre care vom discuta mai târziu.

Fig. 15.2. Plan al tavanului cu cinci planşee, al capelei Rosslyn, cu elementele suplimentare îndepărtate de planşeul central, formând braţele duble ale crucii de Lorraine.

Simbolismul crucii de Lorraine a fost explicat în felurite moduri. Boyd Rice afirmă, în *Răzbunarea lui Dagobert*, că poetul şi eseistul francez Charles

Peguy a spus că această cruce dublă, cu braţe egale, reprezintă „braţele lui Cristos, braţele Satanei şi, lucru ciudat, sângele amândurora”.

Printre alte idei pe care Rice le prezintă în articolul său, se numără şi aceea conform căreia respectiva cruce reprezintă „îmbinarea forţelor opuse, intersecţia forţei creative cu forţa destructivă, sau contopirea principiilor masculin şi feminin”; că braţul de deasupra îl oglindeşte pe cel de dedesubt şi, ca atare, este un simbol al maximei ermetice „Ce e deasupra e şi dedesubt”; că Familia de Anjou, din care făcea parte Mary, promova „Arta Regală a Ermetismului – o tradiţie care, conform legendelor, i-a fost transmisă omului de o rasă de îngeri decăzuţi”; că atunci când vechiul text ermetic Corpus Hermeticum a fost publicat în limba franceză, el i-a fost dedicat lui Mary de Guise, iar Mary „a adoptat crucea de Lorraine ca pe un simbol personal”.

Biografii Ioanei d’Arc sunt ofensaţi de afirmaţia că Ioana ar fi urcat pe rug strângând la piept crucea de Lorraine. Ei atrag atenţia asupra documentelor „oficiale”, conform cărora ei i s-a dat o cruce realizată la repezeală de un soldat englez, din două bucăţi de lemn şi încă o cruce, din partea unui cleric. Dar nu este, oare, posibil ca adevărul despre un lucru să fie ascuns chiar în lucrul respectiv? Nu este posibil, cumva, ca această cruce de Lorraine să simbolizeze acele două cruci care i-au fost date Ioanei d’Arc? Şi, întrucât burgunzii francezi au trădat-o pe Ioana englezilor, iar regele francez pe care ea l-a ajutat să urce pe tron a fost surd la strigătele ei, nu este cumva posibil să avem aici o referire ascunsă la înşelătorie? (termenul în engleză pentru înşelătorie este „double-cross”, adică exact „cruce dublă”).

Dar să revenim la Rosslyn.

William îi va fi arătat lui Mary nu crucea dublă cu braţe egale, ci un model mai recent, în care unul dintre braţe are jumătate din lungimea celuilalt.

La un moment dat, poate pentru a introduce un vechi simbol ermetic în tradiţia creştină, braţul superior a fost scurtat. Acest braţ este frecvent numit braţul INRI, referire la scândura inscripţionată pe care Pilat din Pont a pus să fie atârnată la capul lui Isus.

Dar dacă acceptăm că simbolistica firească a crucii de pe tavanul capelei ar indica faptul că planşeul stelar este partea „superioară” a crucii, iar planşeul inferior, partea „de jos”, observăm că braţele crucii de la Rosslyn au fost inversate, cu braţul cel lung deasupra celui scurt.

De ce oare?

În articolul meu despre Capela Rosslyn, scriam că unul dintre Templierii arestaţi pe 13 octombrie 1307 şi supuşi apoi torturii, a afirmat că, în cadrul iniţierii sale, i-a fost arătată crucea creştină, cu un singur braţ,

spunându-i-se „nu îndrepta spre ea credinţa ta, căci nu este suficient de veche”.

În ciuda controversei generalizate care vizează în prezent teoria, deloc nouă, promovată de Dan Brown în *Codul lui da Vinci*, care speculează ideea că Isus Cristos şi Maria Magdalena s-au căsătorit şi au dat naştere unei dinastii care a supravieţuit până în prezent, nu cumva scurta declaraţie a cavalerului indică faptul că această căsătorie a fost doar una dintre multe altele din sânul unei dinastii mult mai vechi, şi că cei nouă Templieri iniţiali au găsit dovezi inatacabile în această privinţă, ascunse sub Templu?

Ar fi fost, desigur, o mare naivitate să se repeadă cu această dovadă eretică la Vatican – mai ales că, la acel moment, nu existau, în întreaga lume, decât cei nouă templieri săraci.

Ar fi fost mai înţelept din partea deţinătorilor acestor cunoştinţe nou-dobândite să nu se grăbească, să cântărească atent opţiunile şi să pună la cale un plan viabil pentru viitor – lucru pe care probabil l-au şi făcut.

De-a lungul următoarelor două secole, Cavalerii au devenit cel mai bogat ordin cavaleresc din lume. Istoria ne spune că ordinul a fost suprimat cu multă cruzime, în secolul al paisprezecelea, dar mulţi cred că membrii săi cei mai importanţi s-au ascuns în Scoţia, luând cu ei şi adevărul pe care îl deţineau. Eu, personal, cred că este posibil ca tocmai aceştia să fi pus la cale distrugerea ordinului, ca parte a unei acţiuni de „reducere de personal” – o teorie care nu este foarte populară în rândul numeroşilor fani ai Templierilor.

Atunci când William Sinclair şi Mary de Guise s-au întâlnit la Rosslyn, la aniversarea celor o sută de ani de existenţă a capelei, Biserica Romei se afla oarecum la ananghie. Catolicismul era atacat de un nou şi periculos adversar – Reforma. Într-o clipă, lumea creştină a fost împărţită în două. Roma nu avea să mai fie, vreodată, în stare să adune, din rândul naţiunilor supuse ei, armate imense, care să zdrobească orice eretici spre care s-ar fi îndreptat degetul papal. Nu mai era un singur şmecher în cartier – apăruse încă unul.

Cea mai puternică biserică ce a existat vreodată fusese dezbinată şi cucerită.

Dar biserica reformistă nu avea să rămână fără pată. Viaţa nepotului lui Mary, primul rege francmason oficial al Scoţiei şi Angliei, avea să fie ameninţată de un complot pus la cale de „vrăjitoare” în Noaptea Tuturor Sfinţilor (31 octombrie) 1590. Mult trâmbiţatul caz al Vrăjitoarelor din North Berwick a reprezentat începutul a peste un secol de vânătoare de vrăjitoare scoţiene, dovedind că un presbiterian obişnuit putea fi la fel de crud ca şi un catolic atunci când se implica în lupta cu supuşii Satanei.

Deşi cele două mari biserici creştine au ajuns la un echilibru, niciuna dintre ele nu putea încă să pretindă că ar fi cea mai sfântă, ambele trebuind să poarte în continuare o foarte grea cruce a vinovăţiei. O altă cruce dublă, poate?

În mod interesant, filiala americană a Ordinului Militar Suveran al Templului din Ierusalim (Sovereign Military Order of the Temple of Jerusalim - SMOTJ) foloseşte ca simbol o cruce dublă inversată, similară celei din Rosslyn. Acest simbol, „brodat manual cu fir de aur", poate fi achiziţionat prin intermediul sitului său de pe Internet, parte a sumei plătite urmând să fie donată, în numele ordinului, unei organizaţii caritabile.

În anumite manuscrise heraldice, se spune că acea cruce dublă cu braţul scurt deasupra este numită crucea Patriarhală. Poate constructorul Capelei Rosslyn a făcut o mică glumă, inversând braţele pentru a plasa pe tavanul capelei o „Cruce Matriarhală".

Fără îndoială, Mary ar fi savurat gluma, dar oare o savurăm şi noi?

Constructorul capelei a folosit, cu siguranţă, calcule matematice complexe pentru a proiecta tavanul, dar totuşi, acesta nu se potrivea perfect. Pe al patrulea planşeu au rămas patru elemente arhitecturale, cu încă unul pe al cincilea planşeu – un total de cinci. Cu toate acestea, este posibil ca greşeala să fi fost absolut intenţionată.

În timpul ultimei mele călătorii la Edinburgh, am vizitat muzeul Marii Loje a Scoţiei, unde am fost surprins la vederea unui exponat datat la începutul secolului al nouăsprezecelea. El înfăţişează compasul masonic, echerul şi nivela, înconjurate de o stea în cinci colţuri. Cele cinci colţuri sunt descrise ca fiind „cele cinci colţuri ale camaraderiei". Ceea ce atrage atenţia, însă, este faptul că steaua este aşezată invers.

În clasica lucrare a lui Manly P. Hall din 1928, *Învăţăturile secrete ale tuturor timpurilor*, autorul vorbeşte mult despre steaua în cinci colţuri, adică despre pentagramă. El spune că forma este „un simbol vechi şi venerat al artelor magice" şi că „prin intermediul pentagramei din chiar sufletul său, omul nu poate numai să stăpânească toate creaturile care îi sunt inferioare, dar poate chiar să atragă atenţia celor care îi sunt superiori." El afirmă, mai departe, că steaua cu două colţuri în partea de sus este numită Ţapul lui Mendez din pricină că „steaua întoarsă are exact forma unui cap de ţap." Ţapul, aşa cum am arătat în articolul „Adevărul despre Ioana d'Arc", pe care îl veţi regăsi mai târziu în cadrul acestei cărţi, este un simbol masonic frecvent întâlnit.

Descrierea cea mai apocrifă a lui Hall despre pentagrama inversată apare în ultima propoziţie din capitolul dedicat acesteia: „atunci când steaua

dreaptă este întoarsă şi vârful superior cade spre fund, acest lucru reprezintă căderea Luceafărului Dimineţii".

Un concept îngrijorător, într-adevăr.

Atunci când privim mişcarea corpurilor cereşti, nu ne aşteptăm să le vedem căzând. Observând locul şi momentul în care devin vizibile, ne stabilim propria poziţie în raport cu ele – lucru pe care omenirea l-a făcut cu mult timp înainte de apariţia primelor file ale istoriei scrise. Dar „căderea Luceafărului Dimineţii" despre care vorbeşte Hall ne trimite la vechile şi numeroasele mituri care pomenesc despre o zi cataclismică, în care cerul se prăbuşeşte. Dacă acest lucru se va întâmpla din nou, nu cerul, ci noi vom fi cei aflaţi în mişcare.

Nu cred că va fi un lucru prea plăcut.

16. **Alte ciudăţenii ale Capelei Rosslyn**

O investigaţie anevoioasă aruncă o lumină nouă asupra vechiului mister

Jeff Nisbet

Capela Rosslyn se află la nouă kilometri şi jumătate (şase mile) de Edinburgh, vechea capitală a Scoţiei. Construită în secolul al cincisprezecelea de către ducele William Sinclair of Roslin, capela a devenit una dintre cele mai misterioase şi controversate clădiri din lume. În ultimii ani, această controversă a atins apogeul, în vreme ce diverşi „căutători ai adevărului" şi vânători de comori se străduiesc să dezlege secretele pe care simt că le ascunde capela.

MIZA ESTE MARE

La ultima trecere în revistă, aceşti căutători întreprinzători avansaseră diferite speculaţii conform cărora Capela ar ascunde vechea comoară dispărută a Cavalerilor Templieri, un fragment din Cruce, Piatra Destinului a Scoţiei, capul mumificat al lui Cristos şi chiar acest sfânt graal al relicvelor – chiar Sfântul Graal!

O colecţie impresionantă, fără îndoială – dar nimic din toate acestea nu s-a descoperit până acum. Rosslyn îşi apără cu tărie secretele.

Omul de afaceri londonez Niven Sinclair –descendent al clanului Sinclair - obişnuieşte să spună că William a construit Capela Rosslyn „într-un moment în care cărţile puteau fi arse sau interzise, aşa că a lăsat posterităţii un mesaj gravat în piatră". Micul proiect al lui Niven, în care el a investit, de-a lungul anilor, foarte multă energie, este acela de a demonstra că bunicul lui William a descoperit America, şi asta cu aproape un secol înainte de călătoria lui Cristofor Columb, pe care istoria o consemnează oficial ca fiind cea dintâi.

Niven crede, de asemenea, că Isus nu a murit pe cruce; el a supravieţuit pentru a lăsa în urma sa copii, făcuţi cu soţia sa, Maria Magdalena. Această căsătorie a reprezentat începutul unei dinastii care a inclus, de-a lungul secolelor, mai multe puternice familii europene, inclusiv pe cea a lui Niven. Dar povestea biblică a ridicării lui Isus la ceruri este, în continuare, cea mai populară la capitolul credibilitate, aşa că Niven continuă neostoit să lupte.

Deşi expresia *săpat în piatră* a devenit sinonimă cu „de neschimbat”, nu este şi cazul capelei Rosslyn. Între pereţii capelei s-au făcut câteva schimbări foarte importante, care au fost apoi acoperite.

SĂ ARUNCĂM O PRIVIRE

Interiorul întâmpină ochiul cu o asemenea bogăţie de gravuri în piatră, încât de-abia dacă mai ştii unde să te uiţi. Frunze şi figurine ciudate decorează toţi pereţii, toate arcurile, tavanul, asemenea glazurii de pe un tort. Şi, deşi efectul general era menit, fără îndoială, să fie unul creştin, studiul mai atent dezvăluie multe gravuri care îşi au originea simbolică în diferite ideologii, unele dintre ele, fără niciun dubiu, păgâne.

Din loc în loc, vei găsi capul unui Om Verde, un vechi zeu celt al vegetaţiei, ascunzându-se printre frunzele sculptate; iar pe cea mai cunoscută structură a Capelei, Stâlpul Calfei, un lanţ format din dragoni rod la rădăcinile a ceea ce se consideră că ar reprezenta Arborele Vieţii, în mitologia nordicilor. Adăugaţi, la toate acestea, sculpturi ale unor reprezentări din scripturile ebraice şi legende cu amplă rezonanţă în mediul templier şi francmason, şi veţi obţine o reţetă arhitecturală care să garanteze un succes etern. Şi, cu excepţia câtorva ani nesiguri din timpul Reformei, când fanaticii protestanţi au luat poziţie faţă de ceea ce ei numeau idolatrie, Capela a fost un succes încă de la înălţarea ei.

Dar, deşi capelei i s-au adăugat anumite detalii de-a lungul timpului, se crede că limba originală a „cărţii din piatră” a Ducelui William a rămas neschimbată. În timpul ultimei mele călătorii în Scoţia, însă, am găsit câteva ghiduri prăfuite despre Capela Rosslyn care, pe ici, pe colo, istoriseau o altă poveste.

Să mergem până în mijlocul capelei şi să privim în sus.

Tavanul boltit al capelei Rosslyn este împărţit în cinci planşee. Patru dintre ele au o temă florală, fiecare având propriul mozaic, ce se repetă regulat pe întreaga suprafaţă a planşeului. Dar cel de-al cincilea planşeu este diferit de celelalte. În locul florilor, el este împodobit cu stele – şi *alte* lucruri!

Într-unul din colţurile planşeului se află un cap cu barbă, cu o palmă deschisă alături. Niven Sinclair l-a descris ca fiind capul lui Cristos, cu mâna lui Cristos ridicată în semn de binecuvântare a călătoriei întreprinse de strămoşii lui Niven înaintea lui Columb. Dar, conform unui articol din anul 1877, din volumul XII al „*Proceselor verbale ale Societăţii Anticarilor din Scoţia*”, Mark Kerr descrie acest element ca fiind pur şi simplu „o palmă

deschisă", iar observaţia sa este coroborată cu o dare de seamă scrisă, în 1892, de către reverendul John Thompson, capelanul de la Rosslyn.

Fig. 16.1. *Interiorul Capelei Rosslyn.*

Cu două rânduri deasupra capului lui Cristos se află „soarele splendid", iar la un rând deasupra colţului diacent al planşeului stelar, se află luna la răsărit, prezentată în ambele descrieri ca o lună „în crescent" şi „mică stea". Astăzi, luna pare să fie plină, având şi o serie de detalii de suprafaţă care nu aveau cum să fi fost observabile cu 159 de ani înainte ca telescopul să îi permită lui Galileo să o vadă de circa douăzeci de ori mai mare decât fusese văzută vreodată. Ce gravuri au putut fi făcute în capelă fără acordul constructorului său?

Spre partea de răsărit a capelei se află doi stâlpi care constituie, împreună, baza pentru ceea ce a devenit cea mai persistentă legendă legată de Rosslyn – uciderea unei calfe de zidar de către meşterul său. Conform legendei, meşterul zidar plecase într-o călătorie până la Roma pentru a studia un stâlp pe care voia să îl copieze la Rosslyn, dar s-a întors doar pentru a descoperi că, în urma unui vis, calfa sa terminase deja lucrarea. Meşterul, orbit de invidie, l-a ucis pe ucenic dintr-o singură lovitură în moalele capului.

Deşi ambii stâlpi sunt uimitori, Stâlpul Calfei îl depăşeşte, în mod clar, pe cel al meşterului.

În relatarea sa, Kerr, povestind legenda calfei, se referă la Stâlpul Meşterului ca fiind Stâlpul Ducelui şi, în lucrarea lui John Slezer Theatrum Scotiae, din 1693, stâlpul Calfei este numit Stâlpul Prinţului. Conform unei relatări din 1774 a episcopului Forbes of Caithness, se afirmă că Slezer se referea la originile princiare ale fondatorului, care era ultimul prinţ al Insulelor Orkney din Scoţia.

Ameţitor, ştiu. Pentru a adânci şi mai mult confuzia, în spate, sub planşeul stelar, se află un cap sculptat, care a fost atent studiat de către masoni. Conform tradiţiei, acesta este capul ucenicului, prezentând inclusiv rana mortală – o poveste care face legătura cu legenda francmasonă a morţii lui Hiram Abiff, arhitectul Templului lui Solomon, care a murit într-un mod asemănător. S-a constatat, totuşi, că este posibil ca ucenicul să fi avut barbă care, la un moment dat, a fost dată jos cu dalta. Ciudat, mai cu seamă că în acele vremuri calfele nu purtau barbă.

Meşter, ucenic, duce sau prinţ – cine este cine? Este posibil ca în Cartea din Piatră de la Rosslyn să fi fost sculptat un joc de alba-neagra pe

care constructorul nu l-a avut niciodată în vedere, lăsându-ne să căutăm misterioasa bilă a adevărului?

În 1854, Ministerul Lucrărilor din Scoţia a catalogat capela ca fiind afectată de pe urma umezelii excesive. S-a decis ca interiorul capelei să fie îmbrăcat într-un „amestec cimentos", care să ţină la distanţă umezeala. Acesta, însă, a înrăutăţit lucrurile. A mai făcut şi altceva. Dat fiind că vopseaua proaspătă acoperă o sumedenie de defecte, schimbările mai recente nu mai pot fi observate şi mi s-a spus, de către surse de încredere, că şi dacă ar fi posibilă, înlăturarea amestecului ar fi îngrozitor de costisitoare. Marele Adevăr Atotcuprinzător de la Rosslyn trebuie, se pare, să aştepte vremuri mai bune. Sau poate că nu este chiar aşa?

Fig. 16.2. Unii cercetători consideră că, de fapt, Capela Rosslyn este o copie a Templului lui Solomon de la Ierusalim.

Considerat de tot mai mulţi a fi fost primul membru al Illuminati din vremea lui, Ducele William a construit în capela sa un mesaj care nu putea fi modificat – un mesaj care avea să treacă neobservat foarte mult timp. Şi, dat fiind că Templierii trebuiau să fie protectori ai pelerinilor creştini din Ţara Sfântă, precum şi faptul că urmaşii de sex masculin ai ducelui aveau să devină mari maeştri ereditari ai francmasonilor, până la începutul secolului al optsprezecelea, asul din mâneca lui William poate fi surprinzător.

Temelia Capelei Rosslyn a fost săpată în ziua Sfântului Matthew, 21 septembrie 1446, fiindu-i dedicată în mod oficial sfântului în aceeaşi zi a anului 1450. Întrucât pe 21 septembrie este echinocţiul de toamnă, o zi în care soarele răsare exact la est de Rosslyn, m-am gândit să verific dacă ducele scrisese vreun mesaj pe cerul de deasupra, mesaj legat de adevărul pe care îl sculptase pe Pământ.

Nu am fost dezamăgit.

Este un lucru general acceptat că membrii importanţi ai ordinului Cavalerilor Templieri au scăpat de prigoana din Franţa anului 1307 fugind în Scoţia, de unde au continuat să transmită spre vremuri mai luminate ceea ce considerau a fi Adevărul, şi asta atât prin intermediul mitologiilor astrologice ale vremurilor trecute, în care ei credeau, cât şi prin descoperirile astronomice despre care ştiau că aveau să fie făcute atunci când va veni momentul.

Frăţia, despre care se crede că a introdus în Europa atât şahul cât şi tarotul, avea să ţese în taină, în consemnările istorice, adevăruri de mult uitate – adevăruri care aveau să fie sesizate doar de cei care aveau „ochi să vadă" şi auzite de cei ce aveau „urechi să audă".

Ducele William ştia că până şi o carte sculptată în piatră putea fi fărâmiţată până la a ajunge un nor de praf, aşa că şi-a scris testamentul pe cer, ascunzându-l la lumina zilei – o ascunzătoare inviolabilă. Autorii lucrării *Rosslyn – Paznicii secretelor Sfântului Graal*, afirmă că locul pe care se înalţă capela a fost venerat de druizi ca fiind oracolul lui Saturn, Paznicul suprem al Secretelor.

Conform cercetărilor mele, se pare că aveau dreptate.

Atunci când Capela a fost sfinţită, pe 21 septembrie 1450, Soarele răsărea exact la est. Pe parcursul zilei, în spatele Soarelui şi în perfectă aliniere cu Pământul, se aflau planetele Saturn şi Neptun, o conjuncţie care are loc doar o dată la treizeci şi şase de ani. Planetele s-au înălţat, nevăzute, la lumina zilei, în cadrul constelaţiei Fecioarei, simbol al diferitelor zeiţe, în diverse tradiţii astrologice.

Continuând paralelele pe care le-am trasat în celălalt articol al meu între sistemele spirituale din Egiptul antic şi cele scoţiene, este interesant de observat că tradiţia greacă afirmă că Sfinxul a fost construit, iniţial, având capul Fecioarei pe trupul Leului. Este, de asemenea, demn de remarcat că Sfinxul are, astăzi, un cap disproporţionat de mic – şi vizibil *mai nou* - faţă de trupul măcinat de intemperii, ca şi cum ar fi fost sculptat din capul iniţial. Inainte ca trupul să fi fost astfel deteriorat, capul trebuie să fi arătat, prin comparaţie, şi mai mic.

O altă tradiţie o identifică pe Fecioară cu zeiţa egipteană Isis, care îl strânge în braţe pe copilul Horus, cel din urmă rege de sorginte divină. Odată cu răspândirea creştinismului, însă, Fecioara a fost identificată cu Fecioara Maria, avându-l pe copilul Isus în braţe. Dar se crede că Templierii divinizau o Fecioară Neagră, nu pe cea pe care arta creştină o promovează de atâta timp. Poate că au considerat, pur şi simplu, mai înţelept să lase întredeschisă uşa către vechile sisteme religioase.

La mare depărtare de sistemul nostru solar, dar în acelaşi aliniament, se află steaua Zaniah, numită de chinezi Poarta cerului. Cea mai apropiată stea din aliniament, Porrima, era numită Antevorta (*zeiţa trecutului, n.t.*) şi, uneori, Postvorta (*zeiţa viitorului, n.t.)* – numele a două zeiţe antice ale profeţiei.

Înainte de a pleca de la Rosslyn, să mai aruncăm o privire asupra planşeului stelar. Rândurile de stele alternează asemenea pătratelor de pe o tablă de şah, cu excepţia a două dintre ele. Fiecare dintre cele două se întâlneşte şi oglindeşte forma celeilalte, inversând astfel ordinea pe restul traseului. Multe dintre „miturile” din întreaga lume vorbesc despre ziua în care cerul s-a prăbuşit şi ordinea lucrurilor s-a schimbat, un fenomen care ar putea fi explicat foarte bine prin rotirea bruscă a scoarţei pământului peste

miezul său lichid, mutând anumite regiuni terestre în (şi pe unele în afara) zonelor polare, provocând inundarea pământurilor de către oceanele lumii, într-un cataclism cunoscut creştinilor drept potopul biblic! Este, la urma urmei, logic – nu universul e cel care s-a modificat, ci noi! La două rânduri deasupra lunii pline din Rosslyn se află un porumbel cu o ramură de măslin în cioc. Ar putea fi, oare, sensul atribuit de William porumbelului acela de mesager al lui Noe, care aduce speranţa supravieţuirii potopului?

Atunci când Templierii au fost nimiciţi, în ziua de 13 octombrie 1307, se crede că flota Templieră a fugit spre Scoţia, transportându-şi nu doar comorile, dar şi Adevărul pe care îl păzeau. Ascuns sub orizontul acelei nopţi, se afla acelaşi aliniament planetar rar care a apărut în ziua sfinţirii Capelei, dar de această dată mai exista o planetă „nedescoperită", şi anume Uranus. Lucru impresionant, ţinând cont de evenimentele care au avut loc în acea Vineri 13, aliniamentul planetar se afla în zodia Balanţei, Cântarul Dreptăţii. Este foarte posibil, dată fiind această uriaşă „coincidenţă" celestă, ca membrii importanţi ai ordinului să fi decis că sosise momentul ca ordinul să dispară, alegând o dată care să coincidă cu aliniamentul. Ce naiba – ei aveau să fie de mult morţi atunci când Adevărul avea să cucerească, în sfârşit, întreaga lume!

Pe 4 noiembrie, când este posibil ca Templierii să fi ajuns la Roslyn, după ce se vor fi oprit în Irlanda pentru a ridica armele din ascunzătorile în care le lăsaseră, Soarele şi Luna au intrat în aliniament în zorii zilei – un aliniament cu adevărat spectaculos, cu şase corpuri cereşti. Şi, la exact patru sute de ani şi două zile de la punerea temeliei Capelei Rosslyn, pe 21 septembrie 1446, a fost descoperită planeta Neptun – în timpul aceluiaşi aliniament. Un cadou special de aniversare, pentru cei avizaţi!

S-au făcut multe presupuneri cu privire la ceea ce ştiau Templierii despre istoria timpurie a Pământului, cunoştinţe pe care au considerat imprudent să le dezvăluie la vremea respectivă, precum şi despre cât din aceste cunoştinţe li s-a transmis francmasonilor şi ce s-a pierdut între timp. Templierii Scoţieni din prezent, a căror legătură cu Templierii iniţiali face adesea obiectul dezbaterilor, au devenit brusc foarte implicaţi în evenimentele contemporane. Ei au primit un statut de consultanţi speciali în cadrul Naţiunilor Unite, iar proiectul lor curent este acela de a plasa Domul Stâncii din Ierusalim sub controlul Naţiunilor Unite. Între timp, continuă să păstreze tăcerea cu privire la tot ceea ce cred ei de cuviinţă.

Deşi au jurat să apere istoria Scoţiei, ei nu au manifestat niciun fel de apreciere faţă de versiunea mea cu privire la ceea ce s-a întâmplat. Mi s-a spus, în termeni fără echivoc, că deşi am dreptul să am o opinie, opinia mea nu este deloc una bine informată. Atunci când am sugerat că o opinie

informată este una despre un subiect cu privire la care cineva a primit informaţii de la o altă persoană, astfel încât este posibil să aibă foarte puţin de-a face cu Adevărul, mi s-a răspuns doar prin tăcere.

Unul dintre Templierii arestaţi pe 13 octombrie 1307 şi supuşi apoi torturii, a afirmat că, în cadrul iniţierii sale, i-a fost arătată crucea creştină, cu un singur braţ, spunându-i-se „nu îndrepta spre ea credinţa ta, căci nu este suficient de veche”. Este oare posibil ca toţi adversarii din conflictul contemporan să fi fost astfel dirijaţi, de-a lungul vremii, pentru a precipita mult-profeţita criză religioasă care va înscăuna o nouă credinţă, spre care vor alerga necredincioşii?

Este oare posibil ca, pentru a descoperi lucrurile care altădată ne făceau să fim prieteni, trebuie mai întâi să aflăm a cui a fost ideea măreaţă de a ne face duşmani – şi de ce? Sau este, deja, prea târziu?

17. **O fisură în *Codul lui da Vinci***

Capela Rosslyn despre care vorbeşte Dan Brown este, într-adevăr, acolo unde spune el că s-ar afla?

Jeff Nisbet

Dan Brown, autorul *Codului lui da Vinci*, a realizat ceea ce mulţi cercetători din domeniul istoriei alternative îşi doresc să fi reuşit. El a scris un best-seller care prezintă, în faţa unei audienţe enorme, teorii care sfidează istoria tradiţională.

Am citit cu mare plăcere cartea şi nu îi port pică lui Brown pentru succesul său. Cu toate acestea, dat fiind că o parte importantă a cărţii tratează moştenirea francmasonă şi Templieră a Capelei Rosslyn din Scoţia, un subiect despre care am scris în detaliu, aş vrea să atrag atenţia asupra unei erori importante printre informaţiile furnizate de el.

Pe măsură ce misterul romanului se adânceşte, Brown scrie cum „coordonatele geografice [ale Capelei] se află exact pe meridianul nord-sud, care trece prin Glastonbury." Şi că această „linie longitudinală a Rozei este însemnul tradiţional al Insulei Avalon a Regelui Arthur, fiind considerată elementul fundamental al geometriei sacre a Marii Britanii. De la această Linie a Rozei îşi ia Rosslyn –nume scris, iniţial, Roslin - numele".

Faptul că Brown poziţionează Capela pe aceeaşi longitudine cu Abaţia Glastonbury, într-un moment esenţial al desfăşurării subiectului, este unul dintre elementele cheie ale poveştii – dar este eronat.

Meridianul nord-sud al lui Rosslyn nu trece exact prin Glastonbury. De fapt, se află la peste douăzeci şi şapte de kilometri (şaptesprezece mile) spre vest.

Şi atunci, unde anume se află acel pilon central al geometriei sacre a Marii Britanii?

În articolul meu „*Piramidele din Scoţia*", inclus şi el în această carte, vorbesc despre o geometrie stranie a alinierilor de situri pe care le-am descoperit în Scoţia. Una dintre aceste alinieri se întinde, aşa cum am arătat, „exact spre sud, pornind de la Insula Craigleigh până la Abaţia cisterciană Melrose. Ordine fondate în acelaşi timp de către Abatele Bernard of Clairvaux, cistercienii şi templierii sunt consideraţi de mult a fi două ramuri ale unui singur ordin". Am scris, de asemenea, că „dacă linia este continuată şi mai la sud de Melrose, ajunge exact la Glastonbury". Dar, deşi meridianul Rosslyn trece la douăzeci şi şapte de kilometri de Glastonbury, capela se

află, totuşi, pe una dintre celelalte linii importante despre care vorbesc în articolul meu – o linie foarte interesantă.

Să ne întoarcem la ziua de 5 august 1999.

În timp ce vizitam un prieten în satul Temple, vechiul sediu templier aflat la doar 8 kilometri (5 mile) la sud-est de Rosslyn, mi-a atras atenţia inscripţia pe care am zărit-o chiar sub clopotniţa kirk-ului (cuvântul scoţian pentru *biserică*) satului, aflată în ruină. Inscripţia, în traducerea mea, parte sugerând că Isus a avut copii împreună cu Maria Magdalena, a apărut în numărul din mai 2001 al revistei *Fortean Times*.

Vizitasem, în acea zi, Rosslyn, fotografiind o mică statuie din cripta capelei – reprezentând un bărbat cu barbă, despre care se crede că ar fi Sfântul Petru, ţinând în mâini o carte şi o cheie.

Când am studiat, după câteva săptămâni, fotografia, am observat că în barba Sfântului Petru exista o formă piramidală, abătând forma firească a părului într-un mod pe care niciun sculptor, oricât de slab, nu ar face-o decât în mod deliberat. Imediat sub vârful piramidei se afla gura Sântului Petru. Atunci când am remarcat că gura era disproporţionat de mică, am început să observ o serie de lucruri care te puneau cu siguranţă pe gânduri.

Ascunsă în faţa Sfântului Petru se afla o faţă mai mică, cele două având în comun gura, faţa cea mai mică fiind proporţionată corect faţă de aceasta. Ochii priveau din nările Sfântului Petru, având alături ceea ce părea a fi o mână ridicată, fie pentru a spune „Salut", fie aşteptând o şoaptă.

În momentul acela am simţit fiori pe şira spinării.

Am observat că bărbia acelei feţe ascunse forma capul unei fiinţe şi mai mici, cap legat de un corp întreg.

Era acolo - cu piciorul stâng pe cartea Sfântului Petru şi cu braţele într-un gest teatral, pe lungimea cheii ţinute de Sfânt. Aflată pe peretele sudic al criptei, cheia arăta în direcţia în care se aflau Templul şi Abaţia Melrose.

Ce ironie ca Sfântul Petru să arate drumul către inscripţia eretică de la Temple. În cartea *Oase fără odihnă: povestea relicvelor*, scrisă în 1995 de către James Bentley, se sugerează că rămăşiţele pământeşti ale Sfântului, însăşi piatra de temelie a Bisericii Catolice, se aflau în custodia Vaticanului, justificând autoritatea vocii papale. Bentley scrie că „Papa, indiferent de prezumpţiile teoretice, îşi datorează autoritatea, în principal, faptului că este custodele trupului Sfântului Petru."

Se pare, de asemenea, că între Maria Magdalena şi Sfântul Petru nu a prea fost loc de iubire. În Pistis Sophia, una dintre evangheliile gnostice, Maria spune „Mă tem de el, pentru că el urăşte întreaga speţă feminină". Iar în Evanghelia după Toma, Petru spune: „Lăsaţi-o pe Maria să plece, întrucât

femeile nu sunt demne să trăiască". Folosind statuia Sfântului Petru pentru a dezvălui o erezie ce ar putea distruge credibilitatea Vaticanului, prin sublinierea importanţei (negate atât de mult timp) a Mariei Magdalena, poate că sculptorul care a realizat statuia a pus în practică o răzbunare absolut justificată din partea Mariei.

Dar poate că statuia dezvăluie mai mult de atât. Între acuzaţiile care le-au fost aduse Templierilor în cadrul procesului, multe pomenesc despre venerarea capetelor tăiate. Prima astfel de acuzaţie glăsuieşte: „Ei aveau în fiecare provincie idoli, mai exact capete, dintre care unele aveau trei feţe". Hmmm!

În articolul meu „*Dezvăluirea altor anomalii ale Capelei Rosslyn*", arătam că există elemente arhitecturale ce nu fac parte din proiectul original al capelei. De fapt, se pare că unele dintre ele au fost adăugate relativ recent – Sfântul Petru fiind unul dintre aceste elemente. În prezentarea lui amănunţită, publicată în 1876 în „*Procesele verbale ale Societăţii Anticarilor din Scoţia*", arhitectul Andrew Karr, la care fac trimitere în articolul meu, nu face absolut nicio menţiune cu privire la această statuetă. Şi atunci, de ce se află ea acolo?

Un anumit cercetător consideră această problemă lipsită de importanţă, el adresându-se Templierilor Scoţieni moderni după cum urmează: „Atunci când se face un studiu comprehensiv, cu privire la orice aspect sau problemă legate de capela Rosslyn, trebuie să acceptăm faptul că subiectul nu este static şi, de aceea, putem trage concluzia că nimic nu este adevărat."

Presupun că asta înseamnă că arhitectul Kerr nu trebuia să-şi creadă propriilor ochi, după cum eu nu trebuia să dau crezare relatării lui.

Am vizitat de mai multe ori Capela Rosslyn din 1999 până acum, şi trebuie să recunosc faptul că nu pot vedea, în realitatea tridimensională, ceea ce văd în fotografiile mele cu statuia Sfântului Petru. De ce?

Răspunsul poate că se găseşte în deosebitul interes arătat faţă de Rosslyn de către pionierul fotografiei Louis Daguerre, inventatorul dagherotipului. În 1822, Daguerre a inventat diorama, o tehnică prin care picturile bi-dimensionale puteau fi iluminate într-o cameră obscură, pentru a da naştere iluziei unei realităţi tri-dimensionale. El a realizat o dioramă a Capelei Rosslyn, care a fost apreciată în mod deosebit.

Este, oare, posibil ca Daguerre să fi călăuzit mâna sculptorului în sens invers, ascunzând în cele trei dimensiuni un secret care să fie vizibil doar în plan bidimensional, pentru a crea o statuetă care să fie introdusă în cripta Rosslyn la momentul potrivit? Şi este, oare, posibil ca Daguerre să fi fost, de fapt, ales pentru a *moşteni* cunoştinţele datorită cărora numele său avea să fie

înscris cu majuscule în analele istoriei tehnicii fotografice? Cineva s-ar putea gândi că Giulgiul din Torino, etichetat recent ca fiind un fals realizat în Evul Mediu, este, totuşi, o imagine fotografică în negativ. În cartea lor din 1994, în care vorbesc despre Giulgiu, Pickett şi Prince merg până la a sugera că relicva a fost realizată, prin tehnici fotografice, de către Leonardo da Vinci.

Dar să mergem la biserica în ruine din Temple.

Printre ruine se află o lespede mortuară ciudată, gravată în mod similar celor descrise în *Dinastia Sfântului Graal,* a lui Gardner (vezi ilustraţia alăturată a unei lespezi standard de pe mormintele Templierilor). „În imagistica Graalului, la fel ca în simbolismul grafic", scrie Gardner, „succesiunea mesianică este reprezentată de cupa feminină însoţită de spada masculină. La Rosslyn şi peste tot în Scoţia, numeroase gravuri pe pereţi şi pe mormintele Cavalerilor Graalului înfăţişează această emblemă dublă. Ea este gravată ca o Cupă înaltă, cu bolul aplecat spre faţă. În cupă, Crucea Roză (ornată cu flori de crin) semnifică faptul că acest potir-uter conţine sângele lui Isus".

Fig. 17.1. Un exemplu de lespede tipică pentru mormintele Templierilor, înfăţişând atât potirul feminin cât şi spada masculină.

Cu toate acestea, lespedea mortuară a Templierilor înfăţişează în mod clar o cupă, *dar nu şi o spadă*. De ce nu? Să citim inscripţia. „Beatrix Lucy, soţia lui Henry Herbert Philip Dundas din Arniston, al treilea baronet, născută pe 14 mai 1876, decedată pe 6 noiembrie 1940." Este, de fapt, mormântul *unei femei* care a murit întru veşnica pomenire şi, dacă dăm crezare raţionamentului lui Gardner, a dus mai departe dinastia lui Isus şi a Mariei Magdalena! Cercetătorul Tim Wallace-Murphy pretinde că importantă este, întotdeauna, doar descendenţa *feminină*, nu cea masculină. „Poate că este copilul tatălui, dar al mamei este sigur", presupun.

Temple le-a fost dat Templierilor de către regele David I, despre care Gardner afirmă că ar fi făcut parte din Familia Graalului. La dizolvarea ordinului, el a fost transferat la Cavalerii Ospitalieri, rămânând în posesia lor până la Reforma protestantă, moment în care a revenit Coroanei. Pe durata domniei primului rege oficial francmason, James al VI-lea, proprietatea a fost transferată familiei Dundas, până când a trecut, relativ recent, sub tutela Consiliului Midlothian, unde a rămas până în prezent.

Beatrix Lucy s-a născut Lady Beatrix Douglas-Home.

Familiile Douglas şi Home sunt două familii ale căror nume sunt de mult asociate cu templierii şi francmasoneria. Sir James Douglas a fost

locţiitorul de încredere al lui Robert the Bruce, aşa cum am arătat în articolul meu despre Bannockburn. Iar despre steagul de luptă al Ioanei d'Arc se crede că ar fi fost pictat de un membru al familiei Home. Se spune, de asemenea, că una dintre fiicele familiei Home a primit o copie după inelul Ioanei, inscripţionat cu „Isus Maria". În Abaţia Glastonbury se află o piatră cu o inscripţie similară şi ajungem să ne întrebăm care Marie a fost astfel imortalizată – Fecioara sau Magdalena.

Fig. 17.2. Lespedea de pe mormântul lui lady Beatrix Lucy, de pe care lipseşte imaginea spadei, care simbolizează masculinitatea.

La sud-est de ruinele din Temple se află un vechi portal, căzut în ruină, în mijlocul unui câmp. El pare să nu ducă nicăieri, dar cu toate acestea, dacă păşeşti prin el, aşa cum am făcut eu, te afli pe aceeaşi direcţie cu linia care leagă Rosslyn şi Temple de Melrose. Pietrele care alternează pe arcadă sunt acoperite cu un model care repetă litera M, ca şi cum ar transmite cu obstinaţie un mesaj de mult uitat!

Iar acum, să mergem la Melrose, aflat la treizeci şi trei de kilometri depărtare (21 de mile).

Inima eroului scoţian Robert the Bruce este îngropată în Abaţia Melrose. Istoria ne spune că, aflat pe patul de moarte, Robert a cerut ca inima sa să fie înmormântată în Ţara Sfântă. James Douglas a pornit la drum, în tovărăşia a şapte cavaleri şi având asupra sa inima lui Robert, într-un cufăr din argint. Unul dintre cei şapte cavaleri era William Sinclair of Roslin. După ce au întârziat cam mult în Spania, cavalerii au fost atraşi în luptă de mauri. Patru dintre ei au fost ucişi, inclusiv Douglas şi Sinclair, iar cavalerii supravieţuitori au adus înapoi în Scoţia inima lui Robert. Dacă retrasăm alinierea noastră la doar şaptezeci de kilometri (44 de mile) la nord-vest de Melrose, înapoi prin Temple şi Rosslyn, ajungem la o aruncătură de băţ de Abaţia Dunfermline, locul în care este îngropat corpul lui Robert. Istoria nu ne spune de ce inima şi corpul său nu au fost puse împreună, odată ce se află atât de aproape.

În *Codul lui da Vinci* se acordă o mare importanţă faptului că scrierea originală a numelui Rosslyn era Roslin, dând sens intrigii „Liniei Rozei" din roman şi legând Glastonbury şi Rosslyn prin acelaşi meridian. Dar nu Rosslyn, ci Abaţia Melrose şi Insula Craigleith se află exact la nord de Glastonbury – iar numele Melrose are, de asemenea, rădăcina *rose*.

Fig. 17.3. Vechi portal aflat lângă Temple, în Scoţia, asociat cu Templierii din vechime.

Una dintre etimologiile acceptate ale numelui Melrose porneşte de la ciocanul zidarului, numit *mel*, şi piatra „de culoare rozalie" utilizată pentru construirea abaţiei. În timp ce abaţia capătă, într-adevăr, o culoare rozalie în anumite condiţii de luminozitate, rădăcina *mel* ar putea proveni din altă parte. Rădăcinile din greacă *melas* şi *mels* înseamnă „de culoare întunecată, sau negru" şi, respectiv, „un membru". Pot să sugerez că Melrose ar putea să se refere la o ramură întunecată a rozei sau a dinastiei sfinte, adusă în Scoţia de către Templieri, pentru a fi pusă la adăpost şi apoi introdusă în peisaj pe baza unei geometrii demult uitate, care precede cu mult naşterea lui Cristos?

Şi, dacă suntem la capitolul etimologie, să ne gândim acum la criptologie. Una dintre vechile modalităţi de scriere a numelui Craigleith este Craiglieth – o anagramă pentru Grail Tech!

Beatrix Douglas-Home a fost fiica celui de-al doisprezecelea duce Home şi mătuşa celui de-al paisprezecelea, Alex Douglas-Home. Alex a fost secretarul Primului Ministru Neville Chamberlain în momentul în care politica împăciuitoare a acestuia din urmă a liniştit lumea alarmată de excesele naziste, până în momentul în care Primul Război Mondial a devenit inevitabil.

Alex a fost desemnat, mai târziu, secretar pe probleme externe, fiind numit, în anul 1962, Cavaler al Ciulinelui (Knight of a Thistle, ordin cavaleresc britanic asociat cu Scoţia, *n.t.*). La apogeul Războiului Rece, în urma scandalului Profumo din 1963 cu privire la prostituate, Alex a devenit prim-ministru, apoi director al Bilderbergers, o asociaţie de elită formată din persoane influente, despre care mulţi cred că au fost cei ce au conturat lumea în care trăim astăzi.

Dacă, aşa cum pare să sugereze gravura de pe lespedea funerară de secol douăzeci a lui Beatrix, sângele sfânt continuă să curgă – şi, ceea ce e şi mai important, anumiţi oameni ştiu şi în ce vene curge el - ce planuri au guvernat această dinastie de-a lungul secolelor, planuri care impun ca noi, simplii muritori, să nu avem ştiinţă despre sângele sfânt?

Câţi sfinţi şi eroi au fost fabricaţi pentru ca gloata să fie mulţumită, ba chiar dornică să se sacrifice pentru Dumnezeu şi pentru ţară? Şi câte capete încoronate s-au rostogolit pentru a ne aduce în lumea întunecată şi nesigură în care trăim astăzi?

Istoria convenţională ne spune, însă, că Isus nu a avut copii şi că oricine crede altceva este nebun.

Cu toate acestea, eu afirm că anumite mituri ale lumii au fost furate de-a lungul mileniilor, fiind ţesute în secret în urzeala documentelor după care stabilesc istoricii de astăzi conţinutul manualelor. În propria mea arie de

cercetare am descoperit, de exemplu, că lucrările *The Bruce* a lui Barbour şi *Scotichronicon* a lui Bower - ambele criticate ca fiind denaturate de naţionalism - e posibil să fi constituit, totuşi, instrumente prin care adevărurile care stau la baza miturilor să fi fost strecurate printre rânduri – adevăruri care au devenit tot mai importante în ultimii ani.

Sper că aceste adevăruri nu vor fi ascunse iarăşi prin tăcere sau lipsă de interes, cele două arme de încredere care au contribuit adesea la forma în care versiunea acceptată a istoriei este predată în şcoli.

Dar, în timp ce în sufletul omenesc speranţa nu moare niciodată, ea se stinge cu repeziciune. Mă tem că această trăsătură omenească a fost recunoscută de mult timp ca fiind o slăbiciune, ea fiind folosită, de-a lungul mileniilor, pentru ca sforile marionetelor care suntem noi, să poată fi trase de către acei câţiva privilegiaţi – aceia care stau ascunşi în cartierele generale din întreaga lume şi se joacă amplasând tănculeţe şi vaporaşe pe hărţi imense ale globului.

Recentele controverse vizează *Codul lui da Vinci* al lui Dan Brown, precum şi filmul lui Mel Gibson *Patimile lui Cristos*. În timp ce filmul lui Gibson întinde un deget acuzator pentru vina crucificării unui Isus divin, *Codul* lui Brown contestă divinitatea acestuia, sugerând că a avut o fiică muritoare, care i-a supravieţuit. Creştinii şi evreii se află iarăşi în faţa unor probleme pe care istoria conservatoare refuză să le analizeze, astfel încât ele sunt explicate, în mod neadecvat, prin intermediul credinţei.

„Adevărul nu este greu de ucis”,a spus Mark Twain, „în schimb, o minciună spusă cu meşteşug este nemuritoare”.

18. **Adevărata societate secretă din spatele *Codului lui da Vinci***

Aceşti rozicrucieni uimitori

Mark Amaru Pinkham

Aşa cum ştiu toţi cei care au citit *Codul lui da Vinci* al lui Dan Brown, intriga se desfăşoară în jurul activităţilor clandestine ale unei vechi societăţi secrete, numite Stăreţia din Sion. Brown afirmă că existenţa reală a respectivei societăţi este unul dintre puţinele adevăruri irefutabile ţesute în trama romanului său de ficţiune. Poate că acest lucru era considerat a fi adevărat în momentul scrierii manuscrisului, dar, recent, autorii lucrării *Sânge Sfânt, Sfântul Graal* – cartea de non-ficţiune de unde a aflat Brown despre existenţa Stăreţiei - au declarat public faptul că mare parte din informaţiile despre această organizaţie menţionate în cartea lor se bazau, aparent, pe o înşelătorie.

Ei recunosc faptul că au fost induşi în eroare de anumite „documente despre Prieuré" pe care le-au descoperit la Biblioteca Naţională din Paris, recunoaştere care i-a îndepărtat, pentru o vreme, pe majoritatea cercetătorilor de la încercarea de a stabili legitimitatea Stăreţiei. Apoi, cercetătorii Lynn Picknett şi Clive Prince au publicat *Revelaţia din Sion,* în care au examinat toate argumentele pro şi contra Stăreţiei. În mod surprinzător, concluzia lor a fost că a existat, într-adevăr, o organizaţie secretă în Europa, având un statut similar cu cel al Stăreţiei, precum şi că Stăreţia din Sion ar fi putut fi inventată pentru a funcţiona ca paravan pentru această organizaţie reală.

Picknett şi Prince nu au reuşit să identifice cu certitudine acest ordin misterios, poate pentru că societatea secretă pe care ei au descoperit-o nu a rămas secretă. Ordinul pe care îl căutau este cunoscut în general sub numele de Ordinul Rosicrucian, deşi i s-au atribuit şi alte denumiri, între care Ordinul Rozei sau al Rozei Cruci şi Frăţia Crucii Roze şi Aurii. Deşi astăzi aparent inofensivă, în trecut în această organizaţie aveau loc multe ritualuri secrete şi membrilor săi le-au fost transmise multe secrete eretice, care sunt la fel de explozive ca orice alte informaţii despre dinastia sfântă a lui Isus şi a Mariei Magdalena.

Ordinul Rozicrucian, pe care îl vom numi de acum *adevărata* Stăreţie din Sion, şi-a făcut simţită prezenţa pentru prima oară în secolul al şaptesprezecelea, prin documente publice cunoscute sub numele de *Fama* şi *Confessio*. Aceste manifeste pretindeau că Ordinul Rozei Cruci devine

public, deşi exista de sute de ani ca societate secretă. Apoi, în 1785, unul dintre reprezentanţii din Paris ai ordinului, Baronul de Gleichen, luând cuvântul la o conferinţă a francmasonilor şi rozicrucienilor, spunea că membrii Ordinului Rozei Cruci fuseseră „Superiorii şi Fondatorii Francmasoneriei", adăugând că marii săi maeştri „erau numiţi John [Ioan] I, John al II-lea, John al III-lea şi aşa mai departe," aliniindu-i în mod evident cu Ioan Botezătorul, Apostolul Ioan sau cu ambii.

Caracteristicile astfel dezvăluite ale Rozei Cruci au fost apoi ţesute în alter-ego-ul său, stăreţia din Sion, de către autorii „documentelor Prieuré" şi *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, care susţin că stăreţia le acorda marilor maeştri, în mod similar, titlul de „John".

Probabil că cea mai convingătoare dovadă în favoarea teoriei că Stăreţia din Sion este un paravan pentru Ordinul Rozei Cruci este simplul fapt că, din câte se spune, Stăreţia s-ar fi auto-intitulat L'Ordre de la Rose-Croix Veritas, „Adevăratul Ordin al Rozei Cruci". Stăreţia ar fi adoptat atât acest nume, cât şi pe cel de Ormus, un alt nume care face legătura, în mod irefutabil, între stăreţie şi Roza Cruce – Ormus este numele fondatorului unei secte timpurii a Rozei Cruci, sectă care a existat în secolul întâi, în Alexandria. Informaţiile despre Ormus şi secta sa îşi au originea în secolul al optsprezecelea, când istoricul Rozicrucian, baronul de Westerode, a afirmat că Ormus, un discipol al Sfântului Marcu şi preot gnostic al zeităţii Alexandriene Serapis, a fondat o sectă Rozicruciană, pe care a numit-o Înţelepţii Luminii.

ORDINUL SFÂNTULUI GRAAL

Cu toate acestea, există o diferenţă fundamentală între Ordinul Rozei Cruci şi Stăreţia din Sion. Ordinul Rozei Cruci nu s-a considerat niciodată gardian al dinastiei sfinte a lui Isus şi a Mariei Magdalena, în timp ce această misiune era singura raţiune de a fi a Stăreţiei din Sion (de fapt, aceasta îi este atribuită de către autorii lucrării *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, nu şi de cei ai „documentelor Prieuré", de unde s-a aflat despre existenţa Stăreţiei). La un studiu mai atent, însă, se va vedea că, de fapt, cele două ordine se oglindesc unul pe celălalt în ceea ce priveşte misiunea lor fundamentală, care a fost, pentru amândouă, aceea de a căuta şi păzi *o anumită formă* a sfântului Graal. Conform lucrării *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, Stăreţia din Sion considerase mereu că Sfântul Graal este trupul Mariei Magdalena, în timp ce Rozicrucienii au adoptat o abordare mult mai largă. Pentru ei, Sfântul Graal este o putere subtilă, pe care o poate deţine orice om sau obiect. Această putere a fost cunoscută în întreaga lume, sub mai multe nume, cum ar fi

Sfântul Duh, Shekinah, Baraka şi Kundalini. Un căutător trebuie pur şi simplu să găsească potirul, sabia, suliţa, piatra, persoana etc. ce posedă această putere şi să o absoarbă în el, iniţiind astfel procesul care duce la iluminare şi chiar la nemurire.

Astfel de Sfinte Graaluri umane, care posedă cea mai mare cantitate din această putere sunt, de obicei, maeştrii iluminaţi pe deplin, iar obiectele cărora le sunt atribuite puterile de Sfânt Graal –cum ar fi potirul lui Cristos şi Suliţa lui Longinus - sunt obiectele care s-au aflat în contact cu aceşti maeştri sau au conţinut o bucăţică din ei, cum ar fi sângele, absorbindu-le astfel puterea. Această foarte căutată putere a Sfântului Graal poate fi obţinută şi prin intermediul relicvelor unui sfânt, cum ar fi cazul Sfântului Ioan Botezătorul, al cărui cap a fost descoperit în Constantinopol în timpul celei de-a patra Cruciade, devenind unul dintre cele mai importante Sfinte Graaluri aflate în posesia Cavalerilor Templieri.

Cavalerii Templieri au avut, şi ei, legătură cu Ordinul Rozei Cruci. Conform baronului de Westerode, cavalerii sunt cunoscuţi în istoria Rozicruciană drept „Discipolii Rozei Cruci". Crucea lor roşie cu opt colţuri era un simbol antic al Ordinului Rozei Cruci. Şi, în mod similar altor ramuri ale Rozei Cruci, Templierii îşi numeau şi ei marii maeştri John I, al II-lea, al III-lea şi aşa mai departe.

ÎNAPOI ÎN GRĂDINĂ

Dat fiind că Rozicrucienii aveau o concepţie atât de cuprinzătoare despre ce anume este Sfântul Graal, misiunea lor de a-l păzi era, de asemenea, mai complexă decât cea a stăreţiei din Sion. În timp ce obiectivul Stăreţiei era acela de a o păzi pe Maria Magdalena şi pe descendenţii ei, cel al Rozicrucienilor era de a proteja o dinastie de maeştri ai Sfântului Graal şi cunoştinţele lor de alchimie, care pot fi urmărite în timp până la Grădina Raiului. Conform afirmaţiilor făcute de istoricul Arthur Edward Waite în *Frăţia Rozei Cruci*, anumite ramuri europene ale Ordinului Rozei Cruci susţineau că înţelepciunea lor rozicruciană fusese transmisă, iniţial, de către Dumnezeu lui Adam, în Grădina Edenului. Această înţelepciune secretă fusese apoi transmisă de-a lungul unei întregi genealogii de „Fii ai Înţelepciunii", printre care s-au numărat Moise şi Solomon, dar şi alchimistul Hermes Trismegistus.

Este oare posibil ca Ordinul Rozei Cruci să îşi aibă literalmente originea în Grădina Edenului, aşa cum afirmă istoricii Rozicrucieni? O serie de dovezi surprinzătoare în sprijinul acestei afirmaţii pot fi găsite în arhivele Ordinului Jartierei, cel mai prestigios ordin cavaleresc al Marii Britanii,

fondat de regele Edward al III-lea, care a combinat elemente templiere, ale cavalerilor Mesei Rotunde şi ale ordinului sufist al lui Al-Khadir pentru a crea această organizaţie cavalerească a secolului al paisprezecelea.

Conform susţinerilor lui Frances Yates din *Iluminarea Rozicruciană*, Ordinul Jartierei şi simbolurile sale, care includ un trandafir şi o roză, au fost iniţial legate de Rozicrucieni. Sfântul Gheorghe, patronul Jartierei, al cărui simbol este o roză-cruce într-o stea cu opt colţuri, face de asemenea legătura între Ordin şi Roza-cruce. Mai mult, Sfântul Gheorghe constituie legătura dintre ambele ordine şi Grădina Edenului. Astăzi, Sfântul Gheorghe este cunoscut sub numele de Al-Khadir de către sufiţii din Orientul Mijlociu, care consideră că el provine din Kataragama, din Sri Lanka – paradisul insular pe care musulmanii din toată lumea îl recunosc drept locul de origine al Grădinii Raiului.

În acelaşi timp, Sfântul Gheorghe reprezintă şi o legătură de altă natură între Ordin şi Rozacruce. Conform hinduşilor –care îl venerează pe Sfântul Gheorghe la Kataragama, deşi sub forma zeităţii hinduse Skanda-Murugan - în vremuri străvechi, Sfântul Gheorghe s-a încarnat într-un mare conducător spiritual, care a dat omenirii primele cunoştinţe despre alchimie. El deţinea puterea alchimică a transformării, pe care le-a împărtăşit-o elevilor săi, stabilind astfel mai multe dinastii de adepţi care posedau puterile Sfântului Graal. Una dintre aceste dinastii a fost dusă spre vest de către Mandeenii Nasurai care, la un moment dat, au fuzionat cu Esenienii evrei, pentru a da naştere sectei Nasorenilor sau Nazareenilor, secta în care s-au născut Ioan Botezătorul şi Isus Cristos.

Ioan a primit puterile şi înţelepciunea Sfântului Graal de la învăţătorii săi, înainte de a o transmite mai departe lui Isus şi altor maeştri care au fondat secte gnostice, inclusiv fondatorilor sectei din Alexandria în care s-a născut Ormus. Isus a transmis, la un moment dat, puterea şi cunoştinţele sale succesorilor săi, Apostolul Ioan şi Maria Magdalena care, la rândul lor, le-au transmis unei dinastii de maeştri ai Sfântului Graal care a culminat cu acei Cavaleri Templieri. Astfel, până la urmă, puterea şi învăţăturile secrete ale Sfântului Graal au ajuns în posesia mai multor ramuri ale Ordinului Rozei Cruci, *adevărata* Stăreţie din Sion.

PARTEA A PATRA

Puterea şi anvergura francmasonilor de rang înalt

19. „Drapelul presărat cu stele*” şi originile Americii

Au fost fondatorii Statelor Unite călăuziţi de o străveche poruncă?

Jeff Nisbet

În articolul meu „Misterele Bătăliei de la Bannockburn”, care este cuprins în această carte, am afirmat că marea bătălie pentru independenţa Scoţiei, care a avut loc în 134, a fost pusă la cale de o frăţie secretă, care se afla de ambele părţi ale câmpului de bătălie, şi care a făcut ca evenimentul să rămână însemnat în istorie ca un moment de mare importanţă simbolică, ce oglindea întocmai o întâlnire care avea loc în acelaşi timp pe cerul de deasupra.

Bannockburn, spuneam eu, a fost o încleştare epică între duşmani de convenienţă, scrisă cu cerneala invizibilă a stelelor din timpul zilei şi sigilată cu sângele bătăliei. Spuneam, în continuare, că mulţi dintre cei care au luptat în acea zi credeau că luptă doar pentru Libertate, dar în realitate luptau şi pentru ca anumite adevăruri interzise să poată fi transmise, în secret, spre vremuri mai iluminate. Frăţia ştia că orice carte poate fi arsă şi orice mesaj gravat în piatră poate fi transformat în pulbere, dar că alinierea din ceruri va fi pentru totdeauna la adăpost de orice intervenţii. Şi acolo şi-au ascuns secretele, cu ajutorul câtorva indicii din istoria oficială!

La cinci sute de ani după bătălia de la Bannockburn, acea frăţie avea să se întrunească din nou, pentru a imprima în istorie o altă zi şi pentru a-şi reafirma vechea misiune. Din nou, ei aveau să se prefacă a fi duşmani şi, din nou, aveau să-şi ascundă secretele pe cer.

Să ne întoarcem în timp.

Devreme, în dimineaţa zilei de 14 septembrie 1814, un tânăr avocat american, pe nume Francis Scott Key, se afla pe puntea unei corăbii britanice de armistiţiu, aşteptând sosirea zorilor. Într-o scrisoare adresată unui prieten, Key avea să descrie, ulterior, sosirea zorilor ca pe „o izbucnire strălucitoare de aur amestecat cu roşu sângeriu, pe cerul răsăritului, urmată de alta şi alta, pe măsură ce soarele se ridica în întreaga sa măreţie, gonind „ceţurile adâncurilor”, încununând un „ţinut binecuvântat” cu o nouă victorie şi grandoare”.

Fig. 19.1. Francis Scott Key se uită la urmele atacului britanic asupra Fortului McHenry, în dimineaţa zilei de 14 septembrie 1812.

---

* Titlul imnului naţional al Statelor Unite ale Americii (N.t.)

El tocmai fusese martor la încheierea celor douăzeci şi cinci de ore de bombardament naval asupra Fortului McHenry din Maryland, Fort care străjuia intrarea în Portul Baltimore.

Imaginea unui imens drapel american, fluturând „pe meterezele" fortului, avea să îl inspire să scrie versurile „Drapelului presărat cu stele". Acest imn avea să îi aducă faima lui Key, întrucât comemora cel mai memorabil eveniment din cel mai uitat război purtat de americani.

Adesea considerat a fi fost cel de-al doilea război de independenţă al Americii, Războiul din 1812 a avut mai multe cauze, cea mai importantă fiind obiceiul deranjant al marinei britanice de a aborda vasele americane şi de a „forţa" anumiţi membri ai echipajelor americane să se înroleze pe vasele britanice, sub pretextul că erau dezertori englezi. Acţiunea a depăşit orice limite, iar America a intrat pentru prima oară în război ca naţiune suverană.

Fig. 19.2. Un steag american similar drapelului presărat cu stele a fost arborat deasupra Fortului McHenry, Maryland, după ce acesta a fost atacat de către britanici, inspirându-l pe Francis Scott Key să compună faimosul său imn.

S-au făcut multe speculaţii despre modul în care a luat fiinţă America. S-a spus că această ţară a luat fiinţă ca mare experiment al frăţiei francmasonilor, o frăţie despre care mulţi cred că îşi are originile în ordinul Cavalerilor Templieri, misteriosul ordin al soldaţilor-călugări, care în anul 1307 avea să fie suprimat cu multă cruzime în Franţa, sub acuzaţia - printre altele - de erezie.

S-a afirmat însă, de asemenea, că mulţi Templieri au fugit în Scoţia, unde au dat lovitura decisivă forţelor engleze în Bătălia de la Bannockburn. Devenind ordin secret, el a dat naştere unei alte frăţii în sectorul civil, care avea să supravieţuiască Reformei protestante – marea schismă din sânul bisericii, care a însemnat o nouă forţă de care Vaticanul trebuia să ţină seama. Deşi filiera templieră este încă subiectul unor dezbateri aprinse, noua frăţie despre care vorbeam se crede că ar fi francmasoneria.

La aproape trei sute de ani după Bannockburn, în 1603, Coroanele Angliei şi Scoţiei aveau să se unifice în sfârşit pe capul primului rege mason oficial, James al VI-lea al Scoţiei. La scurt timp după aceea, a început marea migraţie către Lumea Nouă.

În lucrarea *Templul şi Loja* a lui Michael Baigent şi Richard Leigh, autorii pretind că mulţi dintre fondatorii Americii erau francmasoni, precum şi că precipitarea evenimentelor din timpul Revoluţiei Americane a fost planificată de această frăţie. Mulţi francmasoni, pretind ei, au jucat un rol important în celebra Petrecere a Ceaiului din Boston. Unul dintre ei a fost Paul Revere – faimos pentru a fi călărit în miez de noapte până la Lexington, unde a fost tras „focul de armă care s-a auzit în toată lumea".

Este interesant de observat că, de la George Washington încoace, în poziţiile cheie americane s-a aflat un număr disproporţionat de francmasoni, incluzând aici şi un general, Arthur Sinclair, descendent al lui Sir William Sinclair, constructorul Capelei Rosslyn din Scoţia, cea mai cunoscută moştenire templieră din lume.William, la rândul său, era descendentul celui despre care se crede că ar fi condus atacul templier de la Bannockburn, care era, la rândul său, un descendent a lui Henry Sinclair, care este posibil să fi organizat o călătorie de explorare spre Lumea Nouă în 1398, cu mult timp înainte de naşterea lui Columb.

Baigent şi Leigh afirmă, de asemenea, că şi înalţii comandanţi britanici erau francmasoni, arătând destul de puţin interes pentru câştigarea războiului. Poate că s-a considerat a fi mai înţelept să lase noua ţară să se conducă singură, în timp ce aceia care trăgeau sforile în ambele ţări aveau să rămână legaţi de jurămintele frăţeşti. Astfel, putea exista un dialog discret şi reciproc avantajos, în timp ce mulţimi extrem de motivate de emigranţi europeni au început să împingă tot mai departe populaţia indigenă a Americii, în marele marş spre vest.

Dar ei aveau nevoie de un drapel în spatele căruia să mărşăluiască.

Este arhicunoscut faptul că primul steag american a fost comandat de către George Washington şi a fost cusut de către Betsy Ross. Ce se ştie mai puţin este că soţul lui Betsy era francmason şi că Washington a descris cercul de stele al drapelului drept „o nouă constelaţie".

În timp ce ni se spune că cercul simboliza cele treisprezece state de origine, este oare posibil ca Washington să se fi referit la altceva? Se poate ca el să fi făcut trimitere la zicala ermetică „Ce e deasupra e şi dedesubt", expresie intens vehiculată atunci când se discută despre Templieri, francmasoni şi „curente de cunoaştere secretă"? Este, cumva, posibil ca cercul să simbolizeze litera O, de la Orion, constelaţia care a jucat un rol atât de important la Bannockburn?

Declaraţia de Independenţă a Americii, semnată de către Washington şi mulţi alţi francmasoni, se crede a fi fost inspirată din Declaraţia de la Arboath din Scoţia, semnată la scurt timp după Bannockburn, de multe persoane ale căror nume sunt asociate cu supravieţuirea idealurilor templiere

şi francmasonice. Acest document impresionant poate fi interpretat şi azi ca un fel de testament privind egalitatea oamenilor şi ca sfat foarte convingător pentru conducătorii pământeni, care sunt suficient de neînţelepţi încât să dispreţuiască voinţa poporului.

În anii care au urmat Revoluţiei Americane, însă, tânăra naţiune nu a reuşit să-şi dezvolte un spirit de unitate pe care să-l respecte marile puteri ale lumii. Războiul din 1812 avea să schimbe această stare de fapt, iar bombardarea Fortului McHenry avea să forţeze lumea să vadă drapelul presărat cu stele cu alţi ochi, oferindu-le în acelaşi timp americanilor un imn pe care să îl cânte.

Atacul britanic de la Baltimore a fost, asemenea atacului britanic de la Bannockburn, un eveniment cu două faţete. Generalul englez Robert Cross, care arătase, în atacul anterior asupra capitalei Americii, o stăpânire de sine remarcabilă, arzând doar documentele administrative, şi-a dus oamenii către Baltimore pe pământ. Atacul a eşuat atunci când Ross s-a numărat printre primii ucişi şi, ca efect izbitor de similar celui de la Bannockburn, asta i-a demoralizat pe oamenii săi.

Fig. 19.3. Forţele navale britanice atacă Fort McHenry, Baltimore.

Între timp, flota britanică ancorase în largul Fortului McHenry.

La ora 7:00 AM, pe 13 septembrie, timp de douăzeci şi cinci de ore, cu o singură pauză de câteva ore, vasele de război britanice au bombardat fortul. Versurile lui Key, însă, ne spun că proiectilele „explodau în aer” înainte de a-şi lovi ţintele. Fitilele, în mod inexplicabil, fuseseră făcute prea scurte pentru distanţa care trebuia acoperită. Dar lumina proiectilelor şi „strălucirea roşie a rachetelor” au reuşit să „demonstreze în noapte că steagul nostru era tot acolo!”

A fost un spectacol impresionant, şi încă unul destul de ieftin. În urma atacului, doar patru americani au fost ucişi.

Deasupra, însă, avea loc un spectacol mult mai complex – unul care avea să dăinuie mai mult decât povestea care ni se spune astăzi.

La ora 3:41 AM, lucreafărul de dimineaţă, Venus, a răsărit deasupra orizontului estic exact la mijloc, între picioarele din faţă ale Leului, cu doar câteva minute înainte de răsăritul lui Regulus, o stea deosebit de importantă în tradiţia masonică. Dacă noaptea ar fi fost întunecată, senină şi lipsită de evenimente, ele ar fi atras toată atenţia. Dar ploua, aerul era plin de fum şi toţi ochii erau aţintiţi spre spectacolul de lumini de mai jos.

Mercur a răsărit la 5:16 AM, într-o poziţie care amintea de steagul ce fluturase la Bannockburn - steag pe care Scoţienii îl arborează în continuare

- urmat, la scurt timp, de planeta războinică Marte. Chiar dacă bombardamentul nu ar fi fost principala ţintă a atenţiei, aceste evenimente se vor fi şters deja în lumina tot mai puternică a zilei care se năştea.

După doar douăzeci de minute, giganticul Jupiter avea să răsară în spatele Soarelui, urmat în scurt timp de Lună.

Către est se aflau, la doar treizeci de grade de cer, şase componente ale sistemului nostru solar, dacă socotim şi Soarele şi Luna – toate, cu excepţia uneia, aflându-se într-un segment de şapte grade – o aliniere extrem de rară.

Planeta Pluto m-a uimit însă şi mai mult.

Pluto este planeta cea mai îndepărtată a sistemului nostru solar – atât de îndepărtată, încât durează circa 249 de ani tereştri pentru ca ea să completeze o rotaţie în jurul soarelui. Nedescoperită până în 1930, la mulţi ani după asediul asupra Fortului McHenry, Pluto se deplasează extrem de lent dintr-o parte în cealaltă a sistemului nostru solar – şi cu toate acestea, era acolo, la vest de locul bătăliei, dar totuşi parte a aceleiaşi alinieri.

Cea mai mare surpriză a fost însă planeta Neptun, nedescoperită până în 1846, cu o durată de orbită de 165 de ani. Trăgând o linie de la Neptun până la Pluto şi încă una între Neptun şi jumătatea orbitei exterioare a lui Pluto, s-a format un compas. Atunci când încă o linie a unit cele două puncte, s-a format o piramidă. Iar când o linie a fost trasată între Neptun şi soare, totul s-a dublat în mod ciudat. Astrologii numesc această configuraţie deosebită „T-pătrat” şi mi s-a spus că de obicei prevesteşte evenimente sinistre (dar mai multe despre astrologie, ceva mai târziu).

Fig. 19.4. Poziţia stelelor şi a planetelor, la scurt timp după răsărit, pe 14 septembrie 1812.

Aşa cum s-a consemnat, atacul a încetat în zorii zilei de 13 septembrie şi a reînceput la ora 1:00 AM, atunci când prima stea din centura lui Orion a apărut la orizont. La circa 4.800 de kilometri (3.000 de mile) spre est, zorii zilei luminau Bannockburn, Leul stând sfidător pe orizontul scoţian, în timp ce bombele începeau să „explodeze în aer” din nou deasupra Fortului McHenry.

A fost o noapte lungă şi zgomotoasă, dar până la urmă britanicii au ridicat ancora în zori, lăsând marele final în sarcina americanilor. Între timp, pe cerul estic de la Bannockburn, Hercule l-a ucis pe Serpent Aquaticus, şarpele de apă cu mai multe capete. Ce părere aveţi despre sincronizarea asta?

Într-adevăr, lupta de la Baltimore a fost purtată pe mai multe fronturi!

O greşeală banală, necorectată în multe cărţi de istorie, este convingerea că imensul drapel de la Fort McHenry, de 9,1 metri pe 12,8 (30 pe 42 de picioare), care în prezent este restaurat la Institutul Smithsonian din Washington, DC, este steagul care a fluturat pe toată durata bombardamentului; de fapt, nu este.

Comandantul Fortului McHenry, Maiorul George Armistead, a ordonat realizarea a două drapele, cerând ca unul dintre ele să fie suficient de mare, „astfel încât englezii să îl vadă fără probleme de la distanţă". În timpul bombardamentului a fost arborat steagul mai mic. Drapelul mai mare, ridicat în zori, este cel care a inspirat cântecul lui Kay.

Ce anume ar mai justifica o analiză mai atentă în legătură cu steagul şi misterul încă nedezlegat al bombardamentului în sine? Iată o scurtă listă:

- Pe a treia dungă albă de jos în sus, este cusută în roşu vizibil ceea ce a fost descrisă ca fiind fie litera A, de la Armistead, fie un V inversat. Ne-am putea întreba următoarele: de ce ar vrea cineva să coasă pe dunga albă un petec roşu, fie renunţând la linia orizontală a literei A, fie inversând un V? Pot să sugerez că acest element simbolizează enigmaticul compas masonic? La fel de mult intrigă şi faptul că litera B este cusută, aproape invizibil, spre vârful compasului, poate pentru a comemora Bannockburn.
- Din punct de vedere arhitectural, Fort McHenry avea forma unei stele, fiind numit după francmasonul James McHenry, secretar de Război al Statelor Unite în timpul mandatului lui Washington.
- Există o legendă conform căreia, în timp ce flota engleză se retrăgea, un cocoş a început să cânte sfidător din vârful unui catarg. „Mesagerul dimineţii" este afişat vizibil pe sigiliul clanului Sinclair, cu motto-ul „Închină-ţi faptele Domnului".
- Podul Francis Scott Key traversează râul Potomac din Washington, DC în Rosslyn, Virginia, poate un alt simbol discret al aranjamentului transatlantic făcut în secret cu atât de multă vreme în urmă.
- Însuşi numele Scott Key poate simboliza faptul că una dintre cheile dezlegării întregului mister se află în Scoţia.

Atunci când am descris aranjamentul astrologic de pe cerul de deasupra Fortului McHenry şi a Bannockburn, salutând vechile legături mitologice, am menţionat doar în treacăt consideraţiile astrologice, din pricină că astrologia nu este un domeniu pe care să-l fi studiat suficient ca să mă simt în largul meu tratând un astfel de subiect. Astronomia şi astrologia erau, odinioară, discipline practic inseparabile – dar nu şi astăzi. Deşi

astronomia a căpătat o aură de respectabilitate ştiinţifică, astrologia nu o duce la fel de bine.

Cu toate acestea, le-am cerut lui Rab Wilkie şi lui Ed Kohout, ambii cu vaste cunoştinţe în domeniul astrologiei masonice, să-şi spună părerea despre teoriile mele „în 100 de cuvinte sau mai puţin". Dur, ştiu! Ei au contribuit, până acum, cu mii de cuvinte, având nevoie de un spaţiu – mult mai amplu decât poate oferi acest articol - care să le permită să-şi prezinte pe larg opiniile. Le mulţumesc amândurora pentru ajutorul oferit în modificarea schiţei heliocentrice de mai jos, astfel încât să poată fi înţeleasă de cititorul obişnuit. De asemenea, entuziasmul lor m-a convins că ceea ce fiecare dintre noi a văzut până acum, reprezintă doar „vârful unui iceberg considerabil".

Trăim, într-adevăr, vremuri interesante!

Fig. 19.5. Imagine heliocentrică restrânsă a sistemului solar în zorii zilei de 14 septembrie 1814.

Câteva gânduri de final despre subiectul în discuţie:

Gândiţi-vă că celebrul cântec inspirat după Bătălia de la Bannockburn a fost „Scots Wha Hae", compus de bardul şi francmasonul scoţian Robert Burns. Gândiţi-vă că francmasonul Francis Scott Key a scris „Drapelul presărat cu stele" în timpul Războiului din 1812. Gândiţi-vă că ultimul spectacol al francmasonului John Philip Sousa a constat în dirijarea marşului său „Stars and Stripes Forever*", în 1932. În sfârşit, gândiţi-vă la posibilitatea ca o mică dar influentă frăţie clandestină să mărşăluiască în secret, în ritmul propriilor bătăi de tobă, începând cu anul 1314, dacă nu chiar mai devreme.

Luând în consideraţie toate aceste lucruri, ne putem întreba, pe drept cuvânt, la ce anume se gândea francmasonul George M. Cohan atunci când a scris ultimele versuri din „You're a Grand Old Flag" (Eşti un drapel măreţ) folosind o expresie din mega-succesul lui Robert Burns, „Auld Lang Syne". O fi scris, oare, Cohan acele versuri pentru fraţii care aveau „urechi de auzit"?

Every heart beats true ,neath the Red, White and Blue,
Where there's never a boast or brag.
But should auld acquaintance *be forgot,*

* Stars and Stripes Forever (referire la dungile şi stelele de pe drapelul american) este marşul naţional al Statelor Unite ale Americii. (N.t.)

Keep your eye on that grand old flag![*]

Asemenea religiei, steagurile au avut dintotdeauna capacitatea stranie de a uni mari grupuri de oameni, gata să lupte pentru o cauză comună, la cel mai mic semn. Din nefericire, steagurile şi religia au fost folosite de asemenea, cu mare succes, la a despărţi grupuri şi mai mari de oameni şi, în cea mai mare parte, acesta este motivul pentru care grandiosul joc de şah numit Război nu a dus niciodată lipsă de pioni.

Dar cine joacă jocul şi cine constituie piesele?

[*] *Toate inimile bat sincer sub Roşu, Alb şi-Albastru, / Fără-nfumurare şi fără laude de fel. / Dar dacă* vechile cunoştinţe *fi-vor uitate, / Aruncă-un ochi pe acel vechi, măreţ drapel!* (N.t.)

20. Străvechiul arhitect al Americii

Aveau, cumva, Fondatorii Americii un plan secret?

Steven Sora

Istoria Statelor Unite a fost scrisă cu puterea societăţilor secrete şi, adesea, de elită. George Washington, John Hancock şi Benjamin Franklin au fost, toţi, membri ai lojelor masonice. Francmasoneria le-a permis să creeze scânteia care a împins America pe drumul către libertate, oferindu-i bunuri, muniţie şi aliaţi pentru a purta bătălia şi, după ani întregi de înfrângeri, pentru a reuşi să dea lovitura decisivă.

Hancock era un contrabandist. Ca proprietar de vas şi moştenitor al imperiului comercial al unchiului său, el a recurs la contrabandă din pricină că Marea Britanie scosese în afara legii aproape orice import care nu provenea din Anglia. Nu mai puţin de o treime din familiile din Boston depindeau, pentru a-şi duce traiul, de Hancock. Oraşul depindea de el pentru alimente şi alte mărfuri. El, la rândul său, depindea de oamenii în care putea să aibă încredere.

În timp ce el aparţinea unei loje elitiste, în cadrul căreia camarazii negustori şi căpitanii de vas constituiau grupul celor câţiva privilegiaţi, se număra în acelaşi timp printre membrii de rând ai lojei St. Andrews, unde putea să-i întâlnească şi să-i cunoască pe cei pe care avea să-i angajeze. Ce loc mai bun ar fi putut să găsească pentru a recruta oamenii de care avea nevoie pentru navigaţie, pentru construirea, echiparea, încărcarea şi descărcarea vaselor sale? Legaţi prin jurăminte secrete, pecetluite prin strângeri de mână secrete şi angajaţi să-şi sprijine camarazii masoni, membrii lojelor erau, prin simplul lor statut, oameni care aveau să constituie angajaţi de încredere. Atunci când era cântărită o potenţială angajare, principalul criteriu era, adesea, dacă cel în cauză era sau nu membru al masoneriei. Acest lucru era o garanţie că se poate avea încredere în persoana respectivă.

În 1767, o corabie a lui Hancock, botezată în mod optimist *Liberty* (Libertatea), a fost abordată de agenţii vamali. Ea transporta vin de Madeira, un produs de lux al cărui import pe vasele coloniale nu era permis. În timp ce o parte a oamenilor lui Hancock îi încuiau pe agenţii vamali sub punte, ceilalţi descărcau vasul. Britanicii nu s-au amuzat şi au confiscat, oricum, corabia. Acest fapt a precipitat o serie de acţiuni şi reacţii, care au culminat cu Petrecerea cu Ceai din Boston.

În acea noapte, treizeci de bărbaţi deghizaţi în indieni Mohawk au aruncat în apa agitată a portului Boston 4,5 tone (10.000 de livre) de ceai englezesc. Doisprezece bărbaţi făceau parte din Loja St. Andrews şi se întâlniseră la Taverna Dragonul Verde. Ceilalţi făceau parte din două celule revoluţionare, Sons of Liberty (Fii Libertăţii) şi Loyall Nine (sic) (cei Nouă Loiali). Acţiunile lor au dus la închiderea portului şi au determinat şi alte state să se alăture cauzei.

Fig. 20.1. Simbolurile masonice ale compasului şi echerului.

Washington era fermier, supraveghetor şi bărbat de arme. Pentru a-şi lărgi afacerea, fratele său l-a convins că era important să adere la o lojă. Acest lucru însemna relaţii, ajutor şi – cum a fost cazul lui Hancock - faptul că puteai să ai încredere în cei pe care îi implicai în afacerea ta sau pe care îi promovai. Viitorul preşedinte a aplicat aceeaşi lecţie şi în domeniul războiului. Washington a operat prin intermediul „lojelor de campanie", o nouă etapă a francmasoneriei, care a debutat în timpul Războiul francez şi Indian, când a început, de altfel, şi cariera lui Washington.

Atunci când armata era în mişcare, o lojă staţionară era inutilă. Loja de campanie era un cort în care aveau loc întrunirile masonilor. Era un refugiu în care soldaţii puteau vorbi liber cu ofiţerii şi unde Washington putea să-şi întâlnească generalii, mulţi dintre ei fiind de asemenea masoni.

Washington a adoptat idealurile masonice de libertate şi fraternitate, riscându-şi averea şi chiar viaţa pentru aceste principii. Om mai religios decât Hancock, Washington făcea parte dintr-o parohie, dar întotdeauna părăsea slujba înainte de împărtăşanie. Se spune că religia sa era Deismul. El credea într-un Dumnezeu unic, un Dumnezeu care a creat universul. Evita dogma care adusese războaie şi suferinţe, timp de secole, în întreaga Europă. Credinţa lui Washington era una pe care o împărtăşea cu mai mulţi dintre ceilalţi Fondatori.

Pentru masoni, Dumnezeul creator era Marele Arhitect. Puterile sale erau reprezentate în ştiinţe, dintre care cea mai importantă era geometria. Aceasta constituie fundamentul celorlalte ştiinţe, cu precădere pentru ştiinţa construcţiilor. Instrumentele supraveghetorului erau simbolice pentru credinţa masonică, fiind folosite la propriu, de către Washington, la începutul carierei sale.

Franklin devenise milionar prin forţe proprii. El a înţeles cât de importantă este francmasoneria imediat ce s-a mutat la Philadelphia. Ca regulă generală, membrii lojei recomandau anumite firme altor membri. Devenind bogat înainte de a împlini vârsta de patruzeci de ani, Franklin a

continuat prin înfiinţarea de secţii de pompieri, biblioteci şi serviciul poştal, al cărui director a şi devenit. Funcţia de director al serviciului poştal, în acest punct al istoriei, însemna să fii un spion-şef, poziţia respectivă permiţându-i să controleze circulaţia informaţiilor.

Omologii europeni ai lui Franklin, mulţi dintre ei simpatizând cauza americană, împărtăşeau gratuit informaţiile, răspândind dez-informaţii atunci când cauza reclama acest lucru.

Ca mason şi ca om de ştiinţă, Franklin se putea mişca în largul său în societatea europeană. În Anglia, el a fost invitat să stea la Medmenham Estate, locul în care Clubul Hellfire organiza petreceri care durau două zile, care ar fi putut şoca sensibilitatea contemporanilor lor. Figura centrală a acestui grup hedonist era Sir Francis Dashwood, care fusese iniţiat în masonerie în Italia şi ale cărui înclinaţii personale frizau ocultul. Este posbil ca Dashwood să fi avut o calitate care să îl facă demn de stima lui Franklin, şi anume aceea că era directorul serviciului poştal britanic. Împreună, Franklin şi Dashwood puteau controla şi răspândi informaţiile secrete mai eficient decât însăşi armata.

Cercul lui Dashwood cuprindea numeroşi britanici care erau supuşi de vază ai Coroanei şi, în acelaşi timp, susţinători activi ai cauzei coloniştilor. Unul dintre aceştia era John Wilkes, cel care i-a botezat pe contestatarii Regelui „Sons of Liberty.” Titlul a avut priză şi, în scurt timp, grupurile de rezistenţă din mai multe oraşe coloniale au început să activeze, pline de avânt, sub numele de Sons of Liberty. Anglia avea să devină, curând, prea periculoasă pentru Franklin, dat fiind faptul că mulţi au cerut să fie arestat, aşa că s-a mutat în Franţa.

O lojă extrem de elitistă, Loja celor Nouă Surori, a fost foarte încântată să-l primească frăţeşte pe Franklin. Din lojă făceau parte mulţi dintre cei care aveau să participe mai târziu, în mod activ, la lupta pentru libertate. Unii erau negustori de vază, care aveau un rol esenţial în furnizarea de provizii şi muniţie către colonii. Alţii erau gânditori cunoscuţi şi respectaţi, care aveau să influenţeze opinia publică. (Franklin a luat parte la iniţierea lui Voltaire în francmasonerie). Iar unul dintre ei era cel mai important spion britanic din Franţa, Dr. Edward Bancroft. Franklin se mişca în cercuri în care, dacă nu ar fi făcut parte din francmasonerie, i-ar fi trebuit o viaţă întreagă să poată pătrunde.

Importanţa rolului pe care Franklin l-a jucat în culise, împreună cu o mână de alţi patrioţi americani, a fost minimalizat de istorie. Cu toate acestea, el a fost cel puţin la fel de important ca şi rolul său militar. Nu numai că în Franţa au fost realizate legături cu francmasonii, dar până şi duşmanii francmasoneriei s-au pus în slujba cauzei.

Cavalerii de Malta –catolici fervenţi, loiali Papei - nu erau în termeni de prietenie cu francmasoneria. Catolicii considerau masoneria o instituţie care, la vremea respectivă, era împotriva Bisericii. Din punct de vedere practic, însă, atât Cavalerii de Malta cât şi masonii considerau Anglia ca fiind un duşman ce trebuia biruit. Douăzeci de unităţi de cavalerie au participat la efortul de război, împreună cu mii de pedestraşi, inclusiv Legiunea Străină franceză iniţială. Flota franceză se afla sub comanda Amiralului de Grasse, un cavaler de Malta, care a furnizat în Yorktown proviziile atât de necesare.

Privind, din punct de vedere militar, războiul care a devenit Revoluţia Americană, este greu de acceptat victoria armatei lui Washington. Înfrântă în aproape toate bătăliile, depăşită numeric, prost echipată şi nepregătită, armata continentală era izgonită dintr-un stat în altul. În pragul înfometării, fără uniforme sau măcar încălţări, armata a reuşit să dea, din când în când, lovituri atât de puternice, încât au mai temperat apetitul Angliei pentru un conflict de durată. Washington însuşi a supravieţuit planurilor de asasinare ale englezilor şi complotului unei cabale puse la cale de americani pentru a-l înlocui. Într-un moment în care ofiţerii comandanţi erau ţinte foarte râvnite, Washington a supravieţuit, bătălie după bătălie, deşi intra pe câmpul de luptă pe un mare cal alb.

În timp ce bătăliile de la Saratoga, Monmouth şi Yorktown sunt bine-cunoscute elevilor care învaţă istoria Americii, povestea „războiului secret” a rămas un mister. Dintre toate intrigile care s-au desfăşurat pe câmpul de luptă, probabil că cea mai importantă este povestea Amiralului George Rodney. Numit la comanda flotei britanice, Rodney avea o problemă serioasă. Datoriile sale la jocurile de noroc îl siliseră să fugă din Anglia în Franţa. Acolo a acumulat şi mai multe datorii, fiind împiedicat să mai plece.

Comanda unei flote pe timp de război reprezenta o oportunitate de câştig, dat fiind că un comandant avea dreptul să-şi însuşească o treime din prada de război. Rodney a văzut în asta o cale de a scăpa de datorii, dar nu şi din Franţa. În ajutorul său a sosit mareşalul duce de Biron, comandantul militar al Gărzii Franceze. Deşi cele două ţări erau la doar câteva zile distanţă de o declaraţie formală de război, cel mai înalt ofiţer francez i-a împrumutat o sumă imensă de bani celui care avea să devină, în curând, ofiţerul englez cu cel mai înalt rang în marină.

Aceste circumstanţe ridică două întrebări. De ce şi-ar împrumuta Biron averea unui inamic? Răspunsul poate fi găsit în faptul că nepotul său, ducele de Lauzon, conducea în luptă Legiunea Străină franceză. Biron considera efortul revoluţionar american ca fiind, în cel mai bun caz, o aventură romantică. Americanii, depăşiţi numeric şi la nivel de competenţă

de către forţele superioare ale britanicilor aveau, cu siguranţă, să fie înfrânţi – iar el se temea pentru tânărul său nepot.

Aceste sentimente erau împărtăşite de unchiul marchizului de Lafayette. Lafayette şi cumnatul său, vicontele Noailles, precum şi contele de Ségur, de-abia ieşiseră din adolescenţă când Silas Deane, un american, i-a recrutat în cauza sa. Unchiul lui Lafayette a râs şi i-a botezat cei trei muşchetari, până când, spre groaza sa, şi-a dat seama că ei nu glumeau. Niciodată, de la Cruciade până atunci, nu se repeziseră nobilii cu atâta energie la război.

A doua întrebare este: ce anume aştepta în schimb ducele de Biron de la Rodney? Răspunsul este evident. Rodney trebuia să aprovizioneze forţele britanice de sub comanda lui Cornwallis, înainte ca de Grasse să aprovizioneze forţele americane şi franceze din Virginia. Întrecerea era deja certă. Cursa se desfăşura între cele două flote. Rodney a înţeles importanţa victoriei asupra lui de Grasse, pe mare sau în cursa spre Virginia, vorbind despre acest lucru în scrisorile către comandanţii săi şi chiar către soţie. Apoi, în mod inexplicabil, el nu a reuşit, în trei ocazii, să angajeze flota franceză în luptă, şi-a fragmentat flota şi s-a întors acasă, plângându-se că prostata îi făcea probleme. Amiralul francez de Grasse a aprovizionat oraşul asediat Yorktown cu forţe noi şi muniţie, înclinând astfel balanţa. Cornwallis s-a predat.

Comandanţii amiralului au fost înmărmuriţi, plângându-se Lordului Montagu că Rodney era singurul responsabil pentru eşecul aprovizionării forţelor terestre. Priceputul amiral a reuşit să scape prin diverse manevre şi s-a întors în Caraibe pentru a înfrânge flota franceză în Bătălia Sfinţilor, în 1782. A pierdut războiul, câştigând doar această luptă şi, în ciuda criticilor aprinse din ziarele britanice, a revenit în ţară ca erou.

Înfrângerea lui Cornwallis a fost urmată la scurt timp de tratatul care recunoştea libertatea Americii. Cei care au câştigat războiul aveau să câştige şi pacea. Inscăunarea lui Washington ca prim preşedinte american a reprezentat o sărbătoare masonică. Maestrul de ceremonii al evenimentelor din acele zile a fost francmasonul şi generalul Jacob Morton. Jurământul inaugural a fost condus de marele maestru din Statul New York, Robert Livingston. Escorta lui Washington a fost generalul francmason Morgan Lewis. Biblia care a fost folosită la jurământ a fost biblia Lojei Sfântului Ioan din New York.

O altă sărbătoare a avut loc după puţin timp, când a fost inaugurată noua capitală, Washington, ale cărei planuri erau realizate de masonul Pierre Charles L'Enfant. Ceremonia a fost completată de botezul porumbului, uleiului şi vinului, mai apropiată de vechile religii mistice decât de

creştinism sau de credinţele indigenilor americani. Noile simboluri ale ţării erau ochiul atotvăzător, piramida trunchiată şi obeliscul. În timp ce ele nu aveau o semnificaţie aparte pentru majoritatea americanilor, adevăratul lor simbolism era pe deplin înţeles de către masoni. Pe bancnota de un dolar scrie şi astăzi, deasupra şi dedesubtul piramidei: *Annuit Coeptis* şi *Novus Ordo Seclorum*. Prima reprezintă o rugăciune adresată zeului Jupiter, în timp ce a doua înseamnă „o nouă ordine a veacurilor".

Washington a înţeles, probabil, că, deşi pusese bazele unei naţiuni bazate pe fraternitate şi egalitate, era periculos să permită unei forţe secrete, fie ea şi masoneria, să devină prea puternică. Expresia „puterea corupe, iar puterea absolută corupe absolut" părea să indice că noţiunile europene de rege şi de nobilime ereditară nu trebuiau permise.

După Revoluţie, a fost creată o societate a ofiţerilor care au luptat împreună. Societatea din Cincinatti număra ofiţeri americani şi pe aproape toţi cavalerii francezi de Malta. Atunci când Washington a aflat că intenţionau să limiteze, pe viitor, apartenenţa la proprii descendenţi, el a declarat acest lucru ca fiind elitism şi a ameninţat că va părăsi grupul. Ordinul şi-a schimbat abordarea. De asemenea, lui Washington i-a fost oferită preşedinţia ordinului, pe viaţă, însă el a refuzat oferta.

Revoluţia americană a fost urmată, la peste un secol, de revoluţii în Franţa, statele italiene, America Latină şi, în sfârşit, în Rusia. Societăţile secrete şi conspiraţiile aveau să arunce clasele conducătoare la pământ, împreună cu sistemele de guvernare care dăinuiau de secole. Revoluţiile franceză şi rusă aveau să se transforme în băi de sânge, în urma cărora frâiele puterii au fost preluate de oportunişti şi de dictatori. Democraţia a fost creată doar în America.

Înainte ca noua ordine a veacurilor să împlinească o sută de ani, societăţile secrete aveau să îşi arate latura întunecată. În interiorul masoneriei, o crimă şi muşamalizarea ei de către masonii din New York avea să provoace auto-distrugerea grupului, în timp ce oprobiul public înjumătăţea efectivele şi nimicea lojele. Pe plan naţional, puterea şi urmărirea propriilor interese dovedeau că noua democraţie poate fi coruptă. Se complota pentru revenirea sub stăpânirea Angliei, pentru secesiunea ţării, pentru asasinarea preşedinţilor Harrison, Taylor, Lincoln. Atunci când victoria nu a putut fi obţinută în Congres, au fost folosite mijloace mai puţin ortodoxe.

Acum, în timp ce ţara intră în cel de-al treilea secol al existenţei sale, societăţile secrete şi elitiste prosperă în continuare. Ele au capacitatea de a controla administraţia, de a o schimba, de a se îmbogăţi sau de a apăra principiile pe care a fost clădită naţiunea. Supravieţuirea idealurilor cum sunt

libertatea şi egalitatea se poate afla în cumpănă între mulţime şi elite, între mase şi cei puternici. Ea poate depinde de vigilenţa celor care pun principiile mai presus de orice, sau de intenţiile Marelui Arhitect al lui Washington.

21. **Secretele unei naţiuni**

Adevărul ar putea fi mai incredibil decât orice ficţiune

Steven Sora

Tocmai au apărut recenziile la filmul *National Treasure,* abordarea Hollywood-ului a originilor ezoterice ale Americii, cu Nicholas Cage în rolul principal. Criticilor le-a displăcut profund, dar vestea bună este că publicul a adorat filmul.

Povestea se desfăşoară cu Ben Gates în centru, jucat de Cage, descendentul unuia dintre semnatarii declaraţiei de Independenţă. Ei au lăsat, se pare, prin această declaraţie, mai mult decât un simplu plan pentru instaurarea democraţiei. Filmul sugerează că Fondatorii Americii, conduşi de francmasoni, au ascuns o comoară foarte concretă, şi anume, comoara legendară a Cavalerilor Templieri.

Până în ziua de astăzi, francmasonii se consideră moştenitorii templierilor. Comoara, însă, conform relatărilor istorice, îşi are originea cu mult înainte ca Templierii să o ducă în Franţa din Ierusalim, odată cu încheierea Cruciadelor. Se spune că doar un grup restrâns de oameni (iar filmul sugerează că între aceştia se numărau şi Fondatorii Americii) ştiau odinioară unde se află comoara, iar ascunzătoarea acesteia ar putea fi identificată doar prin interpretarea mai multor semne şi simboluri misterioase. În film, indiciul cel mai important îl reprezintă harta desenată pe spatele celui mai important şi mai bine apărat document american, Declaraţia Originală de Independenţă.

Faptul că reacţia criticilor este contrară celei manifestate de publicul larg nu ar trebui să surprindă, dar este interesant de analizat motivul pentru care au ales să critice un film atât de popular.

Unul dintre ei a argumentat că niciun istoric serios nu a crezut vreodată în existenţa unei comori a Templierilor. Ne permitem să nu fim de acord cu asta.

Comoara Templierilor nu este un mit. Există dovezi importante că, în timpul prigoanei la care au fost supuşi Cavalerii, în secolul al paisprezecelea, cel puţin unul dintre ei a mărturisit în timpul procesului că acea comoară este reală. Spre deosebire de omologii lor francezi, britanicii nu au adoptat niciodată o atitudine isterică în acţiunile întreprinse împotriva Templierilor. De fapt, procesele britanice au fost relativ calme şi lipsite de relatările fantasmagorice despre venerarea diavolului şi scuiparea Crucii,

care deveniseră obişnuite la procesele de pe continent. Şi tortura a fost folosită foarte puţin, şi doar ca efect al presiunilor exercitate de Biserică şi de regele Franţei.

Consemnările dezvăluie faptul că, în Anglia, persoane reputate şi la curent cu evenimentele au depus mărturie că, înainte de raidul din ziua de vineri 13, 1307, care le-a nimicit organizaţia, Templierii au fost avertizaţi cu privire la intenţiile regelui. Nu este un secret faptul că, înainte de acel raid, templierii acţionau ca bancheri în întreaga lume – acceptând, în anumite filiale, depozite din partea celor bogaţi şi emiţând ordine de plată pentru alte locaţii. În timp ce academicienii pot pune la îndoială existenţa comorii Templiere, este foarte evident că cei care le-au atacat fortăreaţa nu au reuşit să o găsească.

Şi aşa, se naşte întrebarea: ce s-a întâmplat, în realitate, cu enormele depozite pe care, cu siguranţă, le posedau Templierii? Conform mărturiilor, după primirea avertismentului privind atacul iminent, cavalerii au adunat cu repeziciune toate bunurile de preţ pe care le deţineau, le-au încărcat într-un convoi de căruţe şi au transportat, rapid şi în linişte, această imensă avere – proprietatea a ceea ce era la vremea respectivă singura bancă din lume - până în portul francez La Rochelle. Acolo, comoara a fost încărcată pe vasele flotei templiere – cea mai mare din lume.

Mulţi sunt de părere că de la La Rochelle flota a navigat în singurul loc în care nişte fugari ar fi putut găsi adăpost – ţara liberă Scoţia, unde proaspătul rege Robert the Bruce fusese excomunicat pentru că declarase independenţa ţării sale.

Ordinul, proscris de-acum, care căuta adăpost şi naţiunea scoasă în afara legii, care avea mare nevoie de vase şi de cavaleri, au pus bazele unei relaţii reciproc avantajoase. În curând, în cea mai mare bătălie din istoria Scoţiei, Templierii fugari şi-au demonstrat utilitatea. Chiar în momentul în care forţele engleze păreau pe cale să măture câmpul de luptă, un corp de cavaleri a lansat un atac din liziera pădurii, punând duşmanul pe fugă. Era tocmai în ziua Sfântului Ioan Botezătorul, sfântul patron al Templierilor, menit să-i vegheze pe câmpul de luptă şi în ziua ultimei lor mari victorii. Curând, aveau să-şi piardă urma, ascunzându-şi adevărata identitate sub masca masonică. Atunci când James al VI-lea al Scoţiei a fost încoronat sub numele de James al II-lea al Angliei, familia scoţiană din inima ordinului Templierilor, familia Sinclair, a primit ca răsplată titlul şi misiunea de protector ereditar al francmasoneriei. Onoarea avea să fie reconfirmată în 1601. Familia Sinclair păzise comoara încă din clipa în care aceasta poposise pe domeniul lor de la Roslin, urmând să protejeze în acelaşi mod şi ordinul.

În secolul al paisprezecelea, când sentimentul anti-Catolic a condus la atacuri asupra bisericilor şi la distrugerea unor vechi relicve, se crede că Sinclair-ii au început să fie îngrijoraţi în legătură cu posibilele ameninţări la adresa imensei comori secrete care se afla în posesia lor. Din nou, cu aproape un secol înainte de traversarea Atlanticului de către Columb, imensa comoară a fost mutată, de data aceasta aparent în Nova Scotia. În general, nicăieri în America nu se acordă prea multă importanţă poveştii despre călătoria primului Sinclair spre Lumea Nouă, din anul 1398. Dar nu la fel stau lucrurile şi în Nova Scotia, unde, în Guysborough, o statuie a lui Henry Sinclair a rămas ca martor al călătoriei. Dovezi suplimentare oferă şi hărţile legate de această traversare timpurie a Atlanticului, hărţi folosite de Gerardus Mercator la întocmirea propriilor sale hărţi şi de Martin Behaim la realizarea globului său pământesc.

A doua critică adusă filmului *National Treasure* este aceea că nu există nicio dovadă privind vreo comoară, furnizată de nişte simboluri secrete amplasate strategic, pentru ca alţii să le poată descifra. Din nou, greşit.

Odată ce comoara templieră a fost ascunsă în siguranţă, adânc sub o mică insulă din Golful Mahone, în Nova Scotia, familia Sinclair a construit Capela Rosslyn. Gravate în piatra stâlpilor masonici din biserică pot fi zărite imagini ale orzului, porumbului şi aloei. O trapă care a rămas mult timp secretă ascundea locul de veci, de sub capelă, al Sinclair-ilor care luptaseră ca Templieri. Craniul şi oasele, marcate pe morminte, simbolizau ideea că oasele sunt suficiente pentru renaştere. Picioarele încrucişate arătau că decedatul fusese Templier.

Peste ocean, în Nova Scotia, există şi mai multe indicii. Pe ceea ce avea să fie numită Oak Island (Insula Stejarilor) au fost plantaţi stejari, pentru a o deosebi de celelalte insuliţe aflate în golf. Astăzi, insula a devenit de mare interes pentru mass-media, datorită speculaţiilor cu privire la scopul unui puţ imens căruia, deocamdată, nu i s-a găsit nici o explicaţie şi a cărui destinaţie rămâne deocamdată un mister.

„GROAPA CU BANI”

Timp de cincizeci de ani, Oak Island a fost deţinută de doi oameni care nu s-au înţeles. Fred Nolan, un topograf, a descoperit numeroase simboluri, inclusiv un triunghi echilateral de trei metri (zece picioare) , cu o cruce în centru. Înainte ca cineva să apuce să-i descifreze înţelesul, Nolan a realizat că acesta făcea parte dintr-un triunghi mai mare. În acea zonă, a găsit pietre găurite, cu inele din metal, precum şi o piatră în formă de inimă, plasată în

centrul unui alt triunghi. O altă formaţiune era compusă din bolovani din granit de câte zece tone fiecare, care formau, la rândul lor, o cruce, la intersecţia braţelor acesteia aflându-se o piatră în formă de craniu, dovadă că este vorba despre o construcţie artificială.

Cealaltă parte a insulei, în care se află şi celebra Groapă cu Bani, îi aparţine lui David Tobias. Săpăturile la puţ au început înainte de anii 1800, când au fost descoperite lespezi la circa un metru adâncime (trei picioare) şi, apoi, la fiecare trei metri şi jumătate (zece picioare), câte un strat de scânduri de stejar. La aproximativ douăzeci şi şapte de metri adâncime (nouăzeci de picioare), o capcană elaborată a inundat puţul şi, pentru mai bine de un secol, a înfrânt ambiţia căutătorilor de comori de a continua săpăturile. Chiar şi după ce s-a stabilit modul în care a fost inundat puţul, avansatele sisteme hidraulice ale vechilor constructori au continuat să sfideze tehnicile moderne de excavaţie.

Se află cumva, sub insulă, un tezaur ascuns? Ambii proprietari cred în continuare că acesta există şi, în ciuda vârstei lor înaintate, continuă să muncească pentru a-l aduce la suprafaţă. Tobias analizează recenta propunere de a realiza un puţ mai mare, care ar lărgi puţul original al Gropii cu Bani. Preţul acestuia ar fi de cincisprezece milioane de dolari, adică un adaos considerabil la cele cinci milioane de dolari pe care se spune că deja le-a cheltuit. Nolan l-a implicat şi pe ginerele său şi, recent, a achiziţionat o insulă aflată în apropiere, împreună cu drepturile asupra oricăror comori pe care ar putea să le găsească acolo.

Groapa cu Bani din Oak Island, însă, nu este singura potenţială ascunzătoare de bogăţii şi secrete din America.

CATACOMBA BRUTON DIN VIRGINIA

În Williamsburg, Virginia, se află catacomba Bruton. Se crede că şi de ea se leagă existenţa unui grup secret, acesta având, la rândul său, conexiuni solide cu moştenirea templieră şi masonică. Catacomba în sine constituie unul dintre cele mai populare obiective turistice din America.

Aici, aşezarea originală a fost restaurată şi transformată într-un vast parc de distracţii. Pentru mulţi, el reprezintă o bine-venită alternativă la aglomeraţia din Six Flags*, aflat în apropiere, şi o oportunitate pentru americanii de toate vârstele de a înţelege ceva mai mult din istoria naţiunii lor. Puţini ştiu că parcul ascunde un secret neobişnuit, pe care niciun vizitator nu îl va vedea vreodată.

---

* Lanţ de parcuri de distracţii din Statele Unite. (N.t.)

Este vorba despre faptul că unul dintre cele mai importante obiecte despre care se crede că a făcut parte din comoara Templierilor ar putea fi ascuns sub biserica originală din Jamestown. Printre aceste obiecte s-ar afla, din câte se spune, lucrări ale lui Sir Francis Bacon, dar şi chivotul Legii, despre care se crede că ar fi fost adus în Franţa, din Ierusalim, de către primii Templieri. Ce ar putea căuta aceste obiecte atât de râvnite sub biserica din Jamestown?

Realitatea este că istoria originilor coloniale britanice ale Americii de azi a fost modificată, în mare parte, pentru a se potrivi unui cadru ortodox acceptabil. Adevărata istorie frizează absurdul.

Probabil că cea mai mare influenţă secretă, în încercarea de a o convinge pe Regina Elisabeta să se alăture Franţei şi Spaniei în cursa către Lumea Nouă, a avut-o un bărbat misterios, pe nume dr. John Dee. Misteriosul dr. Dee era un magician şi un astrolog, dar şi un om de ştiinţă de talia marelui Copernic. Numerele sale de levitaţie, experimentele de alchimie şi oglinda sa vrăjită au atras asupra lui multe suspiciuni. A fost dat afară din şcoală pentru că a făcut să leviteze diverse obiecte de pe scenă, în timpul unei reprezentaţii a elevilor. Pentru un timp, a fost chiar gonit din Anglia. Dar a revenit, de data aceasta având-o pe regina Angliei drept protector.

Atunci când Elizabeta a urcat pe tron, ea s-a bazat pe capacitatea lui Dee de a citi în stele şi de a prevedea viitorul, chemându-l să aleagă data şi ora încoronării sale. Influenţa lui Dee asupra reginei şi a istoriei Angliei este nu numai enormă, dar şi arareori menţionată. El a inventat cuvântul Britannia, a înfiinţat Marina Regală şi a convins-o pe Elizabeta că sfânta Anglie era menită să stăpânească mările.

A convins-o, de asemenea, că era o descendentă directă a lui Arthur, care era în drum spre vest atunci când fusese rănit mortal. Datorită acelei călătorii a regelui Arthur spre vest, argumenta Dee, Anglia şi regina aveau dreptul de a stăpâni America. Ea i-a acordat lui Dee drepturile asupra tuturor pământurilor aflate mai la nord de 50 de grade latitudine.

Dacă Elizabeta s-ar fi aflat doar sub influenţa „călugărului nebun" al Angliei, poate că ţara nu ar fi jucat rolul pe care l-a jucat în istoria Lumii Noi, dar Dee îl avea alături pe Sir Francis Bacon. Bacon a scris *Noua Atlantidă* şi a îndemnat-o pe Elizabeta să acţioneze în consecinţă.

Noua colonie avea să fie înfiinţată de către Virginia Company. Numită, aparent, după Regina Virgină a Angliei, Compania avea legătură mai degrabă cu o zeiţă virgină mai veche decât creştinismul. Steagul statului Virginia o înfăţişează pe zeiţa Atena (cunoscută de romani sub numele Minerva), ridicând o sabie şi apăsând cu un picior pe pieptul inamicului ei

înfrânt. Atena, zeiţa Înţelepciunii, a fost supra-numită Cea-care-agită-suliţa, o zeiţă războinică asemenea lui Poseidon, cel care Zguduie Pământul.

Chiar dacă acţionau cu permisiunea reginei, Bacon şi ceilalţi imaginau o lume în care monarhia şi religia să nu aibă nicio putere. În timp ce acestei acţiuni i se alăturau aventurieri şi negustori, pentru Dee şi Bacon colonizarea era o misiune divină. Scrierile lui Bacon despre un astfel de paradis Arcadian au fost în centrul atenţiei într-o Europă sfâşiată de războaie. Pentru a putea conta în continuare pe sprijinul reginei, el a scris sub numele unui ucenic măcelar, William Shakespeare.

Deşi pentru mulţi poate constitui o noutate, controversa Bacon-Shakespeare este veche de secole. Misterul modului în care un ucenic măcelar analfabet a putut scrie despre atât de multe subiecte – de la legislaţie la ştiinţă, medicină şi istorie - fără să fi posedat, măcar, vreo carte, i-a făcut pe mulţi să creadă că, de fapt, era o „faţadă" pentru adevăratul autor.

Este imposibil să acorzi acestui subiect atenţia pe care o merită, în limitele unui scurt articol, aşa că ne mulţumim să amintim că pe această temă s-au scris patru sute de tomuri; printre autori se numără Benjamin Disraeli şi Walt Whitman.

Se spune că manuscrisele shakespeariene originale, precum şi câteva texte ale lui Bacon, au fost aduse în America. Francis Bacon nu a trăit suficient pentru a se bucura de pământurile care i-au fost acordate, dar familia sa da. Cu toate acestea, în 1676, familia Bacon se afla într-o poziţie potrivnică administraţiei din Virginia. Virginia era, la urma-urmei, o colonie britanică, iar Bacon reprezenta o filosofie anti-guvernare.

În anul Rebeliunii lui Bacon, după cum relatează manualele de istorie, obiectele de sub biserica Jamestown au fost mutate într-o încăpere de trei pe trei metri (zece pe zece picioare), aflată la şase metri (douăzeci de picioare) sub biserica Bruton Parish din Williamsburg. Cu toate acestea, în ciuda eforturilor (fie legale fie la limita legii) ale cercetătorilor moderni şi ale altor grupuri, secretele tezaurului nu au fost descoperite. Cel puţin până acum.

CAVALERII CERCULUI AURIU

S-a scurs peste un secol de când un preot sărac din Rennes-le-Château, Franţa, a urmărit o serie de indicii până a găsit un tezaur impresionant (un caz devenit celebru în urma apariţiei cărţilor *Sânge Sfânt, Sfântul Graal* şi *Codul lui Da Vinci*) dar şi mai recent, căutătorii de comori americani au găsit, urmând semne şi simboluri misterioase, comori ascunse în Sud şi chiar în Vest. Comoară naţională? Nu chiar, dat fiind că ascunzătorile făceau parte

dintr-un plan de asigurare a supravieţuirii Confederaţiei în timpul şi chiar după ce Lee s-a predat la Appomattox.

Cercetătorii Warren Getler şi Bob Brewer descriu o serie de graffiti-uri ezoterice care conţin referiri la versete din Biblie, date şi scrisori codificate, toate reprezentând indicii către ascunzătorile secrete. Micile averi au fost îngropate de grupuri de masoni şi de Cavaleri ai Cercului Auriu, un grup ai cărui membri erau adesea recrutaţi prin intermediul lojelor masonice.

ASCUNSE VEDERII

Deşi filmul *National Treasure* nu se putea întinde pe mai mult de două ore, a reuşit să facă trimiteri la câteva secrete şi mai profunde. Pe biroul unuia dintre personaje, Abigail Chase, se află cartea lui David Ovason, *Arhitectura secretă a capitalei naţiunii noastre*. Chiar dacă este un lucru cunoscut faptul că oraşul Washington a fost conceput pe baza geometriei masonice, Ovason atrage atenţia că există numeroase zodiace incluse atât în planul oraşului, cât şi ca elemente ale multora dintre clădirile sale.

Unul dintre cele mai interesante indicii din *National Treasure* se află pe spatele bancnotei de o sută de dolari. Ceasul din turn indică un anumit moment al zilei, semn că umbra sa va furniza informaţia următoare. Aici, filmul comite o eroare. Căutătorii de comori au crezut, la început, că au ratat momentul critic, după care şi-au dat seama că, datorită trecerii la ora de iarnă, momentul de fapt tocmai urma să vină. Cu toate acestea, măsura stabilirii orei de iarnă şi a celei de vară a fost, într-adevăr, propusă de Franklin, dar nu fusese pusă în aplicare în perioada în care a fost construită Sala Independenţei.

Semnificaţia acelui moment de maximă importanţă rămâne secretă.

22. Bacon, Shakespeare şi Lancea Atenei

Originile oculte ale rolului jucat de Anglia în Lumea Nouă

Steven Sora

Ni s-a spus că William Shakespeare s-a născut din părinţi analfabeţi, a avut parte de educaţie doar în şcoala generală şi a devenit, apoi, ucenicul unui măcelar. La cinci ani după ce s-a căsătorit, având deja trei copii, s-a hotărât să-şi părăsească familia şi oraşul natal, plecând spre Londra. Odată ajuns în marele oraş, a început să scrie piese de teatru, angajându-se într-o companie teatrală care avea să le pună în scenă. Piesele sale demonstrau cunoştinţe de istorie engleză, franceză, greacă şi romană, principii juridice şi medicale, termeni militari şi marinăreşti, domesticirea şoimilor, călărie şi termeni folosiţi exclusiv în campusul universitar din Cambridge. Pe scurt, piesele sale demonstrau cunoştinţe total în afara propriei experienţe.

După o carieră îndelungată, s-a întors acasă, unde şi-a pus cea de-a şasea şi ultima semnătură pe testament, prin care lăsa o serie de obiecte casnice, inclusiv un pat, dar niciun fel de carte sau – în mod special - vreun dosar cu lucrări de-ale sale. Moartea lui a trecut neobservată, atât în Stratford cât şi la Londra, timp de mai mulţi ani.

Scriitorii sunt, de obicei, cititori nesăţioşi, iubitori de carte, păstrători de jurnale şi de corespondenţă; individul cunoscut drept William Shakespeare, însă, era exact opusul. Cel mai probabil, nu ştia să scrie sau să citească, nu avusese niciodată o carte şi nu scrisese niciodată într-un jurnal; numai la multă vreme după moartea sa i-a trecut cuiva prin cap să-l laude pe „autorul de teatru”. La fel, doar după mult timp s-a realizat un „inventar” al lucrărilor sale. Acesta nu conţinea originale, dat fiind faptul că nici nu se ştia să existe vreunul.

În mod sigur trebuie să fie pe undeva manuscrisele originale, care au fost apoi copiate, dar niciunul dintre ele nu a apărut deocamdată. Cea ce, la un număr de lucrări atât de mare, este cel puţin ciudat.

Ideea că William Shakespeare este autorul acestor piese a fost şi este, în continuare, greu de acceptat; în scurt timp, au început să apară o serie de detractori – printre care s-au numărat Walt Whitman, Mark Twain, John Greenleaf Whittier, Benjamin Disraeli şi Ralph Waldo Emerson - convinşi că era *imposibil* ca Shakespeare să fi scris piesele care i se atribuie.

Omul despre care se crede că a fost adevăratul bard s-a născut în 1564. Regina Elisabeta I urcase pe tron la 15 ianuarie 1559, conducând cu o mână capricioasă, dar totuşi de fier. Sub impulsul unui moment, ea putea

dispune arestarea sau execuţia oricui, începând cu membrii curţii sale şi până la ţărani din ţinuturile învecinate. La curtea sa se aflau şi Sir Francis Bacon, născut în 1561; Cristopher Marlowe, născut în 1564; Edward de Vere, ducele de Oxford, născut în 1550 şi Henry Wriothesley, duce de Southampton, născut în 1573. Să o faci pe Elizabeth să se simtă bine era o misiune extrem de solicitantă. Sir Walter Raleigh a fost închis în Turn pentru a o fi lăsat însărcinată pe una dintre doamnele sale de companie. Ducele de Essex a fost pedepsit pentru că s-a recăsătorit, iar pentru rolul pe care l-a jucat în punerea în scenă a piesei Richard al II-lea, a fost condamnat la moarte prin decapitare. Medicul ei personal, Ruy Lopez, suspectat de a fi complotat împotriva ei, a fost tăiat în bucăţi.

Pentru a putea vorbi liber, trebuie să plăteşti un anumit preţ.

Până în 1598 şi după aceea, în niciuna dintre piesele lui William Shakespeare nu apare numele reginei. Dacă piesa Richard al II-lea constituia un act de trădare, atunci de ce autorul a fost lăsat nepedepsit? Este posibil ca Essex să fi fost considerat a fi adevăratul autor. Edward de Vere, duce de Oxford, era şi el unul dintre candidaţi. El scria piese de teatru, deţinea un teatru şi fusese în Italia. Oxford, cred unii, şi-a înscenat moartea în 24 iunie 1604. Era Ziua Sfântului Ioan Botezătorul, un fel de patron al domeniului ezoteric. James I a cerut să se joace opt piese shakespeariene, ca tribut adus lui Oxford.

Fig. 22.1. În timpul domniei Reginei Elisabeta I, care a ocupat tronul din 1558 până în 1603, Anglia a devenit o importantă putere europeană.

Deşi atât Essex cât şi Oxford sunt posibili candidaţi ca autori ai pieselor care i se atribuie lui Shakespeare, având atât educaţia cât şi vocabularul necesare, totuşi, cel mai plauzibil este Sir Francis Bacon.

Deşi prolificul Bacon nu ar fi putut scrie Richard al II-lea fără să se teamă de butucul călăului, el avea toate cunoştinţele necesare pentru a-l scrie, cunoştinţe care i se atribuie, aşa cum am arătat, tânărului ucenic măcelar. Bacon studiase la Cambridge, studiase dreptul la Grey's Inn şi vorbea fluent mai multe limbi. Era pasionat de criptologie şi inventase propriul cod, extrem de sofisticat. Era, de asemenea, după cum cred mulţi, homosexual, înconjurându-se de tineri atrăgători. Unul dintre aceştia era Henry Wriothesley.

Fig. 22.2. Teatrul Globe din Londra, unde au fost puse în scenă multe dintre piesele lui Shakespeare.

În 1592, prima piesă atribuită oficial lui Shakespeare i-a fost dedicată lui Henry. Sonetele, în care poetul îşi exprimă dragostea pentru ceea ce înseamnă tinereţe, i-au fost şi ele dedicate lui Wriothesley. Întâmplător, în 1592 Henry Wriothesley a devenit unul dintre protectorii lui William Shakespeare. Cel mai probabil, acesta este anul în care Shakespeare şi Bacon au încheiat o înţelegere. În 1592, Shakespeare a primit o mare sumă de bani şi a cumpărat cea de-a doua casă ca mărime din Stratford. A cumpărat şi alte proprietăţi, a comercializat bunuri de lux, a fost implicat în procese şi a colectat banii de taxe.

O înţelegere, dacă Shakespeare şi Bacon ar fi încheiat vreuna, le-ar fi fost amândurora de folos. Sir Francis Bacon ar fi scăpat de securea călăului, iar William Shakespeare s-ar fi îmbogăţit. Cei doi bărbaţi erau cum nu se poate mai diferiţi. Bacon era educat, locvace, sensibil şi interesat în mod sincer să schimbe lumea în care trăia. Shakespeare de-abia îşi putea scrie numele, era vulgar şi lacom, având prea puţine mustrări de conştiinţă pentru a-şi fi părăsit soţia şi copiii. Un om de rând din Stratford va fi avut un vocabular de 400 de cuvinte, în timp ce un absolvent de la Cambridge avea unul de cel puţin 4000. Autorul operelor care i se atribuie lui Shakespeare avea un vocabular de 20.000 de cuvinte.

UN POET, INDIFERENT CARE ÎI E NUMELE

De ce l-a ales Bacon pe Shakespeare pentru a fi „faţada" operelor sale?

Pe durata studiilor lui Bacon la Grey's Inn, el a fost forţa motrice din spatele unei frăţii secrete, intitulate Ordinul Coifului. Membrii săi o slăveau pe vechea zeiţă Pallas Atena, care era de obicei înfăţişată purtând un coif şi o lance. I se spunea „Cea care agită lancea" (în engleză, „Shaker-of-the-Spear"). Întâlnirea cu un golan de la ţară, pe nume Shakespeare, trebuie să fi părut nici mai mult nici mai puţin decât intervenţie divină. Motto-ul lui Bacon era *Occulta Veritas Tempore Patet*, adică „Adevărul ascuns iese, în timp, la lumină". În ultimii cinci ani ai vieţii sale, în mod deosebit după moartea reginei Elisabeta I, şi-a putut permite să fie mai puţin secretos în privinţa operelor sale.

A scris *Noua Atlantidă*, imaginând o lume paşnică, în care regii să domnească prin înţelepciune. Sub regele James, a tradus şi ceea ce avea să primească numele de „Biblia în versiunea regelui James". În Psalmul 46, cel de-al patruzeci şi şaselea cuvânt de la primul vers este „shake" (scutură); cel de-al patruzeci şi şaselea cuvânt de la ultimul vers este „Spear" (lance). De asemenea, el a fost autorul lucrării Sylvia Sylvarum, unde vorbeşte despre numeroase experimente ştiinţifice, inclusiv unul ce avea în vedere

conservarea documentelor în mercur şi unul privind crearea de izvoare artificiale.

Fig. 22.3. Monument dedicat lui Sir Francis Bacon, aflat deasupra mormântului său din biserica St. Michael's, în St. Albans, Anglia.

DESCOPERIREA AVALONULUI

Anglia a intrat mai târziu în cursa pentru colonizarea Americilor. Astrologul reginei Elisabeta, dr. John Dee, a fost cel care a convins-o că avea drepturi asupra Lumii Noi. Deşi ilustrul John Dee putea foarte bine să servească drept model pentru un personaj din *The Hobbit* (Piticul), el a reuşit să o convingă pe Elisabeta că avea nevoie de o flotă puternică, precum şi de „faptul" că insula Avalon a lui Arthur era, în realitate, America. Din punct de vedere intelectual, ea şi-a dat frâu liber pasiunilor, prin intermediul vrăjitorului său. Dee, magician şi alchimist, a scris despre Rozicrucianism şi navigaţie. Locuinţa sa adăpostea 4000 de volume, precum şi o „oglindă magică", folosită pentru prevestirea viitorului.

Latura aventuroasă a reginei trăia prin intermediul celor de seama lui Sir Francis Drake şi Sir Walter Raleigh. Ea i-a trimis să cucerească noi pământuri, să fure comori şi să exploreze cele şapte mări.

La sfârşitul vieţii şi domniei reginei Elisabeta, Bacon era o persoană importantă. El a reuşit să îl convingă pe regele James să intervină mai viguros dincolo de ocean. Bacon s-a asigurat că el şi apropiaţii săi au primit pământuri în Lumea Nouă. Aveau proprietăţi în Newfoundland şi Nova Scotia, primind puteri suplimentare ca membri ai Virginia Company. Colonia Jamestown a fost înfiinţată în Virginia, avându-l pe Bacon drept lord cancelar. Numită aşa în onoarea reginei „Virgine" Elisabeta, sigiliul Virginiei prezintă, până în vremurile moderne, o imagine a zeiţei Atena. Ea este conducătorul, echipat cu lance şi coif, care domneşte peste pământul în care înţelepciunea va ieşi triumfătoare.

NOUA ATLANTIDĂ A LUI BACON?

Înfiinţarea coloniilor a fost învăluită în mister, acestea urmând să funcţioneze ca un tezaur de înţelepciune pentru societăţile secrete care au înflorit în jurul lui Bacon. Într-o epocă în care Copernic se temea să îşi facă publică teoria conform căreia soarele se afla în centrul universului, Bacon şi cei din anturajul său ascundeau multe secrete. E posibil ca textele originale

ale pieselor atribuite lui Shakespeare să fi fost doar o mică parte a unei biblioteci secrete masonice/rozicruciene.

În 1911, dr. Orville W. Owen, care petrecuse mai mulţi ani descifrând codurile lui Bacon, a pornit într-o expediţie în Anglia. El se aştepta să descopere, sub râul Wye, o bibliotecă secretă masonică/rozicruciană. A fost descoperită o încăpere secretă. Din nefericire, era goală. În mod evident, cineva a blocat cursul râului suficient de mult timp pentru a construi ascunzătoarea, umplând-o şi, apoi, golind-o în taină. Folosirea unor asemenea cunoştinţe de hidraulică nu reprezenta nicio noutate. Corpul regelui Lear fusese aşezat, în mod similar, într-o încăpere sub râul Soar. Trupul lui Attila se afla în siguranţă sub râul Busento în Italia.

Nouă ani mai târziu, Burrel Ruth, care studiase lucrările doctorului Owen, a crezut că originalele lucrărilor shakespeariene fuseseră mutate în Nova Scotia, în Lumea Nouă. În Golful Mahone, constructori cu bogate cunoştinţe de hidraulică amplasaseră capcane subacvatice. Pe Oak Island, în timpul căutărilor după cea mai mare comoară din lume, fuseseră descoperite fiole cu mercur.

Căutările continuă de mai bine de două sute de ani.

Mai recent, proprietarii a jumătate din Oak Island şi-au extins cercetările şi asupra celorlalte insuliţe din golf. Se crede că există tuneluri care leagă două sau mai multe insule, iar că pe una dintre insulele din apropierea Oak Island ar exista o scară în spirală care duce în adâncul pământului.

AVUŢIA NAŢIONALĂ

Virginia Company, înfiinţată în 1606, era formată din Bacon şi apropiaţii săi. În mod interesant, ea includea atât Virginia cât şi o nouă colonie, numită Bermuda. Prima menţiune a Bermudei a fost făcută în *Furtuna*, o piesă shakespeariană despre un naufragiu pe o mică insulă.

Virginia Company va fi găsit, de asemenea, un loc în care să îşi pună la adăpost secretele. Una dintre priorităţile avute în vedere după înfiinţarea coloniei Jamestown a fost construirea unei ascunzători subterane şi, deasupra acesteia, a primei biserici din Jamestown. Ascunzătoarea era folosită pentru păstrarea documentelor aduse în 1635.

În 1676, acestea au fost mutate într-o nouă ascunzătoare, în parohia Bruton. Zona se numea Plantaţia Middletown şi avea să devină, mai târziu, Williamsburg. S-a construit o biserică din cărămidă, iar la şapte metri (20 de picioare) dedesubt se afla ascunzătoarea. Biserica nu a supravieţuit şi o nouă biserică, ce există şi azi, a fost construită pe strada Duke of Gloucester, fiind

atât biserică episcopală, cât şi o importantă atracţie turistică. Undeva, în curtea bisericii, există o scară în spirală care conduce la ascunzătoare.

În anii 1920, Fundaţia Rockefeller a cumpărat o mare parte din Williamsburg pentru a construi un centru turistic. În mod straniu, a achiziţionat şi Stratford-on-Avon, care devenise deja, de asemenea, o destinaţie turistică. Locul propriu-zis al ascunzătorii din Bruton aparţinea Bisericii Anglicane, neputând fi cumpărat; în schimb, a fost cedat guvernului american.

În ultimii ani, un grup numit Înţelepţii celui de-al Şaptelea Sigiliu ai lui Sir Francis Bacon, a încercat să obţină autorizaţia de a efectua săpături, în special sub o structură piramidală cunoscută drept monumentul Bray. Fletcher Richman, un învăţat baconian, crede că sub acel monument se află o ascunzătoare ce conţine lucrările lui Bacon şi ale altor autori, scrieri ce pot avea implicaţii importante pentru viitor. Deocamdată, autorizaţia nu a fost acordată. Richman afirmă că aceasta este doar una dintre multele biblioteci secrete.

Deocamdată, ele rămân ascunse.

23. **Dezlegarea ghicitorii lui Shakespeare.**

O nouă lumină asupra unui vechi mister – Bardul a fost, cu adevărat, acel actor beţiv din Stratford-on-Avon, sau a fost altcineva?

Virginia Fellows

În februarie 1999 a apărut pe toate ecranele, chiar la timp pentru a câştiga mai multe Oscaruri, un film surprinzător. *Shakespeare in love*, produs de Miramax, a făcut ceea ce lumea literară nu a reuşit – a adus din nou, în lumina reflectoarelor, cultul lui Shakespeare. Deşi nu a dispărut niciodată cu adevărat, popularitatea celui mai mare dramaturg al lumii începuse să scadă, după prima jumătate a secolului douăzeci.

Tinerii de astăzi au încadrat, în anumită măsură, minunatele piese în categoria clasicilor „pe care nu te deranja să îi citeşti". Ei ştiau puţine şi le păsa şi mai puţin de geniul care le-a scris, până când tânărul şi atrăgătorul Joseph Fiennes a apărut, în acest mijloc de comunicare de mare impact care este cinematografia, ca personaj în care coexistă atât tânărul autor cât şi cea mai îndrăgită creaţie a sa. Hamlet. Scenariştii Tom Stoppard şi Marc Norman au reuşit inimaginabilul – l-au adus pe Shakespeare înapoi în atenţia lumii. Prin aceasta, au câştigat premiul pentru cel mai bun scenariu din partea Asociaţiei Scriitorilor din America. Dintr-o dată, „Bardul s-a întors" a devenit cel mai discutat subiect din America!

Ce ar fi crezut despre asta autorul pieselor? Cei care îl consideră pe Shakespeare un adevărat mister, din pricina foarte puţinelor informaţii despre viaţa sa, pot doar să îşi dea cu părerea. Cei care sunt la curent cu adevărata identitate a autorului pot afirma, cu deplină convingere: „Ar fi fost încântat!" În mod evident, piesele au fost scrise pentru a face deliciul publicului şi, odată cu lansarea filmului, acest lucru se întâmpla acum la o scară mult mai mare. Dar autorul voia, de asemenea, să imprime, în minţile leneşe, reprezentări puternice ale întregii plaje de erori psihologice umane.

În acest mod, spera ca, prin recunoaşterea atitudinilor greşite, gradul de conştientizare să poată fi îmbunătăţit, oricât de puţin. „Shakespeare reuşeşte să investigheze adâncurile sufletelor noastre şi să aducă la suprafaţă probleme cărora trebuie, la un anumit nivel, să le facem faţă", spune, cu discernământ, unul dintre criticii moderni. Un al treilea scop, mai puţin cunoscut, al autorului, a fost acela de a „ascunde şi dezvălui în acelaşi timp" una dintre cele mai impresionante şi tragice poveşti spuse vreodată, aceea a propriei sale vieţi.

Un grup restrâns de cercetători ştiu, de multă vreme, că scrierile lui Shakespeare erau, de fapt, texte-paravan pentru codificarea prin care putea fi ascunsă povestea secretă a autorului. Acum, în acest nou mileniu al dezvăluirilor neaşteptate, adevărata poveste poate fi spusă fără teama de ridicol.

Ar fi fost, oare, acest autor misterios de acord ca Jospeh Fiennes să joace rolul său? Scenariul foloseşte o tehnică interesantă, permiţându-i personajului din film să se citeze singur ca fiind Shakespeare/Hamlet. După ce adevărata poveste a autorului este acceptată, spectatorul şi-l poate imagina pe Fiennes ca pe un Hamlet foarte uşor de recunoscut, prototipul însuşi al tânărului autor – atrăgător, sensibil, genial, aristocratic, un spirit neliniştit. Acesta este felul în care îl înfăţişează istoria – un adevărat prinţ al Angliei, nu al Danemarcei.

Intenţiile şi motivele faimosului autor devin evidente odată cunoscute detaliile vieţii sale private – nu se prea ştiu multe despre ţăranul lipsit de educaţie dintr-un sat obscur şi prăfuit: Stratford-on-Avon. Majoritatea cercetătorilor se străduiesc să ofere o biografie credibilă pentru flăcăul de la ţară, fiu al unei familii analfabete cu numele de Shaksper (sau Shakstpur, sau Shagster – există numeroase variante ortografice pentru acest nume). Dar ceea ce încearcă ei este greu de realizat.

Nu există indicii că personajul lor ar fi avut parte de mai mult de un an sau doi de educaţie, într-o şcoală de ţară, cu un singur învăţător şi o singură clasă. Nici nu se poate demonstra că a avut vreun contact cu literatura franceză, latină sau italiană, netraduse în engleză la acea dată, sau vreo cunoştinţă despre recent descoperiţii clasici greci şi latini, sau chiar informaţii primite pe cale orală despre sistemul juridic, medicină, poezie, aristocraţie, problemele de curte din Anglia şi Franţa, sau oricare altul dintre numeroasele subiecte abordate în piesele în discuţie.

Sesizând dicotomia dintre scrieri şi presupusul autor, anumiţi cercetători au fost convinşi că nemuritorul vers alb nu ar fi putut fi creaţia provincialului Will Shaksper. Ralph Waldo Emerson a scris că „Shakespeare este numai o voce; cine şi ce era cel care cânta, nu avem cum şti”. Henry James a spus „Sunt bântuit de convingerea că Shakespeare este una dintre cele mai mari fraude căreia i-a căzut victimă o lume prea credulă.” Samuel Coleridge a întrebat „Alege Dumnezeu idioţi care să dezvăluie adevăruri divine?” Şi, mai recent, Societatea de Cercetare Yale a fost unanim de acord că piesele nu ar fi putut fi scrise de bărbatul din Stratford.

Şi atunci care este alternativa? La o sută cincizeci de ani după publicarea primului volum complet, un cleric dintr-un sat vecin cu Stratford,

James Wilmot, a petrecut multe ore în Stratford şi în împrejurimi, în ceea ce s-a dovedit a fi o căutare nereuşită de informaţii despre marele autor. A fost nevoit să admită că nu a putut găsi nici măcar un element care să indice că un geniu al poeziei, oricare ar fi fost el, ar fi trăit în acel sat. Puţini dintre săteni erau în stare măcar să îşi scrie propriul nume (între care soţia lui Shakespeare şi cele două fiice ale sale); nu existau cărţi care ar fi putut fi folosite de autor; niciunul dintre localnici nu îşi putea aduce aminte despre vreun detaliu sau istorisire legate de viaţa unui nume atât de faimos. Rectorul a tras concluzia că singurul om din întreaga Anglie a acelei epoci care ar fi putut scrie asemenea piese era strălucitul, eruditul filosof, psiholog şi avocat, Sir Francis Bacon. Wilmot dezvăluie acest secret doar Societăţii Literare Ipswich, cerând păstrarea tainei. Secretul a fost păstrat într-un mod atât de conştiincios, încât nu a fost descoperit decât la începutul secolului douăzeci, în documentele societăţii.

Fig. 23.1. Gravura lui Martin Droeshout, reprezentându-l pe William Shakespeare, gravură ce a împodobit primul volum de opere complete, publicat în 1623.

De atunci, pentru onoarea de a fi fost adevăratul autor au fost propuse mai multe nume: Cristopher Marlowe, Herbert Spencer, diverşi lorzi britanici cum ar fi Derby, Essex, Pembroke, Rutland şi Oxford – chiar şi Regina Elisabeta. Francis Bacon este, de departe, favoritul indiscutabil, promovat intens de Societatea Baconiană, un grup londonez înfiinţat în 1876. Societatea a publicat peste 150 de jurnale periodice, conţinând sute de articole redactate pe baza cercetărilor lor minuţioase.

În prezent, însă, Edward de Vere, cel de-al şaptesprezecelea lord Oxford, a beneficiat de o mare atenţie ca potenţial candidat. Cercetători contemporani reputaţi, cum ar fi Charleton Ogburn şi Charles Vere, Lord Buford, un descendent al familiei Oxford, îl plasează pe duce în fruntea listei.

Lordul Oxford nu reprezintă o variantă improbabilă; el era un aristocrat cu o înaltă educaţie, implicat în afacerile interne ale curţii reginei Elisabeta, cunoscător a mai multe limbi, învăţat care studiase lucrările clasicilor înainte ca acestea să fie traduse în engleză. Era, de asemenea, un sportiv care cunoştea în amănunt secretele vânătorii cu şoimi, ale călăriei şi ale altor activităţi, la care ţărănimea nu a participat niciodată, dar care sunt prezente în piese. Oxford a călătorit în Europa, era un expert militar şi a beneficiat de toate privilegiile elitei culturale a aristocraţiei britanice. Mai mult, era un protejat al ilustrului secretar al reginei Elisabeta, Lord

Burghley, recunoscut îndeobşte drept prototipul pedantului Polonius din *Hamlet*.

Cu toate acestea, Francis Bacon, asemenea Lordului Oxford, se califică prin prisma tuturor acestor criterii, având şi alte calităţi, mult mai impresionante, aşa cum avea să se descopere ulterior. Cea despre care se presupune că i-ar fi fost mamă, Lady Ann Bacon, era chiar cumnata lui Burghley.

Există câteva impedimente în calea teoriei oxfordiene – ducele a murit în 1604, cu douăzeci de ani înainte ca majoritatea dramelor shakespeariene să fie publicate sau să fi putut fi măcar scrise. Singurul lor argument este acela că el trebuie să fi început o parte dintre piese, lăsându-le altuia să le termine. Oxfordienii sunt siliţi să admită că pentru marea piesă *Furtuna* nu poate fi valabil acest set de criterii, dat fiind că ea nu ar fi putut fi scrisă atât de devreme. O altă problemă importantă este aceea că poeziile despre care se ştie că au fost scrise de Oxford sunt terne şi neinspirate, neputând fi comparate sub nici o formă cu versul magnific al dramelor.

Mai trebuie luată în calcul şi personalitatea tânărului lord – sălbatică, nonconformistă, certăreaţă şi impulsivă – care nu se potriveşte cu filosofia şi statura morală atât de evidente în piesele shakespeariene. In schimb, despre Bacon contemporanii au avut numai vorbe de laudă: „Toţi oamenii mari şi buni l-au iubit" a spus capelanul său, Rawley. „L-am iubit aproape de idolatrie" a spus Ben Johnson. „A fost giuvaerul epocii sale", au spus alţii.

Astfel de complicaţii sunt trecute, prompt, cu vederea de către suporterii teoriei oxfordiene, şi este important să înţelegem că Oxford era unul dintre tinerii la modă, cu înclinaţii poetice, care s-au alăturat unui mult mai tânăr Bacon în prestigiosul şi exclusivistul grup literar cunoscut sub numele de Aeropagus Society. Vieţile celor doi s-au intersectat frecvent. Există, totuşi, o circumstanţă extrem de importantă care îl plasează pe Bacon pe o inatacabilă poziţie superioară faţă de Oxford, o dovadă concretă a paternităţii pieselor, care nu poate fi pusă la îndoială. Aceasta constă în descoperirea unei poveşti secrete ascunse chiar în textul pieselor – un sistem codat sau cifrat pe care autorul original l-a ascuns, cu multă trudă, în textul pieselor – pentru a dezvălui adevăruri despre care nu îndrăznea să vorbească deschis, cu voce tare.

Oricât de fantastic ar părea, în momentul scrierii pieselor, în text a fost inserată o întreagă biografie secretă a autorului, Francis Bacon. Este imposibil ca altcineva decât însuşi adevăratul autor să fi putut face acest lucru.

La sfârşitul secolului al nouăsprezecelea, un doctor din Detroit, pe nume Orville Owen, a făcut o descoperire uimitoare. Mare admirator al lui

Shakespeare, el memorase cuvânt cu cuvânt toate piesele acestuia. După ce a devenit extrem de familiarizat cu ele, a descoperit o serie de discrepanţe foarte ciudate, pe care nu le putea explica.

După ani de studiu amănunţit şi de experimente, a descoperit un lucru incredibil – toate piesele lui Shakespeare conţineau o altă piesă, ascunsă, o piesă-în-piesă, procedeu pe care autorul l-a folosit şi în lucrările care îi sunt atribuite în mod oficial. Anumite fraze din piesele originale erau marcate prin cuvinte-cheie speciale, care să fie extrase şi aranjate în alt context, pentru a spune o poveste complet diferită.

După un studiu amănunţit, Orwell a remarcat că piesa ascunsă, sau povestea cifrată, era de fapt biografia personală şi absolut neaşteptată a adevăratului autor al pieselor, Sir Francis Bacon. Intrebarea era de ce a folosit Bacon o asemenea metodă pentru a încredinţa posterităţii incredibila poveste a vieţii sale? Răspunsul este că viaţa sa depindea de acest secret. Adevărul naşterii sale a fost un mare secret de stat. Adevăratul său nume nu era Francis Bacon ci Francis Tudor – fiul natural al Reginei Elisabeta a Angliei şi al iubitului acesteia, strălucitorul Robert Dudley, Lord Leicester!

Cei doi au trăit o arzătoare poveste de dragoste, bine documentată istoric. Nu la fel de cunoscut este faptul că această căsătorie bigamă a fost oficiată de un călugăr, pe când ambii se aflau închişi în Turnul Londrei. (Leicester era deja căsătorit, dar soţia sa a murit la scurt timp, în mod foarte convenabil, căzând de la balcon). Elisabeta şi-a refuzat, în continuare, toţi peţitorii, deşi se complăcea în a fi descrisă drept casta regină fecioară, ce s-a dedicat doar patriei sale mult-iubite.

Un studiu atent al documentelor istorice ale epocii dezvăluie multe indicii privind probabilitatea unei astfel de situaţii, deşi dezvăluirea lor ar fi fost considerată un act de trădare, pedepsit cu moartea. Primul copil rezultat din această căsnicie a fost încredinţat doamnei de onoare a reginei –pioasa Lady Ann Bacon şi soţului său, onorabilul Sir Nicholas Bacon - pentru a fi crescut. Lady Ann şi regina au încheiat un pact, jurând să nu dezvăluie niciodată adevărul. Elisabeta însăşi e cea care a încălcat pactul, pe când Francis avea şaisprezece ani, după cum se relatează în povestirea secretă.

Un al doilea fiu născut din acest cuplu ciudat a fost încredinţat familiei Devereux. Acesta a fost fascinantul Lord Essex, pe care istoria îl consideră ciudat de tânărul amant al reginei Elisabeta. Multe fapte istorice pot fi mai bine înţelese realizând că ciudata relaţie era aceea a unei mame cu fiul adorat dar neascultător şi nu cea a unei regine tot mai bătrâne cu un curtean tânăr şi fermecător.

Povestea Elisabetei conţine multe evenimente tragice, datorate jocului de-a şoarecele şi pisica cu cei doi fii ai săi, cărora le-a promis iniţial să îi

recunoască, pentru ca apoi să ajungă să le ameninţe viaţa. Essex a cedat sub această povară, a încercat să urce chiar el pe tron şi a fost decapitat în Turn. Francis şi-a uşurat povara aproape imposibilă hotărându-se să spună lumii adevărata poveste. El ştia, însă, că a spune adevărul echivala cu o condamnare la moarte. Inspirat de o viziune avută într-un vis, el a inventat cifrul cu ajutorul căruia a istorisit povestea.

Pe măsură ce Owen descifra Codul Cuvintelor, aşa cum l-a numit Bacon, a angajat două femei care să îl ajute în această muncă epuizantă. Una dintre asistente, Elizabeth Wells Gallup, un super-intendent şcolar din Detroit, a descoperit existenţa unui al doilea cifru. Acest al doilea cifru se baza pe aşa-numitul sistem bi-literal, pe care Bacon l-a explicat şi aplicat în propria lucrare oficială, *The Advancement of Learning.* Este un alfabet bazat pe diferitele variante de aşezare a cinci litere sau unităţi, foarte asemănător codului Morse. Gallup a stat aplecată deasupra acestor lucrări până aproape că a orbit, dar rezultatele au fost incredibile. Ea citea, în proză, exact povestea pe care Owen o descoperise în versul alb shakespearian al Codului Cuvintelor. Cele două corespundeau perfect.

Dr. Owen, urmând instrucţiunile cifrului, a construit ceea ce a numit Roata Cifrului. Aceasta este o invenţie imensă şi stranie, care constă în două mari roţi din lemn, cu câteva sute de metri de stofă de lână întinsă între ele, astfel încât să poată fi învârtite în ambele sensuri, asemenea unui magnetofon modern sau unui papirus antic.

Pe această stofă sunt lipite pagini din piesele sale – pergamentul poate fi rulat înainte sau înapoi, pentru o vizualizare mai uşoară. Conform anumitor indicii şi cuvinte cheie, Owen marca pasajele relevante, pe care le citea asistentelor sale, care le dactilografiau pe bucăţi de hârtie. Apoi, Owen le aşeza în ordinea corectă, dezvăluind astfel povestea secretă.

Atât Owen cât şi Gallup şi-au publicat descoperirile şi ambii au fost, inutil să mai spunem, ridiculizaţi fără milă. Deşi nu mai sunt disponibile în librării, aceste cărţi pot fi studiate în diverse biblioteci publice şi universitare, putând fi găsite şi în magazinele de cărţi vechi.

Printr-o serie de coincidenţe remarcabile, poate prin ceea ce Jung ar fi numit „sincronicitate”, această maşinărie ciudată a ajuns în posesia mea din mâinile celui mai recent proprietar, Elizabeth Hovhannes, un muzician american bine cunoscut. Ea se află acum într-un loc sigur şi este analizată de tineri studenţi care încearcă, plini de entuziasm, să copieze cifrul cu ajutorul calculatorului.

Deloc surprinzător, povestea cifrului nu a fost acceptată de toată lumea; majoritatea cercetătorilor consideră că, pur şi simplu, acest lucru nu

are cum să fie adevărat – prin urmare, nu este adevărat. Ei văd cărţile şi trag concluzia că au fost inventate chiar de Owen şi Gallup.

Înainte să moară, Dr. Owen şi-a făcut publică oferta de a demonstra cum funcţionează metoda sa de descifrare oricui ar vrea să vadă. Amatori au fost puţini, dar la începutul anilor 1900, cel mai mare ziar din Detroit, *The Tribune,* a trimis un reporter să asiste la una dintre prelegerile lui Owen. Ziarul a publicat, apoi, un articol incisiv, care ridiculiza întregul proces. Owen a obţinut imediat o decizie judecătorească prin care i se acordau daune în valoare de zece mii de dolari, iar ziarului i se interzicea să publice alte ediţii. El s-a oferit să-şi demonstreze descoperirile oricărei persoane numite de ziar pentru a le studia. A fost trimisă o anume domnişoară Sherman, cel mai bun critic de artă de la *The Tribune*, iar Owen s-a apucat imediat de treabă. El i-a arătat metoda de descifrare, i-a prezentat materialele relevante şi a lăsat-o în biroul său, pentru a testa singură procedeul. Atunci când a revenit, a constatat că îi urmase instrucţiunile şi obţinuse pasaje identice cu cele găsite de el însuşi.

Pe prima pagina, ziarul şi-a prezentat scuzele, iar interdicţia a fost ridicată. Şi alţii au reuşit să obţină rezultatele lui Owen, dar acestea au continuat să fie respinse de marea majoritate, singurul argument fiind că trebuie să fi fost false. Cu toate acestea, dacă Owen şi Gallup ar fi fost suficient de creativi încât să introducă cifrul în piese, ambii ar fi dovedit că au o minte mai strălucită decât însuşi autorul – doi noi rivali pentru geniul lui Shakespeare!

Este momentul ca o parte dintre ciudăţeniile veacurilor trecute să fie puse în adevărata lor lumină. Una dintre acestea este tocmai dezlegarea misterului lui Shakespeare, dezvăluind adevărata poveste a uimitorului Francis Bacon şi acordându-i acestuia întregul credit pentru serviciul pe care ni l-a făcut.

Ca membru al consiliului Virginia Company şi ca unul dintre coloniştii Americii, ca promotor activ al francmasoneriei şi Rozicrucianismului, ca adept al ştiinţei experiemntale, el a jucat un rol de maximă importanţă în pregătirea pentru iminenta eră a Iluminismului. Dar, aşa cum chiar el a scris adesea, „Mihi silentio” – „Despre mine păstrez tăcerea”. „A îndrăzni, a face, a păstra tăcerea”. Dar nu mai este nevoie de tăcere. A sosit momentul ca adevărul să fie cunoscut.

În mod incredibil, după ce i s-a refuzat recunoaşterea de către o mamă geloasă şi egoistă, Bacon a fost silit să îşi desfăşoare geniala activitate în secret. El a lăsat uimitoarea poveste a vieţii sale în mâinile hazardului, sperând ca, vreodată, un student mai ager să descopere secretul şi să dezvăluie adevărul despre omul căruia trebuia demult să-i acordăm creditul

pe care îl merită. Aşa cum a spus frecvent, în cuvinte cifrate: „Adevărul nu a murit, ci doarme doar”.

24. **Francis Bacon şi semnul celor doi A**

A lăsat marele învăţat şi om de stat indicii criptice pentru a fi desluşite de generaţiile viitoare?

William Henry

Cel mai mare bard al lumii, William Shakespeare, are o strânsă legătură cu un mister ezoteric, pe atât de obscur, pe cât de plină de lumină este soluţia sa: simbolismul criptic A**A**.

Copiile publicate în timpul vieţii lui Shakespeare după *Sonete*, *Hamlet* şi *Richard al III-lea* poartă pe copertă, toate, A-ul luminos şi **A**-ul întunecat. De ce? Ce semnifică ele? Ce ne aşteaptă pe noi, vânătorii de mistere, dacă ne abatem fluxul preţioasei noastre atenţii asupra simbolismului celor două litere? Răspunsul, probabil, o să vă surprindă. El va face, de asemenea, legătura între unele dintre cele mai mari lucrări literare din istorie.

De exemplu, formula A**A** apare şi pe Biblia regelui James (1611). Unii simbolişti notează că A este asociat cu Dumnezeu, cu Trinitatea. A**A** ar reprezenta, în acest caz, literele greceşti alpha (Λ) şi omega (Ω), semnificând începutul şi sfârşitul.

Unul dintre motivele pentru care simbolul A**A** apare atât pe scrierile lui Shakespeare cât şi pe Biblia regelui James este acela că (afirmaţie care a făcut subiectul unei aprinse controverse) Sir Francis Bacon (1561-1626) este cel care a coordonat, din umbră, realizarea acestor opere. Unii cred că nobilul, gentleman-ul/genialul Bacon, cel care a dat formă francmasoneriei moderne şi autorul *Noii Atlantide*, printre alte lucrări, este şi autorul scrierilor care îi sunt atribuite lui Shakespeare.

Fig. 24.1. „Cei doi A baconieni": două litere A, una dintre ele deschisă la culoare şi cealaltă întunecată.

William Henry Smith, a cărui lucrare *Bacon şi Shakespeare* a fost publicată în 1856, a fost cel care a lansat teoria Bacon-este-Shakespeare. Indiferent dacă Bacon a scris sau nu piesele shakespeariene, el este considerat a fi fost o minte luminată, dăruită cu viziuni profetice. El părea să poată vedea în viitor, descriind invenţii extrem de surprinzătoare, aşa cum este stâlpul de lumină din centrul Noii Atlantide. Un adevărat iniţiat, el şi-a ascuns secretele în criptograme îngropate adânc în lucrările pe care le-a publicat – multe dintre ele purtând antetul A**A** - inclusiv în cărţile scrise de alţi autori, sub îndrumarea sa. Cinci edituri independente şi rivale au publicat operele lui

Shakespeare sub acest simbol, îndreptăţind teoria conform căreia el reprezintă, într-adevăr, semnătura unui autor secret: Francis Bacon.

Fig. 24.2. Un portret din epocă, al lui Sir Francis Bacon (1561-1626)

Bacon avea propriile bucăţi de lemn însemnate cu simboluri şi embleme – unele fiind proiectate chiar de el – şi fiecare carte realizată sub îndrumarea sa, fie că era sau nu scrisă de el, era însemnată cu unul sau mai multe dintre aceste simboluri. Printre autorii pe care i-a publicat se numără Edmund Spenser, Cristopher Marlowe, Shakespeare şi Walter Raleigh.

Fiind un maestru al cifrurilor şi simbolurilor, adepţii săi afirmă că el folosea lucrările pe care le tipărea pentru a trimite mesaje sau pentru a transmite învăţături. Bacon spera că mulţi aveau să citească printre rânduri, astfel încât înţelepciunea să se răspândească până la împlinirea profeţiei Sfârşitului Timpului, a lui Daniel.

BACON ŞI LIMBA ENGLEZĂ

Mai presus de orice, probabil că cel mai important cod al lui Bacon îl constituie limba engleză. La naşterea lui, engleza nu exista ca limbă literară. Pe parcursul vieţii, însă, el a reuşit să facă din limba engleză cel mai important limbaj al omenirii. Ea este cea mai minunată unealtă a creierului uman.

În copilărie, Bacon a putut vedea progresele limbii franceze – prin eforturile unui grup de poeţi numit „La Pléiade” (Cei Şapte) - transformată dintr-o limbă barbară într-o înfloritoare limbă literară. Astfel, Bacon a fost inspirat să creeze o limbă capabilă să îi exprime cele mai înalte cugetări.

Lucru general acceptat, limba engleză datorează enorm traducerii în engleză a Bibliei regelui James (lucru pe care, cred unii, Dumnezeu l-a făcut posibil, sub îndrumarea lui Bacon) şi pieselor lui Shakespeare. În aceste piese există circa 22.000 de cuvinte englezeşti diferite, dintre care 7.000 sunt *cuvinte noi*, introduse – aşa cum ne spune Dicţionarul Oxford al lui Murray - pentru prima oară în vocabular.

De fapt, se poate spune că „Dumnezeu vorbeşte limba engleză! (şi nu franceză, germană, italiană, greacă, ebraică)” – acesta este unul dintre mesajele triumfale transmise de Bacon prin Biblia regelui James şi prin valul de literatură britanică ce a inundat lumea începând cu Renaşterea din epoca elisabetană.

Aşa cum afirmam în cartea mea *Limbajul păsărilor*, conform alchimistului francez „Fulcanelli”, interpretarea numelor antice şi a

toponimelor din limba engleză scoate la iveală semnificaţiile lor ascunse, iniţiale. Acest cod pune alături sunete asemănătoare din limbi diferite, legând conceptele prin sunete *în limba engleză*. Aceste conexiuni lingvistice dezvăluie sincronicităţi literare şi istorice uimitoare, sau coincidenţe pline de sens, care indică inter-conectarea întregii creaţii, lucru pe care operele lui Bacon sunt menite să ni-l demonstreze.
Un exemplu elocvent privind modul în care Bacon îşi folosea tehnica literară pentru a transmite informaţii îl constituie chiar pseudonimul său literar: Shake-Speare.

CEL CARE AGITA LANCEA

Numele Shake-Spear (Agită-Lance) este o referire la zeiţa greacă a războiului şi înţelepciunii, Pallas Atena, Cea care Agită Lancea. Ocrotitoare a atenienilor, era venerată ca sfântă Fecioară în Parthenon, unde se afla statuia sa, reprezentând-o cu o lance falică în mână şi un şarpe încolăcit la picioare. Atenienii se considerau a fi „născuţi din şarpe".

Conform lui Peter Dawkins, o autoritate în materie de Bacon, A-tena şi A-pollo (zeul Soarelui) sunt cele două zeităţi de la care provine Dublul A.

Odată înţeles acest lucru, pătrundem în codul lui Bacon. Dacă perseverăm, spune Harold Bayley, un simbolist de la începutul secolului douăzeci, autor al *Tragediei lui Sir Francis Bacon*, vom descoperi un El Dorado de informaţii care aşteaptă să fie scoase la lumină din literatura Renaşterii elisabetane...şi poate şi din alte părţi.

Şi aceasta, pentru că folosirea dublului A şi posibilele sale semnificaţii, am descoperit eu, pot fi urmărite dincolo de mitul grecesc până în Sumerul antic şi Egipt, unde a fost folosit ca semnătură cabalistică. Atena este o reîncarnare a zeiţei egiptene Isis şi a celei sumero-babiloniene Is-Tara, zeiţa iubirii, ambele având câte o lance pe care era înfăşurat un şarpe, lance ridicată la fel cum Moise ridica şarpele vindecător. La fel ca în povestea lui Moise, şarpele simbolizează înţelepciunea, drumul spre Lumină şi pe Mesia.

BACON ŞI CATARII

Un alt punct de intersecţie al ţesăturii simbolismului A**A** poate fi găsit mai aproape de casa şi de epoca lui Bacon. În perioada pe care a petrecut-o în Europa, Bacon a fost iniţiat în misterele Ordinului Cavalerilor Templieri şi în adevăratul secret al originii masonice. Legătura sa cu acestea poate fi urmărită până la tatăl său, Sir Nicholas Bacon, un descendent, conform

afirmaţiilor lui S. Baring Gould, al lui Jaques de Molay – „ultimul Templier” – care a fost martirizat pentru credinţa sa în 1314, din ordinul regelui Filip al Franţei.

Iată ce spune Mather Walker pe această temă.

> În perioada în care Francis (= *Liber*, de la pri, *pur*) s-a aflat în Franţa, între 1576 şi 1579, au fost publicate o serie de lucrări purtând însemnele sale A**A**. A**A** apărea de asemenea în *Emblemele* lui Alciato, „cartea de buzunar” cu ghicitori a geniului italian Andrae Alciato (1492-1520) publicată pentru prima oară în 1531. Clasificată ca o colecţie de embleme sau simboluri de dragoste, emblemele lui Alciato spun povestea religiei iubirii. Aceasta era religia AMOR (cuvântul francez pentru „dragoste”) a catarilor din sudul Franţei, care au avut legături cu Templierii şi au fost victimele primului genocid european.

Catarii se numeau Cei Puri. În mod interesant, cuvântul englezesc *free* (liber) derivă din rădăcina sanscrită *pri*, însemnând „a iubi”, astfel încât înţelesul de bază al cuvântului liber = dragoste. Religia catară a iubirii susţinea că deţine secretele lui Isus privind transformarea unui om obişnuit (pe care catarii îl considerau un prizonier al Rex Mundi şi al Romei) într-un Om Pur sau un Om Liber. Liber, adică, eliberat de puterea Bisericii din Roma.

Harold Bayley a investigat, şi el, aceste însemne. El a lăsat posterităţii amplul său studiu *Limbajul pierdut al simbolismului*, una dintre cele mai bogate colecţii de simboluri grafice religioase care au fost adunate vreodată la un loc.

Bayley a găsit o legătură între învăţăturile secrete ale lui Isus, ale catarilor, şi un sistem de simboluri ce poate fi urmărit până în epoca pre-creştină. Catarii credeau că „Isus Cristos”- numit de către creştini Alfa şi Omega – nu existase ca om, ci era mai degrabă personificarea calităţilor abstracte ale Adevărului, care nu le erau cunoscute maselor. Emblemele lor codifcau aceste învăţături sfinte – ştiinţa abstractă – a Cristosului secret, A**A**.

O Biserică Catolică plină de invidie a încercat să îi extermine pe nevinovaţii catari, eradicând învăţăturile lor secrete revoluţionare, în timpul oribilei cruciade de la Albigenze, care a avut loc între 1200-1244, impunând în locul acestora propria marcă a Cristologiei.

După tentativa de genocid asupra acestor „eretici”, catarii supravieţuitori au apelat la documente. Temându-se de alte persecuţii – puţin a lipsit şi ar fi fost cu toţii decimaţi - catarii au folosit simboluri cifrate

pentru a-şi ascunde învăţăturile religioase secrete. Ei au inclus aceste simboluri ale „creştinismului pur” în hârtia pe care o fabricau.

Revenind la Bayley, aflăm că Dublul A din scrierile lui Bacon reprezintă răspunsul la emblemele catare ale coloanei sfinte (sau *sfintei cruci*) de pe muntele sfânt. Observăm că simboliştii catari au alăturat cei doi A pentru a forma imaginea celor două creste ale muntelui sfânt, adică un sfânt M. Crucea sau Scara către Dumnezeu porneşte din mijlocul celor doi A. Astfel, misterele literelor A şi M sunt legate de misterele crucificării.

Am urmărit înapoi în timp sursa acestui simbolism Dublu A = M până la zeul babilonian al soarelui, Shem sau Shamash (însemnând „ceresc”), care este înfăţişat pe sigiliile papirusurilor răsărind din lumea de jos, printr-o poartă în formă de M, având în mână un toiag. Zeul soarelui, Shamash, pătrunde pe Pământ printr-o poartă formată din două conuri în formă de A, având în mână o creangă, o baghetă sau o rază de lumină. Luaţi aminte, intrarea este păzită de doi heruvimi, la fel ca în povestea porţii Edenului.

După părerea mea, emblema catară şi sigiliile antice spun aceeaşi poveste: Fiul lui Dumnezeu se ridică prin poarta în formă de M sau de AA.

Primi creştini, în mod special gnosticii din Alexandria, Egipt, au fost puternic influenţaţi de mitologia lui Shem. *Parafraza lui Shem* face parte din Biblioteca pierdută Nag Hammadi, ascunsă de către gnostici atunci când au început să fie persecutaţi nemilos la Roma. Ea povesteşte despre ridicarea lui Shem către ţinuturile cereşti şi se bazează pe povestea sumeriană a mântuitorului, numit şi el Shem, care se ridică şi trece la ceruri prin poarta în formă de AA sau de M.

De aici este uşor de observat că folosirea de către Bacon a lui A Dublu semnalează un lanţ neîntrerupt în utilizarea acestuia, de la sistemul de simboluri al catarilor la cel al gnosticilor creştini, egiptenilor şi sumerienilor.

Aşa cum urmează să vedem în continuare, simbolismul A**A** este menit să facă legătura între lucrările ce poartă acest simbol şi vechile mituri ale porţii către zei şi ale mijloacelor de trecere, fără teamă, prin lumea de jos a acestora.

BACON ŞI SOCIETATEA SA SECRETĂ

Informaţii extrem de importante despre legătura lui Bacon cu poarta către zei, prin simbolismul A**A**, pot fi găsite în *Francis Bacon şi societatea sa secretă,* a D-nei Henry Pott (1911). Ea afirmă că Bacon şi societatea sa, Rozicrucienii (Rose ✠) au extins şi diversificat simbolurile grafice catare.

Trei dintre simbolurile descoperite de d-na Pott sunt asociate, în mod special, cu Francis Bacon şi cu fratele său, Anthony. Se poate constata că au

fost incluse în toate cărţile tipărite de Francis. Aceste simboluri sunt cele două sfeşnice, grămada sau ciorchinele de struguri şi oala sau ulciorul.

D-na Pott notează că există puţine scrisori ale lui Bacon, şi niciuna dintre cărţile care i se atribuie, care să nu poarte unul dintre aceste simboluri. Ele, asemenea simbolului central A**A**, îl indică drept autor sau indică aportul său în calitate de revizor sau editor al cărţii.

Eu cred că cele două sfeşnice pot, foarte bine, să reprezinte cei doi A**A**, piscurile gemene (turnuri sau stâlpi) prin care se ridică Fiul Soarelui.

Ciorchinele de struguri, spune d-na Pott, semnifica pentru Bacon şi pentru societatea sa „fructul cunoaşterii" –sau gnosisul - care se forma în ciorchini. Bacon, spune d-na Pott, lucra cu presa de struguri, culegându-şi ciorchinii (la fel ca Joshua, numerele 13:23) şi punând deoparte sucul preţios al strugurilor, astfel încât, la momentul potrivit, să poată fi turnat în vasele altor oameni.

Oala sau vasul conţinea „sucul ceresc" sau „băutura cunoaşterii". În simbolurile catare, oala şi ulciorul sunt înfăţişate cum curg din ele grămezi de struguri – fructele cunoaşterii - şi perle – roua cerească - sau *manna*, mâncarea pură a zeilor.

Manna, spun scripturile ebraice, era culeasă la răsăritul soarelui, fiind depozitată în Chivotul Legii, împreună cu oala din aur şi toiagul înmugurit al lui Aaron.

Pe de altă parte, egiptenii, spune Sir Lawrence Gardner, numeau manna *mfkt*. Aceasta era o substanţă misterioasă, având calităţi speciale, care ajungea aici din tărâmuri aflate în alte dimensiuni.

La Abydos –cel mai vechi oracol egiptean - găsim desenat un toiag ţinut de doi îngeri ale căror trupuri formează un „cap" M.A. - Gerald Massey spune că egiptenii numeau acest toiag *mfkt* – „plutitor". El aparţine zeiţei cu cap de vacă Hathor, care se ridică şi glăsuieşte dintre vârfurile lui M, două piscuri, sau dublul A. Comparând definiţia lui Massey cu cea a lui Gardner, descoperim că simbolul *mfkt* poate fi un element prin care zeiţa glăsuieşte: adică emite oracole.

Pentru egipteni, spune Gardner, Hathor reprezenta zeiţa babiloniană Is-Tara. Părul ei, sau simbolul pe care îl purta pe cap, avea forma omega – Ω. Hathor poartă aceeaşi emblemă. Hathor, Atena şi Is-Tara sunt una şi aceeaşi zeiţă.

Motivul pentru care aceste zeiţe sunt atât de legate de Omega este faptul că ele reprezintă o jumătate din Alfa şi Omega. Toiagul de la Abydos, care are în capăt un şarpe, reprezintă o variantă mai timpurie a toiagului lui Moise şi al lui Is-Tara şi a lancei agitate de Atena.

Acesta este secretul din spatele simbolului A**A**: Emblema de la Abydos cu simbolul central *mfkt*.

Conform *Cărţii egiptene a morţilor*, Abydos este poarta către Tuat, sau lumea de jos. Ajungem să ne întrebăm dacă acesta nu este cumva doar un alt termen pentru tărâmul hiperdimensional din care provine *mfkt*.

Mitologul Barbara Walker notează că Apollo, cealaltă jumătate a lui A**A**, este numele grecesc pentru egipteanul Apep, şarpele întunericului, care păzeşte lumea subterană Tuat şi care, de fapt, este însăşi personificarea lumii de jos. În alchimia medievală, spune Walker, şarpele Apep era confundat cu şarpele Ouroboros. Ouroboros putea dezvălui secretul Pietrei Filosofale, despre care Gardner afirmă că este un alt nume pentru *mfkt*. Aceasta este piatra luminii, păzită de dragonul care stă la poarta zeilor.

Nu sunt convins că alchimiştii se înşelau. În mod ciudat – sau poate nu - în engleză (limba Bardului), A**A** este un joc de cuvinte cu Two A (Doi A, A FI: /tu/) sau Tu A, rădăcina Tuat sau Am-Tuat, cuvântul egiptean pentru lumea de jos.

Semnificaţia simbolismului A**A** de pe lucrările lui Bacon este, acum, clară. El reprezintă un instrument asemănător unui toiag, care deschide poarta către lumea de jos. Aceasta este, probabil, coloana de lumină din centrul *Noii Atlantide* a lui Bacon. Din aceste legături putem presupune că Bacon (Shakespeare) a fost oracolul epocii elisabetane. El era deţinătorul toiagului magic, ce deschidea calea către lumea de jos, sau Cel care Agită Lancea.

PARTEA A CINCEA

VIZIONARI ŞI ALCHIMIŞTI

25. **Perspectiva Nostradamus**

A avut un mistic francez din secolul al cincisprezecelea ceva de transmis oamenilor din ziua de azi?

J. Douglas Kenyon

La mijlocul mileniului trecut, ciuma bubonică încă pustiia Europa. Înainte ca epidemia să se stingă, Moartea Neagră avea să ucidă un sfert din populaţia continentului. Dar chiar şi în acele timpuri sumbre, speranţa nu era cu desăvârşire pierdută.

În Franţa, un medic iluminat a luptat, salvând multe vieţi cu ceea ce autorul John Hogue numeşte „o combinaţie de curăţenie şi vitamina C (pilula roz.)". În mod ironic, însă, posterioritatea avea să acorde prea puţină atenţie contribuţiei medicale a lui Michel de Nostradamus. În schimb, a rămas celebru pentru multe profeţii obscure şi complexe despre vremurile ce aveau să vină. În lucrarea *Secolele*, începută în 1554, Nostradamus a oferit ceea ce urma să fie o serie de zece volume, fiecare conţinând o sută de strofe de patru versuri, numite quatrains (catrene), care ofereau, se spune, detalii despre epoci ce urmau să vină.

În ciuda credinţei populare, Nostradamus nu a fost un profet al sfârşitului lumii (cel puţin nu pentru perioada noastră). Deşi multe dintre profeţiile sale sunt sumbre, el nu a prezis sfârşitul lumii înainte de secolul al optzeci şi şaselea. Catrenele au trezit interesul a milioane de oameni, în special pe măsură ce evenimentele importante care aveau loc se regăseau în paginile sale. Unii afirmă că el a prezis Revoluţia Franceză, naşterea şi ascensiunea lui Hitler şi asasinarea lui John F. Kennedy. Cea mai recentă reapariţie în lumina reflectoarelor a lui Nostradamus se datorează evenimentelor din 11 septembrie 2001, atacurile asupra World Trade Center din New York City. Larga circulaţie a unor foarte discutabile catrene atribuite lui Nostradamus, care par să descrie dezastrul, a provocat senzaţie.

Conform unui articol din publicaţia *USA Today*, apărut la nouăzeci de zile după atac, „Tot ce are legătură cu Nostradamus este, brusc, la modă". Cărţile şi filmele se volatilizează de pe rafturi. Motoarele de căutare de pe internet arată că „Nostradamus" este cel mai căutat cuvânt din ultimii doi ani. Reuters a relatat, chiar, că termenul „sex" fusese detronat de pe primul loc.

[Ilustraţie – Palatul Leh, din Tibet, datând din secolul al şaisprezecelea, era o escală importantă de pe traseele comerciale din Valea Indusului, între Tibet, la est, şi Kashmir, la vest şi, în general, între India şi China. În 1887, călătorul rus Dr. Nicholas Notovitch a pretins că ar fi descoperit, într-o mânăstire din Himas, texte antice despre viaţa lui Isus, care sugerează că acesta şi-a descoperit propria divinitate după ce a urmat o pregătire spirituală sub îndrumarea învăţaţilor orientali.]

[ilustraţie spread]
stânga: Soarele, răsărind dimineaţa deasupra Domului Stâncii din Ierusalim. Ierusalimul a fost invadat în timpul Cruciadelor şi, când a fost finalmente recucerit în 1099, Domul stâncii a fost convertit dintr-un loc de închinăciune islamic într-unul creştin, fiind rebotezat Templum Domini (Templul Domnului).
Dreapta: acest potir are la bază o lucrare a lui Benvenuto Cellini (1500-1571), celebrul aurar italian. Unii cercetători afirmă că e posibil ca faimoasa cupă de la Cina cea de Taină (Potirul Graalului) să fi fost luată de flota Templieră care a ridicat, în secret, pânzele de la La Rochelle, Franţa, în 1307, pentru a fugi de persecuţiile regelui francez şi ale Bisericii.

[ilustraţie spread]
stânga: Multele asemănări între Isus şi zeul egiptean Osiris – prezentat, aici, alături de Isis, într-o imagine din *Cartea egipteană a morţilor* - i-au făcut pe unii să creadă că mare parte din tradiţia creştină este împrumutată din izvoare provenind din Egiptului antic.

În depărtare se află fortăreaţa Masada, pe malul Mării Moarte, locul în care, în anul 70 d. Hr., fanaticii evrei au preferat să se sinucidă în masă decât să se predea atacatorilor romani. Vechile copii ale Manuscriselor de la Marea Moartă, descoperite la Masada, leagă această comunitate de revolta macabeenilor din sec. I d.Hr., contrazicând teoria - care a persistat multă vreme – despre pacifismul comunităţii eseniene de la Qumran.
Dreapta: începând cu anii 1940, pe malul Mării Moarte, lângă Qumran, au început să fie descoperite manuscrise antice, asemănătoare celui prezentat alături. Cercetătorii continuă să caute răspunsul la multe întrebări privitoare la autorii acestora.

Vase cilindrice, din lut ars, asemănătoare celui prezentat aici, au fost descoperite în peşterile de la Qumran. Ele conţineau textele cunoscute sub numele de Manuscrisele de la Marea Moartă.

[ilustraţie spread]
stânga: Reprezentare a faimoasei bătălii de la Bannckburn, dintre scoţieni şi englezi, din 1314. Există de mult timp ipoteza conform căreia soldaţii scoţieni au fost sprijiniţi de Cavalerii Templieri care fugiseră de pe continent şi cărora Robert the Bruce, conducătorul scoţienilor, le-a oferit adăpost.

Robert the Bruce (1274-1329) a condus Scoţia pe calea către independenţă. Curajul şi hotărârea sa au făcut ca numele lui să fie sinonim cu naţionalismul scoţian.

Dreapta: Jacques de Molay, cel de-al douăzeci şi treilea şi ultimul mare maestru al Cavalerilor Templieri, a fost torturat ani de zile înainte de a fi ars pe rug, pe 18 martie 1314. Cu ultimele puteri, De Molay i-a blestemat pe persecutorii săi, Papa Cement al V-lea şi regele Filip al IV-lea; ambii aveau să moară în mai puţin de un an.

Cavaler Templier în timpul unei cruciade în Ţara Sfântă.

[ilustraţie spread]
Stânga: Bolta tavanului de la Rosslyn este alcătuită din cinci secţiuni, care conţin motive florale sau stele. Este posibil ca acest tavan să ascundă crucea lorenă, în formă codificată. Crucea lorenă a fost purtată în timpul Cruciadelor de primii Cavaleri Templieri, fiindu-le încredinţată de către patriarhul din Ierusalim.
Dreapta: Stafia unul Cavaler Templier, în căutarea unui vis străvechi, printre ruinele de la Castelul Edinburgh (pictură de Tom Miller)

[ilustraţie stânga p. 182]
Portret al Ioanei d'Arc (1412-1431). Ioana a condus armata franceză împotriva englezilor în timpul Războiului de o sută de ani. Mulţi dintre camarazii Ioanei erau membri ai Gărzii Scoţiene – un grup despre care se crede că avea strânse legături cu Templierii.

Marele matematician şi om de ştiinţă Sir Isaac Newton (1642-1727) a studiat aproape toată viaţa alchimia şi misterele oculte.

Fenomenul, spune *London Sunday Times*, este destul de simplu – „asemenea unei religii – fie crezi, fie nu" – şi, conform lui Curtis Hsia, psiholog la Centrul pentru Anxietate şi afecţiuni conexe de la Universitatea din Boston, nu este un lucru surprinzător. „Oamenii caută o explicaţie", a afirmat el pentru *USA Today*, „şi încearcă să înţeleagă ceea ce se întâmplă şi cum putem anticipa ceea ce urmează să se întâmple în continuare".

La fel de puţin surprinzător este faptul că intelectualitatea – reprezentând o paradigmă seculară materialistă - va denunţa fenomenul ca fiind superficial, dacă nu chiar superstiţie. Asemenea gânditori nu vor lua, probabil, în seamă dorinţa opiniei publice de a găsi, pentru evenimentele contemporane, explicaţii mai consistente şi mai profunde decât cele oferite de cei care pretind a deţine adevărul absolut.

Schimbările sociale semnificative care au urmat imediat evenimentelor din 11 septembrie 2001 sunt numeroase şi, în cea mai mare parte, pozitive. Nu numai că un nou simţ al unităţii a luat locul certurilor meschine din politică, ce deveniseră o obişnuinţă, dar vigilenţa s-a transformat din „paranoia" în „bun simţ", patriotismul devenind ceva firesc din punct de vedere politic. Mulţi au observat, în acelaşi timp, o dublă schimbare – care se poate dovedi a fi, în ultimă instanţă, cea mai importantă dintre toate. S-a intensificat căutarea unor răspunsuri mai profunde în faţa misterelor vieţii – dovadă fiind interesul tot mai mare pentru Nostradamus.

Cu toate acestea, acolo unde există un mare interes va exista mereu cineva pregătit să îl satisfacă – fie legitim, fie în alt fel. În ceea ce priveşte celebrele „Catrene ale lui Nostradamus", din păcate este valabilă ultima variantă. Un vers care a făcut senzaţie este:

În Oraşul Domnului va fi un mare tunet,
Doi fraţi despărţiţi de Haos,
În timp ce fortăreaţa rezistă,
Marele conducător va pieri,
Al treilea mare război va izbucni când oraşul cel mare e-n flăcări.

Versurile, după cum s-a aflat, nu îi aparţin lui Nostradamus, ci au fost copiate de pe pagina de internet a unui detractor al acestuia, Neil Marshall, care le-a făcut publice în încercarea de a demonstra cum o imagine foarte vagă poate crea o sugestie aparent foarte importantă.

Problema a fost complicată de apariţia altor false catrene:

În anul noului secol şi nouă luni,
Din cer va sosi un mare Domn al Terorii.
Cerul va arde la patruzeci şi cinci de grade.
Focul se apropie de marele nou oraş.

În oraşul York va fi o mare prăbuşire,
Doi fraţi gemeni despărţiţi de haos
în timp ce fortăreaţa cade, marele conducător va pieri;
al treilea mare război va izbucni când oraşul cel mare e-n flăcări.

Aici se pare că, iarăşi, falsificatorii s-au pus pe treabă. Al doilea catren reprezintă o măsluire totală. În primul catren, versurile sunt luate din două profeţii diferite, fiind alăturate pentru a produce efectul scontat. Primul vers are legătură, de fapt, cu o referire la iulie 1999 (sau poate 2000), asociată anterior cu multe alte evenimente. (Să ne aducem aminte de obiceiul de a cita Biblia în afara contextului, de exemplu „Şi Iuda a ieşit şi s-a spânzurat....Mergi şi fă aidoma.")

Autorul John Hogue a scris enorm despre profetul francez. El spune că poţi întotdeauna să depistezi un falsificator atunci când Nostradamus este citat în afara contextului. „Chiar şi pe vremea sa, [el] a trebuit să lupte împotriva publicării unor false cărţi cu profeţii care i se atribuiau. El s-a apărat, şi în acelaşi timp ne-a apărat pe noi, indexând fiecare predicţie, pentru a putea fi verificată."

Ar trebui să fie Nostradamus respins ca profet al timpurilor noastre? Hogue crede că dacă facem asta, este pe riscul nostru. „[Nostradamus] a vorbit despre un nou tip de război mondial ce urmează să apară", comentează Hogue, „unul în care se apelează la surprindere şi la ambuscade. Un conducător neoficial din Orientul Mijlociu este cel care îl va declanşa. El este un terorist, numit în profeţii „Mabus" sau „cel de-al treilea Anticrist" (Napoleon şi Hitler sunt consideraţi a fi fost primii doi). Acest bărbat va fi unul dintre primii care vor pieri în război. El ar putea deveni simbolul martiriului pentru teroriştii care vor îneca lumea în sânge, timp de douăzeci şi şapte de ani. Nostradamus a vorbit despre un mare nou oraş, compus din „munţi goi pe dinăuntru", aflat lângă grădina lumii".

„Statul New Jersey, de pe malul căruia pot fi zăriţi imenşii munţi goi pe dinăuntru din New York City, este cunoscut drept „statul-grădină". În două dintre profeţiile lui Nostradamus, un lucru pe care mintea sa de secol al şaisprezecelea nu putea să îl numească decât „acesta", a făcut o tăietură în munţii cei goi pe dinăuntru care, apoi, sunt opăriţi într-un ceaun. Nostradamus a văzut, poate, cum aceşti munţi goi pe dinăuntru, sunt loviţi

acum, după patru secole, de o „flacără strălucitoare” uriaşă. El sugerează că flacăra nu va putea fi stinsă şi că fumul şi molozul se vor ridica şi vor fierbe în nori clocotitori, ca şi cum ar fi „aruncaţi într-un ceaun””.

Fig. 25.1. A prevăzut Nostradamus distrugerea turnurilor gemene din Manhattan, în 2001?

Catrenul 97 al secolului al şaselea glăsuieşte:

La patruzeci şi cinci de grade, cerurile vor arde,
Focul se apropie de marele nou oraş,
Imediat o flacără uriaşă, strălucitoare se va ridica,
Atunci când ei vor o verificare din partea Normanzilor.

Aşa cum explică Hogue, „New York City se află la o latitudine de patruzeci şi cinci de grade. El este, comparativ cu alte oraşe, relativ nou, şi nu există la această latitudine alte oraşe care să poată fi considerate „noi” şi care să fie suficient de semnificative pentru a atrage atenţia lui Nostradamus. Al doilea şi al treilea vers ar putea descrie motoarele în flăcări ale celor două avioane cu reacţie, care se apropie de marele nou oraş. Ele se izbesc de turnurile World Trade Center. Mingi imense de „flăcări strălucitoare” erup, în timp ce sursele de informaţii din Statele Unite fac verificări la omologii lor francezi privind un atac iminent asupra Americii.”

„O altă posibilitate (alta decât latitudinea)”, notează Patricia Spadaro, co-autor al *Profeţiei lui Saint-Germain despre noul mileniu*, care îi analizează pe Nostradamus şi pe alţi profeţi importanţi, „este aceea că Nostradamus „vede” incidentul din zona zero, de unde priveşte la un unghi de 45 de grade spre avioanele care se apropie de turnuri.”

O interpretare alternativă, foarte interesantă, a cuvântului „normanzi” este oferită de Elizabeth Clare Prophet. „Normanzi înseamnă, literal, „oameni din nord””, scrie ea. „Dacă ar trebui să scrii cifrat, ai putea descrie lumea cerească drept „nord” şi pe locuitorii săi drept „oameni ai nordului” – adică îngeri şi sfinţi care iau legătura cu noi, pe cale spirituală, din lumea cerească. Pote că ne vom îndrepta către aceşti iluminaţi în momentul în care profeţia se va îndeplini, pentru a înţelege semnificaţia spirituală a lucrurilor care tocmai au loc.”

Catrenul 49 al secolului al zecelea spune:

Grădină a lumii lângă noul oraş,
În calea spre munţii cei goi pe dinăuntru:

Va fi luată şi azvârlită în ceaunul clocotind,
Bând cu forţa apele otrăvite de sulf.

Hogue atrage atenţia că „dacă te-ai afla pe ţărmul vestic al Râului Hudson, în New Jersey („statul-grădină") şi ai privi peste râu la Manhattan Island, ai vedea „munţii" creaţi de om din New York. Până şi new-york-ezii descriu bulevardele oraşului lor ca pe nişte „canioane" între zgârie-norii cu aspect muntos."

„„În calea" spre aceşti „munţi goi pe dinăuntru" s-au repezit teroriştii, în avioanele de pasageri deturnate, gata să dezlănţuie loviturile lor mortale. Munţii sunt „luaţi şi azvârliţi" în ceaunul clocotind – sau *cuue*, aşa cum îl descrie Nostradamus în franceza Renaşterii..." Hogue crede că utilizarea lui *cuue* reprezintă o încercare poetică de a surprinde imaginea enormelor clădiri, cedând sub foţa gravitaţiei. „Sunt descrişi munţi goi pe dinăuntru, sfărâmându-se şi topindu-se în clocotul norilor formaţi din propriile resturi pulverizate. Ultimul vers poate fi o încercare de a descrie toxicitatea norului de praf şi moloz care a acoperit New York City, cu duhoarea lui de azbest."

Hogue crede, de asemenea, că ultimul vers al acestui catren ar putea prevesti un atac viitor şi mult mai nimicitor asupra oraşului New York. Vorbind despre „Mabus, cel de-al treilea anticrist" şi despre cei douăzeci şi şapte de ani de război cu terorismul, Hogue face trimitere la catrenul 62 al secolului al doilea:

Mabus va muri în curând, apoi va sosi
O distrugere teribilă a oamenilor şi jivinelor,
Dintr-o privire se va vedea răzbunarea,
O sută de puteri [Naţiuni] însetate, înfometate, atunci când va trece cometa.

Catrenul 77 al secolului al optulea continuă această idee:

Al Treilea Anticrist anihilat în scurt timp,
Douăzeci şi şapte de ani va dura războiul său sângeros.
Ereticii sunt morţi, prizonierii exilaţi,
Trupurile omeneşti, scăldate în sânge, şi o grindină înroşită, îngheţată,
acoperind Pământul.

Hogue a interpretat cu mult timp în urmă apariţia cometei Hale-Bopp în 1997 drept un indiciu despre intervenţia, în viitorul apropiat, a lui Mabus. Nostradamus se referă la Mabus (cel puţin parţial), spune Hogue, în catrenul

72 al secolului al zecelea, ca fiind „regele terorii, coborând din ceruri” fie în „1999 şi şapte luni” (iulie 1999) fie în „1999 plus şapte luni” (iulie 2000).

Deşi nu prea poate fi ignorată paralela dintre avioanele de pasageri care au lovit Pentagonul şi turnurile World Trade Center şi o „teroare coborând din ceruri”, Hogue crede că Mabus a sosit, chiar dacă ceva mai târziu decât se aştepta Nostradamus. „Eu personal”, spune el, „nu voi critica un om care prezice evenimente ce urmează să aibă loc în viitor, în următorii 450 de ani, dacă data indicată de el are o abatere de doi ani şi patru luni sau paisprezece luni, în funcţie de luna iulie la care se referea Nostradamus”.

În general, identificarea adevăratelor sensuri din scrierile lui Nostradamus pare să fie foarte asemănătoare cu interpretarea Bibliei, în special a Revelaţiilor. O mare parte din proces ţine de cel căruia îi aparţine demersul, dar procesul în sine nu trebuie tratat cu uşurinţă. De fapt, tocmai procesul ar putea fi esenţialul.

Joseph Jochmans, o altă autoritate în materie de Nostradamus, afirma într-un articol recent din *Atlantis Rising*: ”Cu cât cineva studiază mai intens ceea ce [Nostradamus] a scris cu adevărat în versurile originale, în limba franceză, cu atât va realiza că profeţiile sale au mai multe posibile înţelesuri, care pot conduce în mai multe direcţii. În esenţă, ceea ce Nostradamus a făcut prin mesajele sale profetice a fost să aşeze în faţa noastră o oglindă, arătându-ne căi pe care putem merge şi care există deja în noi. Rămâne la latitudinea noastră să alegem pe care dintre profeţii le vom împlini.” După Spadaro, profeţii ne spun că profeţiile nu sunt gravate în piatră. Este un avertisment, spune ea, iar schimbările pe care le facem în propria viaţă vor influenţa rezultatul final.

Chiar şi în vechea luptă dintre bine şi rău, toate *schimbările*, fie ele interne sau externe, au loc pe baza unor reguli – „legile” episodului dramatic. În forma teatrală clasică, împrumutată de la vechile ritualuri din temple – aşa cum ne spun învăţaţii, de la Aristotel până la Goethe - audienţa trăieşte catharsisul: eliberarea, golirea sau schimbarea – după ce oamenii sunt conduşi cu o mână fermă printr-o serie de paşi definiţi (intriga, deznodământul, climaxul şi aşa mai departe). În tragediile lui Shakespeare, conflictul care apare în Actul I este rezolvat până la sfârşit, după ce protagonsitul şi antagonistul au trecut prin etapele formulei dramatice sau reţetei pentru punctul culminant prestabilit. Acest lucru poartă numele de matamorfoză şi poate fi descris drept modul în care o omidă devine fluture şi un boboc devine trandafir. Pentru alchimişti, o asemenea transformare, care era finalul căutat, consta în marea artă a transformării metalului de bază al sufletului primitiv în aurul rafinat al unui eu superior – uneori numită şi preschimbarea apei în vin.

Pentru acest curent de gândire, lumea exterioară nu este decât o reflexie a unei lumi interioare preexistente – „Ce e deasupra e şi dedesubt”. Ar putea foarte temutul „sfârşit al lumii”, aşa cum este el înfăţişat în literatura apocaliptică, să fie de fapt o schimbare esenţială care trebuie să aibă loc în noi? Catastrofele externe (în sensul fizic) au loc atunci când schimbările necesare nu s-au petrecut în interior. Pe măsură ce înaintăm tot mai adânc spre interior, în paşii descrişi, suntem eliberaţi de tiranii spirituali ca meterialismul şi idolatria, care ne ţin legaţi în stări inferioare, de slăbiciune.

În cartea sa din 1998, *Mileniul ascuns, eroarea privind sfârşitul lumii*, autorul Steven Koke tratează aceste aspecte. Koke e de părere că evanghelia Revelaţiilor, Apocalipsa şi Judecata de Apoi au toate în vedere subiecte psihologice. „Apocalipsa biblică”, spune Koke, „nu se referă la lumea fizică, ci indică schimbări majore în conştiinţa şi atitudinea umană. Lumea psihicului sau a sufletului este adevăratul loc în care se va petrece apocalipsa.”

Aşa cum explică cercetătorul în domeniul psihologiei, Joseph Ray, „Limba secretă a Bibliei este alegorică şi metaforică. Ceea ce poate cineva să înţeleagă depinde de nivelul de conştientizare spirituală pe care a cultivat-o, permiţându-i să se dezvolte.” Şi continuă, „Metafora continentului dispărut, Atlantida, care ar ieşi iar la suprafaţă, s-ar putea referi la întoarcerea unei persoane spre înţelepciunea pierdută.” Şi, aşa cum adaugă Koke, „Ceea ce dezvăluie profeţiile sfârşitului lumii ar putea fi o renaştere, nu o catastrofă.”

„Trăim în vremuri de provocare şi oportunitate unice”, spune Spadaro. Profeţii – de la Nostradamus la apostolul Ioan, de la Edgar Cayce la Saint Germain- au prezis o transformare a Americii, din aceleaşi cauze care au dus la scufundarea Atlantidei.

„Profeţii şi învăţaţii din est şi din vest”, spune Spadaro, „nu spun că războiul este o reflexie a unui avertisment interior al cetăţenilor Pământului. Ei ne spun că ne putem influenţa starea exterioară prin implicarea într-un proces de transformare interioară. Ceea ce este cu adevărat important nu e neapărat să identificăm paralele între incidente şi profeţii, ci să învăţăm şi să progresăm de pe urma evenimentelor care au loc – şi să schimbăm finalul profeţiei prin schimbarea propriei conştiinţe.”

Asta nu înseamnă că transformarea va fi plăcută. „Mintea nu vrea, în mod firesc, să fie transformată”, spune Koke, „deoarece schimbarea pare intrarea în haos şi ciudăţenie.” Psihanalistul Carl Jung, în eforturile sale de a înţelege comportamentul uman, a identificat teama de lucrurile ciudate – pe

care a numit-o *misoneism* -, un element care influenţează foarte tare comportamentul.

Cu siguranţă, spectacolul aeronavei imense, pilotată de asasini, îndreptându-se spre enormele turnuri din New York, fapt soldat cu moartea a mii de oameni, văzut în direct la televiziunile din toată lumea, constituie un eveniment cu adevărat de proporţii biblice – unul despre care e de aşteptat să poarte cu gândul la moarte şi la sfârşitul lumii. Ca atare, el ar putea constitui catalizatorul pentru un fel de gândire accelerată, care nu ar fi posibilă în vremuri mai puţin zbuciumate. Dar nu are importanţă dacă acesta este rezultatul unei mari schimbări prestabilite sau cauza acesteia. Faptul care nu poate fi ignorat –aşa cum mulţi au spus-o - este acela că nu vom mai fi niciodată la fel.

Aşa încât, să încercăm să profităm cât mai mult de acest lucru.

26. **Giordano Bruno**

De ce a fost ars pe rug?

John Chambers

Până de curând, cei mai mulţi dintre noi ştiam despre Giordano Bruno doar că a fost un strălucit preot dominican, ars pe rug la Roma, pe 17 februarie 1600, pentru vina de a fi afirmat nu numai că Pământul se învârteşte în jurul soarelui, dar şi că universul este infinit şi conţine un număr infinit de lumi. Pe parcursul ultimei jumătăţi de secol, a început să iasă la iveală un Bruno mult mai complex. Se ştie, acum, că anvergura gândirii sale şi calităţile de prezicător au fost cu adevărat uimitoare, atingând aproape fiecare domeniu de activitate umană.

Cel puţin unul dintre comentatorii săi moderni, Ramon Mendoza, nu ezită să-l numească pe Bruno părintele cosmologiei moderne. De multă vreme se cunoaşte faptul că descrierile foarte precise ale universului nostru fizic, făcute de preoţii italieni, au precedat, cu secole înainte, descoperirile astronomiei moderne. Bruno a scris chiar, spre finele anilor 1500, că „în spaţiu există nenumărate constelaţii, sori şi planete; noi vedem doar sorii pentru că ei emit lumină; planetele rămân invizibile, deoarece sunt mici şi întunecate".

Cunoştinţele lui Bruno erau de-a dreptul uluitoare. Mendoza şi alţi comentatori afirmă fără niciun echivoc despre acest mare gânditor, şcolit în austerele seminarii catolice, că era un non-dualist – credea că mintea şi materia nu sunt separate ci aspecte ale unei realităţi unice – idee căreia a început să i se acorde atenţie abia în secolul nostru.

În *Labirintul acentric* (1997), Mendoza scrie că „piatra de temelie a ontologiei lui Bruno o reprezintă această convingere: materia este inteligentă şi inteligenţa este materială." Auto-propulsarea rezidă în chiar natura materiei, împreună cu tendinţa de evoluţie şi aceea de a naşte din ea însăşi toate formele pe care este capabilă să le adopte. Materia se auto-organizează şi se auto-transformă.

Cu asemenea idei, Bruno pare a fi anticipat teoria haosului, ai cărei susţinători afirmă că materia tinde să se organizeze în mod spontan în forme mai complexe. El pare a se fi plasat de partea celor ce cred într-un univers al „momentului zero", unul în care ordinea implicită, energetică, a realităţii este considerată a fi substanţa timpului şi a spaţiului. Într-adevăr, cu această noţiune (preluată din lumea antică) a *anima mundi,* un suflet universal sau o „conştiinţă divină" – unul dintre elementele acelei realităţi totale, din care

materia nu reprezintă decât un alt aspect – Bruno nu este prea departe de poziţia noilor profeţi ai holografiei cuantice, care afirmă că fiecare bucăţică din universul nostru este conţinută în toate celelalte elemente.

Fig. 26.1. Giordano Bruno, un vizionar din secolul al şaptesprezecelea, executat pentru convingerile sale.

Geniul lui Bruno nu s-a manifestat doar în domeniul cosmologiei. Julia Jones, o autoare originară din Los Angeles, care desfăşoară în prezent cercetări despre ereticul-filosof, afirmă că Bruno a fost un promotor neobosit al cauzei ecumenismului care, într-o epocă a sângeroaselor războaie religioase, milita, prezicea şi participa activ la demersuri ce vizau realizarea unei reconcilieri între toate sistemele religioase, catolici cu protestanţi, creştini cu păgâni.

„Cuvântul-cheie era „unitate"", spune Jones, care crede că Bruno ar fi fost încântat şi deloc surprins să afle că la mijlocul lui iunie 1998, Vaticanul a fost de acord să încheie o controversă veche de 500 de ani cu luteranii, semnând cu aceştia o declaraţie conform căreia ambele părţi „împărtăşesc aceeaşi înţelegere fundamentală despre felul în care fiinţele umane primesc iertarea şi mântuirea Domnului." Jones atrage atenţia că *New York Times* a publicat această ştire pe prima pagină, alături de o relatare despre descoperirea unei noi planete, o stea pitică roşie, la o distanţă de numai cincisprezece ani-lumină de Soarele nostru. Bruno nu ar fi fost surprins nici de această relatare, spune ea, şi ar fi considerat ambele ştiri – şi chiar alăturarea lor!- drept confirmări ale credinţei sale în unitatea fundamentală a tuturor lucrurilor.

Mai există un domeniu, pe care cercetătorii de-abia încep să-l exploreze, în care Bruno este posibil să fi fost nu doar cu 400 de ani înaintea timpului său, dar şi înaintea timpului nostru. Acesta se referă la conceptul – adoptat fără preget de generaţia New Age a zilelor noastre - că mintea omenească are puterea nelimitată de a modela, crea, penetra şi înţelege realitatea. „Gândurile noastre creează realitatea" a devenit un slogan.

Bruno a mers şi mai departe în înţelegerea acestui concept, afirmând – într-o epocă în care era descurajată şi cea mai timidă formă de gândire liberă - că toţi am putea, şi ar trebui, să aspirăm să devenim asemenea lui Dumnezeu, aşa încât să putem intra în câmpul lui de înţelegere şi, astfel, să dobândim putere asupra propriei noastre lumi. „Caută să creşti tu însuţi spre o măreţie fără limite", a scris el, „eliberează-te de trup ca de o legătură, aspiră spre înalt în fiecare clipă, caută să devii Eternitate; atunci îl vei înţelege pe Dumnezeu. Gândeşte că nimic nu îţi e imposibil, închipuie-te

nemuritor şi capabil să înţelegi totul, toate artele, toate ştiinţele, natura fiecărei fiinţe vii."

Generaţia contemporană New Age este criticată pentru natura arbitrară a credinţei în această putere a minţii de a crea realitatea; adepţii ei sunt acuzaţi că se mulţumesc cu o indisciplinată şi iresponsabilă „visare cu ochii deschişi". Ceea ce nu se ştie, poate, despre Bruno – pentru că cercetătorii trec cu vederea acest aspect, concentrându-se tot mai mult asupra rezultatelor pe care le-a obţinut el ca teoretician în domeniul ştiinţelor - este faptul că întreaga sa viaţă, acest filosof/preot italian, care a trăit şi în Franţa, Anglia şi Germania, s-a străduit să descopere acele instrumente care să îi permită să-şi folosească, într-un mod disciplinat, puterea minţii.

A găsit aceste instrumente – pe care le-a îmbunătăţit personal, într-un mod cu totul original - în pseudo-ştiinţa magiei astrale, care înflăcărase, cu un secol în urmă, imaginaţia celor mai luminate minţi ale Renaşterii italiene.

În epoca modernă, gânditori şi scriitori cum ar fi Schwaller de Lubicz şi – mai recent - Robert Bauval, au afirmat că civilizaţia egipteană îşi are rădăcinile într-o istorie mult mai veche decât ne închipuiam şi că în ceţurile antichităţii dispărute, exista cineva care deţinea nişte cunoştinţe misterioase şi care a revărsat o mare forţă spirituală şi materială asupra acestui popor. Mulţi membri ai generaţiei moderne New Age au adesea impresia că au descoperit aceste cunoştinţe – de obicei în sfera controlului mental - fie prin intermediul medium-urilor, fie studiind documente antice.

Părem să uităm, într-o oarecare măsură, că în Europa secolelor al cincisprezecelea şi al şaisprezecelea, gânditori ca Marsilio Ficino şi Pico della Mirandola credeau exact acelaşi lucru. La fel a crezut şi Giordano Bruno care, de fapt, s-a înfăţişat Bisericii drept filosof „egiptean", care ridicase torţa acelor vechi credinţe pe care le prezenta, în întreaga Europă, ca fiind superioare celor ale romano-catolicismului. Disponibilitatea sa de a purta această făclie este cea care l-a făcut, probabil, să sfârşească în flăcările Inchiziţiei.

Bruno avea să ajungă să creadă că putea comunica direct (el spunea că poate „copula") cu anima mundi, sufletul universului, adresându-i-se în propria sa limbă – simbolurile magiei, aşa cum sunt ele însufleţite de imaginaţia umană. Înţelepciunea egiptenilor antici avea să îi ofere instrumentele necesare pentru a face ceea ce făcuseră şi egiptenii înşişi. Aceste cunoştinţe străvechi se impuneau cu atât mai mult cu cât erau ceva nou în epocă: de-abia pe la jumătatea secolului al cincisprezecelea pătrunseseră în Europa, dinspre Orientul Mijlociu.

Francis Yates, un cercetător specializat în Bruno, scrie că „Zeul egiptean Thoth, scribul zeilor şi divinitatea înţelepciunii, era identificat de

către greci cu Hermes, căruia i se acorda uneori epitetul de „De Trei ori Mare”. Latinii au preluat această identificare a lui Hermes sau Mercur cu Thoth.” În jurul anului 1460, un călugăr a adus din Macedonia, la curtea lui Cosimo de Medici din Florenţa, un manuscris grecesc ce conţinea o copie a Corpus Hermeticum. Această lucrare ar fi fost scrisă în cea mai îndepărtată antichitate, poate înainte de epoca lui Noe, de către un atotştiutor preot egiptean – poate însuşi Thoth, care a numit-o Hermeticum.

De Medici i-a cerut marelui învăţat şi gânditor Marsilio Ficino să traducă imediat documentul; Ficino a făcut-o, îndrăgostindu-se de bogăţia de înţelepciune, care se referea în special la magia astrală. Traducerea a produs senzaţie; alături de alte lucrări antice egiptene care tocmai pătrundeau în Europa – şi împreună cu primele traduceri ale Cabalei, sosite pe filieră spaniolă - lucrările lui Ficino au stârnit o mică revoluţie la nivel intelectual şi care, un secol mai târziu, era încă suficient de puternică pentru a cuceri şi imaginaţia lui Bruno.

Magia astrală afirma că practicienii puteau obţine puteri benefice din stele şi planete – că era posibil să „te adapi din viaţa cerurilor”, cum s-a exprimat Ficino. Acest lucru se putea face prin manipularea unui set complex de imagini, unele desenate după semnele din Zodiac. Şi totuşi, subliniază Yates, magia astrală eluda determinismul astral prin dobândirea de puteri asupra stelelor – parţial prin semnele decanilor, cele treizeci şi şase de părţi în care egiptenii antici împărţiseră cerurile.

Era extrem de important ca persoana să aibă în faţă aceste imagini, sau să le contemple în minte în fiecare clipă. Era la fel de important să le întărească prin prezenţa unor anumite obiecte, cum ar fi culorile sau pietrele preţioase ori legumele. Aceşti magi ai Renaşterii italiene ar fi spus că, dacă piramidele din Egiptul antic erau aranjate astfel încât să corespundă formei unei constelaţii, acest lucru era menit să absoarbă puterea acelor stele, nefiind deloc rezultatul unei vizite iniţiale a unor fiinţe nepământene. Ei ar fi afirmat că reprezentarea cerurilor, despre care se spune că se afla pe tavanul camerei mortuare a primului împărat chinez, Qin Shi Huangdi, avea menirea de a atrage asupra trupului împăratului puterea acelor corpuri cereşti.

Ficino şi ceilalţi gânditori credeau că egiptenii fuseseră în stare să manipuleze aceste energii cosmice în aşa fel încât să facă spiritele să pătrundă în statui şi să le anime. Ei interpretau literal afirmaţia din Picatrix – prima carte a Corpus Hermeticum - conform căreia „Hermes a fost primul care a construit imagini prin intermediul cărora ştia să întoarcă în sens invers cursul Nilului”. Întrucât Biserica trata cu asprime elementele păgâne ale magiei astrale egiptene, gânditori ca Ficino şi della Mirandola o practicau doar în mod temperat, deşi cu mult entuziasm.

Bruno era foarte diferit. El avea, după cum se exprimă Yates, „să adopte calea mai curajoasă, afirmând că religia magică egipteană nu era doar cea mai veche, dar şi adevărata religie, pe care atât iudaismul cât şi creştinismul au ascuns-o şi au corupt-o."

Pentru gânditorii renascentişti, imaginile precise, deşi complexe, ale stelelor, planetelor şi decanilor, esenţiale pentru magia astrală, erau mai mult decât simple imagini: ele reprezentau o interfaţă între realităţile fizice ale Pământului şi lumea divină a anima mundi. Bruno, însă, a dus lucrurile ceva mai departe. El credea că în univers nu există altceva decât materie – sau, pentru a fi mai exacţi, două tipuri de materie, materia corporală şi materia necorporală. Cu toate acestea, deşi materia era fundamentală, materia necorporală era animată de anima mundi – sufletul lumii. Mai mult, toată materia era nemuritoare şi divină, graţie prezenţei anima mundi.

Bruno credea că sufletul lumii avea o facultate principală, pe care o numea „intelectul universal" (*intelletto universale*), care „controlează direct şi transformă materia în nenumărate forme." El a scris în *De l'infinito* o frază minunată despre această materie, pe care o considera substanţa întregii existenţe: „obosită de vechea înfăţişare [*specie*], [ea] stă în aşteptare, dorindu-şi una nouă, deoarece vrea să devină totul şi, pe măsura propriilor forţe, să ajungă să fie asemenea fiecărei fiinţe".

Acţionând asupra materiei, intelectul universal trebuie să ia în calcul această tendinţă; nu ar putea influenţa materia în mod total arbitrar. Bruno explică: „In conformitate cu diversitatea formelor pe care le ia materia şi forţa principiilor materiale active şi pasive, [el] reuşeşte să producă felurite configuraţii şi să formeze diferite capacităţi, uneori fiinţe vii fără simţuri, alteori fiinţe vii şi sensibile, dar fără inteligenţă…"

Pentru Bruno, deci, materia şi spiritul erau una, dar materia era primordială. Acest lucru dă mai multă forţă afirmaţiei sale potrivit căreia, prin intermediul imaginilor magiei astrale, putea să comunice cu anima mundi în aşa fel încât să modifice realitatea fizică (incluzând aici, sau cel puţin aşa sugera el, şi stelele de pe cer şi planetele în orbitele lor!); el şi-a creat acele imagini pornind de la presupunerea că anima mundi şi realitatea fizică erau una şi aceeaşi. Acesta să fie aspectul care i-a înspăimântat în asemenea măsură pe inchizitorii veneţieni? Ştiau ei mai mult decât ştim noi – respectiv, că Bruno descoperise o cale de a zdruncina însuşi universul fizic? Acesta este motivul pentru care l-au condamnat la teribila moarte pe rug, ştergând, în acelaşi timp, majoritatea urmelor despre procesul şi execuţia sa?

Până la noi a ajuns o singură mărturie, a cuiva care a asistat la arderea lui Giordano Bruno; până la începuturile secolului al nouăsprezecelea,

Biserica Romano Catolică a negat cu încăpăţânare că ar fi întreprins vreodată un act de asemenea cruzime împotriva acestui preot dominican repudiat.

În 1889 a fost ţinută o slujbă de comemorare pentru Bruno, în chiar locul din Roma unde fusese ucis. Cu acest prilej, în Europa au avut loc manifestaţii la care au participat circa 30.000 de oameni, unii furioşi din cauza slujbei, alţii salutând-o. Papa a intrat în reculegere şi post, sperând să împiedice orice eventuale consecinţe negative ale acestui eveniment.

După mai bine de un secol, pe 17 februarie 2000, o slujbă comemorativă, la care au participat mii de oameni, a avut loc la Campo di Fiori în Roma – locul în care a fost executat – pentru a marca patru sute de ani de la moartea lui Giordano Bruno. În ciuda Bisericii Catolice, care a ignorat acţiunea, reabilitarea lui Bruno progresează încet dar sigur, din câte se pare. Nu încape îndoială că prezenţa sa curajoasă şi strălucitoare este extrem de necesară în lumea de astăzi.

27. **Cine a fost Ioana d'Arc**

Ce nu relatează istoria din strania ei poveste?

Jeff Nisbet

Pe 30 mai 1431, la Rouen, Franţa, o tânără fată era arsă de vie pentru erezie şi vrăjitorie.

Conform unei relatări din epocă, după ce şi-a dat sufletul în flăcări, focul „a fost domolit, iar trupul ei gol a fost arătat tuturor, cu toate intimităţile care ar trebui să rămână secretul oricărei femei, pentru a înlătura orice îndoială din mintea oamenilor. După ce lumea s-a uitat suficient la trupul ei mort, legat de rug, călăul a aţâţat iar focul în jurul bietului cadavru, care în scurt timp a fost mistuit, atât carnea cât şi oasele transformându-se în cenuşă".

Deşi istoria ne spune că victima a fost Ioana d'Arc, o păstoriţă simplă, cunoscută la vremea respectivă drept Ioana Fecioara, relatarea despre execuţia sa ne demonstrează că până şi sexul ei era pus la îndoială în acea vreme – o îndoială înlăturată de istorie un pic prea direct, poate.

Ioana merită să privim mai îndeaproape cazul ei.

Născută pe 6 ianuarie 1412, Ioana este unul dintre personajele istoriei despre care avem foarte multe informaţii – deloc surprinzător, dat fiind faptul că dosarul procesului său încă mai există.

La vârsta de treisprezece ani, o voce i-a spus Ioanei că a fost aleasă de „Regele Cerurilor" pentru a „întări regatul Franţei, ajutându-l şi apărându-l pe Regele Charles".

Cu o mare parte din Franţa aflată sub dominaţie engleză, suveranitatea franceză se afla la strâmtoare. Trupele englezeşti ale lui Henric al V-lea năvăliseră în 1415, administrându-le francezilor o cruntă înfrângere la Agincourt. La moartea lui Henric, în 1422, englezii controlau toată Franţa la nord de râul Loira, iar în 1428 au asediat ultima fortăreaţă franceză din regiune – Orléans.

Ca lucrurile să stea încă şi mai prost, chiar tronul Franţei se afla în centrul unei dispute.

Regele Henric se căsătorise cu fiica lui Charles al VI-lea al Franţei, iar conform Tratatului de la Troyes din 1420, fiul lui Henric a fost numit moştenitor al tronului, în defavoarea Delfinului Charles, fiul regelui francez. Pentru a face situaţia şi mai umilitoare, s-a răspândit zvonul că Charles ar fi un copil nelegitim – o poveste pe care o susţinea propria sa mamă văduvă, Isabeau. Isabeau se bucura de protecţia Burgunzilor francezi, aliaţi ai

Angliei, aşa că ce altceva putea să facă? În timp ce Burgunzii stăpâneau Parisul, Delfinul avea o curte înduioşător de ineficientă la Chinon.

Apoi, pe 4 martie 1429, a apărut Ioana.

Ea a fost primită în audienţă la Delfin pe 6 martie şi, cu ajutor ceresc, l-a recunoscut, deşi acesta era deghizat. A reuşit să-l impresioneze povestindu-i un secret pe care doar el avea cum să-l ştie. Apoi a câştigat sprijinul curţii, care a recomandat ca Charles să o numească în fruntea armatelor sale. Restul reprezintă istorie, o istorie suficient de bine cunoscută pentru a fi abordată doar parţial în rândurile de faţă. Ioana a ridicat asediul asupra oraşului Orléans şi a gonit armata engleză.

L-a condus, apoi, pe Delfin până la locul încoronării sale, sub numele de Charles al VII-lea şi, după o carieră militară scurtă dar glorioasă, a fost capturată de Burgunzi, vândută englezilor, judecată şi arsă pe rug, în timp ce noul rege al Franţei întorcea capul.

După douăzeci şi patru de ani, Ioana a fost judecată din nou – postum - şi, în 1456, verdictul iniţial a fost anulat. La peste cinci sute de ani de la naşterea sa, Ioana d'Arc a fost canonizată în 1920 drept Sfânta Ioana – prea slabă consolare pentru Ioana Fecioara.

Dar „mărturia sub jurământ" care conturează imaginea Ioanei aşa cum este firesc să o acceptăm astăzi, este o amestecătură ciudată de lucruri credibile şi incredibile, de fapte obişnuite şi de miracole. Deşi mulţi au jurat că au spus adevărul, doar câţiva privilegiaţi l-au consemnat – şi atunci, de ce trebuie să credem ceea au scris aceştia? Poate că, în loc să acceptăm cele consemnate, ar trebui să căutăm în altă parte.

În articolele de până acum, am avansat ideea existenţei unei frăţii secrete, deţinătoare atât a cunoştinţelor cât şi a abilităţii de a orchestra anumite evenimente istorice fundamentale, în aşa fel încât acestea să oglindească cerul de deasupra. Articolele sugerează că aceste evenimente sunt puse în scenă nu numai pentru că din fumul şi tunetele rezultate se nasc eroi şi simboluri care vor rezista cu siguranţă trecerii timpului, dar şi pentru că ele trebuie să influenţeze sentimentul identităţii unei naţiuni în veacurile ce vor veni.

Scoţia îl are pe Robert the Bruce.

America are drapelul presărat cu stele.

Franţa o are pe Ioana d'Arc.

Nu trebuie decât să aruncăm o privire la anturajul Ioanei, din zilele ei de glorie, pentru a vedea un grup despre care acum se ştie că era compus din participanţi la jocul secret al cunoaşterii. Conform termenilor Alianţei Auld dintre Scoţia şi Franţa, mulţi dintre camarazii Ioanei erau membri ai Gărzii Scoţiene. Aceasta era un grup despre care se crede că avea strânse legături

cu Templierii, ordin ai cărui membri marcanţi este posibil să fi fugit din Franţa în Scoţia, în momentul suprimării Ordinului, în 1307, sub acuzaţia de erezie – moment în care au decis să dispară brusc de pe scenă. În timp ce, astăzi, consistentul club de admiratori ai Templierilor subscrie acestei teorii, părerea mea este că membrii de vază ai Ordinului gândiseră în perspectivă, decizând că sosise momentul să „ajusteze" dimensiunile organizaţiei – ceea ce au şi făcut.

Fig. 27.1. Ioana d'Arc sărută Spada Eliberării, *o celebră pictură din secolul al nouăsprezecelea, a lui Dante Gabriel Rosetti.*

Îl avem, apoi, pe René d'Anjou, unul dintre tovarăşii Ioanei în călătoria pe care aceasta a întreprins-o pentru a-l întâlni pe Delfin. Unul dintre multele titluri ale lui René era acela de Rege al Ierusalimului. Strict formală, această denumire descindea, totuşi, de la Godfroi de Bouillon care, aşa cum afirmă Michael Baigent şi Richard Leigh în cartea lor *Sânge Sfânt, Sfântul Graal*, a fondat misterioasa Stăreţie din Sion care, la rândul său, a fondat ordinul Cavalerilor Templieri. Se ştie că René a fost un prieten apropiat al tânărului Leonardo da Vinci care, mai târziu, avea să devină, din câte se crede, mare maestru al Stăreţiei. „Mulţi au desfăşurat un adevărat negoţ cu înşelătorii şi false miracole, păcălind gloata nătângă", a scris Leonardo. El nutrea, de asemenea, convingerea – eretică, desigur - că Isus provenea dintr-un cuplu de gemeni. Dar mai multe despre gemeni ceva mai târziu.

Unul dintre detaliile ciudat de exacte pe care le ştim despre Ioana, este momentul precis al naşterii sale – la o oră după apusul soarelui, pe 6 ianuarie, o zi cunoscută drept Sărbătoarea Bobotezei, Ziua celor Trei Magi şi a douăsprezecea zi de la Crăciun. În mod surprinzător, nici mama Ioanei nici alţi martori la procesul de reabilitare nu pomenesc despre ziua de naştere a Ioanei ca fiind o zi de sărbătoare oficială. Ţinând cont de faptul că scopul procesului era acela de a demonstra că misiunea Ioanei fusese, într-adevăr, de inspiraţie divină, mi se pare că această tăcere este stranie. De aceea, m-am hotărât să studiez o consemnare pe care o descoperisem în timpul cercetărilor mele anterioare – aceea privind configuraţia cerului în ziua respectivă.

La scurt timp după răsărit, pe 6 ianuarie 1412, planeta Mercur, mesagerul zeilor, s-a ridicat deasupra arcului constelaţiei Sagittarius, Săgetătorul, în timp ce Venus, steaua dimineţii şi simbol al zeiţei în multe tradiţii pre-creştine, se afla pe bicepsul braţului care încorda arcul. Apoi a răsărit soarele, configuraţia cerului nemaifiind vizibilă la lumina zilei.

În piesa *Henric al VI-lea* a lui Shakespeare, scrisă 179 de ani mai târziu, Delfinul o provoacă pe Ioana la un duel simulat. Învins dar nevătămat, Charles o numeşte pe Ioana „lumina strălucitoare a lui Venus, căzută pre Pământ”.

Să analizăm, acum, numele Arc, ce în franceză înseamnă tot „arc” şi a ajuns să denumească şi legătura electrică dintre două puncte care nu sunt conectate fizic. Este interesant că de ziua Ioanei, Venus a încordat arcul, poate pentru a indica faptul că o femeie a fost aleasă pentru a duce în viitor săgeata adevărului secret, în timp ce Mercur, cunoscut şi sub numele de Hermes, avea să o zorească pe parcurs. Şi, deşi comparaţia Ioanei cu Venus, venită din partea Delfinului shakespearian se potriveşte perfect în scenariu, o profeţie care a înfierbântat imaginaţia în epocă este plină de semnificaţii. Atribuită lui Merlin, profeţia prevestea că o fecioară călare pe Sagittarius avea să salveze Franţa!

De ziua Ioanei, Uranus îi urma Soarelui. Cel mai bătrân dintre zei, Uranus era aşezat pe capul Capricornului, ţapul – o imagine despre care unii speculează că are o profundă semnificaţie Templieră. O descriere frecventă pomeneşte despre o creatură înaripată, având capul unui ţap pe un trunchi uman, cu sâni de femeie şi cu o stea în frunte. Figura are o lună luminoasă deasupra şi una întunecată dedesubt, o imagine ermetică extrem de grăitoare. Considerată de unii drept Bafomet, entitatea pe care Templierii erau acuzaţi că o venerează, ea va aştepta timp de optsprezece ani înainte de a apărea din nou în viaţa Ioanei.

Atunci când Ioana a fost primită de Delfin, pe 6 martie, Venus se afla călare pe spatele Capricornului, iar în *Henric al VI-lea* un mesager aduce vestea apariţiei Ioanei vorbind despre cum „o profetă sfântă tocmai *a răsărit.*” În cadrul unui ritual iniţiatic al francmasonilor, o frăţie despre care se crede că duce mai departe moştenirea Templierilor, iniţiaţii sunt „ridicaţi” în rândurile ordinului dintr-o moarte simbolică, unul dintre miturile persistente despre acest ritual fiind acela că iniţiaţii trebuie să călărească un ţap.

Dar să revenim la naşterea Ioanei.

În timp ce Soarele apunea în vest, constelaţia Orion răsărea în est. Dat fiind că am discutat deja,în articolele precedente, despre importanţa lui Orion, nu o voi mai face aici – cu excepţia menţiunii că un mic şi îndepărtat Pluto se afla deasupra capului lui Orion, asemenea unei coroane invizibile.

La stânga lui Orion, planeta Neptun, zeul oceanelor, se afla între gemeni, Gemini, iar a douăsprezecea zi de Crăciun a devenit a douăsprezecea noapte – noaptea în care s-a născut Ioana. La o oră după apus,

dacă vremea era favorabilă, Orion şi Gemenii ar fi putut fi văzuţi strălucind pe cer la răsărit.

Savanţii au dezbătut îndelung semnificaţia titlului piesei shakespeariene *A douăsprezecea noapte* sau *Cum vă place*, dat fiind că piesa în sine nu oferă nicio explicaţie. Este povestea unor gemeni, un băiat şi o fată, separaţi de o furtună pe mare, fiecare crezând că celălalt s-a înecat. Femeia se deghizează în bărbat şi, până la sfârşitul piesei, există o mare confuzie privind sexul, cu puţin travesti inclus în reţetă, pentru un efect adecvat.

Dat fiind că istoria ne spune, în mod convenabil, că Ioana s-a născut în cea de-a Douăsprezecea Noapte, este interesant de observat că Neptun, numit după zeul oceanelor, i-a separat pe cei doi Gemeni în noaptea naşterii sale, la fel cum gemenii shakespearieni au fost separaţi de o furtună pe mare.

Bag de seamă că e posibil ca pana măiastră a Bardului să fi scris două poveşti – una ascunsă în cealaltă!

În afară de Biblia regelui James, comandată de primul rege francmason oficial al Angliei, nicio altă carte nu a avut vânzări mai bune decât cele care conţineau piesele lui William Shakespeare. Şi cu toate acestea, autorul lor rămâne subiectul unor dezbateri aprinse. Unul dintre principalii autori-editori potenţiali ai cărţii este Francis Bacon, filosoful englez care a fost contemporan cu Shakespeare. Bacon, căruia i se atribuie un rol cheie în naşterea Rozicrucienilor – o frăţie ezoterică ce are puternice legături templiere şi francmasone - este posibil să fi acţionat în secret pentru construirea unui sistem prin care înţelepciunea pierdută să fie, până la urmă, redescoperită. El are, de asemenea, legături importante cu Gemenii.

Blazonul lui Bacon înfăţişează doi soldaţi – probabil Castor şi Pollux, cei doi Gemeni. Motto-ul său, „*Mediocria firma*”, a fost interpretat ca „zona de mijloc este cea mai sigură”. Într-o epocă în care erezia putea să te trimită pe rug, poate că Bacon se apăra, pur şi simplu, neasumându-şi riscul de a fi spus prea mult, prea devreme – preferând să îşi lase motto-ul să vorbească în viitor, despre lucruri mai impresionante.

În cei 572 de ani de la moartea Ioanei, istoricii au fost sâcâiţi de două grupuri revizioniste – „bastardizatorii” şi „supravieţuitoriştii”. Bastardizatorii pretind că Ioana nu era o simplă păstoriţă, ci că era în realitate fiica nelegitimă a reginei Isabeau şi a cumnatului ei, Louis de Orléans, lucru care ar face-o pe Ioana sora vitregă a Delfinului şi, totodată, mătuşa lui Henric al VI-lea al Angliei, prin căsătoria surorii Delfinului cu Henric al V-lea. Supravieţuitoriştii afirmă că Ioana a scăpat de execuţie graţie eforturilor secrete ale principalului ei judecător, Pierre Cauchon, şi a altor membri din tabăra engleză.

În următorii douăzeci şi cinci de ani de la execuţia Ioanei, mai multe spirite curajoase au pretins că ar fi Ioana d'Arc. Este interesant de observat că una dintre aceste „impostoare" a fost iertată în 1457, nici mai mult nici mai puţin decât de către importantul personaj Robert d'Anjou, tovarăşul de arme al Ioanei şi purtătorul titlului de Rege al Ierusalimului.

Este greu de crezut că Ioana s-a născut în ziua pe care o indică istoria – o zi în care cerurile se întâmpla să aibă o configuraţie atât de convenabilă. Este mult mai probabil ca ea să se fi născut mai devreme şi să fi fost încredinţată unor părinţi adoptivi în acea zi de bune auspicii – pentru consemnarea datei în istorie. Este, de asemenea, mai probabil ca miraculoasa carieră a Ioanei d'Arc să fi fost orchestrată de voinţa unor *cognoscenti,* care urmăreau nişte obiective secrete comune, din ambele tabere – o frăţie care considera miile de victime pe care avea să le facă războiul drept o pierdere colaterală acceptabilă şi care avea să continue să promoveze un spirit naţionalist şi o competiţie acerbă, ce urmau să devină, în scurt timp, foarte utile, atunci când sosea momentul de a pune lucrurile în mişcare pentru a popula Lumea Nouă - care, în scurt timp, avea să fie „descoperită" în vest.

Prima menţiune cartografică a numelui America apare pe harta din 1507 a lui Martin Waldseemüler, realizată sub patronajul ducelui René d'Anjou al II-lea, care moştenise titlul de Rege al Ierusalimului de la tatăl său. Harta a fost achiziţionată, recent, de Biblioteca Congresului din Statele Unite pentru suma de cinci milioane de dolari şi va reprezenta cea mai de preţ podoabă a colecţiei cartografice a bibliotecii. *Caveat emperor!*

În sfârşit, în timp ce poziţia celor şase vechi planete, din ziua naşterii Ioanei, putea fi anticipată cu suficientă uşurinţă la vremea respectivă, poziţia „planetelor moderne" trebuie să fi fost problematică. Uranus, aflat convenabil pe capul ţapului, nu avea să fie descoperit decât în 1781; Neptun, între Gemeni, în 1850; Pluto, deasupra capului lui Orion, în 1933. Hm!

Poate că, pur şi simplu, a fost permisă redescoperirea lor, atunci când s-a considerat că este momentul potrivit!

Francis Bacon scria: „Incep să mă plictisesc de Soare. Am făcut cunoştinţă cu plăcerea şi îi cunosc întreaga vanitate, şi cred că niciun om nu poate trăi bine o dată, decât cel care poate trăi de două ori. În ceea ce mă priveşte, nu aş trăi mai mult decât timpul care îmi e sortit şi nu aş începe din nou clipele zilelor mele; nu pentru că nu am trăit bine, ci de teamă că aş putea să le trăiesc mai rău. Nu invidiez niciun om care ştie mai multe decât mine, dar îi compătimesc pe cei care ştiu mai puţin. Acum, în centrul preocupărilor mele există un singur gând care mă supără, şi anume, acela că ceea ce am dobândit trebuie să piară odată cu mine, neputând lăsa nimic moştenire iubiţilor şi onoraţilor mei prieteni".

Deşi despre fata al cărei trup a urcat spre cer într-un nor de fum, deasupra oraşului Rouen, pe 30 mai 1431, nu se va şti, poate, niciodată cum a fost ea în realitate, este posibil ca într-o zi să fie cunoscută drept ceea ce nu a fost. Francis Bacon, în felul său, s-a asigurat de asta.

„Lumea-ntreagă-i o scenă, iar oamenii nu sunt decât nişte simpli actori”. Într-adevăr!

28. **Revirimentul Alchimiei**

A pierit arta antică a transmutaţiei odată cu Evul Mediu, sau ea trăieşte în continuare, sub altă formă?

Mark Stavish

Dacă-i pomeneşti cuiva despre alchimie, la ce se va gândi? La Evul Mediu, cu moşnegi închişi în câte un pod uitat, aplecaţi deasupra recipientelor bolborosinde, pline cu cine ştie ce fluid necunoscut, sau în faţa unui cuptor, încercând să transforme plumbul topit în aur. Aceasta este imaginea alchimistului pe care timpul, mitologia şi o istorie păguboasă ni le-au imprimat.

Ori, mulţi dintre primii alchimişti au fost predecesorii oamenilor de ştiinţă moderni. Fizica şi chimia le datorează enorm acestor „peşti balon", cum sunt ei numiţi, cu mult dispreţ. După multe ore de muncă şi sudoare au apărut numeroase descoperiri moderne: porţelanul, distilarea alcoolului, acizii, sărurile şi o mare varietate de compuşi metalici; toate sunt rezultatul primelor experimente de alchimie. Dar dacă alchimia nu a fost doar o pierdere prostească de timp, în căutarea metodei de a transforma metalele de bază în aur, atunci ce anume a fost?

FILIERA EGIPTEANĂ

Cuvântul *alchimie*, sau *al-kemi*, este considerat ca derivând din arabă sau egipteană, însemnând „chimie divină" sau, poate, „pământ negru", referire la depunerile de mâl rămase în urma revărsării anuale a Nilului. Cu toate acestea, indiferent de sursa cuvântului *alchimie*, aceasta a devenit o formă foarte specială de dezvoltare spirituală.

De la Grecia lui Platon la Renaşterea europeană, vechiul Egipt a fost considerat tărâmul, dacă nu originea, tuturor lucrurilor mistice. Zeul egiptean Thoth, numit Hermes de către greci, este considerat părintele tuturor artelor şi ştiinţelor magice, fiindu-i atribuite numeroase scrieri despre legile care guvernează creaţia. De la aceste texte au pornit majoritatea învăţăturilor oculte occidentale din epoca modernă, fiind cunoscute drept corpus hermeticum sau Corpul lui Hermes, referire la întreaga colecţie de scrieri care îi sunt atribuite „scribului zeilor".

Fig. 28.1. Un alchimist în căutarea Pietrei Filosofale descoperă fosforul.

Fig. 28.2. Alchimistul*, de David Teniers the Younger.*

Învăţăturile şi practica prezentate în aceste scrieri sunt numite ermeticism şi, în perioada Renaşterii, au ajuns să includă elemente ale misticismului iudaic (kabbalah), alchimie, ritualuri şi modalităţi de comunicare cu fiinţele super-celeste, sau îngerii. Este important să ne amintim că, în lumea antică şi până la sfârşitul epocii renascentiste (secolul al şaisprezecelea), magia nu era considerată o superstiţie, ci o modalitate logică şi coerentă de a înţelege universul şi de a-ţi controla propriul destin. Magia, imaginaţia şi magnetismul sunt toate legate între ele, atât prin rădăcina *mag,* cât şi prin felul în care sunt privite de mintea unui magician sau a unui alchimist.

Magicianul, sau chiar alchimistul percep universul ca pe o reflexie a imaginaţiei lui Dumnezeu. Legile sale sunt cuprinzătoare şi logice şi, dacă noi suntem creaţi după forma şi asemănarea creatorului, atunci putem şi noi să creăm asemenea lui – prin puterea imaginaţiei. Imaginaţia intensă provoacă o tensiune în textura universului, încărcând-o cu o putere magnetică, transformând astfel imaginile noastre în realitate.

Ideile fundamentale ale magiei şi alchimiei renascentiste se regăsesc şi în Yoga asiatică, fiind baza pe care s-a clădit mişcarea modernă New Age, împreună cu hipno-terapia, vizualizările cu destinaţie precisă pentru sănătatea mentală sau pentru tratarea cancerului, asertivitatea şi o diversitate de alte practici psiho-spirituale.

Până în a doua jumătate a secolului douăzeci, însă, majoritatea acestor practici spirituale erau secrete, de obicei de teama persecuţiilor politice sau religioase. De aceea, ele au devenit cunoscute ca fiind oculte, sau ascunse. Dat fiind faptul că multe dintre ele foloseau aceleaşi semne, simboluri şi scrieri de bază ca şi religiile contemporane – cum ar fi creştinismul, iudaismul şi islamul – artele şi ştiinţele oculte, ascunse sau ermetice, au devenit cunoscute drept ezoterice, fiind considerate a fi semnificaţia secretă din spatele dogmei şi a practicilor religioase *exoterice*, sau uzuale.

Această teamă de persecuţie, de închisoare sau de moarte, a limitat instruirea în practicile ezoterice la câţiva aleşi, ea făcându-se doar printr-un proces lent de ritualuri simbolice şi de învăţături secrete, cunoscute sub numele de iniţiere. Fiecare astfel de iniţiere simbolizează un pas, sau un grad, în călătoria interioară a unui aspirant spre iluminare.

În secolele al şaptesprezecelea, al optsprezecelea şi al nouăsprezecelea, zeci de ordine şi societăţi iniţiatice au fost înfiinţate în întreaga Europă, pentru răspândirea învăţăturilor spirituale, cele mai proeminente dintre acestea fiind Rozicrucienii, francmasonii şi Cavalerii Templieri. Unii îşi educau membrii prin instrucţie morală, cum ar fi

francmasonii. Alţii, ca rozicrucienii, erau adepţii misticismului practic, al folosirii ritualurilor, vedeau structura universului prin kabbalah şi practicau alchimia de laborator. Multe dintre aceste organizaţii există, într-o formă sau alta, şi astăzi, în Europa sau în Statele Unite.

În alchimie, însă, fiecare dintre aceste etape sau paşi reprezintă nu numai o trezire interioară (iniţiere), dar şi nişte proceduri tehnice practice, concrete, aplicate în laborator. Activitatea fizică, de laborator, devine un mijloc de verificare a expansiunilor spirituale şi psihice la nivelul conştiinţei.

Alchimia, se spune, este un sistem iniţiatic în care nu poţi avea deziluzii. Ea este singura cale iniţiatică pentru care există o modalitate de control obiectiv în laborator: dacă un experiment arată că cineva a trecut de legile materiale obişnuite ale universului, înseamnă că persoana respectivă este un alchimist care a avut o revelaţie interioară. Aceasta corespunde regulii conform căreia „Nu vei transmuta nimic dacă nu te vei transmuta, întâi, pe tine însuţi”, spune Jean Dubuis, fondatorul şi primul preşedinte al organizaţiei franceze de alchimie, „Filosofii Naturii”.

Dubuis a practicat în mod activ alchimia şi artele ezoterice conexe timp de aproape şaizeci şi cinci de ani. Prin activitatea sa susţinută în domeniul ingineriei electrice, pentru firme importante de produse electronice din Franţa, precum şi în domeniul fizicii nucleare, alături de laureatul premiului Nobel, Joliot-Curie, el a fost descris de colegii alchimişti ca fiind una dintre puţinele persoane care se simt în largul lor şi cu tabelul periodic al elementelor, şi cu o diagramă cabalistică.

Drumul său spiritual, spune el, a început atunci când a avut o revelaţie, la vârsta de doisprezece ani, în catedrala Mont Saint-Michel, pe coasta Normandiei. Această revelaţie l-a împins pe Dubuis spre activităţi şi implicare intensă în cercurile ezoterice europene. A deţinut funcţii în ramura francofonă a ordinului Rozicrucian, AMORC – fiind preşedintele secţiunii Illuminati a elevilor avansaţi – precum şi într-o serie de alte ordine şi societăţi ezoterice.

Sătul de atâta secretomanie şi de folosirea egoistă a puterii pe care aceste jurăminte o aduc, a renunţat la calitatea sa de membru şi a înfiinţat societatea Filosofii Naturii (PON - Philosophers of Nature) pentru a deschide calea spre alchimie şi kabbala oricărei persoane cu inimă şi minte sănătoase. Perspectiva sa asupra filosofiei fundamentale care stă la baza alchimiei este următoarea: „Alchimia este Ştiinţa Vieţii, a Conştiinţei. Alchimistul ştie că există o legătură foarte puternică între materie, viaţă şi conştiinţă. Alchimia este arta de a transforma viaţa şi conştiinţa în materie, pentru a o ajuta să evolueze, sau pentru a rezolva problemele dizarmoniilor

interioare. Materia există numai pentru că este creată de sămânţa omenească. Această sămânţă omenească, omul originar, a creat materia pentru a descrie o spirală interioară şi pentru a evolua. Vedeţi dumneavoastră, dacă mergem dincolo de tot ceea ce am spus, fiinţa absolută este o fiinţă auto-creată şi noi trebuie să devenim, după chipul şi asemănarea sa, fiinţe auto-create," a spus Dubuis într-o alocuţiune ţinută recent, la conferinţa anuală a Filosofilor Naturii. O declaraţie similară vine şi de la colegul său francez, alchimistul François Trojani, într-un interviu cu Joseph Rows, în numărul din vara anului 1996 al revistei *Gnosis*: „Aceasta [alchimia] este dimensiunea interiorului şi a sensului, în înţelesul său adânc: sensul vieţii, sensul vieţii mele, întrebări despre relaţia dintre spirit şi materie, despre scopul şi valoarea propriilor mele acţiuni – întrebările „de unde vin?", „de ce mă aflu aici?", „cine sunt eu?". Nu spun că alchimia oferă răspunsuri precise, ci că ea operează în dimensiunea în care apar aceste întrebări."

PSIHOLOGIA MODERNĂ

La fel cum iniţierea ezoterică vizează repararea traumelor psihice ale omenirii, aşa o face şi fiica sa vitregă, psihologia modernă. În consecinţă, majoritatea oamenilor moderni sunt familiarizaţi cu alchimia prin scrierile ample ale psihologului elveţian Carl Gustav Jung. Jung a fost atras spre alchimie ca urmare a unei serii de vise pe care le-a avut, precum şi prin cele ale pacienţilor săi, iar asemănarea lor cu simbolurile alchimice reprezintă etapele auto-dezvoltării, sau ale individualizării. Cu toate acestea, pentru Jung întreaga lucrare alchimică, sau opus-ul, era privită dintr-o perspectivă strict psihanalitică. Transmutarea era schimbarea nu a materiei fizice, ci a materiei psihologice, de la înlăturarea problemelor la atributele care potenţează viaţa.

O parte dintre lucrările de început ale lui Jung, care subliniază procesul individualizării omului, adică al devenirii sinelui, pot fi găsite în *Studii alchimice*, în care el interpretează semnificaţia etapelor-cheie şi a simbolurilor alchimiei, pentru a explica fazele interioare ale evoluţiei omeneşti, sau a ceea ce alchimiştii numesc „iniţiere interioară".

Alchimiştii de laborator avertizează că, în ciuda contribuţiilor sale, precum şi a importanţei psihologiei în alchimie, Jung nu este considerat un alchimist adevărat.

Conform lui Dubuis şi altora, pentru ca alchimia să fie cu adevărat alchimie, ea trebuie să funcţioneze la toate nivelurile creaţiei – spiritual, mental, emoţional şi fizic. Deşi unul sau mai multe dintre aceste aspecte pot

fi lăsate deoparte şi, totuşi, să aibă loc o transmutare, rezultatele nu sunt considerate a fi alchimice.

Este adevărat că Jung are o contribuţie importantă în domeniul simbolismului şi că le-a oferit oamenilor un instrument pentru a-şi putea studia viaţa interioară. „În ceea ce priveşte alchimia, psihologia jungiană arată că alchimia este o artă şi o ştiinţă universală, putând fi folosită de oricine, dar este o greşeală să reduci alchimia la o alegorie terapeutică", a declarat Russell House, din Winfield, Illinois. House este actualul preşedinte al Filosofilor Naturii şi a studiat alchimia cu Jean Dubuis, Orval Graves, „Frater Albertus" şi Manfred Junius, câţiva dintre cei mai proeminenţi alchimişti de laborator din ţară. Între 1989 şi 1993, House a luat parte şi la cursurile de alchimie de la Universitatea Rose-Croix, sponsorizată de Ordinul Rozicrucian, AMORC, în San Jose, California.

MEDICINA ALTERNATIVĂ

Pe lângă dezvoltarea psiho-spirituală şi transmutarea fizică, alchimia este de mult timp asociată cu obţinerea unei nemuriri aproape materiale, precum şi cu remediile pentru boli „incurabile". Dubuis a sugerat că o tinctură preparată cu atenţie, sau un medicament preparat alchimic, un extract cu alcool purificat, produs din ghinde, se poate dovedi eficient în combaterea cancerului şi a unor boli auto-imune.

Cu toate acestea, cel puţin una dintre contribuţiile importante ale alchimiei la medicina alternativă este ceva mai accesibilă decât celelalte: aceasta este homeopatia. Disponibile în majoritatea supermarketurilor şi farmaciilor, remediile se bazează pe practicile alchimistului Paracelsus, din Elveţia secolului al şaisprezecelea. Totuşi, nu Paracelsus este cel care a creat homeopatia; el doar a elaborat teoria conform căreia „rău pe rău se scoate" şi că dozele mai mici de medicament ar putea vindeca mai uşor şi mai rapid decât dozele masive. Tincturile alchimice, asemenea remediilor homeopate, sunt obţinute din plante, minerale şi metale. Tratamentul homeopat a fost formulat în 1796 şi introdus în Statele Unite în 1825. În Europa, remediile preparate alchimic şi cele homeopate sunt disponibile publicului larg.

Conform afirmaţiilor lui House, „Pentru alchimiştii veritabili, vindecarea, asemenea alchimiei, trebuie să aibă loc la toate nivelurile şi să trateze întreaga fiinţă sau persoană, în contextul naturii şi al evoluţiei. Intenţia vindecătorului trebuie să fie aceea de a încuraja lumea interioară a pacientului şi nu aceea de a lucra împotriva direcţiei de evoluţie a naturii. Asemenea homeopatiei, remediilor florii Bach sau aromoterapiei,

medicamentele alchimice acţionează la un nivel subtil şi, în acelaşi timp, unul foarte concret.”

FIZICA CUANTICĂ

Încă de la apariţia sa, alchimia a fost asociată cu ideea de transmutaţie, de schimbare fundamentală a unui lucru, de obicei a unui metal de bază, precum plumbul, în altceva, în cazul în speţă, aur.

Dar este posibilă transmutaţia?

Pentru alchimiştii din trecut şi din prezent, răspunsul este un da categoric!

Trojani este citat spunând că transmutaţia a fost realizată şi că procesul continuă. Motivul oferit este acela că operaţiunile alchimice nu au loc la nivelul tabelului periodic al elementelor, ci în însăşi ţesătura timpului şi spaţiului. Această intervenţie asupra elementelor spaţiului şi timpului constituie o modalitate de a acţiona direct asupra persoanei înseşi.

De fapt, Dubuis, Trojani şi predecesorul lor, François Jollivet-Castelot, sunt de acord nu numai că transmutaţia este posibilă, dar că se poate ca ea să nu necesite tot echipamentul de înaltă tehnologie şi mare consum energetic pe care ne-am obişnuit să îl asociem cu fizica subatomică.

Jollivet-Castellot a scris o carte pentru alchimistul aspirant, *Comment On devient Alchimiste* (Cum să devii alchimist, 1897), subliniind gama de discipline ezoterice necesare şi oferind sfaturi practice pentru achiziţionarea echipamentelor de laborator, precum şi în privinţa calităţilor morale pe care trebuie să le aibă alchimistul.

Harvey Spencer Lewis, fondatorul şi liderul Ordinului Rozicrucian American, AMORC, era familiarizat cu Jollivet-Castelot şi cu activitatea sa.

Se spune că în 1915, Lewis însuşi a transformat o bucată de zinc în aur, folosind nu mai mult de o flacără deschisă şi un mojar. Relatările despre demonstraţia sa publică au apărut în repetate rânduri în revista organizaţiei, *The Rosicrucian Digest*. În plus, în ediţia din august 1926 a *The Mystic Triangle*, AMORC a publicat relatarea lui Jollivet-Castelot despre propria acţiune de transformare a unui metal de bază în aur, precum şi paşii necesari pentru repetarea experienţei.

În vremuri mai recente, alchimia a fost studiată prin prisma potenţialului său de a oferi o sursă de energie ieftină şi pentru posibilitatea creării unor „super-metale”. La conferinţa Academiei Palladiene din ianuarie 1997, lângă Vichenze, Italia, profesorul Cristopher McIntosh, autorul lucrării *Rozicrucienii* şi membru al Biroului pe probleme de educaţie al UNESCO, din Hamburg, Germania, a menţionat că Naţiunile Unite au

sponsorizat recent o conferinţă independentă, unde alchimia a fost considerată ca fiind o posibilă modalitate de a crea noi aliaje.

Într-un registru similar, Dubuis a oferit câteva informaţii despre fenomenul OZN-urilor. „În primul rând, există două ipoteze în ceea ce priveşte extratereştrii. Prima ipoteză spune că pe Pământ, dacă te afli în apropierea Polului Nord, există un fel de frăţie a unui popor avansat, care verifică modul în care funcţionează omenirea în ansamblul său şi că farfuriile zburătoare sunt ale lor. A doua ipoteză spune că nu poţi veni din sisteme îndepărtate până pe Pământ în condiţii normale, aşa încât eu cred că acest lucru se întâmplă în felul următor: în sistemul din care ei pornesc, urcă la bord oameni avansaţi, iar viteza energiei este multiplicată cu o sută de mii sau cu un milion. Ei pot ajunge aici rapid, iar când intră în aura Pământului îşi revin, nivel cu nivel, şi se rematerializează."

„Nu ştiu, şi nu vreau să ştiu, dacă povestea de la Roswell [în New Mexico, SUA] este adevărată, dar detaliile care mi-au fost date mă fac să cred că este, întrucât s-a găsit material care redevine invizibil, acolo unde trebuie să se afle. Au spus că nu există nicio barieră pentru creierul unei persoane; asta înseamnă că sunt fiinţe pentru care nu există bariere între lumea vizibilă şi cea invizibilă. Nu ştiu nimic despre celelalte organe. Dacă este un fals, atunci oamenii care l-au realizat au cunoştinţe vaste despre lumea ocultă", a spus Dubuis.

29. **Fulcanelli şi misterul catedralelor**

Care este legătura dintre crucea de la Hendaye şi unul dintre cele mai enigmatice personaje ale secolului douăzeci?

Vincent Bridges

În 1926, un mic volum, publicat într-o ediţie de lux de numai trei sute de exemplare, de către o mică editură pariziană, cunoscută mai ales pentru reproducerile de artă, a zguduit lumea ocultă din Paris. Era intitulat *Le Mystère des Cathédrales* (Misterul catedralelor). Autorul său, „Fulcanelli", pretindea că marele secret al alchimiei, regina ştiinţelor oculte din lumea occidentală, era afişat, la vedere, pe zidurile catedralei Notre Dame de Paris.

Alchimia, pe care postmodernismul o înfăţişează ca fiind o pseudo-ştiinţă ciudată şi discreditată din epoca Renaşterii, era, în anul 1926, pe cale să fie readusă la lumină de două dintre cele mai influente curente ale secolului. Suprarealismul şi psihologia au dat peste alchimie cam în acelaşi timp, fiecare atribuindu-i propriile noţiuni şi semnificaţii. Carl Jung a petrecut anii 20 formulând o teorie despre inconştientul arhetipal, pe baza ţesăturii simbolice a imaginilor alchimice, studiind modul în care aceste simboluri sunt exprimate în starea de vis. Poetul-filosof André Breton şi suprarealiştii au făcut un salt intuitiv, proclamând că procesul alchimic poate fi exprimat prin modalităţi artistice. Breton, în *Manifestul suprarealist* din 1924, a anunţat că suprarealismul nu este altceva decât chiar arta alchimiei.

Cartea lui Fulcanelli avea să aibă un efect indirect asupra ambelor curente intelectuale: indirect, deoarece cartea a reuşit un adevărat miracol literar – a devenit foarte influentă, rămânând, aparent, absolut necunoscută în afara cercurilor oculte şi alchimice din Franţa. Acesta este, poate, cel mai ciudat mister dintre cele care înconjoară *Misterul catedralelor*.

În toamna anului 1925, editorul Jean Schémit a primit vizita unui om mărunt, îmbrăcat ca un locuitor al Boemiei de dinainte de război, posesor al unei mustăţi asemenea galului Asterix. Bărbatul dorea să discute despre arhitectura gotică, „limbajul" simbolurilor sale sculpturale şi despre cum slangul era un fel de cod cu jocuri de cuvinte, pe care el îl numea „Limbajul păsărilor". Peste câteva săptămâni, omul i-a fost prezentat din nou lui Schémit ca fiind Jean-Julien Champagne, ilustratorul uneia dintre cărţile aflate în stadiu de proiect, semnată de către un alchimist misterios, pe nume Fulcanelli.

Schémit a crezut că toţi trei, vizitatorul, autorul şi ilustratorul erau una şi aceeaşi persoană. Poate că aşa şi era.

Aceasta, cu toate lipsurile sale, este cea mai credibilă relatare a unei întâlniri cu Fulcanelli. Ca atare, este o formă coerentă a problemelor ridicate de întrebarea: Cine era Fulcanelli? Dincolo de această întâlnire ambiguă, el există sub forma unor cuvinte aşternute pe hârtie şi, în anumite cercuri oculte, în forma unui alchimist mitic, nemuritor, cu identitatea sau statutul unui St. Germain. Doar două lucruri au fost unanim acceptate în privinţa lui Fulcanelli – era cu siguranţă o minte sclipitoare şi era o adevărată enigmă.

Suntem puşi, astfel, în faţa misterului maestrului alchimist dispărut. El este un om ce pare să nu existe, fiind, cu toate acestea, re-creat în permanenţă de imaginaţia fiecărui căutător – mediul ideal pentru proiecţie. Am putea, chiar, să credem că totul a fost o glumă, un fel de farsă elaborată, cu excepţia manuscrisului. Atunci când cineva revine asupra cărţii *Le Mystère*, descoperă o inteligenţă ascuţită, ce pare sigură de natura şi importanţa informaţiilor pe care le posedă.

Acest Fulcanelli ştie ceva şi încearcă să îşi comunice cunoştinţele, lucru ce nu poate fi pus la îndoială. Mesajul lui Fulcanelli, privind existenţa unui secret ascuns în catedrale şi că acest secret a fost plasat acolo de către un grup de iniţiaţi – printre care este evident că se numără şi el însuşi – depinde de o mare abundenţă de simbolistică şi de asocieri care copleşesc intelectul, generând o stare de acceptare intuitivă. Fulcanelli este, cu siguranţă, genial, dar rămânem cu întrebarea dacă această genialitate este cea a revelaţiei sau a disimulării.

Premisa de bază a acestei cărţi – conform căreia catedralele gotice sunt, de fapt, cărţi ermetice săpate în piatră – a fost o idee care a ajuns sub tipar, în secolul al noăsprezecelea, în opera lui Victor Hugo. În *Cocoşatul de la Notre Dame*, Hugo dedică un întreg capitol ideii că arhitectura reprezintă marea carte a umanităţii şi că inventarea tiparului şi proliferarea cărţilor obişnuite a reprezentat sfârşitul cărţii sacre a arhitecturii. El spune că era gotică a fost cea mai mare realizare a sfântului arhitect şi că toate catedralele erau expresii ale libertăţii şi ale unui nou sens al acesteia.

„Această libertate are o mare amploare”, spune Hugo. „Ocazional, un portal, o faţadă sau o întreagă biserică sunt prezentate într-un sens simbolic, ce nu are nimic în comun cu scopul construcţiei, fiind chiar ostil bisericii. În secolul al treisprezecelea, Guillaume de Paris; în al cincisprezecelea, Nicolas Flamel; ambii sunt vinovaţi pentru aceste pagini seducătoare.”

În esenţă, *Le Mystère* este o analiză în profunzime a acestor pagini seducătoare, scrise în piatră. Fulcanelli comentează simbolismul anumitor imagini de pe pereţii şi portalurile capodoperei lui Guillaume de Paris, Catedrala Notre Dame, precum şi a contemporanei sale, Notre Dame de Amiens. La acestea el adaugă imagini de pe două case construite în stil

gotic, din oraşul Bourges, în secolului al cincisprezecelea. Această trecere în revistă a simbolismului ermetic este extrem de obscură, abundând în jocuri de cuvinte despre limbajul păsărilor şi numeroase alte aluzii. Pentru cititorul obişnuit, şi chiar pentru un elev conştiincios, această complicată reţea de cunoştinţe este o adevărată provocare.

Fig. 29.1. După Fulcanelli, catedralele, cum este Catedrala Notre Dame, sunt cărţi ermetice, scrise în piatră, cu misterele şi gloria umanităţii încifrate în arhitectura lor.

Cu toate acestea, pentru savanţii ocultului din Paris, de la sfârşitul anilor 1920, cartea lui Fulcanelli copleşea prin volumul de informaţie. În sfârşit, ascultau vocea cuiva care cunoştea, vocea unuia dintre ultimii iniţiaţi. Elevul său, Eugène Canseliet, ne informează, în prefaţa primei ediţii a *Misterului,* că Fulcanelli împlinise Marea Lucrare şi apoi dispăruse de pe lume. „Autorul acestei cărţi nu se mai află printre noi de, deja, mult timp", a scris Canseliet; el era plâns de un grup de „fraţi necunoscuţi, care sperau să obţină de la el soluţia pentru misteriosul *Verbum dimissum* [cuvântul lipsă]".

Fig. 29.2. De pe transeptul nordic al Catedralei Notre Dame, celebrarea unei slujbe, săpată în piatră.

Mistificarea privind adevărata identitate a alchimistului a ascuns faptul că persoane credibile văzuseră cartea sa de vizită, împodobită cu o semnătură aristocratică. Puteai întâlni, în clubul de noapte Chat Noir din Paris, oameni care pretindeau că s-au întâlnit cu Fulcanelli în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Între 1926 şi 1929, legenda sa a căpătat amploare, alimentată de bârfele de cafenea şi de câteva articole şi recenzii din câteva publicaţii obscure ale ocultismului parizian. Canseliet a oferit multe informaţii: Maestrul său reuşise, într-adevăr, să obţină transmutarea; Fulcanelli nu dispăruse cu adevărat; erau planificate încă una sau două cărţi; şi aşa mai departe.

După război, legenda lui Fulcanelli şi cariera lui Canseliet au profitat de o sporire a interesului pentru tot ceea ce ţinea de metafizică. Până la jumătatea anilor 1950, situaţia era propice retipăririi cărţii *Le Mystère des Cathédrales* precum şi a celei despre *Locuinţele filosofilor*. Doar prin faptul că fusese elevul misteriosului Fulcanelli, Canseliet a devenit personajul principal al ezoterismului şi misticismului din Paris. Dar anii cincizeci nu erau anii douăzeci; multe lucruri se schimbaseră. Unul dintre acestea era chiar textul *Misterului*.

Afacerea Fulcanelli ar fi interesantă doar pentru specialiştii istoriei oculte şi psihologiei anormalului, cu excepţia misterului singular al capitolului suplimentar adăugat ediţiei din 1957 a cărţii *Le Mistère*. Această a doua ediţie cuprindea un nou capitol, intitulat „Crucea ciclică de la Hendaye", precum şi câteva schimbări în ceea ce priveşte ilustraţiile. Nicio menţiune privitoare la aceste modificări nu apare în prefaţa lui Canseliet la cea de-a doua ediţie.

Fig. 29.3. Stânga: Conţin straniile inscripţii simboliste de la baza crucii de la Hendaye o profeţie alchimică a Apocalipsei? Sus: Imaginile de pe cele patru laturi ale bazei piedestalului sunt simbolul asemănător unui scut, spre sud, steaua îndreptată spre est, soarele îndreptat către vest şi luna îndreptată spre nord.

Dat fiind faptul că toate informaţiile preluate de la Fulcanelli au fost folosite de Canseliet, cum trebuie să explicăm absenţa oricărei referiri la Hendaye în lucrările cestuia din urmă, înainte de jumătatea anilor 1950? Dacă acest capitol îi aparţine ilustratorului Champagne, atunci Canseliet trebuie să fi ştiut de el. Aceasta nu este o problemă lipsită de importanţă. Capitolul Hendaye este, poate, cea mai uimitoare lucrare ezoterică din istoria occidentală. El furnizează dovada că alchimia este, cumva, legată de astrologie şi că oferă informaţii despre măsurarea timpului până la sfârşitul lumii. În plus, oferă concluzia că este iminentă o „dublă catastrofă". În cazul în care Canseliet ar fi ştiut aceste lucruri, le-ar fi folosit cu siguranţă, sau cel puţin le-ar fi pomenit. Cu toate acestea, tăcerea lui este absolută.

„Crucea ciclică de la Hendaye" este penultimul capitol al capodoperei lui Fulcanelli. După evidenta erudiţie şi argoul cu jocuri de cuvinte din restul *Misterului*, acest capitol pare scăldat în lumina strălucitoare a unui decor basc. Descrierea monumentului şi a locului în care acesta se află pare clară şi directă. Chiar şi explicaţia privitoare la sensul aparent al monumentului este simplă şi, practic, liberă de orice cod din limba păsărilor, folosită în restul cărţii. Sau aşa pare să fie la suprafaţă...

Putem data vizita lui Fulcanelli la Hendaye undeva la începutul anilor 1920, datorită comentariului său privind „atracţia deosebită către noua plajă, decorată cu vile mândre". H. G. Wells, Aldous Huxley şi tinerii londonezi la modă descoperiseră împrejurimile St. Jean de Luz în 1920 şi, până în 1926, vilele turiştilor se întinseseră până spre Hendaye. Astăzi, Plaja Hendaye geme de chioşcuri, magazine de echipament pentru scufundări şi de surfing, devenind un loc de popas foarte popular pentru tinerii din toată lumea, porniţi la drum cu rucsacul în spate.

Deşi Fulcanelli declară, cumva nesincer, că „Hendaye nu are nimic ce ar putea să atragă atenţia turistului, a arheologului sau a artistului”, regiunea are o istorie destul de interesantă. Un tânăr Ludovic al XIV-lea şi-a întâlnit mireasa pe o insulă din golful de sub Hendaye, la graniţa dintre Spania şi Franţa. La sfârşitul războaielor Napoleoniene, Wellington a trecut prin zonă, stabilindu-şi lângă St. Jean de Luy baza de unde lansa operaţiunile împotriva oraşului Toulouse; în 1940, el şi-a garat vagonul la mică distanţă de crucea de la Hendaye.

„Indiferent de vârsta sa, crucea de la Hendaye demonstrează, prin decoraţiunile de pe piedestal, că este cel mai ciudat monument de milenarism primitiv, cea mai rară traducere simbolică a Chiliasmului pe care am întâlnit-o.” Rostită de Fulcanelli, aceasta este într-adevăr o laudă de preţ. El merge mai departe şi ne spune că „meşterul necunoscut care a realizat aceste imagini deţinea o cunoaştere reală şi profundă a universului”.

Crucea se află, astăzi, într-o curte minusculă, chiar la sud de biserică. Există o grădină micuţă, cu o bancă în apropiere. Înaltă de circa trei metri şi jumătate (douăsprezece picioare), crucea Ciclică de la Hendaye străjuieşte curtea, o apariţie misterioasă în lumina clară din ţinutul basc. Monumentul este maroniu şi decolorat de cei peste trei sute de ani care au trecut peste el. Piatra începe să se fărâmiţeze şi este evident că poluarea din aer –crucea se află la câţiva metri de o stradă aglomerată, lângă piaţa principală – îi grăbeşte degradarea. Imaginile şi inscripţia în latină de pe cruce mai au cel mult o generaţie înainte să se şteargă complet şi mesajul să dispară pentru totdeauna.

Baza, realizată din piatră de gresie, specifică zonei, e aşezată pe o platformă amplă dar neregulată, cu trei trepte, fiind aproximativ cubică. Măsurătorile arată că înălţimea platformei este ceva mai mare decât lăţimea ei. Pe fiecare latură se află simboluri ciudate: o faţă-soare, privind fix, asemenea unei zeităţi antice a soarelui din America; o serie de A-uri dispuse pe braţele unei cruci, formând ceva asemănător unui scut; o stea cu opt raze şi, cea mai ciudată dintre toate, o faţă de modă veche a omului-din-lună, cu un ochi proeminent. Dintre acestea răsare o coloană subţire, ce te trimite cu gândul la clasicismul grecesc, în vârful căreia este aşezată o cruce greacă, realizată foarte rudimentar, cu insciprţii în limba latină. Deasupra feţei-soare de pe latura vestică poate fi văzut un simbol în dublu-X, pe partea superioară a crucii. Sub el, pe braţul orizontal, se vede inscripţia *O Crux Aves/Pes Unica*, „Salutare, o, Cruce, Singura Speranţă”. Pe cealaltă parte a crucii, deasupra stelei, se află simbolul creştin INRI.

În „Crucea ciclică de la Hendaye”, Fulcanelli ne oferă explicaţii privind acest monument, văzut prin prisma alchimiei timpului. El începe cu

inscripţiile în latină, pe care le traduce în franceză, din latina originală: „este scris că viaţa îşi găseşte refugiu într-un spaţiu unic”. După această traducere, el sugerează că fraza înseamnă că „există o ţară în care moartea nu îl poate ajunge pe om în momentul teribil al dublului cataclism”. Mai mult, doar cei aleşi vor putea găsi această „ţară a făgăduinţei”.

Fulcanelli trece mai departe la INRI, trăgând concluzia: „...avem două cruci simbolice, ambele instrumente ale aceleiaşi torturi. Deasupra, se află crucea divină, exemplificând mijlocul de execuţie ales; mai jos se află crucea globală, stabilind punctul *emisferei nordice* şi identificând în timp perioada fatală a acestei execuţii”. Interpretarea sa ezoterică a INRI, „prin foc natura este înnoită pe deplin”, abordează direct problema chiliasmului* şi a distrugerii purificatoare ca preludiu pentru o lumea re-născută, edenică. Alchimia, după Fulcanelli, reprezintă chiar inima escatologiei. La fel cum aurul se rafinează, la fel va fi rafinată şi epoca noastră – prin foc.

Fulcanelli încheie capitolul cu o serie de metafore: „*Epoca fierului* nu are alt sigiliu decât *Moartea.* Hieroglifa sa este scheletul, purtând atributele lui Saturn: clepsidra goală, simbol al timpului care se apropie de sfârşit şi coasa, reprodusă în cifra şapte, numărul transformării, al distrugerii, al anihilării”, ne învaţă Fulcanelli. „Evanghelia acestei epoci fatale este una scrisă sub inspiraţia Sfântului Matei...Este evanghelia conformă cu ştiinţa, cea din urmă dar pentru noi cea dintâi, deoarece ne spune că, doar cu excepţia unui mic număr de aleşi, trebuie să pierim cu toţii. Din acest motiv, îngerul a fost creat cu trăsăturile Sf. Matei, deoarece ştiinţa, singura care poate pătrunde misterul lucrurilor, al fiinţelor şi al destinului lor, îi poate oferi omului aripi care să îl ridice la nivelul cunoaşterii celor mai înalte adevăruri şi, până la urmă, la Dumnezeu”.

---

* Doctrina conform căreia Isus va domni 1000 de ani (*n.t.*)

Dat fiind faptul că Fulcanelli a legat, atât de deschis, alchimia de Apocalipsă, în conştiinţa publică a intrat o memă* gnostică astro-chimică foarte precisă. Acest lucru însemna că secretul nu le mai aparţinea societăţilor elitiste. Pentru prima oară de la vremea catedralelor gotice, mema scăpase din structurile sale de incubaţie.

Într-un fel, crucea şi mesajul ei dovedesc faptul că societăţile secrete există. Prezente de-a lungul istoriei, aceste societăţi păstrează şi prezintă, într-o multitudine de modalităţi, secretul crucii. Kabbalah în iudaism, Islamul sufist, creştinismul ezoteric, gnosticismul şi tradiţia ermetică au fost păstrătoarele acestei idei. Mesajul central al celor trei religii occidentale principale, acela al unui moment escatologic în timp, este secretul care se află şi în centrul crucii de la Hendaye. Mema, abilitatea de a înţelege mitul şi metaforele sale, pare să fi supravieţuit doar graţie acţiunilor acestor grupuri secrete şi insulare.

Crucea de la Hendaye se află, astăzi, lângă colţul de sud-vest al Bisericii Sfântului Vincent, cel mai aglomerat colţ al oraşului. Nimeni nu remarcă monumentul, aparent obişnuit, sau mesajul său catastrofal; poate că asta era şi intenţia. Secretul este ascuns la vedere...

---

* Termenul de **memă**, introdus în anul 1976 de către Richard Dawkins, se referă la o *unitate de informaţie culturală*, capabilă de a se propaga de la o minte la alta. După Dawkins, memele pot fi fragmente de idei, limbaje, melodii, linii ale modei, abilităţi, valori morale şi estetice sau orice altceva. Mema se autopropagă ca o unitate de informaţie culturală, si se comportă sub multe aspecte asemenea unei gene (*unitate de informaţie genetică*). (*n.t.*)

30. **Isaac Newton şi ocultismul**

Cât de importantă a fost această latură ascunsă a marelui om de ştiinţă?

John Chambers

Marele matematician/om de ştiinţă Sir Isaac Newton a trăit între 1642 şi 1727, iar impunătorul său tratat *Principia Mathematica* a pregătit calea pentru Revoluţia Industrială. Acesta, împreună cu alte lucrări anterioare, par să fie însăşi antiteza valului New Age. Vizionarul poet William Blake, care pretindea că vede şi discută cu îngerii în fiecare zi, a fost doar unul dintr-un lung şir de mistici – care se întinde până în ziua de astăzi - care îl dispreţuiau pe Newton ca fiind simbolul tuturor lucrurilor malefice, al superstiţiilor şi tiraniei.
Într-o altă formă de exprimare a timpurilor noastre, mişcarea Wicca*/zeiţă/feministă îl consideră de mult timp pe englezul care a inventat calculele şi a descoperit gravitaţia, ca fiind întruchiparea omului de ştiinţă patriarhal, masculin, care urmăreşte să controleze natura cam în acelaşi mod în care un stăpân îşi controlează sclavii.

Dar devine din ce în ce mai clar că Isaac Newton, ale cărui formulări oferă şi astăzi baza de lucru pentru toate aplicaţiile practice ale ştiinţei, s-a adăpat în mod constant de la aceleaşi surse ezoterice ca şi cei mai radicali teoreticieni New Age din zilele noastre. Un loc de seamă între aceste izvoare îl ocupă vechea artă a alchimiei. Este, acum, un lucru general acceptat că Newton, întemeietorul, alături de Galileo, al ştiinţelor exacte din epoca modernă, a fost foarte interesat de alchimie, a lucrat mult în laborator, cea mai mare parte a vieţii, lăsând în urma sa un număr însemnat de manuscrise pe acest subiect, dintre care multe s-au păstrat dar nu au fost studiate cu atenţie.

---

* Definită ca fiind o religie contemporană, păgână, cu rădăcinile spirituale puternic ancorate în cea mai pură comuniune cu natura. Wicca este un sistem spiritual care încurajează gândirea liberă a fiecărui individ în parte; o religie neopăgână, politeistă, tolerantă (*n.t.*).

Joseph Needham, discutând despre alchimia chinezească în monumentala sa lucrare *Ştiinţă şi civilizaţie în China*, sintetizează implicarea lui Newton în alchimie astfel: „Deja în 1667, înainte de a fi ales ca Membru al Trinity College şi la scurt timp după ce, la apogeul carierei sale, concepuse teoria universală a gravitaţiei, el desfăşura în particular diverse experimente chimice; între 1678 şi 1696, după ce devenise (destul de tânăr) profesor lucasian de matematici (1669), a petrecut foarte mult timp în propriul laborator din cadrul Colegiului.

Aceasta a fost perioada în care a scris cuprinzătoarea lucrare privind mişcarea corpurilor (*De Motu Corporum*, 1685); *Principia* însăşi a fost publicată în 1687."

Needham citează mărturia unei rude îndepărtate a lui Newton şi, totodată, asistent al acestuia, Humphrey Newton, pentru a demonstra că cercetătorul se culca arareori mai devreme de ora două sau trei dimineaţa, uneori chiar mai târziu, la cinci sau şase:

> „... Primăvara şi la căderea frunzelor, perioade în care obişnuia să petreacă circa şase săptămâni în laboratorul său, focul de-abia stingându-se, fie că era zi ori noapte, el stând treaz o noapte şi eu cealaltă, până când îşi termina experimentele chimice, în desfăşurarea cărora era teribil de precis, strict şi exact. Câteodată, deşi foarte rar, se uita într-o carte veche şi mucegăită, care zăcea prin laborator, cred că se numea *Agricola de Metallis*, transmutarea metalelor fiind principalul său scop, pentru care antimoniul era un important ingredient".

Cercetătorii au sugerat chiar că timpul petrecut de Newton în mod obsesiv cu studierea alchimiei (el nefiind neapărat cu adevărat convins de eficacitatea artei antice, dar trăind într-o epocă în care acea artă nu fusese încă discreditată) a fost cauza colapsului său mental, frizând nebunia, care a întunecat şi mai mult aşa-numitul An Negru din 1693. După ce s-au făcut mai multe teste, la sfârşitul anilor 1970, pe mostre din părul lui Newton, doi cercetători, P. E. Spago şi C. A. Pounds, au ajuns la concluzia că acel colaps mental ar fi putut fi cauzat de un nivel neobişnuit de mare de plumb şi mercur – elemente indispensabile practicanţilor alchimiei. Este foarte posibil ca cercetările alchimice ale lui Newton să fi avut un efect mult mai benefic – chiar decisiv - asupra activităţii sale ştiinţifice decât sugerează concluziile lui Spargo şi ale lui Pounds.

Într-o nouă carte, extrem de interesantă, *Isaac Newton: Ultimul vrăjitor*, scriitorul britanic Michael White –fără să sară peste detalii mai obişnuite ale vieţii lui Newton - încearcă să adune la un loc numeroasele descoperiri recente privind direcţii mai puţin obişnuite din cariera multilaterală a acestuia. Una dintre afirmaţiile – uneori surprinzătoare - ale lui White este aceea că imensele cunoştinţe ale omului de ştiinţă şi practica îndelungată în domeniul alchimiei l-ar fi putut îndrepta spre o nouă modalitate de a privi universul şi care, la maturitate, l-a ajutat să facă saltul revoluţionar spre teoria, cu totul nouă, a gravitaţiei universale.

White argumentează că noţiunea alchimică de „„principii active" [care sunt] înrădăcinate în tradiţia ermetică" ar fi putut influenţa în acest mod crucial mintea lui Newton. Asemenea idei, scrie White –de exemplu, afirmaţia că materia şi spiritul sunt interschimbabile şi [posedă ceea ce primii alchimişti numeau] "Spirit Universal"- ar fi putut să îl condiţioneze, subtil, pe cercetător, până la a deveni capabil să „perceapă gravitaţia ca funcţionând prin acţiune la distanţă, lucru posibil printr-o anumită formă a unui principiu activ".

Fig. 30.1. O statuie a lui Isaac Newton, a lui Roubiliac, la Trinity College, Cambridge, Anglia.

White atrage atenţia în special asupra anilor îndelungaţi petrecuţi de Newton cu procedura sa alchimică favorită, purificarea antimoniului cu fier, pentru a produce un amalgam – sau regulus - numit steaua Regulus a Antimoniului. White afirmă că acest regulus „arată, într-adevăr, ca o stea, iar cristalele sale - care radiază asemenea aşchiilor - pot fi imaginate ca raze de lumină care iradiază de la un centru asemănător unei stele. Dar cristalul poate fi, la fel de bine, vizualizat ca reprezentând aşchii sau raze de lumină îndreptate spre centru – o stea centrală cu raze de lumină, sau de forţă, mişcându-se spre centru". Scriitorul-cercetător englez consideră că îndelungata contemplare, de către Newton, a formei Stelei Regulus a Antimoniului a acţionat asupra minţii omului de ştiinţă, călăuzindu-l către vizualizarea, până în acel moment nemaiauzită, a unei forţe gravitaţionale.

Alchimia nu a fost singurul mod prin care marele cercetător a scrutat în adâncime un anumit aspect al ştiinţei străvechi, sau a ceea ce era numit în acea vreme ocult. Asemenea napoleonienilor din prima parte a perioadei Renascentiste, Marsilio Ficino şi Pico della Mirandola (şi, un secol mai târziu, Giordano Bruno), Newton credea că toate cunoştinţele contemporane sunt rămăşiţe deteriorate ale unei înţelepciuni superioare, chiar perfecte, datând încă din epoca Egiptului antic şi chiar mai devreme – *prisca*

sapientia [„înţelepciunea neîntinată”] pe care învăţaţi şi profeţi asemenea lui Pitagora, Demostene, Solomon, Moise şi Moschus Fenicianul au deţinut-o, dar au ascuns-o în parabole şi simboluri. Rămăşiţe ale acestei înţelepciuni perfecte (cel puţin aşa se credea) fuseseră prezentate la curtea lui Cosimo de Medici, în Italia, în 1460, sub forma Corpus Hermeticum, o lucrare despre care se crede că ar fi scrisă de mâna zeului/clarvăzătorului şi inventatorului scrierii, Hermes Trismegistus, cu multe milenii înainte de Cristos.

Doar în preajma naşterii lui Newton aveau savanţii să realizeze că acest presupus text sacru fusese compus nu mai devreme de secolele al doilea şi al treilea înainte de Cristos. Dar autorul *Principia* a crezut întreaga sa viaţă că prima religie din lume – aceasta era iudaismul, în opinia sa - fusese „cea mai raţională dintre toate, până când popoarele au corupt-o. Pentru că nu există nicio cale, în afara revelaţiei, de a ajunge să cunoşti existenţa unei zeităţi în afara cadrului naturii”.

Newton dorea să descopere tocmai ce anume era acest „cadru al naturii” originar, neîntinat. În acest scop, a întreprins aproape întreaga viaţă studii profunde, deşi destul de neortodoxe, privind teologia, interpretarea cărţilor profetice iudaice, arheologia biblică şi cronologia antică. Esenţială, pentru toate cercetările sale, era credinţa că, după cum spune White, anticii „construiseră temple şi monumente ca reprezentări pământeşti ale universului (printre acestea, care s-au păstrat până în prezent, numărându-se cercurile din piatră răspândite în Europa şi Marea Piramidă de la Giza)”.

Această convingere avea să îl călăuzească pe Newton pe o cale nu foarte diferită de cea a contemporanului său Robert Bauval, care a încercat să demonstreze că forma şi localizarea unora dintre piramidele egiptene sunt menite să oglindească poziţia anumitor stele. Convins că Regele Solomon fusese „cel mai mare filosof din lume” şi inspirându-se din toate sursele antice pe care le avea la dispoziţie, Newton a intenţionat să re-creeze planul pardoselii Templului lui Solomon, construit în jurul anului 1000 î.Hr.

Conform afirmaţiilor lui White, marele matematician şi om de ştiinţă englez a „descris inima acestui templu ca pe un „foc pentru oferirea sacrificiilor [care] ardea permanent în mijlocului palatului sacru”””. Newton îşi imagina focul ca fiind un loc în jurul căruia se adunau credincioşii, numind acest aranjament un *prytaneum*; iată cum descria el felul în care prytaneum-ul oglindea cosmosul: „Întregul cer ei îl considerau ca fiind adevărat şi templul lui Dumnezeu şi de aceea [pentru] ca un prytaneum să poată merita numele templului său, l-au aranjat în cel mai potrivit fel pentru a reprezenta întregul sistem ceresc”.

White crede că studiul formei recreate a prytaneum-ului, întreprins de Newton, ar fi putut stimula puterea imaginaţiei sale creative cam în acelaşi mod în care a făcut-o preocuparea pentru tiparul ocult al Stelei Regulus a Antimoniului. Autorul britanic afirmă că, studiind imaginea unui foc din centrul prytaneum-ului, cu discipolii aranjaţi în jurul flăcărilor, „în loc să vadă numai razele de lumină, aşa cum radiau ele dinspre foc, Newton e posibil să le fi văzut ca forţă ce atrăgea discipolii spre centru".

Dacă acest lucru este adevărat, atuci în mod uimitor Sir Isaac Newton a reuşit, de fapt, să discearnă tiparul real al cerurilor, aşa cum era el oglindit de antici, cu discreţie, în arhitectura Templului lui Solomon.

Permanenta preocupare pentru descoperirea adevăratei forme a universului, aşa cum este ea codificată în operele anticilor, e posibil să nu fi fost ultima expresie a cercetărilor obsesive ale lui Newton în domeniul ocultului. White afirmă că există un anumit element care ne îndreptăţeşte să credem că cercetătorul a fost atras, pentru scurt timp, în sfera aşa-numitelor arte negre.

White îşi bazează afirmaţia pe faptul, ciudat, că Newton, cu doar câteva luni înainte de moarte, pe 20 martie 1727, şi-a ars manuscrisele cu ajutorul unui nepot prin alianţă, John Conduitt şi a unui asistent, pe nume Crell.

Autorul leagă acest eveniment de relaţia foarte strânsă a lui Newton, poate chiar sexuală, şi cu siguranţă misterioasă, dintre anii 1690 şi 1693, cu mult mai tânărul om de ştiinţă Nicolas Fatio de Duillier. Corespondenţa dintre Newton şi de Duillier din acea perioadă, sugerează că Newton şi tânărul cercetător ar fi putut întreprinde cercetări alchimice atât de secrete, încât rareori vorbeau despre asta cu alte persoane.

Deşi nu credea în spirite malefice şi în demoni, Newton înţelegea, probabil, foarte bine latura mai întunecată a minţii omeneşti. După cum spune White, „Este posibil chiar ca el să fi înţeles potenţialul ritualului – nu pentru că acesta putea conjura diavoli sau demoni, ci pentru că putea concentra energiile într-un mod nu foarte deosebit de elementul ritual al alchimiei". Dat fiind faptul că „ideea concentrării rituale de energie psihică" le era, probabil, cunoscută alchimiştilor dinaintea lui Newton, spune White, este „foarte posibil ca Fatio să fi încercat să îl convingă pe Newton să experimenteze doar pentru a afla ce anume s-ar întâmpla, pentru a explora o altă cale de redescoperire, într-un moment în care Newton era disperat să elucideze o teorie integrată [din *Principia Mathematica* şi *Opticks*]".

Indiferent dacă aceste experimente au fost sau nu fructuoase, indiferent cât de greşite erau ele, probabil că acestea – şi nu simpla expunere zilnică a lui Newton la plumb şi mercur - au contribuit semnificativ la

căderea sa nervoasă din 1693. Ruperea relaţiei cu Duillier, care s-a petrecut în acelaşi an, probabil că a jucat şi ea un rol important.

Existau cauze mai profunde: în copilărie, Newton fusese traumatizat atât de moartea tatălui său, care a avut loc înainte ca el să se nască (de Crăciun!) cât şi de faptul că mama lui a fost nevoită să îl încredinţeze bunicilor săi spre creştere, pe când avea doar trei ani. În 1693, ultra-sensibilul Newton, aflat de mult timp sub o mare presiune de a produce ceva, e posibil să fi început să suporte efectele, mult timp suprimate - şi de aceea cu atât mai explozive - ale acelei copilării petrecute într-o mare sărăcie emoţională. Incursiunea sa în artele negre, dacă ea a avut vreodată loc, e posibil să fi fost atât un efect foarte mult întârziat, cât şi o tentativă de a face faţă amintirilor care tot ieşeau la suprafaţă din acei ani pustii.

Sunt şi alte căi prin care Newton se pare că a fost aproape de a trece de limitele propriului său univers newtonian. Uimitor - poate că, provocat de zicala ermetică „precum este deasupra, la fel este şi dedesubt”- el s-a întrebat dacă ar putea exista un tărâm al particulelor sub-atomice, care să se supună aceleiaşi legi a atracţiei universale ca şi macro-corpurile sferei cereşti. Dat fiind că omul de ştiinţă nu avea mijloacele prin care să îşi susţină teoria – asemenea metode nu au apărut decât pe la mijlocul secolului nostru!- el s-a mulţumit doar să sugereze existenţa unor asemenea particule în lista cu întrebări de la sfârşitul lucrării *Opticks*.

Aşa cum explică Joseph Needham, Newton a dus posibilităţile explicative ale teoriei sale privind lumina - ca fiind alcătuită din „corpusculi” invizibili - atât de departe, încât „s-a apropiat foarte tare de ceea ce astăzi numim nivelurile particulelor subatomice (protoni, electroni etc), despre atomii înşişi şi despre moleculele pe care aceştia le formează. Scopul său era, cu siguranţă, acela de a acoperi extremele universului, de la cea mai minusculă particulă a scalei galactice, chiar dacă nu avea posibilitatea de a o face. ”

Fig. 30.2. Isaac Newton experimentează calităţile luminii.

În perioada în care compunea marea sa *Principia Mathematica*, savantul a ajuns la concluzia uimitoare că gravitaţia este o forţă care pare să acţioneze la distanţă, printr-un mecanism necunoscut şi că, datorită gravitaţiei universale, toate formele de materie sunt atrase unele spre altele. Dar un anumit aspect a continuat să îl frământe: stabilise că, dacă exista vreo cale de a facilita gravitaţia, atunci aceasta ar fi fost aproape un vid în natură, în formă necorporală. Dar atunci, s-a întrebat el, care era, mai exact, natura acestui eter necorporal? Şi cum anume putea el să faciliteze gravitaţia?

Newton a fost, întreaga sa viaţă, creştin, crezând în doctrina - uneori periculoasă (în funcţie de regimul aflat la putere) a Arianismului - care afirma că nu există o Sfântă Treime – că Dumnezeu şi Isus sunt separaţi, Isus aflându-se, practic, la jumătatea distanţei dintre Dumnezeu şi om. Pe baza acestei credinţe, Newton a ajuns la concluzia – greu de acceptat de către majoritatea gânditorilor moderni - că eterul necorporal care facilita fenomenul gravitaţiei (şi, poate, şi alte forţe) era compus, de fapt, din trupul sau forma spirituală a lui Isus Cristos.

Teoria generală a relativităţii a lui Einstein reprezintă, împreună cu mult altele, o revizuire completă a noţiunii de gravitaţie, făcând cu atât mai irelevantă problema existenţei şi naturii eterului. Dar atunci când îmbinăm noţiunea newtoniană de spirit ca fiind atât permeabilă cât şi activând funcţiile timpului şi spaţiului, cu propriile sale explorări privind posibilitatea existenţei unei materii subatomice, începem să ne apropiem de noţiunea contemporană a unui câmp de energie la punct zero, ce se află la baza întregii realităţi fizice – şi mult mai mult.

Şi atunci, realizarea lui Newton, atât în ceea ce priveşte atingerea domeniilor ocultului cât şi aparenta anticipare a teoriei cuantice, pare nu numai colosală, ci şi de necuprins. Şi poate că acest lucru este cel mai bine sintetizat în cuvintele marelui economist britanic John Maynard Keynes, unul dintre primii cercetători care au studiat consemnările lui Newton din domeniul alchimiei şi care, într-o alocuţiune prin care a prezentat publicului aceste descoperiri, în 1942, a spus:

> Newton nu a fost cel dintâi om al epocii raţiunii. El a fost cel din urmă magician, ultimul babilonian şi sumerian, ultima mare inteligenţă care a privit lumea vizibilă şi pe cea intelectuală cu aceiaşi ochi ca cei care au început să construiască moştenirea noastră de inteligenţă cu mai puţin de 10.000 de ani în urmă. Isaac Newton, un copil născut după moartea tatălui său, în ziua de Crăciun 1642, a fost ultimul copil-minune căruia Magii ar fi putut să i se închine sincer şi pe merit.

31. **Newton, alchimia şi ascensiunea imperiului britanic**

Fundamentul mistic al ştiinţei empirice

Peter Bros

Observatorii obişnuiţi localizează originea imperiului britanic în Anglia elisabetană, întrucât epoca pare a fi plină de bogăţie şi de glorie militară, cele două semne gemene ale imperiului. Cu toate acestea, gloria elisabetană a fost de scurtă durată. Bogăţia provenea din piraterie – de la acei Sir Francis Drake ce prădau galioanele spaniole încărcate cu aur – iar victoria britanică asupra impetuoasei Armada spaniole, din 1588, s-a datorat la fel de mult vremii din Anglia pe cât s-a datorat geniului său militar.

Aurul a fost epuizat cu repeziciune de către succesorul reginei Elisabeta, James I care, apelând la taxe fără milă pentru a putea păstra splendoarea coroanei, a pregătit terenul pentru o revoltă care avea să ducă la decapitarea fiului său, Charles I. Charles al II-lea, temându-se să nu calce pe urmele tatălui său, a împrumutat bani de la aurari, bancherii acelei epoci, pentru a-şi finanţa plăcerile, dar a ajuns în scurt timp în incapacitate de plată.

William de Orange a acostat în 1688, cu pretenţii la tron din partea soţiei sale, Mary, fiica răposatului James al II-lea, fratele mai mic al lui Charles. Parlamentul a restricţionat controlul Coroanei asupra taxelor, astfel încât William s-a văzut fără fondurile necesare pentru a apăra Anglia împotriva lui James, care se aliase cu Franţa catolică. Aceste evenimente nu au clădit un imperiu. William avea nevoie de bani pentru a-şi apăra coroana; nu putea să obţină banii din taxe şi creditul coroanei era, practic, inexistent. Singura lui speranţă era să convingă parlamentul britanic să adopte un sistem bancar similar celui din Olanda sa natală, un imperiu pe cale să se prăbuşească, ce moştenise obiceiul rezervelor bancare de la Veneţia.

Tehnica rezervelor bancare constă în a contracta împrumuturi mai mari decât depozitul de aur aflat în posesia băncii, în speranţa că deponenţii nu se vor repezi toţi să-şi retragă banii în acelaşi timp. William Patterson, un scoţian, a studiat rezervele bancare şi a proiectat o propunere ingenioasă pentru o bancă de rezerve britanică.

Fig. 31.1. Epicentrul imperiului britanic, Parliament House, Londra (gravură de Thomas Hosmer Shepherd).

Observând că moneda circulă ca parte integrantă a comerţului, Patterson a considerat că panica – datorată pierderii încrederii, care îi mâna pe deponenţi să îşi ceară aurul înapoi - nu avea să îi afecteze pe deţinătorii de monedă. El a propus înfiinţarea unei bănci care să împrumute bani coroanei în schimbul unui bilet. Biletul coroanei avea să fie folosit pentru a finanţa bani din hârtie, pe care banca avea să îi producă. Practic, Coroana avea să primească valoarea tuturor banilor puşi în circulaţie de către bancă, aceasta din urmă urmând să primească o dobândă atât din partea Coroanei, cât şi de pe urma emiterii de monedă. Deţinătorii de monedă nu puteau să apeleze la bancă, deoarece moneda era în permanentă circulaţie.

Aurarii britanici au acceptat depozitele în aur, câştigând bani prin diferenţa dintre ceea ce plătiseră pentru aur şi ceea ce puteau obţine împrumutându-l datornicilor. Viitoarea bancă avea să concureze cu operaţiunile lor şi, dacă i se acorda puterea de a tranzacţiona în aur, în numele Coroanei, putea să ducă, în final, la desfiinţarea profesiei acestora. Aurarii se opuneau, lucru de înţeles, finanţării războaielor lui William cu monedă bazată pe datorii. Aliindu-se curentului Tory care conducea parlamentul, ei au reprezentat un obstacol formidabil în calea înfiinţării băncii.

Supravieţuirea domniei lui William depindea, astfel, de o sarcină foarte grea, implementarea Băncii Angliei propuse de către Patterson, în pofida rezistenţei active a parlamentului şi a sistemului bancar deja existent. Charles Montagu, un membru al expediţiei cu care William acostase în Anglia, s-a împrietenit cu Isaac Newton, ajungând să devină iubitul nepoatei acestuia.

Newton, al doilea Profesor Lucasian de Matematici, stârnise o mică senzaţie în faţa Societăţii Regale cu o ingenioasă invenţie optică, telescopul cu reflexie. Teoria sa, că lumina albă era compusă din toate culorile spectrului, a fost întâmpinată cu scepticism de membrii societăţii dar, în 1684, o discuţie privind gravitatea disputei dintre Edmund Halley, Cristopher Wren şi Robert Hooke a condus la stabilirea paradigmei ştiinţifice pe ideile fundamentale ale lui Newton.

Discuţia privea legile lui Kepler, recent publicate, în special aceea conform căreia o planetă acoperă suprafeţe egale în perioade de timp egale, pe măsură ce se deplasează în jurul Soarelui. Hooke s-a întrebat dacă acea lege, produsul pătratului distanţei dintre o planetă şi Soare, putea fi corelată cu descoperirea lui Galileo, conform căreia obiectele accelerează cu pătratul distanţei pe care o are căderea. Dacă cele două teorii puteau fi legate în mod matematic, gândea Hooke, aceeaşi gravitaţie care făcea obiectele să cadă ar

fi putut fi considerată ca acţionând asupra orbitei planetelor, demonstrând că gravitaţia era o proprietate a materiei care forma planetele.

Cei trei au decis să ofere, în numele Societăţii Regale, un premiu modest oricui putea să demonstreze matematic relaţia dintre mişcarea unei planete şi viteza căderii unui obiect. Halley i-a vorbit despre această ofertă lui Newton, la următoarea sa vizită la Cambridge. Cunoscut ca fiind rece, arogant şi netolerând critica, Newton a spus că el demonstrase deja acea relaţie, prin aplicarea formulei sale recent inventate asupra orbitei Lunii.

Calculele lui Newton, însă, nu au funcţionat. El depăşise, în felul său caracteristic, măsura şi – deşi ecuaţiile lui nu au fost nicodată pe deplin corecte - a apelat la măsurătorile mai exact ale orbitei Lunii, ale lui Halley, reuşind, în 1687, să exprime esenţa ideilor sale în *Principia*, un tratat pe care a fost nevoit să îl tot revizuiască pe parcursul întregii vieţi.

Montagu era interesat de încercările lui Newton de a demonstra faptul că gravitaţia era o proprietate a materiei, dar motivele sale nu aveau legătură cu mişcarea Lunii. Îl preocupa alchimia practicată de Newton. Alchimia era fizica acelor vremuri şi provoca aceeaşi fascinaţie ca şi relatările despre fisiunea nucleară din zilele noastre. Publicul se extazia în faţa realizărilor alchimiştilor la fel cum astăzi urmăreşte cu deosebit interes descoperirea quarkului şi a găurilor negre*.

Alchimia presupunea amestecarea într-un mojar a trei substanţe, un metal impur, cum ar fi minereul de fier, un metal pur, cum ar fi plumbul sau mercurul şi un acid organic. Realizarea amestecului putea dura luni întregi. Amestecul final era încălzit lent într-un recipient şi apoi dizolvat într-un acid, în lumină polarizată - obiectul interesului lui Newton în optică alături de spectrul luminos. Solventul se evapora în cursul unui proces care dura ani de zile, finalizarea acestuia fiind semnalată de un semn ocult, cunoscut numai iniţiaţilor.

---

* Se spune că sunt tuneluri care leagă universul nostru cu tărâmurile unui număr infinit de alte universuri. (*n.t.*)

Produsul distilat era oxidat cu ajutorului nitratului de potasiu, producând o formă rudimentară de praf de puşcă. Practicarea alchimiei era o crimă pasibilă de pedeapsa cu moartea, iar pericolul exploziei limita numărul alchimiştilor care reuşeau să ajungă în aceste ultime etape. Aceia care supravieţuiau sigilau ermetic distilatul într-un recipient special, etapa sigilării dând naştere formulei de „tradiţie ermetică", cu referire la „corpul vechilor cunoştinţe alchimice".

Recipientul închis era încălzit şi, după răcire, se spune că ar fi conţinut o pulbere numită Piatră Albă. Piatra Albă putea fi utilizată pentru a transmuta metalele de bază în argint, permiţându-le alchimiştilor să îşi umple dulapurile cu argintărie făcută din fier. Aplicând apoi cunoştinţele pe care le aveau privind secretele ascunse ale universului, alchimiştii puteau distila Piatra Albă în piatră Filosofală, care putea transmuta metalele de bază în aur pur.

Charles Montagu era interesat de Piatra Filosofală datorită puterii care i se atribuia, aceea de a transforma metalele de bază în aur. El ştia că secretul unei bănci de depozit depindea de capacitatea sa de a rezista unei retrageri masive. Era conştient că această capacitate de a rezista unei retrageri ţinea de încrederea depunătorilor băncii că depozitele lor erau în siguranţă. Înţelegea că această încredere în garanţia unei bănci depindea exclusiv de percepţie, respectiv că depunătorii nu ar fi făcut retrageri dacă depozitele lor păreau a fi în siguranţă.

Montagu avea de gând să exploateze populara credinţă în alchimie şi în afirmaţia alchimiştilor că piatra filosofală putea transforma metalele de bază în aur, pentru a înfiinţa banca Angliei, ale cărei bilete de bancă – reprezentând, teoretic, depozite egale de aur şi argint - nu aveau să fie acoperite de nimic. El îl voia pe Newton alături în caz că reputaţia sa de alchimist ar fi fost necesară pentru a conferi băncii aparenţa de a avea provizii nelimitate de aur şi de argint care să acopere biletele de bancă.

Pe Montagu nu îl interesa dacă Newton putea transforma metalele de bază în aur şi argint, atâta timp cât publicul era convins că acesta o putea face. Primul pas în a convinge publicul că Newton era capabil de un asemenea lucru era să promoveze teoria gravitaţiei universale, a acestuia, ca fiind descoperirea unor secrete ale universului până atunci ascunse, secrete de care alchimistul avea nevoie pentru a obţine Piatra Filosofală.

Montagu a devenit preşedintele Societăţii Regale şi şi-a folosit influenţa pentru a promova *Principia,* ideea newtoniană de gravitaţie universală devenind subiect de discuţie în întreaga Londră. Montagu a atacat, totodată, controlul Tory asupra parlamentului, reuşind să îi debarce pe Tories în favoarea conservatorilor lui William, în 1694. Montagu a emis

imediat o notă care îi conferea autorizaţia legislativă pentru Banca Angliei. Banca a fost organizată cu un împrumut de 1.200.000 de lire sterline către William – o valoare egală cu 120.000.000 de lire sterline (aproape 220.000.000 dolari americani) din zilele noastre. William a oferit băncii o notă de credit, aceasta începând să pună în circulaţie bilete de bancă.

Aurarii, însă, au contraatacat cu o prevedere a Actului privind re-emiterea de monedă, care cerea ca monedele vechi să fie preluate pentru valoarea lor nominală, nu pentru argintul rămas după ştanţare. Anglia introdusese monedele turnate, inventate de Pierre Blondeau în 1662, dar nu stabilise nicio prevedere privind retragerea monedelor ştanţate.

Legislaţia care permisese naşterea Băncii Angliei îi conferea acesteia puterea de a gestiona, în numele statului, tranzacţiile în metale preţioase. Dat fiind că Banca era acum responsabilă cu emiterea de monedă, ea avea să fie nevoită să achite toate monedele retrase din circulaţie din Anglia, la valoarea lor nominală.

Re-emiterea de monedă a fost programată pentru 1 februarie 1697. În vara lui 1695, Montagu a descoperit că aurarii colectau monede ştanţate şi apoi le schimbau, la valoarea nominală, pentru bilete de bancă emise de banca Angliei. A realizat că atunci când aurarii vor deţine suficiente bilete de bancă, aveau să ceară valoarea lor în argint, provocând panică în rândul opiniei publice şi o cerere masivă de retragere a unor cantităţi de argint pe care banca nu le deţinea.

Montagu a răspândit imediat zvonul că Newton avea să fie numit preşedinte al trezoreriei, însărcinat cu emisiunea de monedă. Cu maestrul alchimist, omul care demonstrase o cunoaştere amănunţită a secretelor universului, acţionând ca preşedinte al trezoreriei, banca ar fi apărut ca posedând cantităţi nelimitate de lingouri de argint. Aparenţa unei bogăţii nelimitate avea să elimine teama de faliment şi avea să evite o eventuală retragere masivă.

Montagu a descoperit, însă, că Thomas Neale, numit preşedinte pe viaţă al trezoreriei, nu avea nicio intenţie de a-şi ceda postul. Restul anului 1695 s-a transformat într-o cursă contra cronometru. Avea Montagu să reuşească să îl numească pe Newton la conducerea trezoreriei înainte ca aurarii să ia cu asalt banca?

Montagu a renunţat să mai încerce să îl numească pe Newton în poziţia de preşedinte, mutându-l pe directorul executiv la Vamă şi numindu-l pe Newton director executiv pe 19 martie 1696 – nicio secundă prea devreme. Aurarii, după ce stârnseseră 30.000 de lire sterline (peste 500.000 de dolari americani la valoarea de azi) în bilete de bancă, au luat cu asalt banca în dimineaţa zilei de 4 mai.

Sir John Houblon era lord primar al Londrei, unul dintre principalii acţionari ai băncii şi guvernatorul acesteia. În 1994, banca Angliei l-a comemorat pe Houblon imprimându-i chipul pe bancnota de cincizeci de lire sterline. Au circulat diverse supoziţii despre motivul pentru care banca ar alege un necunoscut pentru a-l omagia cu ocazia aniversării a trei sute de ani de la înfiinţare. Răspunsul este că Sir John a fost cel care, în acea dimineaţă de mai din 1696, s-a aflat în faţa mulţimii furioase care cerea transformarea biletelor de bancă în argint.

Istoria nu a consemnat ce anume a spus Sir John mulţimii furioase, în acea zi, pe treptele băncii, dar putem presupune că avea ceva de-a face cu noul director executiv al trezoreriei, al cărui geniu pusese la dispoziţia băncii Piatra Filosofală, pentru că ce altceva ar fi putut trimite mulţimea furioasă acasă, făcând-o să nu mai conteste vreodată lichidităţile Băncii Angliei?

Duşmanii Angliei nu aveau să mai pună vreodată la îndoială capacitatea sa de a finanţa războaie pe scena mondială.

Presupusa posesie a Pietrei Filosofale a devenit, treptat, irelevantă, pe măsură ce lumea a înţeles că împrumuturile pe depozit reprezintă maşinăria financiară care cumpără imperii. Adoptând un sistem flexibil de rezerve bancare în ajunul primului Război Mondial, Statele Unite au folosit sistemul federal de Depozite pentru a finanţa cel de-al Doilea Război Mondial, cel mai scump şi, probabil, cel mai plin de succes război din istorie.

Newton a devenit preşedintele Băncii Angliei la moartea lui Neale, la câţiva ani de la asaltul asupra băncii. Noua sa sarcină i-a conferit putere absolută asupra falsificatorilor. Îndeplinindu-şi cu rigurozitate sarcinile, lui Newton îi plăcea să se deghizeze în haine ponosite şi să colinde barurile sordide, în căutarea măsluitorilor. Având oameni înarmaţi la îndemână, tâlharii ghinionişti care încercau să dea monede contrafăcute erau arestaţi. Cu Newton ca unic judecător şi juriu, aceştia erau tăiaţi în bucăţi, o practică pe care Newton a savurat-o până la sfârşitul vieţii sale.

Montagu a păstrat controlul asupra muribundei societăţi regale până în momentul în care succesiunea Reginei Anne i-a umbrit, temporar, şansele pe scena politică. Împreună cu cel care avea să îl înlocuiască, ales cu mare grijă, Lord Somers, acesta a prezidat doar patru întruniri ale societăţii în opt ani de zile. Newton a intervenit şi a reuşit să fie ales preşedinte în 1703, ocupând acest post până la moartea sa, un sfert de secol mai târziu.

În aceşti ani, el a ridicat societatea pe poziţia de arbitru cu privire la ceea ce era şi ceea ce nu era ştiinţă. La fel cum Montagu promovase teoria lui Newton privind gravitaţia universală, pentru a conferi Băncii Angliei aparenţa de infailibilitate, Newton a promovat Societatea Regală ca unică

sursă de cunoaştere, pentru a conferi ştiinţei britanice o aparenţă de infailibilitate.

Pe parcurs, Newton şi-a instituţionalizat propriile idei ca fiind fundamentale pentru ştiinţa britanică. Atunci când s-a pus problema aplicaţiilor practice însă, infailibilitatea lui Newton a pierdut în faţa realităţii. Pretenţiile sale în domeniul matematicii, subiectul unei lupte aprinse pentru întâietate cu Leibniz, au fost respinse, prin practică, în favoarea lui Leibniz, ale cărui însemnări sunt folosite şi în prezent.

În ceea ce priveşte ideile sale, însă, poziţia lui Newton rămâne de neclintit. Hooke, care, pe patul de moarte, a afirmat că ideile din *Principia* lui Newton îi veniseră lui mai întâi, a fost făcut bucăţi, la figurat, desigur, de un grup de sicofanţi intelectuali pe care Newton îi introdusese în Societatea Regală. Newton prezida întrunirile Societăţii regale având în faţă un buzdugan „ceremonial", pentru a-şi sublinia autoritatea. Implicaţiile unei monede contrafăcute, strecurate în haina unuia dintre potenţialii contestatari, nu avea să treacă neobservată.

Newton nu a reuşit niciodată să demonstreze existenţa gravitaţiei universale. Încercările ulterioare ale celor care-i urmau linia au trebuit abandonate atunci când s-a constatat că orbitele planetelor prezentau discrepanţe mai mari faţă de orbita Lunii, pe care o folosise Newton.

Eşecul a lăsat moştenire ştiinţei moderne o teorie nedemonstrată. În loc să abandoneze o ipoteză greşită, însă, ştiinţa se bazează pe gravitaţia universală a lui Newton ca pe un fapt real. De asemenea, ştiinţa o foloseşte pentru a determina masa planetelor şi stelelor, factori predictivi care nu sunt verificabili în mod independent, perpetuând o teorie care nu a fost şi nu va putea fi niciodată testată. Ideea lui Newton că lumina albă este compusă din toate culorile şi că aceste culori sunt lungimi specifice de undă ce ies din prismă în ordine descrescătoare sunt teorii care – asemenea celei a masei/gravitaţiei- sunt la fel de imposibil de dovedit astăzi pe cât erau pe vremea sa.

Imperiul britanic, la construirea căruia a contribuit şi Newton, s-a prăbuşit în secolul XX, dar ideile lui Newton – pe care Montagu le-a promovat ca fiind infailibile, pentru a pune bazele sistemului monetar al imperiului şi pe care Newton le-a promovat cu înverşunare, călcând în picioare orice poziţie contrară, rămân atât omniprezente cât şi lipsite de fundament – pilonii invizibili, nepuşi la îndoială şi, în ultimă instanţă, inexistenţi pe care se sprijină întreaga gândire ştiinţifică.

32. **Newton şi Biblia**

Ce a prevăzut marele savant pentru anul 2060?

John Chambers

Pe 23 februarie 2003, ziarul *Daily Telegraph* din Londra, Anglia, publica pe prima pagină un articol care începea cu următoarele cuvinte: „Sir Isaac Newton, cel mai mare savant al Angliei, a prezis data sfârşitului lumii – iar aceasta va fi peste numai 57 de ani".

Ziarul a mai atenuat acest cutremurător prim paragraf – conform căruia Newton ar fi prezis sfârşitul lumii pentru anul 2060 – declarând, în al patrulea paragraf: „Newton, care a fost şi teolog şi alchimist, a prezis că a doua sosire a lui Cristos ar urma să aibă loc după epidemii şi războaie şi ar preceda o domnie de 1000 de ani a sfinţilor pe Pământ – unul dintre aceştia fiind chiar el".

Dar răul fusese făcut. În următoarele zile, ştirea a fost transmisă în toate colţurile lumii, atrăgând atenţia posturilor de radio, de televiziune, regăsindu-se şi pe un număr impresionant de site-uri Internet – multe dintre acestea au folosit povestea pentru a se amuza; de exemplu, se alătura imaginea unui nor atomic cu textul: „Fă-ţi de cap de parcă ar fi 2060!"

Deşi data de 2060 a şocat publicul larg, care nici nu era la curent cu preocupările teologice ale lui Newton, ea nu a constituit o surpriză pentru un grup restrâns de savanţi, care au studiat în amănunt preocupările teologice ale lui Sir Isaac Newton. Unul dintre aceşti savanţi, profesorul asistent Stephen D. Snobelen de la Universitatea King's College din Halifax, Nova Scotia, a abordat subiectul într-un interviu acordat *Daily Telegraph*, cu circa nouă zile înainte ca postul de televiziune BBC 2 din Marea Britanie să difuzeze documentarul *Newton: ereticul tenebros*. Unul dintre consultanţii istorici la care s-a apelat pentru realizarea documentarului, profesorul Snobelen, este înfăţişat, într-o secvenţă de final, ţinând în mână şi comentând un manuscris care poartă data 2060, aflat la Biblioteca Naţională universitară evreiască din Ierusalim.

Data fatidică de 2060 d. Hr. le era cunoscută savanţilor newtonieni încă de la începutul anilor 1970. Lucrările teologice şi de alchimie ale omului de ştiinţă au rămas ascunse în casa ducelui de Portsmouth (un descendent al nepoatei lui Newton) timp de 250 de ani până când, în 1936, excentricul savant evreu, Abraham Shalom Ezekiel Yahuda, a achiziţionat cea mai mare parte din lucrările teologice la o licitaţie a casei Sotheby's din Londra. Yahuda a donat documentele statului Israel, dar ele aveau să ajungă

la Biblioteca Evreiască din Ierusalim abia în 1967. Chiar şi aşa, acestea au rămas greu accesibile cercetătorilor până în 1991, când majoritatea manuscriselor lui Newton – din domeniul ştiinţific, administrativ, teologic şi al alchimiei - au fost publicate pe microfilm.

Sir Isaac Newton (1642-1727) a fost unul dintre cei doi sau trei cei mai influenţi oameni de ştiinţă care au trăit vreodată. El a descoperit cele trei legi ale mişcării; conceptele de masă, forţă şi gravitaţie universală, precum şi adevărata natură a luminii. În plus, a inventat în mod independent (în paralel cu Gottfried Leibniz) calculul diferenţiat.

Cu toate acestea, a fost unul dintre cei mai perseverenţi şi perspicace cercetători din domeniul teologiei şi alchimiei. Acest renumit matematician/om de ştiinţă credea cu toată convingerea că, Cuvântul lui Dumnezeu este scris cu majuscule atât în lumea naturală – el depunând eforturi susţinute pentru a dezvălui aceste cuvinte – cât şi în Biblie, iar Newton era la fel de pasionat de descoperirea Cuvântului în ambele aceste direcţii. Un motiv suplimentar pentru pasiunea de a pătrunde în profunzimea scripturilor şi a celorlalte scrieri clasice, era convingerea sa că anticii cunoşteau aceleaşi legi ale universului pe care le descoperise şi el însuşi. Enunţându-le în cele trei volume ale *Principia Mathematica*, el doar prezenta, într-o lumină modernă, adevăruri pe care marii gânditori ai trecutului le ştiuseră încă de la începuturi, adevăruri pe care ei le numeau *prisca sapientia* („înţelepciune neîntinată”).

Anunţul făcut de Newton şi descoperit la trei secole după publicarea *Principia*, acela că, în anul 2060, lumea se va sfârşi – sau, mai precis, se va transforma într-o stare mult diferită de cea actuală - a constituit o afirmaţie menită să stârnească nelinişti şi reacţii pătimaşe în anul 2003. La urma urmei, 2003 a fost anul în care Statele Unite au invadat Iraqul (vechiul pământ al Babilonului), stârnind, mai presus de orice aşteptări, cuibul de viespi mondial al terorismului radicalilor musulmani. Acesta a fost anul în care Koreea de Nord, Pakistanul şi India au început să-şi zornăie spadele nucleare. A fost anul în care SIDA, o ciumă de proporţii biblice, a continuat să pustiiască lumea – şi anul în care epidemia SARS a apărut de nicăieri, ca pentru a ne oferi o avanpremieră amară a sfârşitului apocaliptic ce ne ameninţă.

Şi parcă pentru a le pune capac tuturor celorlalte lucruri, 2060 era o dată periculos de apropiată de 2012 – anul în care, conform multor prezicători şi texte profetice, atât antice cât şi moderne, omenirea întreagă avea să se scufunde într-un holocaust final. Un documentar din anul 2002, difuzat pe History Channel, despre „codul biblic” îl consideră, în mod eronat, pe Newton ca fiind printre primii cercetători ai acestui cod de

nepătruns, accesibil doar cu ajutorul calculatorului, popularizat de către Michael Drosnin în cărţile sale *Codul Biblic* şi *Codul Biblic II* (1997 şi 2003).

Dar Newton nu credea că vorbele profetice ale lui Dumnezeu erau ascunse într-un subtext aflat în permanentă mişcare, dincolo de textul literal al Bibliei. Extrem de religios, cercetătorul era membru al Bisericii Anglicane, deşi în acelaşi timp aderase, în secret, la credinţa eretică de secol al patrulea a lui Arius, conform căreia doctrina Trinităţii (care pretindea că Dumnezeu, Sfântul Spirit şi Cristos erau una) constituia un fals diabolic, impus de Biserică, la începuturile sale. Newton credea că, deşi atât Fiul cât şi Sfântul Spirit erau de natură divină, numai Dumnezeu era Dumnezeu.

Omul de ştiinţă ajunsese la această credinţă în urma unui studiu amănunţit al scripturilor şi al altor texte mai apropiate de zilele noastre. El credea că Biblia era o expresie a cuvântului lui Dumnezeu, dar că existau multe versiuni corupte şi diluate ale acesteia. Newton îşi asumase sarcina covârşitoare de a examina textele, riguros şi amănunţit, pentru a descoperi cu precizie ce anume spusese Dumnezeu.

In acest sens, a procedat în acelaşi mod în care ar face-o un teolog modern, adunând toate versiunile diferite pe care le-a putut găsi ale unui anumit text, în latină, greacă şi ebraică – fiind interesat cu precădere de evanghelia după Daniil şi de Revelaţii – şi le-a analizat amănunţit din punct de vedere lingvistic; astfel, urma să descopere adevărata semnificaţie a cuvintelor. Prin urmare, interpretările lui Newton nu sunt deloc fanteziste, ba nici măcar pistice (el s-a ferit de acei profeţi, cum ar fi Ezekiel, care vorbeau, în opinia lui, în termeni prea emoţionali). Iată, de exemplu, cum a interpretat el termenul *bestie* din Revelaţii; în urma unei atente analize lingvistice, acesta a devenit, pur şi simplu „grupuri de oameni sau organizaţii” (în mod notabil, bisericile).

Într-o carte în curs de apariţie, *Isaac Newton, Ereticul*, profesorul Snobelen scrie că, pentru Newton, „sfintele profeţii” ale scripturii nu erau altceva decât „poveşti despre lucrurile care aveau să vie” (Yahuda MS 1.1, folio 16 recto). Foarte importantă pentru interpretarea dată de Newton acestor texte, de un simbolism extrem, era credinţa sa că perioadele profetice de 1260, 1290, 1335 şi 2300 de zile reprezentau, de fapt, 1260, 1290, 1335 şi 2300 de ani, pe baza principiului o-zi-pentru-un-an.

Cum ajunsese Newton la această stranie concluzie? Într-un articol deosebit apărut în *Atlantis Rising*, profesorul Snobelen scrie: „[Newton urma…], tradiţia lui Joseph Mede, profetul exeget şi numerologul din Cambridge, care a murit în 1638. Dar principiul o-zi-pentru-un-an se

bazează pe alte capitole ale scripturilor, cum ar fi: [Numere, 14:34] ”După numărul de zile în care ai căutat ţara, chiar patruzeci de zile, fiecare zi pentru un an, îţi vei purta nedreptăţile, chiar patruzeci de ani, şi vei cunoaşte că mi-ai încălcat cuvântul” şi [Ezekiel 4:6] ”Şi când le vei fi împlinit, întinde-te iarăşi pe partea dreaptă, şi vei suporta nedreptatea Casei lui Iuda timp de patruzeci de zile: am numit fiecare trei zile pentru un an””. Profesorul Snobelen interpretează perioadele profetice în modul următor: „perioada de 1260 de zile apare în Daniil 7:25 (sub forma: „un timp şi timpuri şi împărţirea timpului” [însemnând un an, doi ani şi jumătate de an]), Daniil 12:7 (sub forma: „un timp, timpuri şi o jumătate” [însemnând un an, doi ani şi jumătate de an]), Revelaţii 11:3 (1260 de zile), Revelaţii 12:6 (1260 de zile) şi Revelaţii 13:5 (42 de luni). Perioada de 1290 de zile apare în Daniil 12:11. Perioada de 1335 de zile apare în Daniil 12:12. Perioada de 2300 de zile este pomenită în Daniil 8:14.”

Pentru Newton, aceste intervaluri – în special cel de 1260 de ani – reprezintă perioada în care Biserica aceea coruptă (adică, pentru Newton, Biserica Trinitariană, în special Catolicii) avea să cunoască un lent declin: adică perioada „apostazei” sale, abandonul adevăratei credinţe. Problema consta în identificarea datei exacte la care a început perioada de apostază. La această dată avea să fie adăugată cifra de 1260 de ani, obţinându-se, astfel, data exactă la care Biserica avea să se prăbuşească, provocând, în ajunul pieirii sale, o explozie de războaie şi epidemii, după care A Doua venire a lui Hristos va marca trecerea în Noul Mileniu.

Newton a descoperit şi a respins mai multe astfel de date, până când, într-un final, spre sfârşitul vieţii, s-a decis asupra anului în care biserica papală a deţinut absolut toată puterea temporală. Această dată a „instituirii formale a Bisericii apostatice, imperiale” – începutul perioadei de „supremaţie a Papei” – a fost anul 800 d. Hr., „anul în care Carol cel Mare a fost încoronat împărat al Romei, în vest, de către Papa Leo al III-lea.” Adăugând 1260 de ani la 800, rezultă anul 2060, când va avea loc „prăbuşirea Babilonului”, Biserica apostatică va pieri şi Hristos se va întoarce pe Pământ pentru a instaura regatul de 1000 de ani al lui Dumnezeu.

Ca argument, la pagina 144 din *Observaţiile* sale (1733), Newton citează din Daniil 7:26-27: „Dar judecata va avea loc şi îi vor lua regatul pentru a-l consuma şi distruge până la pieire. Iar regatul şi domnia, şi măreţia regatului sub ceruri, vor fi date popoarelor celor mai înalţi Sfinţi, al căror regat este un regat etern, şi toate capetele încoronate îl vor asculta şi îl vor servi”.

Profesorul din Halifax se grăbeşte să ne spună că Newton nu credea că lumea se va sfârşi, literalmente, în 2060. Mai degrabă, în acel an va avea loc

un cu totul nou început. „Înainte de A Doua venire a lui Hristos, evreii se vor întoarce în Israel, conform predicţiilor din profeţiile biblice," spune el. „Templul va fi, şi el, reconstruit. Cu puţin timp înainte, sau în momentul reîntoarcerii lui Isus, va avea loc marea bătălie a Armaghedonului, când mai multe naţiuni (confederaţia „Gog şi Magog" din profeţia lui Ezekiel) vor invada Israelul." Hristos şi sfinţii vor interveni, atunci, înfiinţând regatul lui Dumnezeu, care va dăinui 1000 de ani. Aceasta va fi o perioadă de pace şi prosperitate; în *Observaţii*, Newton citează din Mihail, 4:3: [Oamenii vor] face fiare de plug din săbii, iar din suliţe, cângi" şi "popoarele nu vor ridica sabia împotriva altor popoare, nici nu vor mai şti ce este războiul".

Unul dintre cele mai importante aspecte ale datei de 2060 prezise de Newton este la cât de departe în viitor, comparativ vorbind, stabileşte el momentul „sfârşitului lumii". Un număr infim de exegeţi ai profeţiilor din perioada lui Newton au situat sfârşitul lumii în secolul al douăzeci şi unulea, dar, în general, acesta era plasat spre sfârşitul sau la scurt timp după sfârşitul vieţii respectivului cărturar. Joseph Mede, stabilind data de începere în anul 476 – căderea Imperiului Roman - a ajuns la concluzia că sfârşitul lumii avea să vină în 1736; William Lloyd, episcop de Worcester, a anunţat-o personal pe regina Anne, în 1712, că Vaticanul urma să fie mistuit de o flacără cerească în anul 1716; şi „chiar discipolul-profet al lui Newton, William Whiston, a stabilit anul 1736 ca fiind sfârşitul celor 1260 de ani, iar anul 1766 ca începutul Noului Mileniu."

Data stabilită de Newton, la mijlocul secolului al douăzeci şi unulea, se datorează, desigur, alegerii momentului în care Biserica Romano Catolică a obţinut hegemonia totală asupra lucrurilor lumeşti – 800 d. Hr. Dar trebuie să ne punem întrebarea: ştia Newton mai mult decât a spus? Ştia, oare, unul dintre cei mai mari gânditori ai lumii – şi omul care a citit mai multe lucrări de literatură ezoterică decât oricine înaintea sau după el - ceva ce nu mai ştia nimeni altcineva?

Profesorul Snobelen se întreabă dacă Newton, care nu îi suporta pe profeţii care indicau diferite date, ar fi supărat să constate că toată lumea ştie, acum, despre data indicată de el, respectiv 2060. Sau ar fi, pur şi simplu, „mulţumit că acum, când ne apropiem de momentul în care urmează să fie auzită adevărata evanghelie, a sosit clipa în care se poate predica deschis?" profesorul din Halifax încheie: „Va trebui să aşteptăm până în 2060 pentru a-l întreba".

33. **Remarcabila viaţă a lui G. I. Gurgiev**

Deşi povestea sa rămâne una misterioasă, influenţa lui nu trebuie supraestimată

John Chambers

Filmul lui Peter Brook, *Întâlniri cu oameni remarcabili*, din 1979, rămâne o prezentare admirabilă a vieţii cercetătorului rus, profesorul de adevăruri ezoterice G. I. Gurgiev (1866?-1949), care a vorbit despre ascensiunea la cea de-a Patra Cale a unei conştiinţe superioare – cu metode care erau geniale, brutale şi extrem de controversate. Gurgiev s-a născut în Alexandropol, în Armenia. Filmul (având la bază biografia eponimă a lui Gurgiev) a fost realizat în Afganistan, scena de început fiind aceea a unei văi stâncoase, pline cu oameni care urmează să asiste la o competiţie muzicală neobişnuită. Muzicienii, dintre care unii cântă la instrumente antice, se întrec în a produce un sunet la care să răspundă munţii care îi înconjoară – un ecou, poate, sau un bolovan care să se rostogolească spre vale. În final, doar exultaţiile exotice ale unei singure voci omeneşti reuşeşte să obţină un ecou dinspre vârfurile stâncoase. Concursul ia sfârşit, dar viaţa lui Gurgiev, care în această scenă apare ca băieţel ce participă la competiţie, de-abia începe să-şi cânte ciudatul cântec – acela al înălţării prin cea de-a Patra Cale – adresat unei omeniri tulburate.

Copilul se întoarce la casa părintească şi la relaţia neobişnuită cu tatăl său, un *astrokh*, un bărbat din rasa, pe cale de a se stinge, a barzilor epici. Odată cu derularea filmului, îl vedem pe bătrân trezindu-şi fiul cu duşuri reci, strecurându-i şerpi în pat şi în palme, împărtăşindu-i cunoştinţe neobişnuite. Gurgiev întreabă: „Există viaţă după moarte?” Tatăl răspunde: „Doar pentru acei puţini ale căror vieţi excepţionale au creat în ei o anumită substanţă care supravieţuieşte morţii”. Credinţa bătrânului va da naştere convingerii unui Gurgiev matur că trebuie să ne „fabricăm” noi înşine propriile suflete, cu multă hotărâre, pentru a ne asigura că vom trăi în lumea de apoi – şi credinţei sale că producem o substanţă, Askokin, cu care „hrănim luna”.

Filmul lui Brook îl urmăreşte pe tânărul Gurgiev trecând printr-o serie de întâlniri cu ocultismul. Un om se scoală, asemenea zombilor, din mormânt; un demon trebuie să fie responsabil pentru asta şi unul dintre bătrânii satului taie beregata mortului cu un cuţit. Într-o transă provocată de dervişi, un băiat încearcă fără succes să iasă dintr-un cerc magic desenat pe pământ; Gurgiev însuşi se apropie şi îl trage pe băiat în siguranţă. Viitorul

profesor/guru este martor la „transformare”, vede cum nişte simple poţiuni pot vindeca boli incurabile, grave. Apetitul său pentru ezoteric este în creştere.

Filmul lui Brook continuă, concetrându-se asupra dorinţei arzătoare a tânărului Gurgiev de a descoperi secretele Frăţiei Sarmoung, despre care se spune că deţine cunoştinţe ezoterice esenţiale. Gurgiev trece printr-o succesiune de întâlniri cu „oameni remarcabili”. După aceste întâlniri, îl vedem alături de un însoţitor, călărind legat la ochi, condus de patru membri ai tribului Kara-Kirghiz pe câmpiile pietroase din Turkistan. Destinaţia lor este mânăstirea secretă a Frăţiei Sarmoung.

Ajungând, după douăsprezece zile, la mânăstire, Gurgiev asistă, la un moment dat, la nişte dansuri sacre care, păstrate de-a lungul mileniilor, încifrează mişcările planetelor şi formele elementare ale cunoaşterii ezoterice. Dansurile, executate în mod corespunzător, sunt folosite pentru a evoca această cunoaştere în sufletele dansatorilor. La scurt timp, tânărul Gurgiev, aflat în continuare la mânăstirea secretă a Frăţiei Sarmoung, îşi ia întristat adio de la bunul său prieten, care pleacă spre Himalaya şi spre o altă mânăstire. Moment în care filmul lui Peter Brook ia sfârşit.

Viaţa lui Gurgiev avea să continue mult timp, plină de spectaculos. După călătorii nenumerate şi neconsemnate, prin Orientul Mijlociu şi cel Îndepărtat, în căutarea cunoştinţelor oculte, aventurierul ezoteric armean se întoarce în Rusia şi începe să predea cursuri despre a Patra Cale şi Dansul Sacru, pe care P. D. Ouspensky îl descrie atât de meticulos şi genial, în cartea *În căutarea miraculosului*. Era anul 1915. În scurt timp, primul Război Mondial şi Revoluţia rusă îl silesc pe Gurgiev să fugă spre est, în condiţii extrem de dificile, cu micul său grup de elevi (relativ) eminenţi. Traversează Caucazul, adăstând pentru o vreme la Tiflis, Georgia, apoi îşi continuă drumul spre Constantinopol, Berlin şi, în sfârşit, Paris.

În 1922, Gurgiev închiriază Stăreţia des Basses Loges, lângă Fontainebleau. Aşa a luat fiinţă extrem de controversatul (şi foarte documentatul) Institut pentru Dezvoltarea Armonioasă a Omului al lui Gurgiev, care, poate, ar fi dăinuit mult timp dacă acesta nu ar fi fost nevoit să îl închidă, în urma unui teribil accident de maşină, în 1924. Profesorul, slăbit, s-a reîntors la scris. *Întâlniri cu oameni remarcabili* (prima dintre cele trei cărţi ale sale) nu avea să fie publicată decât în 1960. Între 1934 şi anul morţii sale, 1949, Gurgiev a trăit la Paris, cntinuând să primească şi să se ocupe de câte un elev ocazional. Munca sa, desigur, nu a pierit odată cu el; ea este continuată şi astăzi, în diferite şcoli din mai multe ţări.

Învăţăturile şi metodologia lui Gurgiev – despre care se crede că provin de la Frăţia Sarmoung, unde s-a format profesorul în primele decenii

ale vieţii sale - nu numai că astăzi sunt predate în mod activ, dar generează o rezonanţă subtilă în conştiinţa culturală a epocii noastre. Pentru a simplifica la maximum: Gurgiev îşi învăţa elevii că umanitatea cunoaşte patru stări de conştiinţă, majoritatea aflându-se în prima stare, de „somn" animalic, lipsit de conştiinţă. În cea de-a doua, „trezirea-conştientizarea", omul are, în timpul somnului, momente sporadice de trezie. În cea de-a treia, „propria conştiinţă" sau „auto-amintirea" omul se luptă, activ, pentru a progresa către o conştiinţă superioară, prin încercarea de a-şi alinia cei trei centri – fizic, emoţional şi intelectual. Cea de-a patra stare este ascensiunea la conştiinţa obiectivă – existenţa în cea de-a Patra Cale.

Tehnicile de predare ale lui Gurgiev, menite să atingă obiectivul conştientizării, par adesea brutale; cu siguranţă nu mai poate exista niciun dubiu că era rezultatul unei „iubiri aspre". Gurgiev credea că suntem atât de înţepeniţi în condiţionarea noastră – cei trei centri sunt atât de îngrozitor, de mecanic şi de incontrolabil nealiniaţi unul faţă de celălalt - încât trebuie să fim şocaţi, surprinşi şi/sau bruscaţi pentru a putea scăpa de configurările lor obişnuite, pre-stabilite.

Predând exerciţiile Stop, el i-a cerut unui elev să cadă ca mort, indiferent de ceea ce făcea în momentul comenzii. Astfel, împiedicat să-şi urmeze condiţionarea sa obişnuită, elevul avea să fie forţat să adopte noi reacţii. Suferinţa Voluntară îl făcea pe elev să continue activităţi mult dincolo de punctul în care începea să simtă durere şi în care, în mod normal, s-ar fi oprit; astfel, era silit să creeze noi legături, neprogramate – şi foarte promiţătoare - între cei trei centri. Mişcările Sacre şi Dansurile îl iniţiau pe elev în noile (sau, ar fi spus Gurgiev, anticele şi uitatele) tipare de comportament de antrenament fizic şi, deci, simultan emoţional şi intelectual, care spărgeau şi mai mult structura osificată a vechilor obiceiuri şi deschideau calea pentru o nouă armonie între centri.

Fig. 33.1. Incomparabilul G. I. Gurgiev, ale cărui învăţături au deschis noi drumuri în domeniul studiului conştientizării.

Existau multe alte exerciţii. Peste toate acestea plana conceptul didactic al lui Gurgiev, şi anume cel de amintire a eului. Pentru a încerca să îl descriem (deşi lăsând deoparte multe dintre caracteristicile sale definitorii): Trebuie să ne străduim cât mai intens, în fiecare moment, să nu lăsăm trupul să răspundă conform vechilor, împământenitelor tipare comportamentale. Trebuie să ne distribuim în permanenţă atenţia între realizarea unui lucru şi auto-observarea, pe durata acţiunii respective. Astfel o putem monitoriza, poate chiar schimba – şi, neîncetând să păstrăm o anumită distanţă între

conştiinţa noastră obiectivă şi acţiunile pe care le întreprindem în numele ei, putem spera să scăpăm de Teroarea Momentului şi să facem un nou pas în direcţia celei de-a Patra Căi.

Ultimele decenii nu au adus o creştere semnificativă a numărului practicanţilor Căii Gurgieviene. Chiar şi în perioada sa de vârf – în perioada Stăreţiei - criticii atrăgeau atenţia că elevii nu păreau să se schimbe prea repede şi că majoritatea păreau dependenţi de Muncă şi de Gurgiev însuşi. Acest lucru i-a făcut pe mulţi critici să tragă concluzia că multe exerciţii de auto-amintire nu conduc cu adevărat la starea de conştiinţă obiectivă. Sau că această conştiinţă obiectivă, orice ar fi ea, are prea puţin de-a face cu anihilarea egoului, nirvana sau „găsirea Sinelui" din Yoga Siddha (pentru a descrie în termeni ceva mai clasici această stare foarte dorită).

Auto-amintirea lui Gurgiev, care era menită să sublinieze şi diferenţa dintre eu şi acţiunile acestuia, reclama o atenţie constantă acordată fiecărei acţiuni lumeşti a individului, în aşa fel încât să atragă permanent atenţia asupra eului; meditaţia clasică a yoghinilor presupunea, mai degrabă, atenţia permanentă asupra unui Eu superior aflat în interior. La un dineu de la Stăreţie, în vara anului 1926 sau 1927, Gurgiev a criticat-o, în termeni plini de prejudecăţi rasiale, pe noua soţie aleasă de aclamatul eseist/filosof Waldo Frank. Frank nu l-a iertat niciodată pe acest profesor de ezoterism, comentariile sale dintr-o lucrare ulterioară, *Redescoperirea*, părând să sintetizeze în mod coerent lipsurile auto-amintirii.

Admiţând necesitatea de a ne elibera de bariera din calea adevărului pe care o reprezintă eul, Frank a afirmat, totuşi, că „axiomele de valoare ale metodei originale nu au fost discutate niciodată...o metodă menită să elibereze eul de centrul său egoist a devenit un instrument de dezvoltare a egoului... „Eul" care controlează corpul şi lumea rămâne neschimbat, un ego." Frank a mers până la a asocia „egoul-tiranic" al lui Gurgiev cu cel al lui Mussolini.

Unii se întreabă în ce măsură comportamentul personal scandalos al lui Gurgiev îi dădea acestuia dreptul de a pretinde de la elevii săi loialitatea şi obedienţa fără crâcnire pe care le reclama. În *Gurgiev: o biografie*, James Moore citează fraza înţepătoare a lui T. S. Matthew: „Adeptele sale îl adorau în mod evident, iar unele dintre cele care îi câştigaseră favorurile aveau suveniruri vizibile: copii negricioşi, cu ochi apoşi".

Dar Paul Beekman Taylor – a cărui cumnată a fost fiica vitregă a lui Gurgiev – descrie în *Gurgiev şi Orage* indiferenţa uneori crudă cu care stăpânul îşi trata o parte dintre amante şi pe copiii lor (ai săi) ilegitimi. O amantă pe care nu avea deloc de gând să o îndepărteze a fost Jeanne de Salzmann, care a devenit succesoarea lui Gurgiev la conducerea Fundaţiei

Gurgiev din Paris, la moartea mentorului său, în 1949, ocupând acea funcţie până la propria moarte, în 1990, la vârsta de 101 ani. În 1926, de Salzmann a dat naştere unui fiu al lui Gurgiev; acel fiu, „negricios şi cu ochi apoşi", este acum şeful institutului din Paris.

Criticii se întreabă dacă numeroasele legături cu elevele sale (uneori) măritate îl deosebesc în vreun fel de Rajneesh, celebrul guru care, trăind în Statele Unite, se culca regulat cu elevele sale şi deţinea nouăzeci şi nouă de maşini Cadillac. (Gurgiev, la rândul său, avea o mare pasiune pentru maşini).

Gurgievienii răspund că, de fapt, „ce contează o greşeală sau două pentru cineva care a atins conştiinţa obiectivă?" Dar poate că este o problemă nu de moralitate, ci de Existenţă (cuvânt de care Gurgiev era foarte ataşat şi care ocupă un loc important în escatologia sa): Poate un afemeiat să fie cu adevărat şi total separat de profesor/filosof, mai ales în cazul unui om ca Gurgiev, care considera că el „există" în conştiinţa obiectivă şi că este pe deplin integrat? Prin integrat ne referim la faptul că el nu se considera ca fiind o „colecţie de euri", asemenea majorităţii rasei umane, ci un singur „eu".

Oare un aspect nu îl influenţează pe celălalt?

Recent, a reînviat interesul pentru straniul roman, de 1238 de pagini, al lui Gurgiev, *Poveştile lui Beelzebub către nepotul său*, mai ales ca urmare a conferinţelor anuale *Tot şi Toate*, privind artele umaniste, coordonate de Seymour B. Ginsburg în Miami şi Chicago. Aceste cercetări au sugerat că romanul – şi autorul său - ar putea fi de o profunzime mult mai mare decât s-a crezut iniţial. Gurgiev a scris romanul pe durata a mai mulţi ani, adesea apelând nestingherit la talentul elevilor săi poligloţi. Stilul deliberat pompos al romanului (folosit, explica el, pentru a împiedica cititorul să îi prindă prea repede înţelesul – numind această stratagemă „îngroparea câinelui") ascunde ceea ce vechile reviste ştiinţifico-fantastice numeau „o operă spaţială". Cu toate acestea, este o operă spaţială cu două deosebiri majore: personajul principal este Beelzebub, sau Satana, iar cartea se vrea a fi nici mai mult nici mai puţin decât o trecere alegorică în revistă a întregii istorii a umanităţii, de la naşterea planetei noastre şi până la prăbuşirea omenirii şi, poate, la posibila sa renaştere.

Cu toate acestea, chiar şi unii savanţi conservatori recunosc faptul că *Poveştile lui Beelzebub către nepotul său* se încadrează în marea tradiţie a relatărilor epice despre Căderea Omului, incluzând *Paradise Lost*, ultimele poeme ale lui William Blake (de exemplu,*Cei patru zoa*) şi *Priveghiul lui Finnegan* al lui James Joyce.

Întrebaţi de ce romanul lui Gurgiev trebuie să fie atât de ciudat şi de nepătruns, Gurgievienii răspund că e din cauză că *Poveştile lui Beelzebub* se bazeată pe cunoştinţele vaste şi unice ale lui Gurgiev despre antichitate, ezoterism şi despre învăţăturile uitate. Întrebaţi de ce, dacă subiectul este oricum atât de dificil, Gurgiev a trebuit să meargă mai departe şi să complice şi mai mult stilul, ei spun că această strategie se încadrează în strategia generală a lui Gurgiev de folosire a suferinţei voluntare. Ei citează spusele maestrului cu privire la prima parte a vieţii sale: „Doream să creez în jurul meu condiţii în care un om sa îşi amintească mereu de sensul şi scopul existenţei sale, printr-o confruntare inevitabilă între conştiinţa sa şi manifestarea automată a naturii sale".

Si Ginsburg adaugă: „Gurgiev dorea ca romanul să fie citit de două ori în tăcere şi a treia oară, cu voce tare. Se speculează că o astfel de citire cu voce tare permite conţinutului să depăşească intelectul şi să atingă emoţiile cu mai multă putere. Pentru aceasta, este extrem de importantă citirea celor peste 500 de cuvinte speciale pe care Gurgiev le-a construit dintr-o mare varietate de limbi, al căror sunet „universal" are, probabil, un efect şi mai intens asupra centrului emoţional."

Ginsburg, care tratează în amănunt *Poveştile lui Beelzebub*, crede că romanul ar putea fi o recapitulare a ultimelor şase reâncarnări ale lui Gurgiev. El crede, de asemenea, că Gurgiev ar putea fi „maestrul dansator" despre care Helena Blavatsky, fondatoarea Societăţii Theosofice, a prezis că va fi marele profesor de ezoterism din prima parte a secolului douăzeci.

Oricât de ciudate ar putea părea doctrinele intelectuale ale lui G. I. Gurgiev, nu există îndoială că gândirea şi tehnicile didactice ale acestui ezoterist remarcabil şi prim susţinător al ideii de iubire aspră continuă să exercite o influenţă subtilă. Poate că, odată cu creşterea interesului pe care-l manifestă faţă de *Poveştile lui Beelzebub pentru nepotul său* diverse grupuri, cum ar fi conferinţele Tot şi Toate – şi tot mai multe universităţi - influenţa lor va deveni mult mai mult decât atât.

PARTEA A VI-A

Spirit şi suflet

34. Alungarea spiritelor rele

Un pionier în domeniul psihoterapiei caută undeva, în trecut, rădăcinile profesiei sale

Cynthia Logan

Vă amintiţi filmul *Exorcistul* cu scenele lui îngrozitoare, care a provocat numeroase reacţii în rândul spectatorilor? În timp ce unii au savurat efectele speciale, considerând filmul doar un simplu divertisment, pentru alţii a însemnat contactul tulburător cu unele energii pe care am prefera să le punem exclusiv pe seama imaginaţiei hollywoodiene, dar nu putem face acest lucru. Într-adevăr, există multe dovezi privind prezenţa Răului pe pământ, acţionând prin intermediul oamenilor, al animalelor şi chiar al naturii însăşi. De la porcul ţinut captiv în trupul unui bărbat nebun (eliberat de Isus) până la crimele inumane, fără sens şi torturile cumplite care au loc peste tot în lume, Satana îşi arată chipul. Dar nu numai aceste monstruozităţi constituie forme de manifestare a răului.

Un tot mai mare număr de persoane susţin că sunt victime ale posedării demonice, care se manifestă sub forme foarte subtile, cu simptome fizice, mentale şi emoţionale. Pentru aceştia, expresii ca „Diavolul m-a împins să fac asta", „Se luptă cu demonii din el" „Ce anume te-a determinat să faci asta?" sunt mai mult decât simple vorbe. Aceste persoane sunt convinse că sunt sub influenţa demonilor şi, după ce au recurs la metode de vindecare convenţionale, se îndreaptă spre Dr. Sakuntala Modi pentru „eliberarea de spirite".

Modi, o psihiatră autorizată din Wheeling, West Virginia spune că deşi, aparent, această eliberare de spirite New Age are în spate o întreagă istorie, „primele dovezi ale nevoii de a lucra cu spiritele sunt vracii primitivi, sau shamanii… Ulterior, medicina umană a evoluat şi a început să folosească rugăciuni, plante, poţiuni şi muzica pentru a induce capacitatea spirituală necesară pentru izgonirea spiritelor rele. Grecii şi romanii credeau că nebunia este rezultatul posedării de către spiritele rele, care reprezentau „cultul morţii". (Interesant este faptul că, spre deosebire de aceştia, arabii considerau că nebunii era trimişi de Dumnezeu pentru a spune adevărul şi îi venerau ca pe nişte sfinţi).

Conform spuselor lui Modi, istoria psihiatriei a înregistrat un oarecare recul. „De-a lungul anilor, psihiatrii au experimentat tot felul de căi în căutarea unor alternative, a unor răspunsuri „mai ştiinţifice” cu privire la bolile mintale decât cele ale anticilor, spune ea. Astăzi, comunitatea care studiază problemele de sănătate mintală se întoarce spre interpretările predecesorilor lor, ca Platon, de exemplu, care descria nebunia ca fiind o stare în care „sufletul deficitar îşi pierde sufletul raţional”, determinându-i pe oameni să acţioneze împotriva naturii lor raţionale”.

Povestea dr. Modi însăşi îşi are începuturile în India centrală. Copil fiind, şi-a pierdut tatăl şi a fost crescută de un unchi, împreună cu fraţii, surorile şi verii săi. De când se ştie, şi-a dorit să devină medic. Atunci când situaţia financiară a familiei a devenit de aşa natură încât ori ea ori fratele său îşi puteau continua studiile pentru a deveni medici, fratele său şi-a sacrificat propriile ambiţii, lăsând-o pe ea să şi le împlinească, un gest absolut uimitor, date fiind prejudecăţile din vremea aceea.

Modi a devenit medic ginecolog/obstetrician şi s-a căsătorit cu un chirurg generalist. Fiul său, Raju, s-a născut în India. Când s-au mutat în America, Modi a realizat că, fără acel larg sistem familial de care au avut parte în India, atât ea cât şi soţul ei vor trebui să facă nişte schimbări în ceea ce priveşte cariera. „M-a interesat psihiatria şi m-am gândit că ar putea fi o modalitate prin care să pot fi o mamă care şi munceşte, povesteşte ea. După absolvire, a practicat psihiatria tradiţională; folosind hipno-terapia ca adjuvant, a căpătat o excelentă reputaţie în rândul colegilor de breaslă şi a primit drept de acces în spital.

În 1988, în activitatea ei s-a produs o cotitură radicală. A devenit conştientă de existenţa conceptului de regresie în vieţile anterioare în momentul în care una dintre paciente, care suferea de claustrofobie, a regresat într-o viaţă anterioară, în care fusese îngropată de vie. După şedinţă, pacienta a scăpat de problema care o măcinase atâta vreme.

Aceste rezultate sunt cele care o determină pe dr. Moni să continue ceea ce ea numeşte adesea ca fiind Lucrarea Domnului, iar respectivele studii de caz fac obiectul cărţii sale binecunoscute, *Vindecări miraculoase*. Abundând în istorii de caz, cartea detaliază situaţia mai multor pacienţi, unde a obţinut rezultate asemănătoare. „Rezultatele vorbesc de la sine, spune ea. Oamenii se simt bine, simptomele dispar şi ei sunt capabili să revină la o viaţă

normală.” Conform spuselor lui Modi, eliberarea este adesea imediată şi dramatică, pacienţii afirmând că se simt mai plini de viaţă şi de energie ca niciodată, sau se simt uşuraţi, ca şi cum s-ar fi eliberat de o mare greutate. Alţii spun că pot respira mai uşor şi că relaţiile lor cu ceilalţi s-au îmbunătăţit.

Modi insistă asupra faptului că hipnoza nu este o stare spectaculoasă indusă pacientului, aşa cum se crede, în general. Este mai degrabă „un mod de cunoaştere paralelă”, care se atinge atunci când ne concentrăm atenţia şi o lăsăm să alunece în imaginaţie, sau când devenim atât de absorbiţi de discuţie, încât nu mai percepem ceea ce este în jurul nostru. Subconştientul conţine amintirile sufletului din fiecare viaţă, spune Modi, adăugând: tot ceea ce am atins, simţit, mirosit, auzit, trăit şi făcut se înregistrează – nu numai cele din viaţa actuală, dar din toate vieţile anterioare, din perioada dintre reîncarnări şi chiar din perioada creării sufletului nostru şi a Universului.

Deşi subconştientul poate aduce la suprafaţă toate aceste amintiri, Modi crede că este vitală şi luarea în considerare a gândirii conştiente. În mod deliberat evită să folosească tehnicile clasice de relaxare în asociere cu hipnoza (cum ar fi numărătoarea inversă sau sugestia că pacientul adoarme). „Învăţarea se face în mod conştient, spune ea. E nevoie să realizăm în mod conştient ceea ce se petrece, nu să împingem amintirile înapoi, în subconştient!”

Conform relatărilor pacienţilor supuşi hipnozei, unii oameni au un contur foarte precis al câmpului lor energetic, sau al aurei, ca şi cum ar fi blindaţi. Acest blindaj împiedică spiritele exterioare să îi pătrundă. Alţii au un contur difuz, neclar, poros, ceea ce permite spiritelor să treacă prin acest scut şi să le pătrundă în trup. Anumite condiţii de natură fizică şi emoţională, diverse comportamente şi situaţii pot permite ca o persoană să fie deschisă posedării psihice. „Suntem mai vulnerabili atunci când suntem bolnavi, răniţi, inconştienţi, sedaţi ori anesteziaţi, spune Modi. Jocurile cu elemente spirituale de tipul *Donjoane şi Dragoni*, tablele Ouija, şedinţele de spiritism (channeling) pot constitui, de asemenea, o invitaţie pentru „musafirii” nepoftiţi.

……..
Fig. 34. 1. Autoarea şi vindecătoarea Dr. Shakuntala Modi, a cărei activitate terapeutică ajută la exorcizarea energiilor negative din pacienţi
……..

Înspăimântătoare lucruri. Şi, ca şi cum nu ar fi de ajuns că trebuie să facem faţă traumelor din viaţa actuală, Modi spune că sufletele noastre se pot fragmenta, lăsând miezul lipsit de diverse părţi care i-au fost luate pe parcursul vieţilor anterioare sau în viaţa prezentă, sau care au fost lăsate să ajute sau să stea cu cei dragi care au murit. Putem, de asemenea, să fim posedaţi de spirite ale Pământului, sau de către entităţi demonice, care ne pot induce false amintiri din vieţile anterioare.

Mai rău chiar, ei implantează diverse dispozitive care intră în interferenţă cu esenţa divină şi ne influenţează negativ, cum este cazul uneia dintre pacientele dr. Modi, Josephine, care suferea de bulimie. Conform celor relatate de ea, nişte fiinţe închise la culoare proiectau reclame cu mâncare prin intermediul unor dispozitive ce-i fuseseră implantate în minte şi care o determinau să se gândească la acele mâncăruri, apoi să le consume până când ajungea să vomite.

Alţi pacienţi descriu dispozitive care trăgeau, împingeau sau le apăsau diverse organe şi ţesuturi din corp. Aceştia susţineau că respectivele dispozitive erau concepute pentru a crea „tulburări fizice", fie pasive fie active, fiecare având o destinaţie foarte precisă, cum ar fi de exemplu afectarea unei articulaţii printr-o fractură, presiuni asupra unor nervi, sau apropierea a două oase, astfel încât acestea să ajungă să se frece unul de altul. Alte astfel de dispozitive descoperite erau „dispozitive de focalizare şi de amplificare", cum ar fi un instrument parabolic de focalizare şi „aspiratoare negre de energie" care nu provoacă efectiv durere, ci mai degrabă induc o stare de oboseală cronică.

Întrucât demonii acţionează deliberat şi diabolic, Modi sfătuieşte ca procesul de eliberare să fie întreprins cu multă compasiune – „Practic, eu tratez entitatea ca pe un al doilea pacient", spune ea. Conform celor spuse de ea, chiar şi cel mai negru spirit poate fi transformat şi adus la lumină. Ea face diferenţa între exorcizare şi eliberare: „Exorcizarea este un ritual religios, care constă în expulzarea forţată a unei entităţi demonice. Este o confruntare, o smulgere, care îi epuizează fizic şi emoţional atât pe exorcist cât şi pe subiect. Acţiunea este îndreptată direct împotriva entităţii, care este

condamnată şi expulzată. Ea poate fi preluată de Satan şi pedepsită cu brutalitate, îşi poate găsi o altă gazdă, sau se poate întoarce la persoana din care a fost izgonită".

Modi avertizează că înainte de a trece la eliberarea spiritului, potenţialii pacienţi trebuie să fi înlăturat eventualele cauze de natură bio-chimică ori afecţiuni organice ale creierului, cum sunt cele specifice schizofrenicilor.

Oamenii vor asculta o voce blândă, calmă, care îi va ajuta să-şi izgonească demonii. Accentul indian aduce un plus de melodicitate tonului liniştit, reverenţios, al lui Modi. O şedinţă obişnuită de regresie în vieţile anterioare include următorii paşi: întoarcerea în trecut şi identificarea – etapă în care pacienţilor li se cere să-şi privească picioarele şi să descrie cu ce sunt îmbrăcaţi, ceea ce-i face să îşi dea seama cine sunt în această viaţă; procesarea traumei care vine din acea viaţă, timp în care dr. Modi îşi ghidonează pacienţii spre acel eveniment, încurajându-i să-şi amintească, să retrăiască şi să se elibereze complet de traumă; să treacă prin procesul morţii, apoi spre paradis şi experienţa luminii.

În general, relatările despre aceste experienţe vorbesc despre fiinţe de lumină, despre „aerisire" (când persoana căreia i se aplică terapia poate fi invitată să se elibereze de emoţii), despre curăţarea sufletului, despre o trecere în revistă a vieţii, posibilitatea de a recunoaşte alţi oameni şi de a face legătura între trecut şi viaţa prezentă, precum şi ocazia de a-i ierta pe ceilalţi şi pe sine însuşi. „A te ierta pe tine însuţi pentru a-i fi rănit pe alţii este cel mai greu pas al iertării, spune Modi. Când le cer pacienţilor să privească în urmă şi să vadă când au rănit pe cineva, aproape întotdeauna spun că văd entităţi demonice care le spun şi îi îndeamnă să facă acele lucruri rele".

După încheierea acestor experienţe, Modi continuă cu localizarea, recuperarea şi integrarea fragmentelor de suflet, integrarea personalităţii din viaţa anterioară. Modi spune că de multe ori pacienţii săi descriu raiul ca fiind o sferă cu două secţiuni: „Partea exterioară seamănă cu porticul unei case, unde lucrurile au formă pământeană. După curăţare, rememorare şi odihnă, sufletul coboară pe o cărare spre poarta unei zone interioare, unde totul are formă spirituală." Pacienţii spun că aici învaţă, discută cu ceilalţi şi fac planuri pentru viaţa viitoare. Aceste planuri includ ţeluri personale şi de grup.

După ce s-au eliberat de trauma dintr-o viaţă anterioară sau de posedarea de către o entitate/demon, pacienţii sunt sfătuiţi să rămână în lumină, cu ajutorul unei rugăciuni de protecţie, rostite de două ori pe zi. Modi le sugerează pacienţilor săi să le ceară îngerilor lor păzitori „Să alunge toţi demonii pământeşti şi alte entităţi, aurele întunecate, energiile negative, efectele negative şi toate legăturile întunecate din trupul meu, din aură, din suflet şi legătura de argint, precum şi din casa mea, de la locul de muncă, din maşină şi din locurile de distracţie; apoi cereţi-le să să vă introducă într-un balon de lumină şi de „reflexii spirituale”. Numai tu şi doar tu ai dreptul să trăieşti în trupul/mintea ta!”

35. Autobiografia paranormală a lui Benvenuto Cellini

Oare marele aurar renascentist a fost salvat de forţele cosmice?

John Chambers

Într-o zi cenuşie, de pe la jumătatea lunii mai 1539, Benvenuto Cellini, cel mai mare aurar italian, întins pe o lespede rece, într-o celulă a castelului Sant'Angelo din Roma, luase hotărârea să se sinucidă.

Mai evadase odată din celulă, coborând pe o frânghie confecţionată din cearceafuri, când îşi şi rupsese piciorul. Reuşise să se târască până la casa unui bun prieten, dar aproape imediat fusese trădat şi dus înapoi la închisoare.

De data asta, fusese aruncat într-o celulă mult mai rea decât ultima dată, atât de adâncă şi întunecoasă, încât salteaua era complet îmbibată cu apa care se prelingea de pe pereţi, unde soarele cu greu reuşea să pătrundă pe fanta îngustă a unei ferestre, preţ de numai o oră şi jumătate pe zi. Păianjeni uriaşi şi viermi veninoşi colcăiau peste tot. Ca să se poată ridica, trebuia să se agaţe de pereţii celulei.

Pentru cineva cu temperamentul lui Cellini, plin de viaţă, exuberant, chiar vulcanic, era un adevărat iad. Luase hotărârea să-şi curme viaţa. Dar în acea cutie de chibrituri dezolantă, în care nu se găsea nimic, era greu să găsească o modalitate de a-şi pune gândul în aplicare. S-a uitat în jur şi, cum avea să scrie mai târziu în *Autobiografia* sa:

> Am luat un par de lemn pe care l-am găsit pe acolo şi l-am fixat ca pe o capcană. Voiam să-l fac să îmi cadă în cap, ceea ce cu siguranţă mi-ar fi împrăştiat creierii; dar după ce am făcut tot aranjamentul şi mă pregăteam să-l pun în funcţiune, chiar când întinsesem mâna, am simţit cum mă apucă o forţă invizibilă şi mă aruncă la câţiva metri distanţă; eram atât de îngrozit, încât am zăcut apoi pe jumătate mort. Am rămas aşa până la ora nouăsprezece, când au venit să-mi aducă mâncarea. Când s-a trezit, Cellini a văzut nişte preoţi la căpătâiul său; au crezut că era mort. Paznicul închisorii, făcându-i-se milă de Cellini, i-a trimis o altă saltea. El povesteşte cum,

zăcând acolo pe saltea în noaptea aceea, „când am încercat să-mi aduc aminte ce anume mă îndepărtase de la scopul meu de a mă sinucide, am ajuns la concluzia că trebuie să fi fost puterea divină şi îngerul meu păzitor”.

Şi visul ciudat pe care l-a avut în acea noapte părea să fie o dovadă în acest sens. A visat „ o fiinţă minunată, tânără, care plângea şi parcă îmi reproşa: „Ştii tu cine ţi-a dat acel trup, pe care l-ai fi prăpădit înainte de vreme?” Cellini a spus că „şi-a dat seama că toate lucrurile acelea erau un dar de la Dumnezeul firii”.

Această întâlnire din vis i-a indus lui Cellini o adevărată stare de frenezie creatoare. A amestecat piatră sfărâmată cu propria urină pentru a obţine cerneală. Dintr-o aşchie de lemn smulsă din uşa celulei şi-a confecţionat o peniţă. A scris un lung poem pe marginile paginilor Bibliei, în care descrie cum trupul îi ceartă sufletul pentru că vrea să plece prea curând. Asta l-a determinat să citească şi Biblia. A fost uluit de ceea ce a citit. „Cu profundă uimire, scrie el, mă gândesc la forţa Spiritului lui Dumnezeu care sălăşluieşte în acei oameni, de o mare simplitate, care cred cu atâta tărie că El le va îndeplini acea imensă dorinţă din inima lor, de a trece dincolo”. Aurarul puşcăriaş s-a hotărât să ia exemplul acelor oameni. Şi atunci, scrie el, aceste reflecţii despre Dumnezeu m-au făcut să-mi simt sufletul atât de plin de acea forţă minunată, încât nu m-am mai gândit la toate suferinţele pe care le-am îndurat, ci mi-am petrecut ziua cântând psalmi şi alte lucrări de acest gen, având ca temă caracterul Lui divin”.

Detenţia lui Cellini la castelul Sant’Angelo era departe de a lua sfârşit. Vor mai exista numeroase alte situaţii disperate – dar, de fiecare dată, se pare că a fost vorba despre intervenţii miraculoase similare. În final, din închisoare avea să iasă un Cellini slăbit dar hotărât, un om liber şi un meşter apreciat în acel turbulent sfârşit de Renaştere Italiană. Existenţa unei protecţii divine în viaţa sa pare să-i fi fost anunţată încă de la început lui Benvenuto Cellini, care s-a născut la Florenţa în 1500, unde a şi murit de altfel, în 1571. La vârsta de trei ani, a apucat un scorpion şi, fără să ştie la ce pericol se expune, l-a ţinut în mână. Numai după ce tată său i l-a descleştat din mână a acceptat şi băieţelul – care, în mod miraculos, nu fusese rănit – să-i dea drumul. Ulterior, familia avea să considere acest episod ca fiind de bun augur. Pe când avea cinci ani, tatăl lui a zărit o salamandră, „lăfăindu-se unde era focul mai mare” în sobă şi l-a chemat şi pe Cellini să vadă. La vremea aceea, se credea că salamandrele trăiesc în foc şi se considera a fi un adevărat miracol să le vezi. Mai târziu, Cellini avea să considere acest moment ca fiind un

simbol al propriei sale capacităţi de a trece nevătămat prin focul nenorocirilor pe care le-a avut de înfruntat în viaţă.

Făcându-şi ucenicia la cei mai renumiţi aurari ai vremii, Cellini a căpătat reputaţia de a fi un artist original, plin de har. Zbuciumatul aurar a căpătat, totodată şi renumele de a fi foarte certăreţ. Se certa tot timpul cu toată lumea, cu cei bogaţi şi puternici şi cu cine se mai nimerea prin preajmă. A comis chiar şi o crimă (în mod justificat, din câte spune el). Felul său de a fi, rebel, exaltat, suficient şi dificil a făcut să fie gonit din toate oraşele prin care poposea; de-a lungul vieţii, a străbătut toată Italia (petrecând câţiva ani chiar şi în Franţa), fiind un artist strălucit şi foarte căutat, creând numeroase obiecte de artă – monede, medalioane şi, ocazional chiar sculpturi – la comanda unor persoane atât din sfera civilă cât şi din cea religioasă.

Fig. 35.1. Celebra solniţă a lui Cellini, din abanos şi aur, reprezentându-l pe Neptun împreună cu o femeie care stă lăsată pe spate.

De fiecare dată, elementul supranatural este prin preajmă. Într-o noapte a anului 1532, la Coliseum, a invocat forţele supranaturale. Împreună cu un medium, doi ucenici şi un băiat de 12 ani care trebuia să-l cheme pe decedat, aurarul a încercat să invoce spiritele morţilor. Cellini voia doar să întrebe dacă poate să-şi vadă din nou iubita – prostituata Angelina – (i s-a răspuns că va putea, în termen de o lună, ceea ce s-a adeverit). Pentru osteneală, vânătorii de fantome au fost răsplătiţi cu viziunea unei hoarde de demoni care urlau, în vreme ce Coliseum-ul era în flăcări. Halucinaţie sau nu, aventurierii au luat-o la goană ţipând – cel puţin aşa povesteşte Cellini în *Autobiografia* sa.

În 1535, meşterul/autor se îmbolnăveşte grav, zbătându-se săptămâni de-a rândul între viaţă şi moarte. În toată această perioadă, i se părea că în fiecare noapte se luptă cu Charon, barcagiul care, conform mitologiei greceşti, trece sufletele morţilor peste râul Styx, spre lumea de dincolo. Iată ce scrie Cellini: „Bătrânul acela îngrozitor venea lângă patul meu şi trăgea de mine, ca şi cum ar fi vrut să mă urce cu forţa într-o barcă uriaşă pe care o adusese cu el”. Iar unui prieten, Cellini îi povesteşte : „Bătrânul m-a apucat de mână şi m-a tras cu putere spre el. Am început să strig după ajutor, pentru că voia să mă arunce în barca lui îngrozitoare”. Treptat, Cellini a început să-şi revină şi abia atunci „bătrânul a încetat să mă mai sâcâie, deşi îmi mai apărea din

când în când în vis”. Dar asta nu l-a împiedicat să se certe cu cel mai puternic om din Italia şi care-l angajase pentru o vreme, Papa Clement al VII-lea. Probabil de aceea, în 1538 – cel mai probabil pentru nişte acuzaţii inventate – a fost încarcerat în Castelul Sant’Angelo. Salvarea sa miraculoasă de la sinucidere, prin intervenţia unui înger păzitor, nu a însemnat şi sfârşitul necazurilor lui. Şeful închisorii, furios pentru că Cellini se simţea mai bine decât el însuşi, a poruncit să fie aruncat într-o celulă şi mai adâncă. Atât de rapid a fost dus spre acea celulă (piciorul rupt i se vindecase, spune el, pentru că „i-am visat de multe ori pe îngeri cum vin şi mă îngrijesc”) încât se temea că va fi dus în acel îngrozitor Sammabo, unde oamenii erau aruncaţi într-o groapă adâncă, la chiar temelia castelului”.

Fig. 35.2. Portret al aurarului renascentist Benvenuto Cellini
---

Văzând că este dus doar într-o altă celulă, Cellini a fost atât de bucuros, încât „pe întreg parcursul primei zile i-am mulţumit lui Dumnezeu, simţindu-mi inima şi mai plină de speranţă şi credinţă”.

Şeful închisorii era lângă el. L-a mutat înapoi în fosta celulă şi a ordonat să fie executat – asigurându-se că vestea va ajunge la urechile lui Cellini. Era prea mult chiar şi pentru tăria de caracter a lui Cellini; pentru a doua oară a luat hotărârea să se sinucidă. „În acel moment, avea să scrie el, fiinţa invizibilă care mă împiedicase să-mi iau viaţa a venit la mine, în continuare invizibilă, dar cu o voce limpede, m-a scuturat, m-a făcut să mă ridic şi mi-a spus:”Ah me, bunul meu Benvenuto, grăieşte-i repede lui Dumnezeu cu rugăciunile tale, şi fă-o cu voce tare, repede”.

Complet uluit, scrie Cellini, am căzut în genunchi şi am început să mă rog cu voce tare; am rostit apoi *Qui habitat in adjutorio* (psalmul 91, *n.t.*) şi am intrat în comuniune cu Dumnezeu; într-o clipită, aceeaşi voce clară mi se adresă: „Du-te să te odihneşti şi să nu-ţi mai fie teamă!”.

A doua zi, într-un mod inexplicabil chiar şi pentru şeful închisorii, acesta anulă ordinul de execuţie al lui Cellini.

Cellini se manifesta cu şi mai multă fervoare, mintea sa tulbure devenind şi mai exaltată. Scena era pregătită pentru o altă întâlnire cu supranaturalul. Îşi ruga îngerul păzitor, despre care credea că este tot timpul prezent, să-l lase

să mai vadă o dată Soarele. Când s-a trezit într-o dimineaţă, într-o celulă foarte întunecoasă, Cellini l-a implorat pe Dumnezeu însuşi să-i acorde această favoare.

Imediat, îngerul său păzitor invizibil, asemenea unui vârtej, „m-a ridicat pe sus şi m-a dus într-o încăpere mare, unde mi s-a arătat sub înfăţişare omenească, sub forma unui tânăr căruia abia îi mijea barba, cu o faţă de o uluitoare frumuseţe, dar austeră, nu fioroasă." Cellini a fost condus spre „o uşă joasă", care dădea într-o stradă îngustă, unde i s-a spus să se caţere pe o uriaşă scară în spirală. Urcând, aurarul a constatat că se îndreaptă „spre o zonă luminată de soare…până când am zărit întregul disc solar". Razele lui erau atât de puternice, încât la început am închis ochii; dar dându-mi seama, i-am deschis larg şi uitându-mă fix spre Soare, am exclamat: Oh, Soarele meu iubit, după care am tânjit atâta! Chiar dacă razele tale mă pot orbi, nu vreau să mai privesc spre altceva, decât spre tine!" Razele s-au dat într-o parte şi, în timp ce privea Cellini , „un Crist pe cruce s-a arătat, având aceeaşi consistenţă ca şi Soarele însuşi". Apoi a apărut Madona cu un prunc în braţe, însoţită de doi îngeri „indescriptibil de frumoşi". „Această apariţie miraculoasă mi s-a arătat preţ de mai bine de o jumătate de sfert de ceas: apoi a dispărut, iar eu m-am trezit înapoi în bârlogul meu întunecat", scrie Cellini. A adus cu el o amintire din aceste experienţe miraculoase de călătorie extracorporală spre Soare: un halo permanent în jurul capului. Această „aureolă glorioasă", spunea Cellini „ poate fi văzută de orice persoană căreia am decis să i-o arăt; dar au fost doar câţiva".

Poate că şeful închisorii a văzut haloul şi s-a speriat. La foarte scurtă vreme după asta, Cellini a fost eliberat.

Aurarul/autorul a continuat să aibă de-a face cu supranaturalul. Dar îngerii săi păzitori nu au intervenit niciodată mai cu forţă ca atunci când i-au salvat de la distrugere una dintre cele mai valoroase lucrări de artă.

Cea mai mare realizare artistică a lui Cellini este, fără îndoială, *Perseu ţinând capul Meduzei* (1545-54), o statuie de bronz de mari dimensiuni, care se află şi astăzi la Florenţa, în Loggia Lanzi (sau Loggia della Signoria, lângă Galeriile Uffizi, *n.t.*) Nimeni nu s-a gândit că Cellini va fi în stare să realizeze o statuie de bronz de asemenea dimensiuni uriaşe (aproape 5 metri şi jumătate înălţime [18 picioare], inclusiv postamentul). Nu numai că în Italia sec. XVI nu prea exista tehnologia necesară, dar duşmanii lui Cellini încercau tot timpul să îl saboteze. În ultimele săptămâni cât a lucrat la

această măreaţă operă, cu ajutorul a zece ucenici, Cellini a construit – un ingenios şi imens cuptor în jurul prototipului din ceară şi lut al lui *Perseu*. În ultimele ore, după ce depusese atâta efort, exact când cuptorul începea să lichefieze bronzul, Cellini s-a simţit cuprins de o febră „extrem de puternică”. Convins că va muri până a doua zi dimineaţă, s-a târât până la pat, lăsând în seama ucenicilor săi dificila etapă de finalizare a lucrării.

Cellini şi-a petrecut următoarele două ore „luptându-se cu febra, care tot creştea şi spunând într-una <simt că o să mor>, în vreme ce menajera sa se străduia să-şi ascundă lacrimile. Deodată, scrie Cellini, „am văzut cum în camera mea intră un bărbat, trupul său luând forma unui S. Cu o voce slabă, plângăreaţă, ca cineva care anunţă nişte condamnaţi la moarte că mai au de trăit doar câteva clipe, i se adresă: „O, Benvenuto! Statuia ta este distrusă şi nu există nici o speranţă să poată fi salvată”.

Urlând de furie la auzul acestor vorbe, Cellini sări din pat, se îmbrăcă în grabă şi alergă la atelier. Îşi găsi ucenicii stând trişti în jurul lucrării; nu se ştie de ce, bronzul topit începea să se întărească în cuptor.

Cellini era convins că unul dintre ucenici voia să-i saboteze capodopera. Preluă controlul situaţiei cu o energie herculeană. Imediat puse să se aducă lemn uscat de undeva de peste drum, pe care îl băgară în cuptor. Acesta se încălzi, iar bronzul începu din nou să se topească. O ploaie rece care începuse să cadă afară făcu să se răcească din nou cuptorul; Cellini închise toate uşile, ferestrele, astupă toate deschizăturile şi fisurile din casă cu cârpe şi draperii.

Se auzi ca o adevărată explozie şi izbucni o flacără uriaşă; capacul cuptorului zburase şi bronzul topit începu să curgă afară! Totul părea pierdut – până când Cellini, cu o inspiraţie nebună, îşi puse ucenicii să arunce în cuptor cele peste două sute de cutiuţe, borcănaşe, cratiţe şi tăvi. Stratagema dădu rezultate; bronzul începu să se lichefieze şi aproape imediat întreaga statuie era gata, perfectă. În mod uimitor, fusese folosit fiecare gram de bronz, nu mai rămăsese nimic şi statuia era completă – cu excepţia vârfului degetului mare de la piciorul lui Perseu.

Nu numai că Cellini nu a murit din cauza febrei, dar niciodată nu se simţise mai bine. Oare apariţia omului în formă de S să fi fost încă o formă de manifestare a îngerului său păzitor? Să fie imaginaţia fără margini a lui Cellini? Ori – aşa cum îi sugerase menajera sa – loviturile toiagului său, în

timp ce se zorea plin de furie către atelier, goniseră febra aceea ucigătoare? Oricare ar fi explicaţia, Cellini avea să scrie despre momentul acela năucitor: „Nu-mi amintesc să fi cinat vreodată în viaţa mea cu mai multă plăcere şi poftă de mâncare”.

36. Dostoievski şi spiritualismul

A avut autorul romanului *Crimă şi pedeapsă* o experienţă personală legată , unde vânzătorii încearcă fiecare să ne atragă la raionul său. A merge pe o anumită cale este un lucru lăudabil şi respectabil, dar asta nu ar trebui să ne facă să uităm că este doar o faţetă de lumea cealaltă?

John Chambers

În *Fraţii Karamazov* – capodopera romancierului şi nuvelistului rus din secolul al XIX-lea, Fiodor Dostoievski – Ivan Karamazov povesteşte despre un ateu care nu credea în viaţa de apoi şi care, după moarte, a fost pedepsit de Dumnezeu să meargă pe jos un miliard de mile (1 milă = 1,609.344 m, *n.t.)*. drept penitenţă. Colin Wilson sintetizează această povestire în *Supranaturalul*: *"*Ateul rămâne pe drum şi, timp de un milion de ani, refuză să se mişte; totuşi, până la urmă, se urneşte şi, vrând-nevrând, parcurge acele un miliard de mile. Şi când, în cele din urmă, a fost primit în rai, a spus că ar fi meritat să meargă şi de zece ori mai mult, chiar şi numai pentru cinci minute petrecute în rai".

Dostoiveski însuşi a trăit experienţa unor viziuni ale raiului, care au fost aproape extatice. I s-au arătat sub forma unor "aure extatice" – descărcări bruşte de energie electrochimică, ce semnalează începutul unei crize de epilepsie.
O astfel de aură extatică (Dostoievski a avut sute de astfel de experienţe pe parcursul vieţii) i s-a arătat în noaptea dintre duminica Paştelui şi ziua de luni, a doua zi de Paşti; iată cum o descrie în jurnalul său secret: "Am simţit…că raiul a coborât pe pământ şi m-a absorbit. L-am simţit pe Dumnezeu şi m-am simţit pătruns de El. Da, Dumnezeu există… Am plâns. Şi nu-mi mai pot aduce aminte…Nu mai ştiu nici dacă această stare binecuvântată a durat câteva secunde, ore sau minute dar, aveţi cuvântul meu, nu aş schimba asta pentru toate bucuriile pe care mi le-ar putea oferi viaţa".

Cu mai bine de o sută de ani în urmă, pe 5 şi 6 aprilie 1743 – ce straniu, tot de Paşte – un alt scriitor celebru, încă şi mai înclinat spre misticism decât Dostoievski, descria în jurnalul său secret despre faptul că tocmai trăise experienţa unei aure extatice. Era Emanuel Swedenborg (1688 – 1772), clarvăzător, parapsiholog şi om de ştiinţă suedez, care susţinea că există o

legătură mistică directă între lumea noastră şi tărâmul spiritelor şi care îl numea pe Cristos ca fiind adevăratul Dumnezeu.

Cercetătorii în domeniul medical Elizabeth Foote-Smith şi Timothy J. Smith scriu: "Din fericire, Swedenborg şi-a notat visele (însemnări pe care nu intenţiona să le publice) pe care le-a avut între anii 1743 şi 1744 şi a ţinut, timp de 20 de ani, un *Jurnal spiritual* , care cuprinde cinci volume… Conform propriilor sale mărturii, Swedenborg prezenta multe simptome ale epilepsiei de lob temporal, inclusiv o aură caracteristică, leşinuri, pierderi de cunoştinţă, convulsii, halucinaţii vizuale şi auditive, precum şi stări de transă."

Swedenborg îşi descrie stările premergătoare crizelor de epilepsie cam la fel cum şi le descrie Dostoievski pe ale sale: "Simţeam în minte şi în trup un fel de stare de fericire de nedescris, astfel încât, dacă aceasta ar fi fost cu puţin mai intensă, trupul meu ar fi fost ca şi cum s-ar fi topit în această fericire. Era în noaptea din duminica Paştelui şi a durat şi întreaga zi de luni, de a doua zi."

Viziunile lui Swedenborg despre rai, care i-au fost dictate de către îngeri şi care s-au petrecut în timpul a nenumăratelor sale călătorii în astral, au constituit subiectul a multe cărţi şi au fost privire cu cea mai mare seriozitate pe parcursul secolului al XIX-lea de către Blake, Emerson, Coleridge, Carlyle, Henry James Sr., Tennyson, Brownings, Oliver Wendell Holmes, Thoreau, Goethe şi mulţi alţii.

Fig. 36.1. Scriitorul rus Fiodor Dostoievski, ale cărui experienţe spirituale atât de intense şi-au pus amprenta şi pe opera sa.

Este posibil ca descrierile lui Swedenborg despre acea realitate superioară să fie, într-adevăr, produsul unei încărcături electrochimice incontrolabile care-i tulbura creierul (în literatura de specialitate, aura extatică este caracterizată ca fiind „o puternică stare de exaltare şi de fericire, sentimentul că marile mistere ale universului sunt pe cale să se dezvăluie")? Sau, dacă viziunile lui Swedenborg erau cu adevărat viziuni, sau doar parţial încărcătură electrochimică, înseamnă că şi crizele de epilepsie ale scriitorului rus constituiau o modalitate prin intermediul căreia acesta putea accede, asemenea lui Blake, „spre o lume plină de bucurie, închisă de cele cinci simţuri"?

Viziunile lui Dostoievski, scurte dar extatice, despre alte lumi, şi-au pus amprenta, într-o oarecare măsură, pe romanele şi povestirile lui?

Dar, înainte de toate: cine a fost Fiodor Dostoievski?

A fost un om care a avut parte în viaţă de experienţe îngrozitoare şi de incredibile suferinţe. Toate astea l-au întărit; şi l-au determinat să profite de fiecare zi.

Tată lui Dostoievski era un medic modest, într-un spital pentru săraci din Moscova, care-şi tiraniza mica familie. Pe când Fiodor avea 15 ani, tatăl lui a fost ucis de trei dintre şerbii săi, în împrejurări care au rămas neelucidate. Dostoievski îşi detesta tatăl şi s-a simţit oarecum vinovat pentru moartea sa. Tema patricidului se regăseşte în multe dintre scrierile sale.

Dar, ce era mai rău abia avea să urmeze. S-a înscris la facultatea de tehnică militară – pe care o ura – pe care a absolvit-o, şi-a făcut datoria, după care şi-a descoperit marea dragoste: literatura. A înregistrat un prim succes cu nuvela *Oameni sărmani* . Dar s-a simţit atras de curentele politice radicale şi a început să frecventeze o societate secretă, care promova socialismul lui Saint-Simon şi Fourier. În 1848, a fost arestat împreună cu nişte prieteni şi găsit vinovat pentru promovarea unei literaturi antiguvernamentale.

A primit o condamnare aspră – opt ani de muncă silnică în Siberia (comutată ulterior, de către ţar, la patru ani) – dar, după cum spune Vladimir Nabokov, „S-a procedat cu multă cruzime înainte de a li se citi condamnaţilor sentinţa”. Dostoievski şi prietenii săi au fost condamnaţi la moarte şi au fost aduşi în faţa plutonului de execuţie. Au fost legaţi de stâlpi. Dostoievski şi tovarăşii săi au fost convinşi că nu le-au mai rămas decât câteva minute de trăit. Apoi, un reprezentant al autorităţilor a anunţat că pedeapsa le este comutată în muncă silnică. Nabokov povesteşte că după acest episod cu simulacrul execuţiei „unul dintre condamnaţi a înnebunit. Experienţa trăită în acea zi a lăsat urme adânci în sufletul lui Dostoievski”.

Dostoievski avea să-şi petreacă următorii patru ani la muncă silnică în Siberia. În 1854, a fost obligat să servească în armată la Semipalatinsk (în Kazahstan, *n.t.*), un adevărat iad asiatic. În 1858, se căsătoreşte şi se întoarce la St. Petersburg, unde începe o activitate neobosită de romancier, jurnalist şi editor. Prima soţie îi moare, iar el se căsătoreşte din nou cu stenografa sa. În anii ’60 şi ’70, îşi publică marile romane, *Umiliţi şi obidiţi (1861), Însemnări*

din subteran (1864), Crimă şi pedeapsă (1866), Idiotul (1868), Posedaţii (1871), Tinereţe crudă [sau Adolescentul] (1875), Jurnalul scriitorului (1876-80) şi *Fraţii Karamazov (1880)*.
De-acum era celebru dar nu şi prea bogat. Anii de detenţie i-au afectat sănătatea. A început să aibă crize de epilepsie. Era un împătimit al jocurilor de noroc şi, periodic, pierdea toţi banii pe care îi avea. Marele scriitor se certa cu toată lumea. „Dincolo de toate astea, scrie Marc Slonim, erau călătoriile sale extatice, ispitele carnale şi frământările sufletului său chinuit aflat în căutarea lui Dumnezeu, a armoniei şi a adevărului". A murit la vârsta de 60 de ani.

Cu o asemenea viaţă, nu este de mirare că romanele lui Dostoievski sunt populate cu suflete chinuite, disperate, aflate în derivă. Totuşi, lumina spiritului – la bine şi la rău – străluceşte din când în când printre aceşti oameni sumbri. Ei ştiu că au libertatea de a vrea, dar nu pot duce povara cunoaşterii. George Steiner scrie: „Ei se situează la limita exterioară a libertăţii; următorul pas pe care l-ar face ar putea să-i ducă fie spre Dumnezeu, fie spre adâncurile iadului". Protagoniştii lui Dostoievski sunt într-o permanentă luptă; sufletele lor par a fi rupte în bucăţi, ca şi cum ar trăi într-o permanentă stare epileptică, ce-i face să fie deschişi spre Dumnezeu – şi spre diavol. Iată ce scrie Steiner:

„Numeroasele viziuni ale lui Dostoievski despre suflet, oferă posibilitatea unei fragmentări ocazionale…"strigoii" pot fi manifestări ale spiritului uman, când spiritul acţionează ca energie pură, rupându-se de coerenţa raţiunii sau a credinţei, pentru a exacerba dialogul dintre diferitele faţete ale conştiinţei … Ceea ce contează sunt intensitatea şi calitatea experienţei, impactul apariţiei asupra capacităţii noastre de înţelegere… Dostoievski şi-a înconjurat personajele cu o zonă de energii oculte; ele atrag forţele, care devin astfel mai luminoase în preajma lor, făcând energiile să izbucnească şi să îmbrace forme palpabile…În mod corespunzător, el nu ridică bariere între lumea pe care o percepem cu simţurile noastre obişnuite şi eventuale alte lumi.

Steiner este de acord cu Merezhkovsky: „La Dostoievski pluralitatea lumilor este un adevăr manifest".

Cu toate acestea, Dostoievski nu a crezut în spiritualism. Pentru el, spiritualismul era o formă de „izolare", care minimalizează religia ducând-o spre misticism, în vreme ce, ceea ce lipsea cu adevărat, era mai multă

credinţă în adevărata ortodoxie. Poate că acele canale spirituale există, dar existenţa lor nu ar demonstra decât faptul că există spirite; nu ar dovedi că *Dumnezeu* există. La urma urmei, spiritele sunt ceva banal şi irelevant. În 1875, marele chimist rus D.I. Mendeleev (1834-1907), cunoscut mai ales pentru a fi creatorul tabelului periodic al elementelor chimice, a constituit o comisie la St. Petersburg pentru a investiga problema spiritualismului. Dostoievski declarase război spiritualismului în ziarul său, dar şi împotriva metodelor lui Mendeleev, pe care le considera foarte autoritare şi manipulatoare. Raportul final al comisiei respingea în mod categoric spiritualismul ca fiind nimic altceva decât o înşelătorie, conştientă sau nu, ştirbindu-i reputaţia pentru multe zeci de ani.

Şi totuşi, Dostoievski era fascinat de imagistica spiritualismului – oare a fost fascinat de mai mult de atât? – şi această imagistică se regăseşte şi în lucrările sale. Profesorul Ilya Viniţky, de la Universitatea Pennsilvanya, a descoperit puternice influenţe ale lui Swedenborg în povestirea lui Dostoievski din 1873, *Bobok*. Anti-eroul din „Bobok" este un literat alcoolic, pe nume Ivan Ivanovici, care se duce la înmormântarea unei rude mai îndepărtate şi, scrie profesorul Viniţky, „rămâne în cimitir, unde aude, fără să vrea, conversaţiile frivole şi cinice ale morţilor. Din acest schimb de replici, descoperă faptul că, după moartea corpului material, conştiinţa umană continuă să mai existe o vreme, până la descompunerea totală".

Persoanele decedate comunică numai printr-un singur cuvânt, care sună urât, gâlgâit, onomatopeic – *bobok*. Şi atunci, spune dr. Viniţky, „morţii, realizând că s-au eliberat total de condiţia lor pământească, se întreţin povestindu-şi întâmplări din existenţa petrecută la „etajul de sus" – în timpul vieţii. Dar, la un moment dat, Ivan Ivanovici strănută, iar morţii tac (mai degrabă, sugerează naratorul, pentru că sunt reticenţi în a împărtăşi un secret atât de mare cu o persoană vie, decât de jenă sau de teama poliţiei)."

Profesorul Viniţky crede că această scurtă povestire este o reprezentare pe jumătate satirică a vieţii de dincolo, aşa cum este ea descrisă de Swedenborg în lucrarea *Despre rai, lumea spiritelor şi despre iad, aşa cum le-a văzut şi auzit Swedenborg (1758)*. Swedenborg afirmă că „după moarte, sufletul omenesc trece prin mai multe etape de purificare a felului său de a fi (bun sau rău) şi, în funcţie de asta, îşi primeşte răsplata eternă: raiul sau iadul". Primele două etape de după moarte se petrec în mormânt şi durează „câteva zile, câteva luni sau chiar un an întreg". În faza a doua, forma exterioară a omului dispare – intervine putrefacţia – iar spiritele celor morţi devin „exact

ceea ce au fost ele pe lume, ceea ce au făcut şi spus atunci în secret acum devine manifest, pentru că nu mai sunt constrânşi de considerente exterioare, astfel încât ceea ce au spus şi făcut pe ascuns, pot să spună şi să facă acum în mod deschis, fără frică şi fără să le fie afectată reputaţia, aşa cum le fusese teamă pe când trăiau".

Şi în alte opere ale lui Dostoievski – mai mici sau mai mari – se regăseşte influenţa lui Swedenborg. În povestirea „Visul unui om ridicol", insignifiantul povestitor călătoreşte prin astral spre o altă lume care este, practic, o alternativă la lumea idilică de pe Pământ. Aceeaşi influenţă a lui Swedenborg se constată şi în ceea ce priveşte modul în care vede Dostoievski ideea de rău în *Crimă şi pedeapsă*. În opinia poetului Czeslaw Milosz, deţinător al premiului Nobel, imaginea terifiantă a lui Svidrigailov despre veşnicie, într-o baie unde colcăie păianjenii, seamănă cu modul în care Swedenborg descrie iadul.

Influenţa lui Swedenborg este încă şi mai pregnantă – când este vorba despre feţele crispate, vizionare ale atâtor personaje dostoievskiene – în extraordinara descriere a bătrânului Zosima, din *Fraţii Karamazov*, de exemplu. Discursurile lui Zosima conţin în mod evident ideile lui Swedenborg despre lumea spirituală, în mod special aceea că iadul este întotdeauna o stare de spirit voluntară.

Dar cu personajul Zosima, Dostoievski face mai mult decât să creeze un purtător de cuvânt pentru Swedenborg. În toate scrierile sale, preocuparea principală şi cea mai tulburătoare este aceea dacă există Dumnezeu. Prin portretul pe care i-l face lui Zosima – un om esenţialmente bun şi mentorul iubit al unuia dintre fraţii Karamazov, preotul Alioşa – pare să spună că răspunsul este „da".

37. Victor Hugo şi spiritele

Autorul romanelor *Mizerabilii* şi *Cocoşatul de la Notre Dame* şi-a găsit surse de inspiraţie şi din alte dimensiuni?

John Chambers

O mulţime de cărţi care se găsesc pe piaţă în ziua de astăzi prezintă presupuse canale spirituale care ghidează totul, de la vechile mistere, până la comportamentele sociale contemporane. Scopul lor este, în mod evident, acela de a ne avertiza că, dacă specia noastră va continua să meargă pe drumul acesta egoist şi distructiv pe care se află şi nu va depune niciun efort pentru a se ridica la un nivel mai spiritual, nu vom putea supravieţui. De regulă, fiinţele de Lumină imateriale care transmit aceste mesaje spun că au venit aici pentru a ne ajuta să facem acest salt.

Iată ceva destul de greu de acceptat pentru oricine vrea să abordeze în mod raţional misterele de pe Pământ. Nu numai că mesajele venite pe aceste canale sunt imposibil de dovedit, dar este foarte greu să nu li se impute caracterul extrem de subiectiv – în special atunci când se şi contrazic unele pe altele. De exemplu, călăuzele deţinătorului premiului Pulitzer, poetul James Merrill şi cele ale lui Ken Carey susţin că planeta noastră este singura din întreaga galaxie locuită de fiinţe inteligente, care au şi un corp material.

Cu toate acestea, fiinţele imateriale care vorbesc prin intermediul unor canale cum sunt Barbara Marciniak şi Patricia Pereira susţin că în galaxia noastră există o sumedenie de forme de viaţă inteligentă, printre care, deşi în majoritate nu sunt forme fizice, există şi miliarde de fiinţe care au o formă materială. Mai mult, spiritele adesea acţionează foarte repede şi scapă ştiinţelor exacte, cum este astronomia. De exemplu, multe se prezintă ca provenind dintr-o întreagă constelaţie. Dar dacă ne gândim că o constelaţie constituie o grupare arbitrară de stele care, deşi par a avea aceeaşi strălucire, se află la distanţe de mii de ani-lumină, o astfel de susţinere poate părea un nonsens.

Cu toate acestea, ceea ce unii ar putea accepta ca fiind o coroborare între realitate şi misiunea unor astfel de spirite imateriale, a ieşit la iveală de curând, dintr-o zonă neaşteptată – o figură foarte respectabilă, şi anume autorul celebrelor romane *Mizerabilii* (transpus într-un musical de succes pe Broadway, *Les Miz*) şi *Cocoşatul de la Notre Dame* (transpus de Disney într-un film de animaţie).

Între 1853 şi 1855, marele scriitor francez Victor Hugo, exilat politic pe Insula Jersey, din Canalul Mânecii, a luat parte, împreună cu familia şi prietenii săi, la numeroase şedinţe de spiritism, în timpul cărora au fost invocate peste 115 „entităţi imateriale" diferite, pentru a răspunde la o mare varietate de teme. Se consideră că mesajele din partea spiritelor, transmise prin piciorul unei mese care bătea literele (precursorul tablei Ouija*) proveneau de la mari personalităţi literare şi istorice decedate, cum ar fi Galileo, Shakespeare, Hannibal, Cristos, Muhammad şi Mozart; animale mitologice, cum sunt asinul lui Balaam**, leul lui Androcles*** şi porumbelul lui Noe****; abstracţiuni ca Ideea, Drama, India şi Rusia; creaturi din lumea spiritelor, care spun că nu au avut niciodată viaţă, inclusiv Umbra Mormântului, Moartea şi Arhanghelul Iubire; extratereştri de pe planetele Mercur şi Jupiter, şi, ocazional, strigoiul de pe Insula Jersey, inclusiv Femeia în Alb, Omul fără Cap şi Paznicul cel Morocănos.

---

* Tabla Ouija era cunoscută încă din vremea împăratului roman Valens, din sec. IV. Se crede că ea a fost folosită şi de greci, încă dinainte de Cristos. Tabla Ouija modernă este compusă din două piese: un cerc alcătuit din literele alfabetului şi un pahar (de regulă un pahar de vin) pus în mijloc, cu gura în jos.De obicei, literele sunt scrise pe bucăţi de hârtie, aranjate în cerc pe masă. Numele de Ouija înseamnă da-da. Există mai multe teorii privind originea cuvântului "Ouija". Unele susţin că acest cuvânt derivă din francezul "oui" (care înseamnă "da") şi nemţescul "ja" ("da"). O altă explicaţie sugerează că numele i-a fost revelat inventatorului tablei, Charles Kennard, în timpul unei şedinţe Ouija, afirmându-se că ar fi un cuvânt vechi egiptean, care înseamnă "noroc". (*n.t.*)

** Balaam – fals prooroc din vremea lui Moise; este amintit de Petru ca fiind tatăl învăţătorilor mincinoşi (*n.t.*)

*** Androcles a fost un sclav din Roma antică, ce a fugit de la stăpânul său; rătăcind prin pădure, obosit şi flămând, vede un leu venind spre el; animalul sângera, din cauza unui spin ce-i intrase în labă; Androcles i-a scos ghimpele şi, drept mulţumire, leul îi aducea animalele pe care le vâna, astfel încât omul a avut ce să mănânce. Dar, într-o zi, a fost găsit de nişte soldaţi şi dus înapoi în oraş. Sclavii care fugeau de la stăpânii lor erau condamnaţi la moarte şi erau aruncaţi în groapa leilor. Când i-a venit rândul lui Androcles, mare a fost mirarea oamenilor

că leul pe care trebuia să-l înfrunte a venit şi i-a lins mâinile. Impresionat, împăratul l-a eliberat pe sclav şi a trimis leul înapoi în pădure. (*n.t.*)
**** Care a adus ramura de măslin, semn că apele se retrăseseră (*n.t.*)

Nu era vorba despre o experienţă ocazională. Începând cu 1853, un val de interes faţă de captarea unor astfel de mesaje a cuprins întreaga Franţă. Clasele superioare erau atât de acaparate de acest domeniu, încât episcopul de Paris (rangul clerical cel mai înalt din Franţa) avertiza de la amvon că focul veşnic îi aşteaptă pe cei care intră în legătură cu lumea spiritelor. Hugo poate că nu ar fi acordat nici un fel de atenţie acestor lucruri dacă o bună prietenă, scriitoarea Delphine de Girardin, sosită în vizită de pe continent, nu le-ar fi propus lui Hugo şi familiei sale să încerce "să facă tabelele".

Fig. 37.1. Victor Hugo, cel mai influent scriitor romantic al sec. XIX şi cel mai mare poet al Franţei
---

După două sau trei încercări, apare deodată ceea ce pare a fi fost spiritul fiicei celei mai mari a lui Hugo, Leopoldine, care se înecase cu zece ani în urmă, împreună cu soţul său; avea 19 ani şi era însărcinată când a murit. Hugo a fost captivat şi a continuat cu experienţele timp de doi ani. În cele din urmă, în octombrie 1855, cum nici una dintre predicţiile spiritelor nu se adeverise - şi cum avusese loc şi un episod neplăcut, când unul dintre participanţi, Jules Allix a ameninţat că-i împuşcă pe cei prezenţi, după care a căzut într-o transă catatonică - şedinţele au încetat.

Hugo era convins că există o lume a spiritelor, dar era la fel de sigur că niciodată nu vom putea să aflăm prea multe despre ea. Nu se plictisea niciodată la numeroasele şedinţe la care a participat, dar uneori era mai entuziasmat, alteori mai puţin. În decembrie1853, afirma că transcrierile acelor şedinţe vor deveni „una dintre Bibliile Viitorului". Dar în timpul vieţii a vorbit foarte puţin despre aceste experienţe, temându-se că va fi luat în râs, ori că acest lucru va avea efecte negative asupra activităţii sale politice şi literare. Transcrierile (dintre care cam două cincimi s-au pierdut) nu aveau să fie publicate până în 1923 şi chiar şi atunci, doar parţial. În 1968, s-a publicat un număr mai mare, în volumul nouă al monumentalei lucrări a editorului Jean Massin, *Operele complete ale lui Victor Hugo*.

Este firesc un anume scepticism în legătură cu aceste şedinţe. Majoritatea exegeţilor sunt de părere că întregul lor conţinut este creaţia, probabil inconştientă, a minţii lui Victor Hugo, un om genial, sau a minţii unuia sau altuia – sau a tuturor celorlalţi – de obicei foarte talentaţi şi, de cele mai multe ori, persoane cu o înaltă educaţie, participanţi la aceste şedinţe. Acestea fiind zise, nu putem să nu ne minunăm în faţa originalităţii şi a bogăţiei imaginative a acestor mesaje aparent transmise de spirite, al căror conţinut pare să constituie o adevărată surpriză pentru participanţi. Iată un scurt rezumat:

- Participanţii au avut o adevărată „întâlnire de gradul trei", intrând în legătură cu un extraterestru pe nume Tyatafia, venit de pe planeta Jupiter, precum şi cu locuitori ai planetei Mercur. Mercurienii erau jumătate materie şi jumătate spirit şi pluteau, asemenea unor particule vii de lumină, în atmosfera planetei lor.
- Participanţii se uitau la „mesele vorbitoare" care transmiteau nu numai mesaje, dar chiar şi imagini (cu ajutorul unui creion legat de piciorul mesei) în special în cazul locuitorilor de pe planeta Mercur, dar şi imagini mentale ale celor dragi, pe care participanţii le proiectau pe masă. Spiritul care controla/desena imaginile transmise de mercurieni susţinea că este alchimistul Nicolas Flamel, care a trăit în sec. al XV-lea şi, lucru ciudat, desenele conţineau formule străvechi utilizate în alchimie, pentru a-i descrie pe mercurieni.
- Poetul francez André Chénier, ghilotinat în 1794, în perioada cea mai sângeroasă a Revoluţiei Franceze, a venit şi a dictat finalul poemului la care lucra în ziua în care a fost executat. Versurile, care se potriveau perfect cu stilul lui Chénier cât a fost în viaţă, au fost transmise la una dintre şedinţele la care Victor Hugo nu era prezent, deconcertându-i astfel pe criticii care susţin în continuare că ceea ce se întâmpla la şedinţele ce aveau loc pe Insula Jersey era doar produsul inconştientului marelui poet francez. „Chénier" a povestit de asemenea cum a fost decapitat şi ceea ce a urmat după aceea.
- Masa compunea şi muzică, tot cu piciorul, care apăsa pe claviatura pianului. Unul dintre spiritele care compuneau muzică era, din câte se presupunea, spiritul „Oceanului"; un altul era Wolfgang Amadeus Mozart.
- Unele dintre spirite susţineau că sunt umbrele unor vietăţi care, conform miturilor şi legendelor, ajutaseră rasa umană: leul lui Androcles, care a salvat viaţa acestuia în Forum-ul roman pentru că acesta, la rândul său, îi scosese cândva un ghimpe din labă; asinul lui

Balaam care, pentru o scurtă perioadă de timp, a primit de la Dumnezeu darul vorbirii, l-a readus pe Balaam, moabitul, pe calea cea dreaptă; şi porumbelul de pe Arca lui Noe, a condus Arca spre locurile unde mai existau condiţii de viaţă, după Potop. Entităţile i-au spus lui Hugo că animalele „nu aveau raţiune, dar îl puteau simţi pe Dumnezeu" şi i-au transmis poetului un program complet, foarte modern, pentru apărarea drepturilor animalelor şi chiar ale plantelor; ele susţineau că animalele, plantele şi chiar pietrele au un suflet şi, prin urmare, trebuie să li se arate multă dragoste şi respect. Hugo a îmbrăţişat din toată inima aceste convingeri şi a început să ducă înapoi în mare crabii, să lase animalele sălbatice să trăiască pe proprietatea sa şi să refuze să mai taie florile. Nu mai dădea cu piciorul nici în pietre, despre care spiritele îi spuseseră că au şi ele suflet.

- Prin intermediul mesei mişcătoare a fost prezentat un leu vorbind limbajul leilor şi o cometă vorbind limbajul cometelor, cometa folosind piciorul mesei pentru a-şi schiţa un autoportret.
- Spiritele propovăduiau doctrina reîncarnării, sau metempsihoza, care include revenirea la viaţă sub formă de animale, plante şi pietre, dar şi de fiinţe umane. Prin faptele noastre bune şi reîncarnările succesive putem ajunge în ceata îngerilor – dar o singură faptă reprobabilă ne poate face să cădem jos de tot, la baza Marelui Lanţ al Existenţei, unde ne vom reîncarna sub formă de piatră (păcătoasa Cleopatra, au spus spiritele-călăuză, s-a reîncarnat în vierme). S-a arătat şi personificarea Metempsihozei, sintetizând natura acesteia în 14 aforisme preţioase.
- Spiritul numit Moarte i-a cerut lui Hugo să-şi scrie ultima dorinţă şi testamentul, prin care să permită publicarea transcrierilor privind aceste şedinţe; în acest fel, a explicat Moartea, „în perioade de criză, de stagnare a evoluţiei, ori atunci când idealurile sunt uitate", rasa umană va putea lua la cunoştinţă şi postum despre ceea ce au spus spiritele. Anul critic anunţat de spirite, când norii vor întuneca destinul rasei umane, era anul 2000.
- Generalul cartaginez Hannibal, cel care a traversat Alpii cu elefanţii, fiind pe punctul de a cuceri Imperiul Roman în sec. III î.H., a descris în termeni fantastici oraşul imperial Cartagina, aşa cum era el înainte ca romanii să-l radă de pe faţa pământului.
- Uneori, spiritele păreau să vorbească din inima stelelor când descriau universul ca fiind plin de stele „strălucitoare", obligate să „ajute" stelele „plângătoare" şi de „tărâmuri ale făgăduinţei" în care sălăşluiesc sufletele celor care au avut o existenţă meritorie în vieţile

anterioare; aceste tărâmuri erau obligate să ajute planetele locuite de sufletele celor care comiseseră fapte rele în existenţele lor precedente. Participanţii la şedinţe, punând cap la cap informaţiile primite prin intermediul acestor mesaje, au ajuns la concluzia că planeta noastră este un loc fără speranţă. Peste tot există entităţi în lanţuri, în pietre, în plante, în închisori, ispăşind pedepse pentru motive pe care nici măcar nu le cunosc. „Universul vostru sălbatic este prizonierul Domnului", spune spiritul din poemul de şase sute de versuri al lui Hugo, *Aşa grăit-a umbra*, scris în 1854, inspirat de spirite. În altă parte, în acelaşi poem, Hugo descrie Pământul în termeni care ne fac să ne gândim la depozitul de „putreziciuni ale galaxiei", unde se strâng condamnaţii prezenţi, trecuţi şi viitori din întregul univers, aşa cum apare el în filmul *Războiul stelelor*:

Pe planeta voastră cu atâtea închisori îngrozitoare
Pline cu tot ce este rău în întregul univers
Condamnaţii veniţi din alte lumi, extraterestre
Îşi fac cuib în stâncile voastre, se ascund prin copaci.

Ce este de făcut în situaţiile dificile pe care majoritatea dintre noi le au de înfruntat? Spiritele ne sfătuiesc să ne asumăm întreaga responsabilitate - şi să ne bucurăm. Umbra Mormântului le-a spus participanţilor la şedinţa din 18 decembrie 1854:

Ştiţi ce aş face dacă aş fi în locul vostru? Aş cere totul sau nimic. Aş insista cu privire la imensitatea…Aş fi teribil de flămând, aş simţi o sete uriaşă şi aş alerga printre spaţiile bete dintre sfere, cântând acel cântec înfricoşător de pahar, plin de bucurie, radios, cu mâinile pline cu ciorchini de stele şi cu faţa în soare! Aş atinge toate stelele şi, la sfârşit, aş adormi sub masa raiului, plin de lumină!

Dacă e să le dăm crezare spiritelor lui Hugo, mulţi dintre noi suntem, oarecum, astfel de călători prin astral. Una dintre cele mai stranii teorii emise de spiritele de pe insula Jersey este cea a *Homo duplex*, sau Omul dublu. Această expresie, folosită în scripturile creştine latine pentru a descrie natura duplicitară a fiinţei umane, era utilizată de spiritele de la Jersey cu referire la natura dublă a omului – ca locuitor al corpului său fizic în realitatea empirică de fiecare zi, pe parcursul orelor de veghe - şi de călător, cu ajutorul corpului său astral, prin spaţii imateriale, în timpul somnului,

scopul călătoriei fiind acela de a acumula mai multă energie fizică pentru a doua zi.

Spiritele descriu indescriptibilul atunci când ne invită la o călătorie în noapte: „Sus! Ridicaţi-vă în picioare! Bate un vânt puternic, vulpile şi câinii urlă, întunericul domneşte peste tot, natura frisonează şi tremură sub biciul lui Dumnezeu; şopârle, şerpi, viermi, urzici, pietre, fire de nisip ne aşteaptă: Ridicaţi-vă în picioare!”

De unde vin toate aceste informaţii bizare? Aproape toţi analiştii sunt de acord că răspunsul este Victor Hugo. Hugo a recunoscut că avea în minte foarte multe din această cosmologie a spiritelor , înainte de a veni la Jersey – dar, insista el, nu totul. Acum ştim că, în anii 1830, Hugo studia în secret cartea înţelepciunii cabalistice, *Zohar*, iar *Zohar* a stat la baza doctrinei panteiste a spiritelor, şi anume că în orice lucru există şi spirit, într-o anumită măsură (cantitatea de spirit determină cât de „bun” sau de „rău” este lucrul respectiv). Şi când Moartea povesteşte cum zburdă prin rai, parcă ar vorbi ereticul acela de călugăr dominican, Giordano Bruno (ars pe rug în 1600), care susţinea că putem atinge transcendenţa şi ne putem răscumpăra păcatele numai printr-un gest eroic plin de fervoare, un fel de încercare de a fi însuşi Dumnezeu în tot ceea ce întreprindem.

Această preocupare a lui Victor Hugo pentru filosofiile oculte, cum este Kabala, ca să nu mai vorbim despre interesul deosebit al poetului faţă de mesmerism şi hinduism îi determină pe unii să creadă că şi el a fost, asemenea lui Leonardo da Vinci, un mare maestru al Prioriei Sionului. Nu a existat niciodată o Priorie a Sionului; dar o temă de reflecţie încă şi mai fascinantă ar fi aceea de a afla până unde merg cunoştinţele şi imensul geniu ale lui Victor Hugo şi unde intervine ciudatul (şi, poate, într-o oarecare măsură, chiar realul) univers al spiritelor de pe insula Jersey.

38. Sunete şi imagini de dincolo

Pionierat în noua ştiinţă a transcomunicării instrumentale

Bill Eigles

Întrebarea dacă şi după moarte conştiinţa continuă să existe – şi dacă da, în ce mod – a frământat specia umană din timpuri imemoriale. Subiectul a constituit, de asemenea, o temă de mare interes academic şi teologic. În principal, oamenii au încercat în permanenţă să comunice cu cei care au făcut trecerea de la viaţa pământească spre tărâmul – oricare ar fi acesta – de dincolo de moarte, în dorinţa de a obţine, printre altele, consolare şi linişte sufletească, sfaturi şi/sau înţelepciune spirituală.

Într-adevăr, în permanenţă a existat preocuparea de a intra în legătură cu cei dragi care au murit - rude şi prieteni - încât istoria este plină de astfel de încercări, fie că e vorba despre oracole, medium-uri, şamani călători, table Ouija sau scrisul mecanic.

Totuşi, materialismul occidental a păstrat o atitudine rezervată, chiar cinică, faţă de ideea posibilităţii de comunicare cu cei morţi, şi asta din varii motive: natura total subiectivă a unor astfel de experienţe; susceptibilitatea că ar fi vorba despre o şarlatanie, sau despre prea multă imaginaţie, ori despre dominanta unor dorinţe personale; dar şi dificultăţile pe care le presupune realizarea unei cercetări ştiinţifice care să ofere o confirmare. Practic, ştiinţa a făcut ca ceea ce se află „în spatele vălului” să însemne „dincolo de capacitatea, adică interesul de a cerceta”.

În ceea ce priveşte opinia generală, imaginea unor întruniri ţinute prin tot felul de locuri întunecoase, în prezenţa unor medium-uri exotice, de la sfârşitul sec. XIX şi începutul sec. XX, reprezintă încă o adevărată emblemă pentru acele practici care nu făceau decât să-i aiurească pe oamenii simpli

care, deşi bine intenţionaţi, erau copleşiţi din punct de vedere emoţional devenind, astfel, extrem de vulnerabili.

Cu toate acestea, anumite fenomene din zilele noastre, cum ar fi mesajele telepatice venite de la fiinţe lipsite de formă materială dar având conştiinţă, experienţele celor aflaţi pe moarte, vieţile anterioare şi terapiile de eliberare spirituală nu fac decât să reaprindă dezbaterile referitoare la ideea că şi după moarte, conştiinţa continuă să existe. Acest lucru reprezintă un adevăr incontestabil pentru cei care au trăit ei înşişi astfel de experienţe, pentru cercetătorii care s-au dedicat unui studiu aprofundat al acestui domeniu şi pentru cei al căror sistem de gândire de tip New Age îi predispune să creadă în existenţa unor asemenea fenomene. Restul populaţiei - şi putem afirma asta cu tărie – continuă să aştepte apariţia unor dovezi mai palpabile, mai concrete în sprijinul acestei ipoteze, înainte de a lua prea în serios subiectul.

Poate că a sosit ziua aceea.

De pe la jumătatea anilor ’80, o mică reţea multinaţională de cercetători, cunoscută sub denumirea de International Network for Instrumental Transcommunication (INIT) (Grupul Internaţional pentru Transcomunicare Instrumentală) a început să folosească echipament electronic obişnuit – radio, televiziune, telefoane şi computere – pentru a primi şi a înregistra semnale inteligente, sub formă de voci, imagini şi texte scrise, de la diverse persoane decedate, a căror conştiinţă pare să continue să funcţioneze şi în planurile imateriale ale existenţei. Aceste individualităţi, sau trans-parteneri par să fie foşti colegi, iubiţi şi alte persoane care au făcut trecerea de pe Pământ spre lumea spirituală.
Cofondator al INIT şi reputat cercetător, americanul Mark Macy, de la Boulder, Colorado, a fost şi coautor al cărţii apărute în 1995, *Conversaţii de dincolo de lumină* iar în prezent editează un buletin de informare pe această temă, care apare de trei ori pe an.

Fig. 38.1. Birou de studiu de la International Network for Instrumental Transcommunication
---

Fost documentarist şi autor al unor antologii despre modul de soluţionare a problemelor globale, Macy a supravieţuit, în 1998, unui cancer de colon; a depăşit momentul, a rămas în viaţă, dar a început să vadă cu alţi ochi ideea

de Dumnezeu (agnostic) şi moartea (temător). Dornic să afle mai multe, ca urmare a experienţei trăite de el însuşi, despre ceea ce se întâmplă atunci când murim, l-a cunoscut pe cercetătorul şi fostul industriaş George Meek, care i-a arătat o scrisoare primită de la soţia lui, pe computer, după moartea acesteia, survenită în 1991.
Această dovadă surprinzătoare a existenţei vieţii după moarte l-a uimit pe Macy şi l-a determinat să i se alăture lui Meek în explorarea acestui atât de nou domeniu al transcomunicaţiilor instrumentale (ITC), în care Meek era deja angrenat. De la Meek, Macy a aflat despre un aparat pentru comunicaţiile spirituale, numit Spiricon – un set de generatoare de tonuri, care emite un bâzâit ce conţine 13 tonuri, pe întinderea vocii unui bărbat adult – creat în 1980, sub patronajul lui Meek, de către un specialist în tehnică, pe nume Bill O'Neil.

Din câte se spune, cu ajutorul acestui Spiricon, O'Neil a reuşit să intre în dialog cu un cercetător de la NASA (National Aeronautics and Space Administration), dr. George Mueller, mort în 1967. Se pare că O'Neil şi Mueller au putut să-şi folosească mintea pentru a modula bâzâitul acela instabil al aparatului Spiricon într-o succesiune de sunete care semăna cu vocea lui Mueller pe când era în viaţă. După o vreme, acele sunete au devenit suficient de clare pentru ca, printre bâzâiturile aparatului, să se audă un dialog inteligibil între O'Neil şi Mueller; chiar dacă vocea acestuia din urmă semăna cu a unui robot, ea prezenta, incontestabil, şi caracteristicile unei inteligenţe vii.

Această experienţă a fost un adevărat stimul pentru spiritualitatea lui Macy, determinându-l să ia cunoştinţă, pentru prima dată, despre existenţa lui Dumnezeu – şi despre nemurirea spiritului uman – şi să vadă în corpul fizic doar un simplu vehicul, cu ajutorul căruia navigăm prin această lume materială, în răstimpul vieţii noastre pământene. Realizând că viaţa fizică este doar o fază tranzitorie, a scăpat de teama de moarte, înţelegând că alte experienţe, mult mai incitante, ne aşteaptă de cealaltă parte a cortinei.

Din acel moment, Macy şi-a dedicat viaţa acestor experienţe, scriind şi citind despre ITC şi despre informaţiile care i-au fost încredinţate lui şi celorlalţi cercetători asemeni lui, din întreaga lume, de către colegii lor spirituali. Aceste spirite sunt, de regulă, ele însele foşti cercetători în domeniul ITC, care au murit, dar care îşi continuă activitatea şi în partea cealaltă.

Printre cele mai uimitoare rezultate înregistrate de Macy şi ceilalţi este primirea de apeluri telefonice reale de la răposatul psiholog european şi cercetător în domeniul ITC, dr. Konstantin Raudive, mort în 1974. În primăvara lui 1996, Macy a vorbit la telefon cu Raudive timp de 15 minute, iar alţi cercetători din Luxembourg au vorbit cu el chiar mai mult. Dar astfel de contacte telefonice nu au loc numai printre cercetători; ele pot apărea fie spontan, fie ca un fenomen destul de larg răspândit.

De exemplu, renumita dr. Carolyn Myss, o diagnosticiană americană, spunea că în decembrie 1992, a primit pe neaşteptate un telefon de la mentorul său, şamanul american nativ, care i-a cerut să scrie şi să publice povestea vieţii lui. După câteva săptămâni, a aflat că mentorul său murise într-un alt oraş, cu două zile înainte de acea convorbire telefonică pe care o avusese cu el.

Contactele ITC nu se limitează la apeluri telefonice, de multe ori fiind vorba despre imagini de televiziune sau pe computer, sau de texte scrise. De exemplu, contactele prin computer apar de cele mai multe ori după ce respectivii cercetători au plecat de acasă şi au deconectat întregul echipament. La întoarcere, îşi găsesc uneori computerele în funcţiune şi constată că au apărut fişiere noi – cu poze sau cu texte: mesaje directe de la entităţi identificabile pe un alt plan.

Prima imagine color a unei entităţi spirituale venite printr-un astfel de contact realizat prin intermediul computerului a fost înregistrată în octombrie 1995, când un cercetător german s-a trezit cu nevoia imperioasă de a încerca un experiment cu ajutorul televizorului său color. Era obişnuit să primească imagini video paranormale pe ecranul televizorului monocrom, dar numai după ce colegii lui spirituali îl avertizau în prealabil, prin telefon. De data aceasta, a pornit pur şi simplu televizorul color şi a instalat cablul pentru descărcarea pozelor. În acel moment, imaginea suedezului Friedrich Juergenson, un pionier în domeniul ITC, mort în 1987, a apărut pe ecran, unde a rămas 24 de secunde. Auzind un zgomot puternic ce venea din camera alăturată, cercetătorul s-a dus să vadă despre ce este vorba, dar nu înainte de a încerca, fără succes, să stabilească un contact vocal cu imaginea de pe ecranul televizorului. Intrând în cealaltă încăpere, şi-a găsit computerul în funcţiune – fusese pornit, din câte se părea, printr-o acţiune paranormală – iar pe monitor a găsit un mesaj care îi era adresat, semnat cu numele Juergenson.

Cum se poate stabili un astfel de contact cu persoanele decedate, aflate dincolo de cortină? Macy susţine că aceste contacte ITC nu ţin neapărat de tehnologia modernă din domeniul comunicaţiilor, ci derivă mai degrabă din mintea indivizilor care trăiesc pe Pământ, care sunt în strânsă legătură – şi într-un spirit pozitiv, de cooperare şi de iubire – cu acea conştiinţă a unor minţi aflate la diverse niveluri de existenţă imaterială. Această vibraţie armonioasă a fost numită „câmp de contact" şi reprezintă cea mai importantă punte de legătură, care face posibilă comunicarea interdimensională cu lumea spiritelor. Conform informaţiilor primite cu prilejul diferitelor contacte ITC, fenomenul este potenţat prin „stimularea dimensiunii interioare, a centrului etern" şi rezultă din „cooperarea celor interesaţi, ale căror eforturi sunt sprijinite de cercurile ITC".

Intr-adevăr, colegii spirituali ai cercetătorilor au spus că ITC funcţionează numai atunci când „vibraţiile celor implicaţi sunt în perfectă armonie, iar scopurile şi intenţiile lor sunt curate".

Activitatea lui Macy arată că mai mulţi factori intervin pentru stabilirea unui contact reuşit cu cei de dincolo. Printre aceştia, a dori cu tărie stabilirea unor astfel de contacte; a avea numai gânduri bune despre persoana decedată, cu care a existat o puternică legătură emoţională; a se preocupa în permanenţă de îmbunătăţirea propriului nivel mental prin rugăciune, meditaţie şi alte forme de pregătire psihică. Dar, după cum spune Macy, nu există instrucţiuni sau vreun manual care să arate cum poţi să devii receptor.

Stabilirea unor astfel de contacte rămâne încă un domeniu de încercări şi greşeli, dar Macy este încrezător că, în viitor, va putea dezvolta un câmp de contact puternic între colegi aflaţi de ambele părţi ale cortinei, ceea ce va putea duce la înfiinţarea, în Colorado, a unei staţii de recepţie serioase. Cu toate acestea, câmpul de contact din Europa Occidentală rămâne încă cel mai puternic, după cum o arată şi multitudinea de contacte înregistrate de colectivele de cercetare de acolo, contacte provenind dintr-o mare varietate de surse.

Întrebarea care se pune în mod inevitabil, este ce anume am învăţat din aceste contacte ITC cu lumea spiritelor. Evident, multe lucruri. De exemplu, colegii spirituali ai celor care desfăşoară experienţe ITC ne-au arătat că, dincolo de planul pământean, există o structură multidimensională, a unei realităţi imateriale, cu o multitudine de dimensiuni suprapuse, care

interacţionează cu o complexitate greu de exprimat şi chiar de înţeles în limbaj uman şi în forme tridimensionale.

Totuşi, faza imediat următoare morţii pare destul de simplu de înţeles. În majoritatea cazurilor, atunci când cineva moare, ajunge în planul al treilea, sau semi-astral – o lume energetică ce împarte acelaşi spaţiu cu Pământul, dar unde indivizii sunt vindecaţi de boli, ei putând chiar să-şi creeze, cu puterea gândului, propria imagine şi mediul înconjurător aşa cum şi le doresc.

Există o poză a unui băieţel neamţ, Ezra Braun, care a murit de leucemie în 1986, la vârsta de 12 ani, trimisă în 1992 pe computerul personal al unui cercetător ITC. Poza înfăţişează un tânăr zâmbitor, în jur de 20 de ani, care face semn cu mâna, al cărui chip este uşor de recunoscut ca fiind al băiatului, doar că este uşor maturizat. Plini de entuziasm, părinţii acestuia, care încă trăiesc pe Pământ, au confirmat identitatea băiatului, precum şi multe alte detalii privind preocupările pe care le avea băiatul înainte de a muri, care se puteau vedea în poză şi despre care se pomenea în textul scris ce însoţea fotografia.

Pe lângă faptul că oferă o imagine clară cu privire la ceea ce înseamnă viaţa de cealaltă parte a cortinei şi, din când în când, îngăduie comunicarea cu persoanele dragi şi prietenii decedaţi, transmisiile ITC au permis un contact spiritual şi la niveluri mai înalte ale conştiinţei, prin intermediul fiinţelor angelice care nu au îmbrăcat niciodată forma umană. Prin scrisori primite pe computerele cercetătorilor, aceste fiinţe au oferit o serie de informaţii importante, necunoscute până acum, despre istoria veche a Pământului, informaţii pe care mijloacele convenţionale nu au fost capabile să le furnizeze.

De exemplu, aceste fiinţe afirmă că, odinioară, a existat o planetă între Marte şi Jupiter, cunoscută sub numele de Maldek sau Marduk. Deşi locuitorii acesteia aveau cunoştinţe de un înal nivel tehnic, iar călătoriile în spaţiu erau ceva obişnuit pentru ei, abilităţile lor tehnice i-au făcut să devină prea îngâmfaţi; planeta lor a explodat, dând naştere norului de asteroizi care există în prezent. Dar, înainte de explozia finală, câţiva dintre mardukieni au plecat pe Pământ şi au pus bazele unei civilizaţii care a fost, se pare, Atlantida. Istoria noastră ca specie începe din momentul în care aceşti foşti locuitori de pe Marduk au început să se încrucişeze cu fiinţele primitive care

existau pe Pământ la vremea aceea, şi asta se întâmpla acum aproximativ 20.000 de ani.

Deşi nu sunt departe de teoriile cercetătorului Zecharia Sitchin referitoare la originea speciei umane, aceste dezvăluiri diferă prin susţinerea că Marduk a fost distrusă ca planetă, în prezent ea continuând să existe numai în plan astral. Această lume subtilă este locul în care mulţi oameni de pe Pământ ajung după moarte, unde corpurile lor astrale continuă să ducă o existenţă asemănătoare cu cea de pe Pământ.

Interesant este faptul că, din câte se pare, locuitorii de pe Marduk au o imagine limitată despre ei înşişi; precum pământenii care au fost cândva, ei consideră că planeta lor astrală este o extensie a realităţii. Mulţi mardukieni nu au cunoştinţă despre existenţa vieţii pe Pământul material; mai mult decât atât, mulţi cred că amintirile pe care le au despre o existenţă anterioară în formă materială nu sunt decât un coşmar! (Ce dezamăgire să constatăm că miopia spirituală pare să persiste, cel puţin la unii dintre noi, chiar şi după ce am părăsit viaţa de pe Pământ).

În opinia lui Macy, cei aflaţi de cealaltă parte a cortinei decid care dintre ei vor putea să comunice cu cercetătorii ITC de pe Pământ. Deşi există un plan general pentru activitatea ITC, puţine detalii au fost puse la punct până acum. Se ştie că s-a comunicat cu unele personalităţi bine cunoscute, cum ar fi exploratorul englez din sec. XIX, Richard Francis Burton, scriitorul francez Jules Verne şi compozitorul american Scott Joplin. Mesajele par să vină mai mult din partea unor cercetători în domeniul ITC care au decedat, probabil pentru a întreţine energia câmpului de contact printre cei care, la un moment dat, au fost implicaţi în experienţe ITC, atât cei care trăiesc pe Pământ, cât şi cei care sunt deja în cealaltă parte. Totuşi, la fel ca şi în cazul micului Ezra Braun, persoanelor decedate care le-au fost dragi celor care participă la experiment, prietenilor acestora, li se permite uneori să comunice, pentru a le uşura celor rămaşi pe Pământ durerea pierderii suferite. În orice caz, dacă între ei a existat o strânsă legătură emoţională în timpul vieţii pe Pământ, aceasta nu face decât să potenţeze câmpul de contact.

Pentru moment, comunitatea ştiinţifică modernă nu dispune de mijloacele necesare pentru a explora fenomenul ITC în mod mai aprofundat. În pofida câtorva teste riguroase şi relevante, efectuate de câţiva reputaţi ingineri în domeniul acusticii din Anglia – printre care rezultatele obţinute de

Konstantin Raudive, un pionier în domeniul ITC care, la începutul anilor ’70, a reuşit să înregistreze nişte voci – limitele ştiinţei de la ora actuală s-ar putea să fie prea greu de depăşit prin simpla curiozitate, în pofida receptării – destul de rar, de-a lungul celor câteva decenii care au trecut de la experimentele lui Raudive – a unor transmisii prin televizor, telefon sau computer personal.

Totuşi, înainte să moară, dr. Willis Hartman, fost profesor la facultatea de inginerie Stanford şi preşedinte al Institutului de Ştiinţe Noetice (IONS) din California, a elogiat activitatea lui Macy şi a celorlalţi cercetători ITC, afirmând că acest domeniu este o mare provocare pentru ştiinţa modernă. În mod ironic – şi poate e firesc să fie aşa – un recent contact ITC cu o fiinţă angelică arată că Harman, care şi-a făcut deja tranziţia, „intenţionează să colaboreze strâns cu grupul [spiritual] care încearcă să intre în contact cu Mark Macy”.

Macy şi colegii săi cercetători de la INIT şi-au unit eforturile şi încearcă să analizeze fenomenul ITC cu mijloace ştiinţifice, implicând cercetători de la IONS şi Monroe Institute, două reputate organizaţii americane, bine cunoscute pentru cercetările întreprinse în domeniul ştiinţelor de frontieră.

Vor putea ei, oare, cu ajutorul foştilor lor colegi care au trecut dincolo, să demonstreze, odată pentru totdeauna, faptul că, şi după moarte, conştiinţa umană continuă să existe? Timpul ne-o va spune.

Deocamdată, Macy îşi monitorizează în mod regulat multitudinea de receptori radio multibandă şi încearcă să familiarizeze cât mai multe persoane cu fenomenul ITC, organizând prezentări şi şedinţe de lucru şi editând diverse publicaţii. Consideră că dacă vor reuşi, el şi ceilalţi, să capteze imagini, voci şi mesaje scrise din lumea de dincolo, ITC ar putea deveni, în ultimă instanţă, un canal prin care să primim iubire şi înţelepciune de la cele mai înalte niveluri spirituale, ceea ce ne-ar putea ajuta să găsim o cale rapidă şi pozitivă de a transforma lumea. Să sperăm că aşa va fi.

39. **Experienţa apropierii morţii**

De ce a dat greş ştiinţa?

P. M. H. Atwater

Nimeni nu poate spune ce se întâmplă în apropierea morţii, cu excepţia celui care a trăit o astfel de experienţă. Astfel, scopul cercetării din domeniul acestui tip de experienţă, de apropiere a morţii, este acela de a-i identifica elementele şi tiparele, efectele şi implicaţiile, într-o încercare de a înţelege cum şi de ce are loc acest fenomen, ce este el şi ce se poate înţelege din el – în special în măsura în care acesta are legătură cu analiza existenţei şi a posibilităţii existenţei vieţii după moarte.

Ceea ce este prezentat astăzi în filme, spectacole de televiziune şi cărţi de popularizare ca fiind „experienţa în apropierea morţii", seamănă foarte puţin cu fenomenul real. Producătorii de filme documentare, spre exemplu, au ales o prezentare mitologică a ceea ce cred ei că doreşte publicul să vadă, care să-i contrazică pe detractorii de meserie (care nu au făcut niciodată nicio muncă de cercetare în domeniu şi care, practic, habar nu au despre ce vorbesc), în loc să prefere abordarea de profunzime a descoperirilor esenţiale – în special a celor care contrazic scenariul standard de „lumină divină".

Fig. 39.1. Un detaliu din Ascensiunea către Empiric, pictată de Hieronymous Bosch la sfârşitul secolului al cincisprezecelea sau începutul secolului al şaisprezecelea. Pictura pare să anticipeze anumite relatări moderne despre experienţa apropierii morţii.

Sute de persoane pretind acum că ar fi experţi în domeniu, deşi au foarte puţine elemente pentru a-şi argumenta afirmaţiile, cu excepţia a cinci-şase interviuri cu supravieţuitori ai unor astfel de experienţe, un prânz luat cu cercetătorul lor preferat şi ceva literatură. Avalanşa de cărţi la modă şi de oratori carismatici, care există în prezent, se auto-alimentează, fără să reuşească măcar o dată să răspundă la întrebarea cea mai importantă dintre toate: ce se întâmplă dacă informaţiile despre experienţa apropierii morţii sunt incomplete sau înşelătoare?

Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie să re-evaluăm premisele studiilor privind experienţa apropierii morţii şi metodologia folosită pentru a se ajunge la ele.

Cercetările cu privire la acest fenomen au debutat acum mai bine de 150 de ani, dar nu au devenit o disciplină ştiinţifică discretă decât după ce Dr. Raymond A. Moody Jr. a consacrat termenul „experienţa apropierii morţii" şi a publicat prima sa carte, *Viaţă după Viaţă*, în 1975. În 1980, Kenneth Ring, doctor în filosofie, a deschis larg porţile cercetării serioase verificând din punct de vedere ştiinţific activitatea lui Moody şi publicând cartea V*iaţa după Moarte*.

Prin acest efort, a fost stabilit modelul clasic al experienţei apropierii morţii. În continuare, sunt prezentate cele opt elemente de bază ale modelului (descrierile îmi aparţin):

1. *O senzaţie de plutire şi decorporalizare*, urmată adesea de o experienţă extra-corporală, în timpul căreia se vede şi se aude tot ceea ce se petrece în jurul corpului părăsit.
2. *Trecerea printr-un tunel sau gaură întunecate*, ori contactul cu un alt tip de întuneric, adesea însoţit de o senzaţie de mişcare sau accelerare. Poate fi auzit sau simţit „vântul".
3. *Ascensiunea către o lumină de la capătul întunericului* – o lumină de o incredibilă strălucire, care dă o senzaţie de pace plină de dragoste – şi, posibil, vederea, în acea lumină, a unor persoane decedate sau a unor animale, plante, peisaje sălbatice sau chiar a unor oraşe.
4. *Mesaje de întâmpinare din partea unor voci prietenoase, a unor oameni sau entităţi*, care pot fi străini, persoane apropiate sau personaje religioase. Salutului îi poate urma o conversaţie; pot fi transmise informaţii sau anumite mesaje.
5. *Asistarea la un rezumat panoramic al propriei vieţi*, de la naştere către moarte sau în ordine inversă, uneori sub forma retrăirii vieţii şi nu doar prezenţa, ca spectator, la un fel de rezumat. Viaţa persoanei respective poate fi văzută integral sau doar parţial. Acest element este de obicei însoţit de sentimentul sau nevoia de a evalua reuşitele şi eşecurile din timpul vieţii şi de a stabili ce lecţii au însemnat ele. La acest proces pot asista sau pot oferi sfaturi şi alte entităţi.
6. *O percepţie neobişnuită a dimensiunilor temporală şi spaţială,* descoperirea faptului că timpul şi spaţiul nu există, dispariţia nevoii de a recunoaşte oricare dintre aceste criterii de măsurare a vieţii ca fiind valabile sau necesare.
7. *Lipsa dorinţei de a reveni în planul terestru*, dar, invariabil, urmată de conştientizarea faptului că, fie sarcina pe Pământ a

respectivului nu a fost îndeplinită, fie că acela are de dus la bun sfârşit o anumită misiune înainte de a putea părăsi planul terestru.

8. *Dezamăgirea de a fi readus la viaţă*, adesea însoţită de senzaţia unei nevoi de micşorare sau chircire, pentru a putea încăpea din nou în corpul fizic. Poate exista o senzaţie de neplăcere, chiar furie sau lacrimi, când persoana respectivă realizează că a revenit în trupul său şi nu se mai află de Cealaltă Parte.

Dat fiind că în majoritatea experienţelor trăite în apropierea morţii sunt pomenite cam cinci dintre aceste elemente, cei care este posibil să fi trăit un astfel de episod sunt nedumeriţi. Acest lucru a dat naştere - în rândul celor care fie participă la întrunirile locale ale Asociaţiei Internaţionale pentru Studii privind Experienţele Trăite în Apropierea Morţii (IANDS) fie la cele ale afiliaţilor IANDS din Statele Unite, Canada sau alte ţări din lume – unei obiecţii importante, şi anume: *Ceea ce li s-a întâmplat lor nu se potriveşte „modelului clasic”*. Acestor experienţe li se aplică mai degrabă modelul elaborat de mine, explicat mai jos.

Neştiind nimic despre studiile legate de experienţele trăite în apropierea morţii atunci când am început propriile mele cercetări, în 1978, am izolat patru tipuri distincte de astfel de experienţe. Elementele erau similare celor care formează modelul clasic, dar tiparul aplicabil era diferit, existând factori psihologici subtili care păreau să influenţeze cumva fiecare tip – ca şi cum, pe lângă perspectiva vieţii după moarte, mai acţionau şi alte forţe.

Concluziile mele au rezistat, de atunci, de-a lungul anilor, indiferent de vârsta, educaţia, epoca, religia sau cultura unui anumit individ. În *Dincolo de Lumină*, am abordat pe larg acest subiect, dedicând un capitol separat fiecăruia dintre cele patru tipuri, precum şi experienţei trăite în apropierea morţii, anomaliilor şi profilului efectelor psihologice şi fiziologice pe care le-am identificat în urma cercetărilor întreprinse de mine.

În continuare, vă prezint o versiune succintă a celor patru modele de experienţă trăită în apropierea morţii pe care le-am descoperit.

- *Experienţa iniţială (o introducere în alte realităţi)*: implică elemente cum ar fi un neant primitor, un întuneric plin de viaţă, o voce prietenoasă, o scurtă experienţă extracorporală şi/sau o

vizită de un anumit fel. Experimentată de obicei de persoanele care par să aibă cel mai puţin nevoie de dovezi privind supravieţuirea, sau care nu pot îndura prea mult zbucium în viaţa lor, la un moment dat. Adesea, aceasta devine o experienţă de început sau o introducere către alte căi de percepere şi recunoaştere a realităţii.

- *Experienţa neplăcută şi/sau de Iad. (O oportunitate pentru purificarea interioară şi pentru auto-analiză)*: O întâlnire cu un gol ameninţător, cu un purgatoriu sumbru, creaturi înspăimântătoare ale întunericului sau ale unui purgatoriu de iad, ori cu scene de o indiferenţă surprinzătoare şi neaşteptată, chiar „bântuiri" din trecutul celui în cauză. Experienţă trăită de obicei de cei care par să-şi fi reprimat profunde sentimente de vinovăţie, de teamă şi de mânie şi/sau de către cei care se aşteaptă la vreo pedeapsă sau disconfort după moarte.
- *Experienţa plăcută şi/sau paradiziacă (Sentiment de siguranţă şi de încredere în sine)*: Scene plăcute, cu minunate reuniuni de familie cu cei care au murit deja; imagini liniştitoare ale unor personaje religioase/entităţi luminoase/îngeri; confirmarea faptului că viaţa are importanţă; dialoguri constructive şi pline de inspiraţie. Poate include o trecere în revistă a vieţii; sfaturi personale şi/sau dezvăluirea unor secrete de familie; experimentată de obicei de către cei care au cea mai mare nevoie să ştie cât de iubiţi sunt, cât de importantă este viaţa şi cum absolut fiecare efort are un scop în planul general al lucrurilor.
- *Experienţa transcendentală (o introducere în realităţi alternative şi în stări expansive de mai mare profunzime)*: dimensiuni din afara spaţiului terestru şi scene dincolo de cadrul de referinţă al persoanei; include adesea revelarea unor adevăruri superioare. Se încadrează rar într-un anumit tipar imagistic; se axează pe probleme sociale şi evoluţioniste, nu pe preocupări personale; experimentată de obicei de către cei care sunt pregătiţi pentru o provocare intelectuală şi/sau de persoanele care sunt cele mai apte să utilizeze (indiferent în ce măsură) adevărurile care le sunt împărtăşite.

Pentru anumite persoane este posibilă trăirea tuturor celor patru tipuri într-o singură experienţă, ori apariţia a două sau mai multe tipuri în diverse combinaţii şi chiar trăirea celor patru de-a lungul unei serii de episoade pe

parcursul vieţii persoanei respective. În general, însă, fiecare reprezintă un tip de experienţă distinct, trăit o singură dată.

Propriilor mele încercări de clarificare a naturii experienţei trăite în apropierea morţii li se adaugă, mai ales în ultimii ani, un efort concertat din partea altor cercetători ai fenomenului, pentru „lămuriri" privind *procentul de incidenţă* al acestuia. Majoritatea sondajelor derulate în trecut de diverse reviste şi organizaţii, nu au fost realizate după nişte criterii ştiinţifice şi nici măcar după unele de încredere. Problema o reprezintă întrebările ambigue, care alterează răspunsurile. Rezultatul: supraestimări care se bazează mai degrabă pe dorinţe decât pe vreun element cât de cât verificabil.

Sondajul aplicat astăzi, care a generat o estimare de circa 1,5 milioane de experienţe trăite în apropierea morţii în Statele Unite (sau 5% din totalul populaţiei) a fost derulat de către *U.S. News & World Report* în 1997. Cu toate acestea, cifra cea mai aproape de adevăr, potrivit raportărilor actuale privind cazurile reale este, în Statele Unite, Olanda şi Germania, de 4 procente (adică 11 milioane în Statele Unite). Ceea ce este extrem de interesant pentru cercetători este faptul că cifra de 4 procente pentru populaţia generală se verifică şi în alte ţări. Din această cauză, cercetătorii scad procentajele pe care le indică. Unele referinţe: cercetare aleatorie în Germania (Schmied et al.), derulată în 1999, şi sondajul Gallup iniţial, derulat în 1982.

Pentru persoanele care au fost aproape de moarte, au fost pe punctual să moară sau chiar au murit şi apoi şi-au revenit sau au fost resuscitate, estimarea la o treime, care era folosită înainte pentru a indica proporţia celor care vor trăi o astfel de experienţă este de asemenea exagerată. Cifra ar fi mai apropiată de 12, putând ajunge până la 20%.

Adevărata problemă aici, însă, o constituie copiii. Nu a existat niciodată niciun fel de cercetare care să vizeze copiii care trăiesc o asemenea experienţă. De regulă, în elaborarea sondajelor se porneşte de la presupunerea că o atare experienţă are loc în perioada adultă. Activitatea preliminară a lui Melvin Morse, medic pediatru în statul Washington, sugerează că cifra este, în cazul copiilor, mai apropiată de 70% - mai mult decât dublul cifrei adulţilor. Dat fiind faptul că activitatea lui Moore nu a fost încă repetată, nu pot fi trase deocamdată concluzii cu privire la semnificaţia acestor discrepanţe. Se poate spune că experienţele de acest gen se înmulţesc. Ceea ce nu se poate spune cu un grad rezonabil de certitudine este ritmul în care se întâmplă acest lucru.

Pentru a înţelege mai bine prin ce diferă activitatea mea de cea a altor cercetători, ar putea fi util de ştiut care este rolul meu în mecanismul general. În 1978, Elizabeth Kübler-Ross m-a identificat drept supravieţuitor

al unei astfel de experienţe şi mi-a descris deja celebrul model. Ea nu a pomenit niciodată despre Raymond Moody sau despre cartea sa, iar eu nu am auzit despre el decât în 1981, când Kenneth Ring a cumpărat relatarea publicată de mine, *Am murit de trei ori în 1977* şi m-a căutat la telefon.

În timpul unei vizite de o noapte, a fost surprins să afle că cercetam independent acest tip de experienţă şi efectele sale şi strânsesem un mare volum de material. (Relatarea publicată de mine a fost reactualizată între timp, fiind disponibilă, în prezent, pe situl meu, la recomandarea lui Ring). Am devenit colaborator la revista *Semne Vitale*, o publicaţie a nou-înfiinţatei Asociaţii Internaţionale pentru Studii privind Experienţele Trăite în Apropierea Morţii, unde am început să împărtăşesc o parte din observaţiile pe care le făcusem, observaţii care au devenit, mai apoi, cartea *Revenind la Viaţă*.

Niciodată nu am intenţionat şi nu m-a preocupat să verific sau să contest munca altcuiva. Misiunea mea, aşa cum mi s-a arătat în timpul celei de-a treia experienţe pe care am trăit-o în apropierea morţii, era aceea de a aduce un strop de lămurire şi de perspectivă în legătură cu acest fenomen şi de a verifica validitatea revelării sale.

Astfel, am devenit lucrător de teren, specializat în interviuri, observaţie şi analiză. Verific în mod încrucişat absolut tot ceea ce fac, de patru ori, cu patru oameni diferiţi din diferite zone ale ţării, ca să mă asigur că percepţia nu-mi va fi afectată de nici o umbră de subiectivism personal, în calitate de supravieţuitor al unei experienţe de acest gen. Pentru mine chestionarele sunt ceva auxiliar, le folosesc doar pentru a examina mai amănunţit anumite aspecte ale stărilor din preajma morţii. Toate demersurile mele sunt originale. Atunci când este posibil, îi intervievez nu numai pe cei care au trăit experienţa dar şi alte persoane relevante. Această activitate a devenit o profesie full-time începând cu 1978, pe lângă locul meu de muncă obişnuit, care m-a ajutat să îmi achit cheltuielile.

Până astăzi, am intervievat peste 3.000 de subiecţi adulţi care au trăit o astfel de experienţă şi 277 de subiecţi copii, fără a-i lua în calcul pe prieteni şi pe cei apropiaţi. Această cifră se dublează dacă se iau în considerare şi interviurile pe care le-am derulat între 1966 şi 1976, într-un efort de înţelegere a stărilor de conştiinţă modificată şi a experienţelor de transformare mistică şi spirituală.

În cercetarea mea privind stările trăite în apropierea morţii, de obicei nu folosesc metoda standard de grup orb-dublu/de control pe care o aplică majoritatea profesioniştilor, întrucât nu am încredere în ea. Selectarea iniţială prin această metodă, fie ea personală fie prin telefon, depinde de întrebări care folosesc termeni ce anticipează şi induc răspunsul subiectului,

în sensul că anumite întrebări tind să determine nişte răspunsuri previzibile. Majoritatea acestor chestionare sunt concepute în acelaşi format, vizând confirmarea sau infirmarea unui singur model – cel clasic.

Cu siguranţă, atunci când toată lumea aplică stilul şi instrumentele clasice de cercetare, se pot face comparaţii mai relevante şi mai precise. Iar acest lucru este de dorit la un anumit nivel. Dar ce se întâmplă dacă rezultatele iniţiale sunt incomplete sau, poate, influenţate în sensul unei preferinţe – fie a cercetătorului fie a subiectului – conştiente sau subconştiente?

Nu intenţionez să critic aici pe nimeni, întrucât ştiu cât de sinceri sunt şi de câtă dăruire dau dovadă majoritatea subiecţilor şi cercetătorilor şi cât de dificil este să rămâi obiectiv. Cu toate acestea, este momentul să admitem că:

- În primii ani de cercetare în acest domeniu nu s-au făcut niciun fel de paşi pentru cercetarea privind experienţele de iad şi/sau cele neplăcute.
- Persoanele care au avut astfel de experienţe şi care întâlnesc dificultăţi în a accepta sau a asuma experienţa au fost, mult timp, pur şi simplu ignorate.
- Sunt foarte puţini cei care au raportat vreodată componenta tunel, însă tunelul a fost şi este în continuare considerat caracteristic pentru acest fenomen.
- S-a acordat doar rareori atenţie episoadelor care nu implicau lumina, chiar dacă acestea erau la fel de intense şi de marcante ca şi cele luminoase.
- Gama completă a efectelor psihologice şi fiziologice a rămas nerecunoscută timp de mai bine de un deceniu.
- S-a presupus că scenariile copiilor sunt similare cu cele ale adulţilor – şi cu răspunsuri similare - până când cercetări recente au demonstrat contrariul.
- Tentativele de sinucidere care au avut loc după astfel de experienţe nu s-au finalizat.
- Corelarea dintre experienţa de viaţă şi ceea ce se întâmpla în preajma morţii – ideea că ceea ce s-a petrecut era necesar - a fost în general trecută cu vederea, în favoarea opiniei că stările din apropierea morţii erau un fenomen distinct.

Atât factorul preferenţial (a vedea într-o experienţă ceea ce vrem să vedem) cât şi abordarea patologică (crezând că este o problemă pe care o putem diseca, la fel ca în cazul bolii de inimă) eşuează dramatic în încercarea de a

trata dinamica extrem de complexă a unei experienţe trăite în apropierea morţii.

Astăzi, în aproape toate disciplinele, studiile anterioare sunt contrazise sau reinterpretate, nu din pricină că autorii din trecut nu gândeau, ci pentru că cercetările lor nu acopereau o sferă suficient de largă pentru a cuprinde întregul domeniul de interes. Dat fiind că deja am pomenit despre boala de inimă, daţi-mi voie să o folosesc drept exemplu. Ştim, acum, că modelul iniţial pentru tratamentul bolii de inimă era greşit – sursa sa iniţială provenea de la cercetări efectuate pe bărbaţi. Atunci când femeile au fost şi ele studiate separat, s-au descoperit diferenţe importante între felul în care reacţionează persoanele în funcţie de sex – lucru care a condus la elaborarea unui model de tratament mult mai eficient.

Nu sugerez că stările din preajma morţii sunt în vreun fel patologice, dar *spun* că se aplică aceleaşi premise... Trebuie să ne lărgim baza de cercetare. Foarte puţini realizează că Sigmund Freud, fondatorul psihanalizei, şi-a formulat teoriile tratând douăzeci şi doi de pacienţi. Faptul că omenirea este înnobilată şi spiritualizată, prin însăşi natura sa, s-a pierdut în investigaţiile sale, care se concentrau asupra pornirilor întunecate, animalice pe care le prezentau aceşti douăzeci şi doi de pacienţi. La fel ca în cazul bolii de inimă, un model cu parametri limitaţi a fost acceptat ca fiind real pentru toată omenirea. De-a lungul timpului, au fost mai mulţi oameni care au avut de suferit de pe urma distorsiunilor teoriei lui Freud, decât au fost cei pe care i-a ajutat.

Studiile privind experienţele din apropierea morţii s-au aflat în aceeaşi situaţie, cu tendinţa de a se baza prea mult pe o singură metodologie. Cercetarea empirică poate fi condusă prin mai multe abordări diferite, iar eu o consider pe a mea ca fiind una dintre ele. Descoperirile din trecut, în domeniul studiilor privind subiectul nostru sunt demne de laudă, dar e nevoie de observatori/analişti asemenea mie pentru a identifica infinitatea de detalii pe care studiul pe grupuri de control nu le poate descoperi. Dacă suntem meniţi să înţelegem vreodată fenomenul ce se petrece în apropierea morţii, trebuie să îl examinăm la 360 de grade. Mai puţin este de neacceptat.

De exemplu, de ce ne bazăm în continuare pe investigatori medicali în sălile de operaţii pentru verificarea fenomenului, deşi subiectul principal nu îl reprezintă „moartea în timpul operaţiei”, nici în cazul adulţilor nici în cel al copiilor? Aceasta a reprezentat o alegere de înţeles în primii ani de cercetare, dar spitalele moderne apelează tot mai mult la un nou medicament, care provoacă amnezia pacienţilor. Este numărul de cazuri de experienţe trăite în apropierea morţii în scădere, aşa cum sugerează un studiu recent? Sau sunt pacienţii, pur şi simplu, incapabili să îşi amintească

experienţa, din pricina noului medicament? Dacă vrem cu adevărat să căutăm subiecţi în incinta unui spital, de ce nu „stăm la pândă” în secţiile de urgenţă? Majoritatea cazurilor pe care le-am studiat şi care au implicat copii, de exemplu, au fost provocate de înec şi de sufocare, nu de operaţii.

Ca să fiu corect, metoda de cercetare a grupului de control, dezvoltată acum circa o sută de ani, constituia o modalitate de încredere pentru a studia efectul unui agent unic acţionând asupra unei boli unice, care avea o cauză unică. Dar acea metodă devine ineficientă atunci când explorăm aspecte complexe, cum ar fi transformarea conştiinţei.

Charles Tart, doctor în filosofie, numeşte acest abuz „scientism”. Tart, cunoscut pe plan internaţional pentru experimentele sale cu stări modificate ale conştiinţei – şi unul dintre fondatorii psihologiei transpersonale - este autorul a două lucrări clasice din domeniul studiilor privind conştiinţa: *Stări modificate ale conştiinţei* şi *Psihologii transpersonale.* După Tart, sarcina ştiinţei este aceea de a ne oferi informaţii prin care să înţelegem experienţele de viaţă. Scientismul, pe de altă parte, exprimă în termeni rigizi şi dogmatici ce este şi ce ar trebui să fie realitatea.

Tart identifică un adevărat sceptic drept o persoană care caută adevărul – rezistând tentaţiei de a stabili o finalitate - şi pe pseudo-sceptici drept cei care insistă pe o anumită cale a adevărului, pe o singură realitate. Tart ne reaminteşte că ştiinţa a evoluat din filosofie şi că este rezultatul tendinţei de a pune totul sub semnul întrebării.

În primăvara anului 1999, la editura Three Rivers Press din New York a apărut cartea mea, *Copiii noului Mileniu.* Datorită unor probleme legate de publicarea sa, a fost înlocuită în 2003 de *Noii copii şi experienţele trăite în apropierea morţii*. Aş vrea ca lumea să ştie despre această schimbare, deoarece cartea constituie un studiu amplu al unor astfel de cazuri în rândul copiilor, incluzându-i pe copiii mici şi pe bebeluşi şi, pe de altă parte, al modului în care aceste experienţe îi afectează pe cei mici, în special în momente esenţiale ale dezvoltării creierului.

Această informaţie este importantă. Cartea abordează şi subiectul „copilului nou” care se naşte în prezent –copiii din „satul nostru global” care nu se aseamănă prea mult cu cei din generaţiile trecute. *Noii copii şi experienţele trăite în apropierea morţii* îndeamnă publicul să gândească, iarăşi şi iarăşi, nu doar la studiile privind apropierea morţii, dar şi la noi înşine ca fiinţe umane, la ceea ce credem că suntem şi spre ce credem că ne îndreptăm – o evoluţie care continuă să se joace de-a v-aţi ascunselea cu viitorul nostru. Este o carte plină de surprize.

40. **Reîncarnarea**

Este religia singurul motiv pentru care credem, sau există şi alte dovezi, de natură mai ştiinţifică?

Ian Lawton

Toată lumea ştie că multe religii orientale conţin, în esenţa lor, doctrina reîncarnării. Ea nu se regăseşte explicit în vechile texte vedice, deşi filosofia lor poate fi uneori obscură şi unii savanţi afirmă că ideea trebuie să fi existat în gândirea vedică – conceptul este, cu siguranţă, o piatră de temelie a religiei hinduse, care a luat naştere din acea filosofie. Prin contrast, atunci când Buddha a continuat cu învăţăturile sale în afara curentului principal al credinţei hinduse, el s-a exprimat în mod deliberat vag cu privire la ideea reîncarnării, în mod indiscutabil pentru a-i îndepărta pe adepţii săi de stricteţea sistemului hindus al castelor şi de presupunerea că se vor renaşte mereu şi mereu în sânul aceleiaşi comunităţi. Din nefericire, ambiguitatea sa a ajuns să fie venerată în doctrina *anatta*, sau „fără ego/suflet", conform căreia karma cuiva se credea a fi adăugată în recipientul universal al individului după moartea sa, în timp ce sufletul nu supravieţuia ca entitate distinctă.

În ciuda acestui pas înapoi, ezoterismul occidental are o lungă tradiţie de credinţă în reîncarnare – aşa cum am arătat în cea de-a doua carte a mea, *Geneza dezvăluită*. Credinţa în reîncarnare era fundamentală atât pentru ermetici cât şi pentru napoleonieni – dar, interesant, nu şi pentru gnostici sau pentru egiptenii antici, de la care se crede că derivă mare parte a acestei gândiri. Şi, până în ziua de astăzi, reîncarnarea continuă să fie o piatră de temelie a cabalismului - deşi, iarăşi, iudaismul din care acesta a răsărit nu o încorporează în mod explicit - precum şi a mişcării rozicruciene.

Dar toate aceste moduri de abordare a lumii se bazează, practic, la fel ca orice altă religie importantă, pe înţelepciunea textelor sacre. Cred că mulţi oameni din lumea modernă ar ajunge să înţeleagă că înţelepciunea relevată poate conţine distorsionări oribile, indiferent cât de mult ar susţine contrariul discipolii oricăreia dintre ele. De aceea, la începutul celui de-al douăzeci şi unulea secol, trebuie oare ca, în căutarea adevărurilor spirituale, să continuăm să ne bazăm pe vechea înţelepciune dezvăluită? Răspunsul este un nu categoric.

Cercetarea modernă din domeniul reîncarnării are două surse principale. Prima o constituie regresia la o viaţă trecută; a doua, o reprezintă

copiii care îşi amintesc în mod spontan vieţi trecute. Şi, înainte ca cineva mai înclinat spre scepticism să mă acuze de prozelitism în slujba mişcării New Age, ar trebui să subliniez că eu m-am aşteptat, la rândul meu, ca această afirmaţie să fie uşor de contestat printr-o investigaţie ştiinţifică, riguroasă şi adecvată.

Dar atunci când am început eu însumi să investighez, am descoperit că greşeam cum nici nu se putea mai tare. De fapt, explicaţiile materialiste ale acestui fenomen sunt inadecvate şi reducţioniste, ele concentrându-se asupra cazurilor mai slabe, fără să încerce să le atace pe cele mai solide. Ar trebui, de asemenea, să accentuez faptul că profesioniştii care au deschis drumul în cercetarea din aceste domenii în anii 1960 şi 1970, au fost psihologi şi psihiatri cu pregătire ştiinţifică, majoritatea fiind sceptici sau atei.

Elementele esenţiale în folosirea regresiei la o viaţă trecută ca dovadă a reîncarnării, se bazează pe situaţii care se încadrează în două categorii. Prima, şi cea mai evidentă, este cea a cazurilor care oferă detalii istorice, care nu numai că sunt verificabile, dar sunt şi obscure, în sensul că nu ar fi putut fi obţinute prin mijloace normale – acelea în care posibilitatea unei înşelăciuni deliberate, adică singura care ar putea constitui un motiv de contestare a acestor cazuri, este atât de neînsemnată, încât nici nu trebuie luată în seamă.

Punctul meu de vedere este susţinut de trei exemple.

Gwen McDonald, o femeie australiană care nu a călătorit niciodată în afara ţării, a regresat, sub supravegherea psihologului Peter Ramster, un adevărat pionier în domeniu. Ea şi-a aminit detalii amănunţite despre viaţa unei fete pe nume Rose Duncan, care a trăit în Glastonbury, în secolul al optsprezecelea. Atunci când subiectul a fost investigat în amănunt în Anglia, de către o echipă australiană de filmare şi în condiţii de control total, toate detaliile au fost confirmate de istorici şi de localnici; printre acestea, nume obscure sau foarte vechi de locuri şi de oameni, expresii căzute în uitare din dialectul local şi amănunte despre case şi diverse alte clădiri, aşa cum erau ele în secolul al optsprezecelea.

Şi mai uimitoare a fost insistenţa femeii în a afirma că a fost dusă într-un bordei, ale cărui pietre de pardoseală fuseseră furate din Abaţia Glastonbury. Una dintre dale avea o gravură obscură, pe care ea a schiţat-o, pe când se afla încă la Sidney. A condus echipa către ceea ce devenise un coteţ ruinat pentru găini, unde au fost nevoiţi să cureţe dejecţiile adunate de-a lungul atâtor ani de zile. Şi au găsit gravura, exact aşa cum o desenase ea.

Un alt subiect al lui Ramster a fost Cynthia Henderson, care a fost dusă în Franţa de aceeaşi echipă care realiza filme documentare. Ea şi-a amintit viaţa unei tinere fete din aristocraţie, pe nume Amélie de Cheville,

care a trăit în secolul al optsprezecelea. Nu numai că a condus echipa către un castel în ruine, lângă Flers, în Normandia – pe care îl descrisese înainte de a pleca din Australia drept căminul său - dar, în transă fiind, a vorbit fluent în franceza arhaică a epocii, cu un accent perfect, lucru verificat de un localnic ce fusese chemat în mod expres pentru a o verifica.

Odată ieşită din transă, nu a fost capabilă să îşi amintească mai mult de câteva cuvinte comune din limba franceză, reţinute după nu mai mult de două luni de studiu, pe când avea doisprezece ani.

Cel de-al treilea caz este cel al unei casnice din Ţara Galilor, pe nume Jane Evans, care a regresat în direct, la televizor, sub supravegherea lui Arnall Bloxham. Ea şi-a amintit viaţa trăită în cadrul unei comunităţi de evrei persecutaţi din York, în secolul al doisprezecelea şi circumstanţele care au condus la refugiul unui grup de evrei, printre care şi ea, în cripta unei biserici locale, loc în care au fost până la urmă descoperiţi şi masacraţi.

Profesorul Barrie Dobson, un expert în istorie evreiască la Universitatea York, a fost chemat pentru a-şi spune părerea. Din descrierile oferite de Jane Evans, el a stabilit că biserica la care s-a referit trebuie să fi fost St. Mary's, Castlegate. Era însă o problemă –nu exista nicio criptă. După câteva luni, când nişte lucrători renovau biserica, au descoperit o criptă care fusese zidită. Odată deschisă, au găsit înăuntru rămăşiţe umane datând din secolul al doisprezecelea.

Cealaltă modalitate prin care regresia la o viaţă anterioară oferă dovezi impresionante cu privire la reîncarnare, o constituie acele cazuri care implică efecte terapeutice semnificative. Mulţi terapeuţi, adevăraţi pionieri în domeniu, au descoperit această tehnică mai mult sau mai puţin accidental, adesea după regresia pacienilor până la vârsta copilăriei. Comenzile imprecise sunt interpretate literal de către cei aflaţi în stare de hipnoză. Atunci când li se cere, de exemplu, „să meargă şi mai mult înapoi", ei încep să descrie evenimente care nu pot avea nicio legătură cu viaţa lor actuală.

Intrigaţi, respectivii terapeuţi au continuat cu experimentele, descoperind că anumite afecţiuni psihice şi psihosomatice care nu putuseră, practic, să fie vindecate timp de ani de zile, au fost cu desăvârşire înlăturate, uneori după numai câteva şedinţe de terapie prin regresia la vieţile trecute – şi fără să aibă importanţă dacă pacientul sau, de altfel, terapeutul, credeau în reîncarnare. Această experienţă universală este cea care i-a convins pe acei deschizători de drumuri că nu era vorba despre un simplu efect placebo şi că reîncarnarea este o realitate.

Să ne întoarcem acum la copiii care îşi amintesc, în mod spontan, vieţile lor anterioare, fără să se afle în stare de hipnoză. Psihologul american Ian Stevenson, de la Universitatea din Virginia, a fost, timp de mai mulţi ani,

un exemplu aproape unic în acest domeniu; de-abia acum începe să aibă parte de recunoaşterea pe care o merită cu prisosinţă. Multe dintre cazurile sale implică detalii ce pot fi verificate, atât de obscure încât nu ar fi putut fi obţinute prin mijloace obişnuite, decât dacă ar fi fost vorba despre înşelătorii deliberate. Metodologia lui Stevenson a fost utilizată în mod special pentru a depista acest tipar, împreună cu alte eventuale tipare suspecte.

Iată unul dintre cazurile sale impresionante: Swarnlata Mishra îşi amintea, începând de la o vârstă fragedă, detalii despre viaţa unei alte fete indiene, pe nume Biya Pathak, care locuise într-un alt oraş, la o oarecare distanţă de căminul ei actual şi a cărei familie a fost, până la urmă, localizată. Stevenson a descoperit că, în ansamblu, Swarnlata a oferit patruzeci şi nouă de detalii despre viaţa ei anterioară, dintre care doar câteva puteau fi considerate imprecise, optsprezece dintre acestea fiind oferite înainte de orice fel de contact între cele două familii.

Fig. 40.1. Dr. Ian Stevenson, a cărui activitate deschizătoare de drumuri în domeniul reîncarnării furnizează dovezi uimitoare privind nemurirea sufletului.

Printre acestea se număra identificarea membrilor fostei familii, uneori chiar în timp ce era direcţionată greşit, în mod intenţionat; rostirea unor porecle puţin cunoscute; ba chiar spunându-i fostului ei soţ că acesta luase douăsprezece mii de rupii din cutia ei cu bani – lucru cunoscut doar de cei doi.

Există o posibilă explicaţie pentru toate aceste dovezi, explicaţie care nu ar implica reîncarnarea, şi anume că toţi subiecţii au acces la o memorie sau conştiinţă universală şi că vieţile trecute pe care ei le accesează nu le aparţin indivizilor studiaţi. Dar există două motive puternice pentru a pune la îndoială această teorie. În primul rând, dacă aşa ar sta lucrurile, nu s-ar fi putut obţine efecte terapeutice. În al doilea rând, majoritatea cazurilor de regresie la o viaţă anterioară arată legături karmice foarte clare între vieţi, legături personale şi individuale.

Acest lucru nu este nicăieri mai evident ca în cele mai neobişnuite cazuri investigate de Stevenson, acelea ale copiilor născuţi cu semne din naştere şi deficienţe mai neobişnuite. Investigând raporturile post-mortem şi altele, el a descoperit că o parte dintre aceste deficienţe corespund exact rănilor care au ucis personalitatea anterioară a copilului, cu privire la care s-au descoperit şi alte informaţii, ce puteau fi verificate.

Cealaltă posibilitate pomenită adeseori – deşi se bazează pe reîncarnare – este aceea că toţi subiecţii respectivi sunt conectaţi la o

memorie ancestrală, transmisă prin intermediul genelor. Dar, din nou, această teorie nu rezistă, din două motive principale. Primul este acela că multe vieţi anterioare sunt apropiate în timp şi, totuşi, presupun cotinente şi chiar rase diferite, într-o epocă în care oamenii nu erau, în general, foarte mobili. Al doilea, este acela că multe dintre cazurile lui Stevenson presupun vieţi pe care le separă numai câţiva ani, în care familiile implicate nu au, lucru demonstrabil, nicio legătură genetică.

Cum se raportează toate aceste dovezi moderne la înţelepciunea trecutului? Desigur, conceptul esenţial, corolar al ideii de reîncarnare, este acela de karma, singurul lucru asupra căruia toate abordările – atât cele antice cât şi cele moderne - cad de acord, este că ne reîncarnăm în mod repetat, pentru a ne face karma să evolueze suficient pentru a ne elibera de „sfera karmică a Pământului" şi a ne „reuni cu sursa". Cu alte cuvinte, pentru a atinge punctul în care am învăţat şi am experimentat tot ce am putut din viaţa pământească, astfel încât să nu mai fie nevoie să ne reîncarnăm în formă fizică – deşi sufletele care au evoluat până la acest nivel pot, desigur, să revină în mod voluntar, pentru a ajuta omenirea să progreseze.

Unul dintre lucrurile interesante despre care cercetarea modernă ne poate spune câte ceva, este natura dimensiunii eterice şi la ce anume ne referim atunci când spunem reunire cu sursa. Descoperim că subiecţii care au regresat nu numai în vieţi anterioare dar şi în viaţa intermediară dintre reîncarnări – iarăşi, sub conducerea unor psihologi şi psihiatri deschizători de drumuri, care acţionau în general independent - au multe de oferit în termeni de înţelepciune spirituală. Şi, amintiţi-vă, aceştia sunt oameni obişnuiţi, provenind de la toate nivelurile sociale, care nu se consideră lideri spirituali şi care nu şi-au propus niciun obiectiv religios sau politic.

Ei vorbesc despre o activitate bogată, variată şi intensă în dimensiunea eterică. Sufletele de pe niveluri diferite de progres sunt pregătite pentru tot felul de lucruri specializate, de la educaţia ca spirit călăuzitor pentru alte suflete, până la experimentele de creare a vieţii prin adaptarea la diferite medii a unor planuri preexistente.

Un element implicit în toată această poveste este acela că în univers există multe alte planete locuite, de forme unele mai fizice decât altele. De aceea, de exemplu, putem evolua suficient pentru a ne reuni cu sursa sau logos-ul pământesc, dar am mai avea o cale lungă de parcurs înainte să putem începe să apreciem, darămite să ne reunim, cu sursa iniţială de creaţie sau puterea universului ca întreg. Am putea, de asemenea, să câştigăm diferite tipuri de experienţă prin reîncarnarea pe alte planete.

Aceasta este mai complexă decât ideea, relativ simplistă, a majorităţii opiniilor legate de reîncarnare, şi anume că, odată ce am terminat cu

Pământul, sursa primordială ne aşteaptă imediat. Unele abordări ezoterice vorbesc despre ierarhii de îngeri şi demoni pe diferite niveluri ale paradisului şi infernului şi aşa mai departe, iar cabala încorporează încercări curajoase de a arăta că dimensiunile eterice sunt multi-stratificate. Dar ele tind să reprezinte abordări mai degrabă rigide şi ierarhice, în timp ce dovezile moderne sunt practice şi eficiente. Ele înlătură o mare parte din ceea ce constituie – cu riscul de a stârni controverse - simple speculaţii generate în timpul procesului.

Pentru a adopta o abordare şi mai practică, trebuie să înţelegem ce înseamnă cu adevărat progresul karmic şi cum să încercăm să îl obţinem. Iarăşi, abordările anterioare ale reîncarnării au adoptat perspective diferite asupra acestui proces. De exemplu, unele dintre filosofiile mai rigide au sugerat că orice fel de karma, fie ea bună sau rea, generează o reacţie care trebuie finalizată – astfel încât, secretul ar fi trăirea vieţii într-un asemenea asceticism, şi respingerea lumii fizice în asemenea măsură, încât să nu mai creezi niciun fel de karma. Din fericire, cercetările moderne sugerează că acesta este un nonsens absolut, bazat pe o premisă îndoielnică, potrivit căreia karma ar fi „acţiune şi reacţiune".

Acest principiu este cel mai evident în perspectiva hindusă, conform căreia, de exemplu, persoanele cu dizabilităţi sunt pedepsite pentru greşeli din vieţile trecute. Poate fi acest lucru adevărat? Dacă ne întoarcem la cazurile lui Stevenson cu semne din naştere şi deficienţe, descoperim că ele ne oferă un indiciu semnificativ, deşi importanţa lor ca repere privind evoluţia dinamică a karmei nu a fost luată în calcul în trecut.

Subiecţii suferă ceea ce pare a fi o pedeapsă fizică în viaţa prezentă, şi totuşi au fost victime nevinovate în viaţa anterioară. Prin ce anume este acest proces karmic unul de acţiune şi reacţiune? Răspunsul, am tras eu concluzia, este că nu e vorba despre asta.

Cercetările moderne privind viaţa intermediară arată că sufletele mai avansate nu numai că derulează treceri detaliate în revistă ale vieţilor lor anterioare, dar le şi planifică pe următoarele. Şi chiar şi atunci când aleg circumstanţe nefavorabile, cum ar fi dizabilităţile fizice sau lipsurile financiare ori afective, o fac pentru a-şi face karma să treacă printr-o experienţă educativă. Dar această cercetare arată şi că sufletele mai puţin avansate ignoră trecerile în revistă şi sfaturile de planificare primite în viaţa intermediară, iar rezultatul este că vieţile lor tind să prezinte tipare repetitive.

Aceasta înseamnă că ei înfruntă în mod repetat circumstanţe adverse similare, dar li se dă o altă oportunitate de a învăţa o lecţie care le-a scăpat în trecut – nu adusă printr-un fel de pedeapsă karmică, sau o dinamică a acţiunii şi reacţiunii. Testul cel mai important constă în asimilarea

corespunzătoare a emoţiilor negative puternice – ura, teama, gelozia, răzbunarea şi aşa mai departe, fie în viaţa reîncarnată, fie în viaţa intermediară, astfel încât să nu mai poarte încărcătura karmică restrictivă.

Nefericiţii din cazurile în care există semne din naştere şi deficienţe par – discutabil, totuşi, în lipsa unei experienţe corespunzătoare privind viaţa intermediară - a fi reţinut, în loc să disperseze, emoţii atât de puternice în viaţa anterioară, încât acestea au afectat trupul următor – deşi defectele ar putea avea rolul constructiv de a atrage atenţia asupra emoţiilor din trecut, care trebuie rezolvate.

Astfel, concluzia cea mai importantă a analizei mele asupra dovezilor moderne este aceea că evoluţia karmică şi karma sunt legate de învăţare şi experienţă, ca două faţete ale aceleiaşi monede. Nu există o lege karmică a acţiunii şi reacţiunii şi, de fapt, acest aspect al înţelepciunii antice este nu numai înşelător, ba are chiar un potenţial negativ.

Un alt domeniu în care mare parte din înţelepciunea trecutului este pusă la îndoială de dovezile moderne, este revelaţia celor din urmă cu privire la măsura în care ne creăm propriile medii în dimensiunea eterică, pe baza propriilor aşteptări şi a nivelului de progresie karmică. Şi nicicând nu este acest aspect mai controversat decât atunci când ne reîntoarcem la ideea de infern şi de demoni. Deşi foarte puţini dintre deschizătorii de drumuri moderni se concentrează asupra posedării demonice, majoritatea descoperă că subiecţii exprimă în unanimitate următoarea perspectivă: că aceste idei reprezintă numai construcţii psihologice umane.

Asta nu înseamnă că ele nu sunt reale pentru anumiţi oameni, şi cu siguranţă cei care se aşteaptă cu adevărat să întâlnească demoni şi stări infernale în viaţa intermediară e posibil să aibă parte de ele. Dar acestea vor fi manifestări fizice create de ei înşişi, fără o validitate permanentă sau fundamentală. Implicaţia este aceea că, dacă încetăm - atât la nivel individual cât şi colectiv - să alimentăm cu energie psihică aceste manifestări fizice, ele se vor dilua şi vor pieri.

Îmi închipui că unii ar putea sugera că această teorie sună foarte bine, dar că însăşi cercetarea şi analiza modernă sunt reducţioniste şi nu reuşesc să surprindă esenţa reală a experienţei spirituale şi a înţelepciunii ezoterice. Accept că, într-o anumită măsură, acest lucru ar putea fi adevărat. Cu siguranţă, practicieni spirituali mai avansaţi ar putea să exploreze domenii aflate mult dincolo de orice analiză relativ simplă.

Dar chiar şi cei care experimentează constructiv cu substanţe halucinogene puternice sau care au experienţă în intrarea în stări de conştiinţă modificate, prin simpla meditaţie, ar face bine să-şi amintească măsura în care ar putea experimenta sau chiar crea construcţii psihice pe

baza propriilor idei preconcepute, ceea ce presupune o valoare fundamentală sau obiectivă serios limitată. În plus, cu o orientare mai practică, dacă se acţionează de la o premisă falsă cu privire la mecanismul karmic, de exemplu, atunci aş spune că până şi aceşti oameni ar trebui să revină la planşeta de proiectare şi să-şi re-evalueze modul de abordare.

Sunt ferm convins că această nouă spiritualitate raţională, pe care cercetarea modernă ne-a pus-o la dispoziţie, ne poate oferi, ca indivizi, o putere imensă şi dacă suntem suficient de mulţi cei care să-i acceptăm preceptele fundamentale, avem o şansă reală să schimbăm în bine viitorul omenirii.

BIBLIOGRAFIE

Introducere

Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Burgess, Anthony. *Portocala mecanică*. New York: Norton, 1967.
Salinger, J.D. *De veghe în lanul de secară*. Philadelphia: Chelsea House Publishers, 2000.
Shermer, Michael. *De ce cred oamenii în ciudăţenii: pseudoştiinţă, superstiţie şi alte lucruri confuze din vremea noastră*. New York, W.H. Freeman, 1997
Vonnegut, Kurt. *Abator cinci*. New York, Delacorte, 1969.

Capitolul 1. Enigma lui Cristos

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt, Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
_____ *Moştenirea mesianică*. New York, Holt, 1987
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*, New York: Doubleday, 2003.
Campbell, Joseph, *Eroul cu o mie de feţe*. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1949.
Conrad, Joseph.*Lordul Jim*. Cambridge, Mass.: R. Bentley, 1920.
Frazer, Sir James. *Creanga de aur*. New York, The Macmillan Company, 1940.
Golb, Norman. *Cine a scris manuscrisele de la Marea Moartă? În căutarea secretelor de la Qumran*. New York, Scribner, 1995
Evanghelia Mariei Magdalena. Tradusă de Jean-Yves Leloup. Rochester, Vt.: Inner Traditions, 2002.
Evanghelia lui Toma. Adnotată şi explicată. Traducere şi adnotări de Stevan Davies. Woodstock, Vt.: Skylight Paths Publishing, 2002.
Kipling, Rudyard. *Omul care a vrut să fie rege*. New York, Farrat, Straus and Giroux, 2005.
Pagels, Elaine. *Evangheliile gnostice*. New York: Vintage, 1989.

Capitolul 2. Similitudini cu mitul lui Osiris

11 Corintienii 5:10.
Cott, Jonathan. *Isis şi Osiris: Explorarea mitului*. New York: Doubleday, 1994.
Ioan 11:25.

Capitolul 3. La răsărit de Qumran

Baigent, Michael şi Richard Leigh. *Înşelătoria Manuscriselor de la Marea Moartă.* New York: Summit Books, 1991.
Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Eisenman, Robert şi Michael Wise. *Descoperirea manuscriselor de la Marea Moartă. Prima traducere şi interpretare a 50 de documente-cheie, ţinute ascunse mai bine de 35 de ani.* New York: Penguin Books, 1993
Gandhi, Vichard R. *Viaţa sfintei Issa*. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 2003.
Golb, Norman. *Cine a scris manuscrisele de la Marea Moartă? În căutarea secretelor de la Qumran*. New York, Scribner, 1995.
Notovitch, Nicolas. *Viaţa neştiută a lui Isus Cristos. Prin intermediul celui care a descoperit manuscrisul, Nicholas Notovitch*. New York: Gordon Press, 1974.
Rig Veda. Traducere de Wendy Doniger. New York: Penguin Classics, 2005.

Capitolul 4. Originile creştinismului într-o nouă lumină

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Fapte 15.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Butz, Jeffrey. *Fratele lui Isus şi pierdutele învăţături ale creştinismului*. Rochester, Vt.: Inner Traditions, 2005.
Emerich, Anne Catherine. *Patimile Domnului nostru Isus Cristos*. Mineola, N.Y.: Dover Publications, 2004.

Capitolul 5. Răspândirea evangheliei divinităţii feminine.

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Starbird, Margaret. *Divinitatea feminină în Evanghelii: recuperarea sacrului feminin*. Rochester, Vt.: Bear& Company, 1998.
_____ *Femeia cu pocalul de alabastru: Maria Magdalena şi Sfântul Graal*. Rochester, Vt.: Bear&Company, 1993.

Capitolul 6. În căutarea adevăratei stele de la Betleem

Ezra, 10:9, 13
Luca 2:8-12
Matei 2:1-3
Matei 2:16
Cântarea lui Solomon 2:11

Capitolul 7. Istoria ascunsă

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Baigent, Michael şi Richard Leigh. *Templul şi Loja.* Londra: J. Cape, 1989.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Chopra, Deepak. *Întoarcerea lui Merlin*: *Un roman*. New York: Harmony Books, 1995.
Hancock, Graham. *Semnul şi pecetea: În căutarea Chivotului Legii*. New York: Simon şi Schuster, 1993.
Von Eschenbach, Wolfram. *Percivalul lui Wolfram von Eschenbach. O încercare de evaluare completă.* Berna: Francke, 1973.

Capitolul 8. Templierii şi Vaticanul

Blavatsky, Madame Helena Petrovna. *Isis dezvăluită: cheia de boltă în descifrarea misterelor din ştiinţa şi teologia străvechi şi cele contemporane.* Passadena, Calif.: Theosophical University Press, 1972.

Knight, Christopher şi Robert Lomas. *Secretul lui Hiram: faraoni, francmasoni şi descoperirea pergamentelor secrete ale lui Isus*. Rockport, Mass.: Element, 1998.

Levi, Eliphas. *Istoria magiei: incluzând o prezentare exactă a procedeelor, ritualurilor şi misterelor sale*. Londra, W. Rider&Sons, 1913.

Capitolul 9. Flota dispărută a templierilor şi Jolly Roger

Baigent, Michael şi Richard Leigh. *Templul şi Loja.* Londra: J. Cape, 1989.
Bradley, Michael Anderson şi Deanna Theilmann-Bean. *Sfântul Graal dincolo de Atlantic*. Toronto: Hounslow Press, 1998.

Capitolul 10. Misterul bătăliei de la Bannockburn

Allen, Richard Hinckley. *Numele stelelor. Cunoaşterea şi semnificaţia lor*. New York şi Leipzig: G. E. Stechert, 1899.
Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Barbour John, *The Bruce, sau cartea celui mai viteaz şi nobil prinţ Robert De Broyss, regele scoţienilor.* Londra şi New York: Publicat pentru Societatea pentru studierea textelor în engleza timpurie, de către Oxford University Press, 1968.
Bower, Walter. *Cartea de istorie a scoţienilor: selecţie din* Scotichronicon, editat de D.E.R. Watt, Edinburgh: Mercat Press, 1998.
Burns, Robert: *Poeme complete şi cântecele lui Robert Burns*. New Lanark, Anglia: Geddes&Grosset, 2002.
Gardner, Lawrence. *Dinastia Sfântului Graal: descoperirea descendenţei secrete a lui Isus,* Rockport, Mass.: Element, 1996.
Laidler, Keith. *Capul lui Dumnezeu: Comoara pierdută a Templierilor*. Londra: Weidenfeld&Nicholson, 1998.
Wallace-Murphy, Tim şi Marilyn Hopkins. *Custozii adevărului: continuitatea lui Rex Deus*. York Neach, Maine: Weiser Books, 2005.

Capitolul 11. Piramidele din Scoţia

Bower, Walter. *Cartea de istorie a scoţienilor: selecţie din* Scotichronicon, editat de D.E.R. Watt, Edinburgh: Mercat Press, 1998.

Capitolul 12. Enigma hărţii marelui navigator necunoscut

Hapgood, Charles, *Hărţile vechilor stăpâni ai mărilor, urme ale unei civilizaţii avansate din Era glaciară.* Philadelphia: Chilton Books, 1966.

Capitolul 14. Comoara pierdută a Cavalerilor Templieri

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Sora, Steven. *Comoara pierdută a Cavalerilor Templieri. Dezlegarea misterului din Oak Island.* Rochester, Vt.: Destiny Book, 1999.

Capitolul 15. Secretele capelei Rosslyn

Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Hall, Manly P. *Învăţăturile secrete ale vremurilor apuse. O trecere în revistă enciclopedică a filosofiei simboliste masonice, ermetice, cabalistice şi rosicruciene.* Los Angeles: Philosophical Research Society, 1988.
Hermetica: Corpus Hermeticum grecesc şi latinul Asclepius într-o nouă traducere în limba engleză. Cambridge, Anglia: Cambridge University Press, 1992.
Wallace-Murphy, Tim şi Marilyn Hopkins. *Rosslyn: Custozii secretelor Sfântului Graal.* Rockport, Mass.: Element, 1999.

Capitolul 16. Alte ciudăţenii ale capelei Rosslyn

Kerr, Mark. *Dare de seamă a Societăţii anticarilor din Scoţia*, vol. 12, 1877. onlinebooks.library.uppen.edu/webbin/serial?id=procsascot.
Slezer, John. *Theatrum Scotiae*. Edinburgh: Tipărit de G. Ramsey pentru J.Thomson, 1814.
Wallace-Murphy, Tim şi Marilyn Hopkins. *Rosslyn: Custozii secretelor Sfântului Graal.* Rockport, Mass.: Element, 1999.

Capitolul 17. O fisură în Codul lui Da Vinci

Barbour, John. *The Bruce, sau cartea celui mai viteaz şi nobil prinţ Robert De Broyss, regele scoţienilor.* Londra şi New York: Publicat pentru

Societatea pentru studierea textelor în engleza timpurie, de către Oxford University Press, 1968.
Bentley, James. *Oase fără odihnă. Povestea relicvelor*. Londra: Constable, 1985
Bower, Walter. *Cartea de istorie a scoţienilor: selecţie din* Scotichronicon, editat de D.E.R. Watt, Edinburgh: Mercat Press, 1998.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Gardner, Lawrence. *Dinastia Sfântului Graal: descoperirea descendenţei secrete a lui Isus,* Rockport, Mass.: Element, 1996.
Evanghelia lui Toma. Adnotată şi explicată. Traducere şi adnotări de Stevan Davies. Woodstock, Vt.: Skylight Paths Publishing, 2002.
Kerr, Mark. *Dare de seamă a Societăţii anticarilor din Scoţia*, vol. 12, 1877. onlinebooks.library.uppen.edu/webbin/serial?id=procsascot.
Pistis Sophia: Tradiţia gnostică a Mariei Magdalena, a lui Isus şi a discipolilor Săi. Tradusă de G.R.S. Mead. Mineola, N.Y.: Dover, 2005.

Capitolul 18. Adevărata societate secretă din spatele *Codului lui Da Vinci*

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.
Gower, John. *Confessio Amantis (Medieval Academy Reprints for Teaching).* Toronto: The University of Toronto Press, 1981.
Picknett, Lynn şi Clive Prince. *Revelaţia din Sion*. New York: Touchstone, 2006.
Waite, Arthur Edward. *Frăţia Crucii Trandafirului*. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 1992.
Yates, Frances. *Iluminismul Rosicrucian*. Londra: Routledge, 2001.

Capitolul 19. „Drapelul presărat cu stele” şi originile Americii

Baigent, Michael şi Richard Leigh. *Templul şi Loja.* Londra: J. Cape, 1989.

Capitolul 21. Secretele unei naţiuni

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Brown, Dan. *Codul lui Da Vinci*. New York, Doubleday, 2003.

Ovason, David. *Arhitectura secretă a capitalei ţării noastre. Masonii şi ridicarea oraşului Washington*, D.C. New York: Harper Collins, 2000.

Capitolul 22. Bacon, Shakespeare şi lancea Atenei

Bacon, Francis, *Noul Atlantis: Început de Lord Verulam şi continuat de R.H.*, Los Angeles: Philosophical Research Society, 1985.
_____ *Sylva Sylvarum: sau o istorie naturală*. Londra: Tipărită de J. Haviland pentru W. Lee, 1631.
Shakespeare, William. *Richard al II-lea*. New York: Washington Square Press, 1996.
_____ *Furtuna*. New York: Washington Square Press, 1994.

Capitolul 23. Dezlegarea ghicitorii lui Shakespeare

Bacon, Francis. *Evoluţia procesului de învăţare*. New York: Modern Librery, 2001.
Shakespeare, William. *Hamlet*. New York: Washington Square Press, 2003.
_____ *Furtuna*. New York: Washington Square Press, 1994.

Capitolul 24. Francis Bacon şi semnul celor doi A

Bacon, Francis. *Noul Atlantis: Început de Lord Verulam şi continuată de R.H.*, Los Angeles: Philosophical Research Society, 1985.
Bayley, Harold. *Limbajul pierdut al simbolismului*. Mineola, N.Y.: Dover, 2006.
_____ *Tragedia lui Sir Francis Bacon: apel pentru o investigaţie şi cercetări mai aprofundate.* New York: Haskell House, 1970.
Budge, E.A. Wallis. *Cartea egipteană a morţilor*. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 2005.
Potts, Mrs. Henry. *Francis Bacon şi societatea sa secretă: o încercare de a găsi şi aduna la un loc legăturile pierdute ale unui lanţ lung şi puternic*. New York: AMS Press, 1975.
Smith, William Henry. *Bacon şi Shakespeare: o cercetare referitoare la actori, teatre, dramaturgi, în epoca reginei Elisabeta.* Londra: J.R. Smith, 1857.

Capitolul 25. Perspectiva lui Nostradamus

Koke, Steven. *Mileniul ascuns, eroarea cu privire la sfârşitul lumii*. West Chester, Penn.: Chrysalis Books, 1998.
Nostradamus, Michel şi John Hogue *Nostradamus, toate profeţiile.* Londra: Thorsons Publishers, 1997.
Spadaro, Patricia, Elizabeth Clare Prophet şi Murray L. Steinman. *Profeţia Sf. Germain pentru noul mileniu: inclusiv profeţiile uimitoare ale lui Nostradamus, Edgar Cayce şi ale Maicii Maria.*. Corwin Springs, Mont.: Summit University Press, 1999.

Capitolul 26. Giordano Bruno

Hermetica: corpus hermeticus grecesc şi latinul Asclepius, într-o nouă traducere în limba engleză. Cambridge, Anglia: Cambridge University Press, 1992.
Mendoza, Ramon G. *Labirintul acentric. Preludiul lui Giordano Bruno la cosmologia contemporană*. Rockport, Mass.: Element, 1995.

Capitolul 27. Cine a fost Ioana d'Arc

Baigent, Michael, Richard Leigh şi Henry Lincoln. *Sânge sfânt. Sfântul Graal*. New York: Delacorte Press, 1982.
Shakespeare, William. *Henric al VI-lea, Părţile I, II şi III.* Editată de Lawrence V Ryan. New York: Signet Classics, 1986.
_____ *A douăsprezecea noapte*. New York: Washington Square Press, 2004.

Capitolul 28. Revirimentul alchimiei

Hermetica: corpus hermeticus grecesc şi latinul Asclepius, într-o nouă traducere în limba engleză. Cambridge, Anglia: Cambridge University Press, 1992.

Jollivet-Castelot, Francois. *Cum poţi deveni alchimist* (1897). Paris: Chamuel, 1897.
Jung, Karl. *Studii de alchimie*. Traducere R.F.C. Hull. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1967.
Lewis, Harvey Spencer. *Triunghiul mistic, 1925: o revistă modernă despre filosofia rosicruciană*. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 1942.

McIntosh, Christopher. *Rosicrucienii: istoria, mitologia şi ritualurile unui ordin ocult.* York Beach, Maine: Weiser Books, 1998.
Rowe, Joseph. *Chintesenţa alchimiei: interviu gnostic cu Francois Trojani*. http://www.lumen.org. Summer 1996.

Capitolul 29. Fulcanelli şi misterul catedralelor

Breton, Andre. *Manifestul suprarealismului*. Traducere Richard Seaver şi Helen R. Lane. Ann Arbor: University of Michigan Press, 1969.
Fulcanelli. *Misterul catedralelor: interpretare ezoterică a simbolurilor ermetice ale Marii Lucrări*. Londra: Spearman, 1971.
Hugo, Victor. *Cocoşatul de la Notre Dame*. Adaptare de Marc Cerasini. New York: Random House, 2005.

Capitolul 30. Isaac Newton şi ocultismul

Hermetica: corpus hermeticus grecesc şi latinul Asclepius, într-o nouă traducere în limba engleză. Cambridge, Anglia: Cambridge University Press, 1992
Needham, Joseph. *Ştiinţă şi civilizaţie în China*. Cambridge, Anglia: Cambridge University Press, 2004.
Newton Isaac. *Optica. Sau tratat despre reflexie, refracţie, inflexie şi culori ale luminii – Ediţia a patra, Londra, 1730*. Mineola, N.Y.: Dover, 1952.
_____*Principia: principiile matematice ale filosofiei naturale.*Berkley: University of California Press, 1999.
White, Michael. *Isaac Newton: ultimul vrăjitor*. Reading, Mass.: Perseus Books, 1999.

Capitolul 31. Newton, alchimia şi ascensiunea imperiului britanic.

Newton Isaac. *Principia: principiile matematice ale filosofiei naturale.*Berkley: University of California Press, 1999.

Capitolul 32. Newton şi Biblia

Daniel 7:26-27
Drosnin, Michael. *Codul Bibliei*. New York: Touchstone, 1998.
_____*Codul Bibliei II.* New York: Penguin. 2003
Newton, Isaac. *Remarci cu privire la profeţiile lui Daniel şi Apocalipsa Sfântului Ioan*. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 2003.

Snobelen, Stephen. *Isaac Newton, ereticul*, disponibilă în format PDF la www.isaac-newton.org

Capitolul 33. Remarcabila viaţă a lui G.I. Gurgiev

Beekman Taylor, Paul. *Gurgiev şi Orage: fraţi în Elysium*. York Beach, Maine: Weiser Books, 2001.
Blake, William. *Poemele complete şi proza lui William Blake.* Berkley: University of California Press, 1982.
Gurgiev, G.I. *Povestirile lui Beelzebub pentru nepotul său*. New York: Penguin Group, 2005.
_____ *Întâlniri cu oameni deosebiţi*. New York: Penguin Books, 1969.
Joyce, James. *Paradisul pierdut. Interpretare în proză*. Editat de Robert A. Shepherd Jr., New York: Seabury Press, 1983.
Moore, James. *Gurgiev: o biografie*. Rockport, Mass.: Element Books, 1999.
Ouspensky, P.D. *În căutarea miraculosului: fragmente din nişte învăţături necunoscute*. San Diego: Harcourt, Inc., 2001.
Waldo, David Frank. *Redescoperirea omului. Aduceri aminte şi metodologia vieţii moderne.* New York: G. Braziller, 1958.

Capitolul 34. Alungarea spiritelor rele

Modi, Dr. Shakuntala. *Vindecări miraculoase. Un psihiatru descoperă rădăcini nebănuite ale bolilor fizice şi mintale.* Charlottesville, Va.: Hampton Roads Publishing, 1997.

Capitolul 35. Autobiografia paranormală a lui Benvenuto Cellini

Benvenuto Cellini. *Autobiografia lui Benvenuto Cellini*. Traducere John Addington Symonds. Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 2005.

Capitolul 36. Dostoievski şi spiritualismul

Dostoievski, Fiodor: *Cele mai bune scurte povestiri ale lui Fiodor Dostoievski*. New York: Modern Library, 2001.
_____*Fraţii Karamazov*. New York: Signet Classics, 1999.
_____*Crimă şi pedeapsă*. Traducere Richard Pevear şi Larissa Volokonski. New York: Everzman's Library, 1993.

_____*Jurnalul scriitorului*, *vol. 1: 1873-1876.* Traducere Kenneth Lantz. Evanston, Ill.: Northwestern University Press, 1997.
_____*Idiotul*. New York: Fine Creative Media, 2004.
_____*Însemnări din subteran*. Tradus şi editat de Michael R. Katz. New York: Norton, 2001.
_____*Oameni amărâţi*. Traducere şi introducere de Richard Pevear şi Larissa Volokonski. Ann Arbor, Mich.: Ardis, 1982.
_____*Posedaţii.* Traducere Constance Garnett. New York: Barnes & Noble Classics, 2005.
_____*Adolescentul*, New York: Dial Press, 1947.
Swedenborg, Emanuel. *Raiul şi minunăţiile sale, descrise din perspectiva iadului.* Kila, Mont.: Kessinger Publishing, 2004.
_____*Jurnalul spiritual al lui Emanuel Swedenborg*. Londra: Newbery, Hodson, 1846.
Wilson Colin. *Ocultismul*. Londra: Hodder & Stoughton, 1971.

Capitolul 37. Victor Hugo şi spiritele

Hugo, Victor. *Cocoşatul de la Notre Dame*. Adaptare de Marc Cerasini, New York: Random House, 2005.
_____*Mizerabilii*. Traducere C.E. Wilbur. Editat de Laurence M. Porter. New York: Barnes & Noble Classics, 2005.
Zohar. Traducere de Daniel C. Matt. Stanford: Stanford University Press, 2003.

Capitolul 38. Sunete şi imagini de dincolo

Macy, Mark şi dr. Pat Kubis. *Conversaţie dincolo de lumină: comunicare cu prietenii şi colegii decedaţi,prin mijloace electronice*. Irvine, Calif.: Griffin Publishing Group, 1995.

Capitolul 39. Experienţa apropierii morţii

Atwater, P.M.H., *Revenirea la viaţă*. New York: Citadel Press, 2001.
_____*Noii copii şi experienţele trăite în apropierea morţii*. Rochester, Vt.: Bear & Company, 2003.
Moody, dr. Raymond A. Jr. *Viaţa după viaţă: Studierea fenomenului de supravieţuire după moartea fizică*. San Francisco: HarperSanFrancisco, 2001.

Morse, dr. Melvin, cu Paul Perry. *Mai aproape de lumină: să învăţăm din experienţele copiilor muribunzi*. Boston, Mass.: Ivy Books, 1991.
Ring, Kenneth. *Viaţa şi moartea. O cercetare ştiinţifică a experienţei trăite în momentul morţii*. New York: Quill, 1980.
Tart, Charles. *Stări modificate ale conştiinţei.* San Francisco: HarperSanFrancisco, 1990.
_____*Psihologie transpersonală*. Londra: Routledge şi Keagan Paul, 1975.

Capitolul 40. Reîncarnarea

Lawton, Ian. *Revelaţia genezei: Moştenirea secretă a unei rase uitate*. Montpelier, Vt.: Invisible Cities Press, 2002.

Contribuţii

P.M.H. Atwater, L.H.D., este unul dintre cei mai originali cercetători în domeniul studierii celor aflaţi în pragul morţii. În prezent, cercetarea sa are la bază aproape patru mii de cazuri de adulţi şi copii, iar o parte din munca sa a fost verificată prin studii clinice. Descoperirile sale constituie obiectul a şapte cărţi, care se găsesc pe web site-ul ei, www.pmhatwater.com. *Dincolo de copiii indigo*, ultima sa carte, este primul studiu aprofundat asupra copiilor din ziua de astăzi, în care se îmbină cercetarea obiectivă cu tradiţiile mistice şi profeţiile.

Vincent Bridges este coautor al lucrării *Misterul Marii Cruci de la Hendaye*: alchimia şi sfârşitul lumii* (Destiny Book, 2003). El a fost şi consultant pe probleme de istorie şi ghid la realizarea ineditului documentar *Nostradamus: după 500 de ani* (apărut în decembrie 2003, care încă se mai difuzează pe History Channel). Mai multe despre activitatea sa găsiţi la adresa http://vincentbridges.com.

Peter Bros este preşedintele FAR, un trust care deţine peste 120.000 de artefacte provenite din partea de răsărit a Mediteranei, printre care aproximativ 20.000 de manuscrise, unele fiind pergamente datate cu mai bine de două mii de ani în urmă. Critic al ştiinţei consensuale (peterbros.com), el este autorul *Seriilor coperniciene* (nouă volume). Ultima sa carte este *Să vorbim despre farfuriile zburătoare: modul în care ideile nebuneşti ne împiedică să vedem realitatea şi ne duc spre pieire*, „ideile nebuneşti" fiind dogma ştiinţei empirice.

Richard Russell Cassaro este autorul ineditei lucrări *Adevărul profund: descoperirea istoriei neştiute a Egiptului*, care evocă puternica imagine a lui Osiris în calitate de Păstor, Mesia şi rege veşnic al Egiptului.

John Chambers este autorul lucrării *Conversaţie cu Veşnicia: capodopera uitată a lui Victor Hugo*, în care sunt transcrise mesajele primite prin intermediul mesei de spiritism în timpul şedinţelor de la Jersey. Fost director la International Thomson Publishing, John este în prezent director al New Paradigm Books (http://www.newpara.com) din Boca Raton, Florida.

---

* Localitate pe coasta bască, *n.t.*
David H. Childress a studiat direct vestigiile vechilor civilizaţii din Africa, Orientul Mijlociu şi China. Este un expert recunoscut în domeniul civilizaţiilor străvechi şi al tehnologiei folosite de acestea şi este autorul seriei *Oraşe pierdute* (opt titluri) şi a numeroase alte cărţi, în care vorbeşte despre cercetările sale în domeniul vechilor mistere. Continuă să exploreze şi să scrie, incitându-i pe oameni să dorească să afle mai multe prin intermediul revistei *World Explorer* şi al editurii sale, Adventures Unlimited Press, cu sediul în Kempton, Illinois.

Bill Eigles este director la *Aperture*, o publicaţie trimestrială editată de International Remote Viewing Association, care promovează fenomenele paranormale documentate în mod ştiinţific. Fost avocat, inginer, el este şi scriitor, militant şi consultant în domeniul ştiinţelor noetice.

Virginia Fellows este autoarea lucrării *Codul lui Shakespeare*, care prezintă câteva lucruri uluitoare pe care le-a descoperit după ce l-a studiat ani de zile pe marele - şi doar parţial înţeles - filosof, Francis Bacon. Virginia lucra la o a doua carte despre Bacon şi ocultism când a murit, în octombrie 2005.

William Henry este un mitologist de investigaţie şi un cercetător antrenat în proiecte speciale la Subliminal Research Foundation din Albuquerque, New Mexico. Uriaşa bază de date pe care o deţine despre simbolismul şi mitologia egipteană şi sumeriană îi permit să detecteze uimitorul mod în care istoria se repetă în zilele noastre. El acordă în mod regulat interviuri la radio şi ţine prelegeri în toată lumea.

J. Douglas Kenyon şi-a petrecut ultimii 40 de ani pentru a doborî bariere din calea ideilor ce contrazic actuala paradigmă. Folsindu-se de media, în toate formele sale, el a adus în atenţia publicului larg puncte de vedere neluate în seamă de principalele curente din presă. În 1994, a fondat revista *Atlantis Rising*, care a devenit de atunci o „revistă a recordurilor" pentru misterele străvechi, pentru ştiinţa alternativă şi pentru fenomenele inexplicabile. A editat *Forbidden History* (Istoria interzisă), o carte menită să ne pună pe gânduri, prezentând activitatea unor cercetători cu totul deosebiţi, cum sunt Graham Hancock, John Anthony West şi Zecharia Sitchin.

Ian Lawton este un adevărat scriitor-cercetător şi un lector specializat în istoria veche, ezoterism şi filosofie spirituală. Primele sale două cărţi: *Giza:*

Adevărul şi *Dezvăluirea genezei* se remarcă prin abordarea academică şi logică a aspectelor spirituale în domeniile pe care le explorează. În 2004, a scris *Cartea sufletului,* apreciată de critică, ceea ce l-a determinat să fondeze Mişcarea pentru Spiritualitatea Raţională (www.ianlawton.com şi www.rsmovement.org).

David Lewis este un jurnalist specializat în învăţământ alternativ, preocupat de originile vieţii, ale civilizaţiei şi ale existenţei omenirii. Scrie regulat în revista *Atlantis Rising*, care abordează teoriile alternative în ceea ce priveşte istoria, ştiinţa, originile omului, conştiinţa.

Cynthia Logan a făcut parte din colectivul revistei *Atlantis Rising* încă de la începuturile acesteia. A scris şi la alte publicaţii regionale şi internaţionale, pe teme de yoga şi medicină alternativă.

Jeff Nisbet a avut o carieră de peste 30 de ani în presă, ceea ce i-a conferit un loc de frunte în arta „manipulării", permiţându-i să vadă că „maeştrii manipulării" au lucrat pe ascuns timp de milenii, pentru a elabora o versiune convenabilă asupra istoriei pe care noi ar trebui să o acceptăm orbeşte. Investigaţiile sale demonstrează că există subtexte care aşteaptă să fie descoperite, scrise printre rânduri şi cu subînţelesuri, atât ca „istorie" cât şi ca „mit" – subtexte ce sunt mai aproape de adevăr decât ceea ce am învăţat noi la şcoală în acest sens.

Peter Novak este cercetător în domeniul legendelor culturale ale umanităţii şi al relatărilor contemporane referitoare la fenomenul vieţii după moarte. Este reputatul autor al revoluţionarelor cărţi *Diviziunea conştiinţei* şi *Secretul pierdut al morţii*, putând fi văzut şi auzit frecvent la posturile de televiziune şi de radio, prezent la numeroase conferinţe şi simpozioane din Canada, America şi Europa. De asemenea, a publicat în marile cotidiane numeroase articole despre psihologia fenomenelor de după moarte.

Mark Amaru Pinkham este Marele Prior nordamerican al Ordinului Internaţional al Templierilor Gnostici (www.GnosticTemplars.org). Este autorul lucrării *Gardienii Sfântului Graal: Cavalerii Templieri, Ioan Botezătorul şi Apa Vieţii*, fiind invitat mereu la radio şi televiziune, pentru a vorbi despre misterele Cavalerilor Templieri şi societăţile secrete. Conduce, de asemenea, excursii pentru vizitarea locurilor sacre din întreaga lume, care sunt legate de Cavalerii Templieri şi de Sfântul Graal.

Steven Sora a studiat istoria la Universitatea Long Island, deşi adevărata sa pasiune au constituit-o misterele pe care cărţile de istorie le-au lăsat *pe dinafară*. Pe când aduna dovezi despre traversarea Atlanticului înainte de Columb, a aflat şi despre căutările unei comori, ce durau de mai bine de 200 de ani, pe micuţa Oak Island din Nova Scotia. După un deceniu de călătorii şi de cercetări pe această temă, avea să apară, în 1999, cartea sa, *Comoara pierdută a Cavalerilor Templieri*.

Mark Stavish a studiat alchimia cu Filosofii Naturii – un grup educaţional şi de cercetare din Wheaton, Illinois, care se axa în principal pe alchimie şi tehnicile folosite de aceasta – între anii 1995 – 2000, având, în această perioadă, funcţia de director al Occult Research and Applications Project (ORA). Este autorul mai multor cărţi: *Metoda alchimică – Vindecarea Energetică şi Miracolul Lumii Naturale, Căi de Vindecare – Kabala şi Vindecarea Energetică* şi *Trecerea dincolo de Porţi – Visarea Lucidă, Proiecţia Astrală şi Fiinţa de Lumină în Ezoterismul Occidental*. Este director de studii la Institutul pentru Studii Ermetice din Wyoming, Pennsylvania.

ALTE LUCRĂRI RECOMANDATE

Istoria Interzisă

Tehnologii preistorice, Intervenţia extraterestră şi originile ascunse ale civilizaţiei
Editată de J. Douglas Kenyon

Filosofie Gnostică

De la vechea Persie la epoca modernă
de Tobias Churton

Creştinismul: o străveche religie egipteană
de Ahmed Osman

Misterul manuscrisului de cupru de la Qumran
Însemnările eseniene cu privire la comoara lui Akhenaton
de Robert Feather

Templieri şi asasini
Miliţiile raiului
de James Wasserman

Istoria secretă a francmasoneriei
Originile şi legăturile sale cu Templierii
de Paul Naudon

Societăţile secrete ale elitei americane
De la Cavalerii Templieri la capete de mort şi oseminte
de Steven Sora

Întemeietori, societăţi secrete

Francmasoni, Illuminati, Rosicrucieni şi decodificarea Marelui Sigiliu
de Robert Hieronimus, Ph.D., şi Laura Cortner

Inner Traditions . Bear & Company
P.O. Box 388
Rochester, VT 05767
1-800-246-8648
www.InnerTraditions.com

COPERTA IV

RELIGII INTERZISE

După modelul best-seller-ului *Istoria interzisă*, J. Douglas Kenyon a adunat din publicaţia sa bi-lunară *Atlantis Rising*, articole care explorează traiectoria neştiută a religiilor puse la index de biserica creştină – încă dinainte de Cristos, când s-au pus bazele creştinismului, până la vremurile tulburi din epoca Templierilor, Catarilor şi Masonilor din Lumea Nouă. Această cercetare referitoare la rădăcinile credinţei occidentale dezvăluie legăturile dintre vechea religie egipteană şi creştinism, adevărata identitate a celor trei magi şi legătura creată de Templieri între creştinismul timpuriu şi masoni. Cartea identifică, de asemenea, care este adevărata organizaţie clandestină ce se ascunde în spatele secretelor dezvăluite de *Codul lui Da Vinci* şi explică, totodată, cât de multe curente religioase ascunse influenţează încă lumea modernă.

Cartea de faţă constituie o introducere în adevărata istorie a tradiţiilor religioase considerate eretice, care au jucat un rol la fel de important în societate ca şi religia oficială, care nu a încetat nici o clipă să încerce să le suprime. Născute din acelaşi ferment religios care a dus la apariţia creştinismului, aceste modele spirituale au supravieţuit prin „ereziile" din Evul Mediu şi prin teoriile marilor gânditori renascentişti şi ai continuatorilor lor, cum sunt Isaac Newton şi Giordano Bruno. Ajunse în Lumea Nouă prin intermediul masonilor, care au inspirat Revoluţia Americană, influenţa acestor religii interzise se mai regăseşte chiar şi astăzi în „Drapelul presărat cu stele" precum şi în alte simboluri masonice, cum este piramida de pe reversul bancnotei de un dolar.

J. DOUGLAS KENYON este editorul publicaţiei *Atlantis Rising* şi al best-seller-ului *Istoria interzisă*. Locuieşte în Montana.

BEAR & COMPANY
ROCHESTER, VERMONT
www.BearandVompanyBooks.com